ધી ગ્રામોફોન ગાયન સંગ્રહ
ઉર્ફે
રેકર્ડસ ગાયનમાળા.
ભાગ ૧ લો.

---

(૧)-કબીરભજન—રાગ-ભજન-પદ.

[illegible] મનમેં. મુખડાં કયા દેખો દરપનમેં:

[illegible], ઠલજાવેગા ખીનમેં.-મુખડાં૦
ઓર કાયામેં ઘાસ ઉગત હયે, ગૈઆ ચરત હય બનમેં;
કહેત કબીર સુનોભાઇ સાધુ રહ ગઇ મનકી મનમેં-મુખડાં૦

(૨) સરદારબા—

દશા કરે તે કોઇ ન કરશી મુરખ કરે અભિમાન,
પ્રાણી બિચારૂં તુચ્છ મગતરૂં, કાળ કથા અણુજાણુ—
દ્રુપદમાં મરડાઇ મરે પણ, ધાર્યું કરે ભગવાન-દશા૦
નિરધનીયા પળમાં ધનવંતા, ધની થયા લાચાર;
સદા સુખી કે સદા દુઃખી, નહિ કોઇ જગમાં રહેનાર:
કુંપળ હસ્તી પાન ખરંતા, તે પણ છે ખરનાર;
નામ અમર રાખે તે જુગ જુગ, જનમ્યું તેજ જનાર;
નાહક આકીન છોડે નીજજન, સત સહાયક કીરતાર-દશા૦

(૩)—સુરદાસ—

દાસ પરે દયા લાવોરે, દયાળુ દેવા દાસ પરે દયા લાવો;-ટેક૦
સંસાર સંબંધ તોડી, જીવ આપ ચરણે જોડી;
હું તો બની બેઠો બાવોરે— દયાળુ૦
આંખ વિના સંકટ આવું, ખાડામાં ગોથા ખાવું;
જ્યારે અવિનાશી [illegible] આવોરે;— દયાળુ૦

(૮)—બુલબુલેયાં—

દીદાર યાર કૈસાસેં નૈના લગાયેંગે, નૈના લગાયેંગે સૈના લગાયેંગે—દી.
યારમેરા આલા જોબનમેરા બાલા, સુરતમોરે સૈયાંકી દીલકો નભાયરે—દી.
બાતમેરીભોલી ઉમરમેરી કોલી, આંખમાર ગમરૂસે નૈના લગાયેંગે—દી.

(૯)—જાંનીસાર—

દીવાના હું શએદા હું તલબગાર હું તેરા;
અગ્રે જાને જહાં તાલીએ, દીદારહેં તેરા.—દીવાના૦
જાઉં મેં કહા અબતેરી, દેવડીસે નીકલકર,
રહેનેદે મુઝે મગ્રે તો, ગીરફતાર હું તેરા—દીવાના૦
દેખા યહકબત તુજકો મહબ્બતકી નજરસે;
ગરજુર્મ હુએ એહ તોમય ગુહનાગાર હું તેરા—દીવાના૦

(૧૦)—ના. સુ. નો. અંધ સારંગીવાળો—રાગ—ગઝલ.

દુઃખી સ્થિતી થઇ મારી, રૂદનથી શું મળે યારી,
વૃથા ગઇ સર્વ આજીજી, મળી ગઇ ધુળ સૌ બાજી.
સંબંધી મિત્ર સૌ નાઠા, બન્યા બહુકર શી આસા;
મનુષ્યોની મદદ એવી, દિવાલો રેતની જેવી,
વિપત્તી શોર ભલે આવો, દુઃખો સૌ ત્રાસ ઉપજાવો.
નથી ડરતો કશાથી હું, મરણથી ત્રાસ વધતો શું.
હઠો આવો ન મુજ પાસે, જગ સૌ સ્વાર્થમય ભાસે;
હરી હું છું શરણ તારે, ભવાબ્ધીથી ઉગારી લે.

૧૧)—બુદ્ધદેવ—

દુઃખીને ડરાવે શાને, મરેલાને મારે શાને;
બળેલાને બાળે શાને, વૈરી વિધિ.
રીઝાવી સતાવે શાને, સતાવી રીબાવે શાને;
રીબાવી જીવાડે શાને, દયાના નિધિ.
શશિને કલંકો દીધાં, ગુલાબો મનોહર કીધાં;
નિયંતા તેં આવી શાને, અનિતી કીધી—દુઃખી.
ચંદનને કુસુમ તે દીધાં, સાગર જળ ખારાં કીધાં;
અમૃત કહી ઝેર દીધાં, જીવન અકારાં કીધાં;
રમણી હૃદયે આશા, નિરાશા, દીધી—દુઃખી.

(૧૨)—સાગર સરીતા—રાગ, ભજન.

દુરમતી શે નથી દેખતો ચેત ચેત નાદાન,
દીન દશા પાંચ મુકામ છે, ભાવે ભજ ભગવાન.
આ જગમાં સાચો કોય ન સાથી, એક પ્રભુજી સુખદાઇ છે. [ટે]—દુર૦
સ્વારથનો સહુ સંબંધ ધરતા જગની જુઠી ઠગાઈ છે,
તનધન જોબન કનક કામની મૃગજળ માયા છાઇ છે.
અંત વખત કોઇ કામ ન આવે સાચી પ્રભુની સગાઇ છે,
અમીર ગયા ઉમરાવ ગયા, ન સહુને મનની મનમાં સમાઇ છે.
સત્ય વાત શાણા નર સમજો, સાચી પુન્ય કમાઇ છે.

(૧૩)—મનુ મણી—

દુ:ખીઓ આ દુનીઆમાંરે, હું અહીંથી તહીં અથડાઉં;
ચડતી પડતી દશા ચક્કરે, ચઢતાં ગોથાં ખાઉં.
કોણ કુટુંબે જન્મ થયો ? બાળ કાળ શા રીતે ગયો ?
ઉંચો ચઢી ભવસાગર, મોજે નીચો પડી પછડાઉં—દુખીઓ૦
બિરંગી રંગો રમીયો બહુ જંગલ જંગલ ભમીઓ સહુ;
અમતો દુઃખ સુખ સર્વ તરેહનાં, અજબ સ્થિતિ પલટાઉં—દુ:ખીઓ૦

(૧૪)—સુર્ય ખુન—

દુનીઆ એક મુસાફીર ખાંના, હય પ્યારે ના મન અટકાના;
સાંજ સમજક આય બયેઠે, હય ભોરકો હય જાના.
ચુન ચુન મટી મહેલ બનાયા, લોગ કહે ઘર મેરા;
ના ઘર તેરા, ના ઘર મેરા, ચિડીયા રેન બસેરા,
મત લલચાના, દિલ લગાના, હરકા ગુન ગાના,

(૧૫)—અસીરે હિર્સ—

દુનિયા મતલબકી ગરજી, અબ મોહે જાનપરી,
જબ લગ બયેલ બહે કોલ્હુમેં તબલગ પ્રીત ખરી,
થકા બયલકો પુછત નાંહિ, ભટકત ગલી ગલી;
હરા વ્રક્ષ પક્ષી આ બયેઠે, રટકે નામ હરી,
ઉડ ગએ પત્તે ઉડ ગયે પન્છી દુનિયા, જગતકી રીતઅરી.

(૧૬)—ખુરશરૂ, હશીનાં—

દુખીયારી હું મારી હું ગમકી,
મેરે આસ નહીં કુચ્છ દીલમે જરા—દુખીયારી૦

આપક, ઓગકે હો બએપારી, ધનધા ધંધા ભારી,
બીના ધન કાંનકે લેનાં ન દેનાં, મએ ઓરત હું ભિકારી—દુખીયારી.
કામ નહીં મીસકીનોકાં, યહાં નહિં ખએરાત,
જા અપની ... હલે, કર માયાકી બાત—મેરે.
નએ દઓલત હી રહેગી નએ સાંમાં હોગા,
ગોરે તારીકમે તનકા, તને ભેજાં હોગા,
ધન માયા કુચ્છ કામ ન આવે, આવે કરની કામ;
અએસી કરની કર ચલો, જો પાછે બાજે નામ—મેરે૦

(૧૭)—સુરદાસ—

દેખો દેખો, મેરા નામ, માયા મહાન મશહુર હૈ,
મેરા ન્યારાહી આલમમેં નુર હૈ. જોગી ભોગીકું મેરી જરૂર હૈ.
દીલમેં યું રહે, ન કોઇ મુજસે દુર હૈ.
વાહજી વાહ, વાહજી—દેખો દેખો.

(૧૮)-કામલતા—

રસભર્યું આ જોબન જાય, રસિક રંગીલા વિના,
અંગ ભર્યો આ રંગ સુકાય, રંગ રંગીલા વિના;

સાખી } સુંદર બાગ શરીરનો ખિલ્યો છે નવરંગ;
અંગ ફુવારા ઉડતા, માળી જ્યાં અનંગ.

ફુલ પ્રેમ રૂપી કરમાય, ખીલાવે કોણ ભોગી રંગીલા વીના.

(૧૯)—બોલતો કાગળ—

રહો આઘેરા અલબેલા જાણું, જીવન ઓ મનમેલા;
આ સ્નેહ અધિર છેલ્લા, તરશાવો શાને આમ.
આણુ પ્યારી વિયોગી ભારી, બને લાચારી સત્ય કહું શ્યામ
વ્હાલાજી પધારીને પ્રીતી વધારી, આ નારી આભારી તમારી સુખધામ,
હૃદયદાન દીધું સુજાણ, તમને શ્યામ પુરણ કામ,
વસી રહી હૃદય પ્રેમી મુર્તી, આ પ્રિય રંગે ભરી,
નીશદીન જોઇ વાટ દૃષ્ટિ, પ્રીતી રંગે ભરી...શ્યામ...શ્યામ, શ્યામ.

(૨૦)—મીરાંબાઈ—ભજન. રાગ-ધનાશ્રી.

રામ રતન ધન પાયા મૈંયાંરે, મૈંકો રામ રતન ધનપાયો.
ખરચ્યો ન ખુટે વાંકો ચોર ન લુટે, દિન દિન હોત સવાયો. મૈંયાં-
નીર ન ડુબે. વાંકો અગની ન જારે, ધરણુ ભર્યો ન સમાયો. મૈંયાં

નામકી નાવ, ભજનકી બતીઆં, ભવસાગરસે તાર્યો. મૈયાં.
બાઇ મીરાં, કહે પ્રભુ ગીરધર શરણે, ચરણ કમળ ચીત લાયો. મૈયાં.

(૨૧)—સતી દ્રોપદી—રાગ, તોટક છંદ.

સખી સ્વપ્ન મહીં મનમોહનને, મેં નિરખ્યા એકાન્ત વિશે શયને;
શરમાઇ રહી, રતિ નાથ વદે, મુખથી નહિં કાંઇ બોલાય અરે,
વિનવે અતી વલ્લભ વ્હાલ ધરી, નવ ઉત્તર મુખ અપાય જરી;
નીચું જોઇ રહી, દ્રગ પ્રેમ ભરી, ખણતી પૃથ્વી નીજ પાય અરે.
કર સાહી રશીક રૂદે વળગ્યાં, કરતાં બળસેન થયા અળગાં;
તુટી હાર ગયો એ રકાજકમાં, કસ કંચુકીની છુટી જાય અરે.
ગયાં સ્વેદથી વસ્ત્ર ભીંજાઇ અરે, પણ નાથ થયા નગણુજ અરે;
મનથી મન શેજ ગયું પીગળી, જેમ સાકર દુધની સંગ ભળી.
કીધાં ભોજન નાથની સાથ મળી મુખવાસ સુવાસ અપાય અરે,
મુખ તાંબુલની પીચકારી ભરી, ઉડી, અચાનક નાથને અંગે પડી.
સખી તે રજની અને તેજ ઘડી, રસીયો રીશ લાવી રીસાય અરે;
સજી શસ્ત્ર શરીર શું અશ્વ ચડી, રણ જાય પીયુ અરે, હુંથી લડી.
સખીઓ વિનવું તમ પાય પડી, કરો જે રીત નાથ મનાય અરે.

(૨૨)—પિતૃભકત પ્રભાકર—

સમજે ન પ્રથમ જન કામી, પસ્તાય પછી દુઃખ પામી;
નજ અબળા પર ઇતરાજી, પર નારથી રમતા પાજી;
એ અધમો પર કહું માજી, નથી રામ જરા પણ રાજી...સમજે.
હાથે બગાડે બાજી, નરી શકતા ઓ, નારાજી,
પાકે ના છેવટ ભાજી............[૨]...............
સુંદર વર...ભયહદ...સુખકર...હરસે ખામી......સમજે ન...

(૨૩)—સન્યાસી—

સહુ સાહેબો પધારો...મારી શોભાને વધારો...વરઘોડો છે, મારો આ
ગાડી ઘોડાઓ જોડાવું—બેંડ વાજા વગડાવું. મોટી મોટરો મંગાવું.
વાગે પં—પં—પં—મોટો મંડપ રચાવું—લાઇટ ડીશન લગાવું.
રૂડા ગીતો ગવડાવું.........વરઘોડો૦
જરીનો જામો પહેરીશ હું, છબીલો ઘોડે ચડીશ હું.
નાણું નાખી દઇને તું—ધોળામાં ધુળ ઘાલે શું;
છેડો બાંધીને ચડું છબીલાની સાથે.........વરઘોડો૦

(૨૪)—સતી તોરલ—

સતિયોને ન્હેની તનપર સુંદર સજવું ઘરેણું સાચું;
ટેકની ટીલડી કરી લલાટે લજ્યા કાજળરંગ ભરીયે,
વિનયની વાળી નાકે રૂપાળો, હરી હેત હાર હૈયે ધરીરે...સતિયો.
કુલીનતા કેરી સજવી સજની કોડે કંચુકી નીત રૂડી,
ચળકે કમનીય યુગલ કરોમાં દાન તણી શુભ ચુડી......સતિયો.
સાડી શીયળની અંતે ઓપાવે અળતો પતિવ્રત કેરો.
મર્યાદા ઝાંઝર પગ ઝમકે, ચતુરાઈ ચણીયો પહેરો......સતિયો.

(૨૫)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

સખી જઈ સંદેશો કહેજે, મમ સખીને ધીરજ દેજેરે...સખી.
અસ્ત થતાં દીનકરનો નલિની, ઉદાસ મનમાં થાય,
અલ્પ પરીચયે ચકવાકી પણ, પતિ સુખને નવ ચહાય.
તજ્યું સખીએ દર્શન પર નરનું, હું કયમ નામ લઊં નરવરનું,—જઈ.
સમજ્યા વિણ સુખની આશામાં, પામર જીવ તણાય;
વિષય ભોગ આ લોક તણા સૌ, અંતે નીરસ જણાય,
હશી પ્રથમ પરીણામે રોવું, એ વિષયે કયમ ચિત્ત પરોવું...જઈ.

(૨૬)—ઓડાણો—

સ્વામી સંભાળોરે, હે કૃષ્ણ કૃપાળાં.
શરણે લેજો અનાથોના નાથ પતિ મારા.
કારણ કરણ વિઘ્ન વીદારણ છો, રાધે પ્યારા,—સ્વામી૦
ભડ ભડ ગીરી ગીરી દવ પ્રજળતો, હરણાં પામે ત્રાસ,
શર સાંધે છે પારધી, જીવનની નહિ આશ,
આવો વારે બળ વિર, દ્રુપદ સુતાનાં પુર્યાં ચિર—સ્વામી.

(૨૭)—ધના ભગત—ભજન—

રામબાણ વાગ્યાં હોય તે જાણે, ઓલ્યા, મુરખ મનમાં ન આણે.
ધ્રુવને વાગ્યાં, પ્રહલાદને વાગ્યાં, ઠરી ને બેઠાં, ઠેકાણે.
ગર્ભવાસમાં શુકદેવને વાગ્યાં, એવું વેદ વચન પરમાણે—રામ૦
મોરધ્વજ રાજાનું મન હરી, લેવા, મ્હારો વા'લો આવ્યા જે ટાણે,
લઈ કરવત મસ્તક પર મેલ્યું, પત્ની પુત્ર બેઉ તાણે—રામ૦
મીરાંબાઈ ઉપર કોપ કરીને, ઓલ્યો રાણોજી ખડક તાણે,
ઝેરના પ્યાલા મ્હારા ગીરધરલાલે, આરોગ્યા અમૃત ઠેકાણે—રામ૦

નરસીંહ મ્હેતાની હુંડી સીકારી, વ્હાલે એપ ભરી ખરે ટાણે,
આગળ સંત અનેક ઓધાર્યા, એવું ધનાભગત ઉર આણે.—રામ૦

(૨૮)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—રાગ—ભજન—પદ.

રામ ભજન રોકડ નાણુંરે, વેપારી સંતો, રામ ભજન રોકડ નાણું.
લક્ષ ચોરાશી ફેરા ફેરામાં ફરીઓતોએ,
નહિ તારૂં ઠામ કે ઠેકાણું રે......વેપારી સંતો૦
બીજાની વાત માંહી ડાહ્યો બહુ થા, તો પણ,
તારૂં પોતાનું તે ન જાણુંરે......વેપારી સંતો૦
કાળની દાઢો વચ્ચે વિશ્વ ચવાતુંરે,
સૌ કો, છે કાળનું ચવાણુંરે...વેપારી સંતો૦

(૨૯)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

રામ ભજ તું પ્રાણીયા, તારા ભવની ભાવટ ભાંગશે (૨)
તારા દેહનું સાર્થક થશે—રામ ભજ તું૦
"બોલો રામ, સિતારામ"
પંખીડા તું જો વિચારી, કર્મ તારા લે સંભારી,
વાસના નઠારી તુને રૈરવ નર્કે નાંખશે—રામ૦
મૂઢ તેં મતિ વીશારી, મતિ તેવી ગતિ તારી,
ઉડજે સંભાળી તારી કાયા કંચનની થશે—રામ૦

(૩૦)—કુસાદેવડી—

રૂડી રઢીઆળી રાત, ચાલોને રમવા, ચતુરા ચોકમાં;
લાગે હૃદય રઢીઆળી રાત, આનંદ લે છે. ત્રણ લોકમાં.
મ્હાલે મદન જોબન વનમાં.
હાંરે લાગી તાલા વેલી તનમાં, બોય ચાલો ચોકમાં—રૂડી૦

સાખી } "જુવે ચકોરી ગાભરી, ચંદ્ર ઉદયનો ઘાટ;
વીરહે વ્યાકુલ વલ્લભા, વ્હાલાની જુવે વાટ."

રતીરસે રમણીયો બની રંગની રાતી, નણદીના વીરા વીના છાતી ભરાતી.

સાખી } "જેને પ્રીતિ જગમાં, તે પર પીડા જાણ;
સાકરના શોખીનને, ભુખ્યાનું નહીં ભાન."

શીદ સતાવોરે સુલક્ષણા, શીદ સતાવોરે, પ્યાલો ધરીને પાસે વ્હાલા
શીદ ટળવળાવોરે.

લાજ ન આવેરે કમાશ, ચન્દ્ર લાજ ન આવેરે.
નારી નીસાસાનો સાગર, નાહક ખળ ભળાવોરે.

સાખી } પાર પલકમાં પહોંચવા દીનાનાથ દે દાવ,
આશા સાગરમાં મુક્યું, શ્યામ સમાગમ ન્હાવ,

જુવો વહાલાની વાટ, બાળાઓ બેશી ઘરના ગોખમાં;
આવ્યા પીયુ પ્રભાત, ઝાંઝર ઝણુણુ ઝમકયાં ચોકમાં.

(૩૧)—મનુમણી—

વરસાદ અને વહુઓને છે, જગમાં મરવાનું મરવાનું.
થોડા પડે તો કો થોડા પડે છે, ઘણો પડે તો કહે ઘણો નડે છે,
શ્રમ કરી કરી થાકી જતાં પણુ, સ.સુ નણંદથી ડરવાનું ડરવાનું—વ૦
સાસુનાં ઠીકરાં વહુનાં કલેડાં, લહે વહે તો કર્મે જડેલાં,
નાનાં અને મોટાં સઉકોનું, કાને ભુલી ભુલી કહી ધરવાનુ ધરવાનું—વ૦

(૩૨)—કંસવધ—

વારો, વારો કુંવરજી કાનુડો તોફાની, તેને નંદરાણી તમે વારજો.
માજી બાળક શું મહોડે, ચડાવો.
સુત શામળીયાને સમજાવો, સમજાવો...વારો. વારો.
ઘરમાં ઘુસીને, ગોરસ ખાતો, તાવણુને તડફડ દે, લાતો.
કહું શું વાતો, ખુણે ભરાતો, લાગ જોઇ છાનો, છટકી જાતો—વા.
વખત વીના વાછરડાં છોડે, મટકી દહીં દુધના ફોડે.
બેસી રસોડે તાવડી તોડે, દોટ દઇ કાનો, દડબડ દોડે—વા.

(૩૩)—કામલતા—

વાટ જુવે છે, વાલી રશીકવર, રજા અમેં તો લઇશું બા.
પ્રેમ ગુંથણી ગુંથો છાના, દુર, હમે તો થઇશું બા.
મને એકલી મુકીને, તમે જાઓ ના,—યશો એકલાં તમે ત્યાં જાઓ બા.
મને લાગે છે બીહક—અહું ઠીક છે ઠીક—એમ કેમ,
ખાલી કરો પતરાજી—અમે જાઇએ એમાં રાજી,
છતાં કરો છો સફાઈ—છોડો જાસું હમે બાઇ.
હવે આવજો બા—સખી તું—હા—આવજો બા—અલી તું.
હા. આવજો બા, કરો અમન, ચમન, હમે જઇશું બા —વાટ૦

(૩૪)—સરદારબા—

વેળા ફરતી છાંયડી સુખ દુઃખ આવે જાય,
લીલા શ્રી જગદીશનીરે, મુરખ ગોથાં ખાય—એતો બ્હેની. મુ૦
વરતો સમયને વિચારીરે—હા—સમય તણી બેની બલીહાર,

કુંજે ખીલી કુસુમકળી, જે સાંજ પડે કરમાય,
ચોઘડી ચળકી ચંદ્ર ગગનમાં, ઝાંખો ઝટ થઇ જાય–એનો બ્હેની૦

(૩૫)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

રૂપે શું મન રાચોરે, કાયાનો રંગ કાચોરે, ભગવાન ભજો. (૨)
હાડ માંસ ને રૂધીર ભરેલું, મઢયું ચામડે અંગ (૨)
ગંદા, દેહનો ગર્વ નકામો, કાયાનો રંગ પતંગ,
ભરૂસો નહિં સાચોરે, કાયાનો રંગ કાચોરે.—ભ૦

(૩૬)—ભિષ્મપિતામહ—

રૂડા રૂપાળા બહુ બહુ જોયા, પણ અંતર ના મેલા.
ઉપર ઇંદ્રામણા સરીખા, અંદર ઝેર ભરેલા;
ચંદન વૃક્ષે સાપ રહે તેમ, સજ્જનમાં દુર્જન ખળ છે.
સુગંધથી સમજાશે સઘળા, કસ્તુરીકે કાજળ છે—રૂડા૦
કરી આકરી પુરૂષ પરીક્ષા, ગુણના સાગર ગોતી લ્યો;
તજી શંખ શેવાળ સભાને, મહા મુલ્યનાં મોતી લ્યો.—રૂડા૦

(૩૭)—બોલતો કાગળ—

રંગી, આ દુનીયા નારંગીએ, રંગી, તે રંગી બેરંગી, દુન્યા દોરંગી–રંગી.
સાગર પાણી શીતળમાં,વડવા નળ તેનાં તળમાં,આગને પાણી બન્યા સંગી.
આ આજે અંગી મનાતાં, કાલે ભુજંગી થતાં
કોણ ભુજંગી...કોણ અંગી...રંગી...
વાયુ જે દીપક ઠારે, આગને તેજ વધારે
પ્રભુની પ્રભુતા દોરંગી.........રંગી...આ દુનીયા...

(૩૮)—કન્યાવિક્રયની ક્રુરતા—

લખ્યા જે લેખ લલાટેરે, નહિ મીથ્યા થશેરે,
સુર્યવંશી સત્યવાદી, હરીશ્ચંદ્ર ગણાય.
નીચ ઘેર મજુરી કરતાં, પાપી પેટ ભરાય.
વિધીની કૃતિ ગતિ ન કળાય [૨]—લખ્યા.
પુર્ણ પ્રતાપી પુણ્યશાળી, પાંડવો કહેવાય,
ભાગ્યહીને રાજ તજીને જંગલ ગે.થાં ખાય,—વીધી૦
મન ધારે કે હું કરૂં ને, કરવાવાળો હોય,
ઘાર્યા અધવચ રહેને, પ્રભુ કરે તે થાય...લખ્યા૦

(૩૯)—ચન્દ્રાવલી—

લો ફુલ જાની લેલો, ફુલ જાની લેલો.
ફુલોમાં ફુલ ચંમેલી નરગીશ બડી રશીલી.—લો૦
ગજરે સુહાની લેલો, ફુલ જાની લેલો;
માલન હું છેલ છબીલી, ફુલોંસે હું મૈ રંગીલી.
ચંપા હું નામી યારો, લો ફુલ જાની લેલો. લો૦
ગજરા બૈચન વાલી, નાદાન વે તેરા નખરાં.
ગાલોંપે લાલી હે તોરે નિરાલી, બાતોંમે હે ભોલી ભાલી.
ઓઇ ઓઇ કંહી લડ ગઇ કહીં, અડ ગઇ કહીં, બીડ ગઇ,
વે તેરા નખરાં.

(૪૦)—નરસિંહ મહેતો—

વહાલા વેગે આવોરે, દયા દિલે લાવોરે, બીડું મારી ભાંગવા હોજી.
નહીં આવો તો, છાનાં ઉઘાડું, બધાં છંદ......વ્હાલા૦
આહેરડામાં ઉછર્યાં, ગોવાળીયામાં વાસ,
કાંધે કાળી કામળી, માગી પીતા છાશ.
માતા કેદે મુકીયા, પુરો મારી આશ,—હું રાખું તમથી દાવોરે—બીડું૦
બે માના બે બાપના. નકટા, નિર્લજ બાળ,
મહીમાખણનાં ચોરટા, કંસ તણા હે કાળ,
સોડ તજો રાધા તણી દુરીજન આપે આળ, ધીરા વેગે ધાવોરે—બીડું.

(૪૧)—જુગમ જુગારી—

વ્હાલમજી સાડી ગુલાબી મંગાવો, હો (૨) પોલકા બનાવો મોતીડા-ટંગાવો—અંગડી બે હીરાની મોંઘી મઢાવો જડાવો.
સુરતમાંજ, જણાય છે, ધુતારાનાઢંગ જેવા વાનો, પુરશો તેવો ચઢશે રંગ.
હાંસીના હુલ્લાસમાં, રસીલી ના રીસાઇએ વા.

(૪૨)—માયા મોહિની ગઝલ કવ્વાલી—

વખત બદલાય છે જ્યારે, બધું પલટાઈ જાયે છે.
બને છે દાસ ભુપતીને, નૃપાલો દાસ થાયે છે;
હતો ખોખાર અશ્વોનો, ખરો, ત્યાં ભુકતાં જોયાં,
હતાં જ્યાં દાન કરનારાં, લુટારા ત્યાં જણાયે છે...વખત૦
નથી એ દોષ કોઇનો, ખરેખર ખુબી કીસ્મતની,
હતો જે ભક્ષ સીંહોનો, શૃગાલો આજે ખાયે છે;

બધી જાહોજલાલી આ, દીવસ બેચારની ગારીલ,
બની મગરૂર માણસ તું, વૃથા શાને ફુલાયે છે...વખત૦

(૪૩)—ખુબસુરત—બલા—

દેખો યારો કયા ઝક મારા બીબી અયસી લાએ,
કે જીસને આતેહી મેરા દીવાલાકુકા હાએ,
યારોકે સાથ હોટેલમાં, ચંપીનકી બોટલ ખુલવાયે
ઔર યહાં તો મીસ્ટર બેરસલ્લાકા. ડબ્બા ગુલહો જાએ,
મિલે જીસકો જોરૂ અયસી, વોહ બ્હાર દેખે કયસી.
લાઅનત ભેજો યારો અયસી, જોરૂ કી અયસી તયસી,
કોઇ આવે સાયકલ લેકર ઔર કોઈ લાવે મોટરકાર.
મિયાં, તો ધરકી ખાય હવા ઔર બીબી જાયે બ્હાર,
ગયરે કો દેકર હાથ બગલમેં—ફીરતી હય બજાર.
અયસી ફેશનેબલ ઔરતપર હો ખુદાકી માર.—પીલે૦
ભટકે વોહ રાત કો નાટક ફાટકમે, ઉલજલુલ
મિયાં રોકે તો બીબી કહેતી બી. કવાઇટ, યુ, ફુલ.
દેખો યારો હાં તુમભી કરના અયસી ભુલ,
વરના તુમ્હારી ભી યેહ કરદેવેગી દબ્બા ગુલ.

[૪૪]—સતી દ્રૌપદી—

ધરો કાંઇ હિત શિખામણ ધ્યાન, ગર્વથી નથી નાથ કલ્યાણ.
કુસંપે રહ્યું કોણ આરામ, મેળવ્યું કોણે મહીમાં માન.
અભિમાન પર્વત છે મોટો, હેઠણ ઉંડી ખાઇ...
ચડયા પડયા તે નર પછડાયા, છરમાં ગયા છુંદાઇ.—ધરો૦
લંકા સરખો ગઢ દુર્ઘટ ને સમુદ્ર સરખી ખાઇ.
લંક પતિ પણ લંક ન લાગ્યો, રણમાં ગયા રોળાઇ,
હિરણ્યાક્ષને હિરણ્યકસ્યપુ જમરજંગ બે ભાઇ,
નરસિંહ રૂપે નખેવધેર્યો, માને ગયા મરડાઇ......ધરો૦

(૪૫)—દેવકન્યા—

ધરી સરસ સોળ શણગાર આજ પિયુકાજે હું મલપતીરે.
વાહ બની જોબન મદવતીરે, કસકસી ને ચોળી તગ અંગમાં.
નાજુક બદન નીરે—વાહ૦
ચપળ નેનમાં સુંદર કાજળ, લાલી ગાલપર ખીલી રહીરે.
વેણી આ નાગણસમ ગુંથી શોભા વદનનીરે—વાહ—બની૦

(૪૬)—સ્નેહસુધા—
ધાર્યું એક ધણીનું થાય,
આપણું કર્યું કાંઇ નહિ થાય............ધાર્યું.
રામચન્દ્ર જેવા સત્યપુરૂષો, શીદ વનવાસે જાય ?
સીતા જેવાં મહા સતી તે, શીદ દોષીત દેખાય ?
દશાનન રણમાં શીદ રોળાય ? વિધિની કળા ન કળાય—ધાર્યું.
ધર્મ ધુરંધર ધર્મરાય, શીદ દ્યુત રમવા જાય ?
પાંચ પતી જોતા સતી કેરી લજ્જા શીદ લુંટાય ?
હતા હાજર એવી યદુરાય—છતાં શીદ દુઃખમાં તે ડુબાય ?
કરોને ભલે અનેક ઉપાય—છતાં ભાવીનહી ભુંસાય—ધાર્યું.
(૪૭)—મોહિનીચંદ્ર—
ધિરી ધિરી સુંદરી જરા ધીરી, તારા વાસે લીધી છે ફકીરી—
નયન મીલાવો પ્યારી હસી બોલાવો આપીશ આખી અમીરી ઓછી
રૂપે રીઝાતું કહોતો સોને મહાતું, દુર કર તું દીલગીરી ઓછી
ધીરા ધીરા કુંવર જરા ધીરા, સગી માડીના જાયા ઓ વીરા.
જેવી પોતાની તેવી નારી પરાઇ, પરની પરભવની પીડા.
રાવણ રોળાણો દુર્યોધન દબાણો, કીચકના થયા ચીરા.
[૪૮]—પિતૃભક્ત પુંડલીક——રાગ—ગઝલ કવ્વાલી.
મને તું માફ કરી શાણી, વચનપર ફેરવ્યું પાણી,
ખરે હું કુર છું પ્રાણી, ગુન્હેગારી અમારી છે.
લફંગા છો ધુતારા છો, ઠગારા આપ છો પુરા,
અધુરાં લેશ ના ભાળો, હૃદય માંહિ કટારી છે.
લફંગો છું ધુતારો છું, પરંતુ દાસ તારો છું,
જગતના પાપી ઉપર, અખત્યારી હમારી છે.
જણ્યા રાંડે રતન જેવાં, ખરેખર આપને બેટા,
લડે છે શીંગલા ઘેટા, ભયંકરતા થનારી છે.
અમે મસ્તાન પંખીડા, અમે મ્હોબત તણા કીડા,
વડીલો પણ હતાં એવાં, કબુલાત એ અમારી છે.
રૂપાળી જોડ છે થાપી, ટળી બાપા થયા સ્વામી,
રહી ના લેશ પણ ખામી, કહો, (આ) જોડ સારી છે.
ઇજારો તો નથી લીધો, રશીકી આજ નખરાનો,
હવે તલસાવ, ના પ્યારી, વિરહની આ બિમારી છે.

(૪૯)—કનકતારા—

લે ઘાસુલેટ, અયે ઘાસલેટવાળા કૈસે બાટલી દીયાહે,
અય છપયસે કો, છપયસેકો ! અય ! પાંચ પૈસેકો દેતા હે, અરેજાઓ
જાઓ–તુમને દિયા ઓર હમને લિયા ઘાસેલેટ, ગાના તો સુન]
——મન તો મારવાડ કો બનીયોરે–બમ્બઇ શહર કો આયો.
મારવાડસે નિકલ્યો જબતો પાઉમેં નહીં થો જુતો;
ઘાસલેટ (લે–ઘાસલેટ) કી. ફેરી ફરીને–પાંજરાપોળમાં સુતો.
મયતો મારવાડકો બનીયોરે, બમ્બઇ શહર કો આયો.
બ્યાજ બટાકો ધંધો કરીને પૈસા પાંચ કમાયો,
આધી આધી જમે, કરીને લાડીજીકો લાયો—મયતો
લાડીજીકો મુખડો ધોલો, મોરે મનકો ભાયો,
લટક મટક કર ચાલી જાણે મોરોજી લલચાયો—મયતો.
[જાયે ! રામ રામ જીયો ભાઇ ગંગારામ દીયા દાન છુટે આમ,
—તાંબા દાન——પીતળ દાન.)

(૫૦—ઝો રેકર્ડમાંથી—દો જોરૂવાલેક કીસ્સા—

યારો દો જોરૂ વાલેકા કિસ્સા સુનો–દો જોરૂ ને કરતા બડા જંજાલ હૈ. જબ દોનો લવડીયા હૈ, તબ દેખના ચાહીયે વો કહતી જંજાલ હૈ. જબ દોનો લડતીયાં હૈ તબ દેખના ચાહીયે તો કહતી હય કિ તેરા ખાવીંદ મરે, ઔર વો કહેતી હૈ કી તેરા ખાવિંદ મરે. તો દોનોકા ખાવીંદ તો મૈ. ના. લો સુનો—

—યારો ! મૈ દોજોરૂ વાલા દો જોરૂવાલા, દો જોરૂ વાલા, હા–યારો.
એક પકડે ટાંગ, ઓર દુસરી પકડે કાન, દો જોરૂ વાલે કમબખ્તકી
બીચમે તાનમતાન–યારો.
એક માંગતી હય લડુ, દુસરી માંગે ખાજા, એક જોરૂ વાલા મીયા
સબહય રાજા–મેયારો.

—(ભાઇઓ દો જોરૂ વાલેકા કીસ્સા સુના, દો જોરૂ ને કરવા. બડા જંજાલ હય. જબ મે નઇતકે ઘર જાતા હું, તો વો કયા કહતી હય, કી આજ તો મેરે પેટમે દુખતાં હય, જબ જુનીકે ઘર જાતા હું તો કહેતી હે કે, મેરે સરસેં દરદ હોતા હય, અબ મે મેરા દરદ કહાં નિકાલુ ઔર કહા જાઉં. હય કોઇ એસા સખીકા લાલ કે દો જોરૂ કે લેવે ? ઓર એક અચ્છી ખાતરીકી દે દેવે. ખુદા ઉસકા ભલા કરેગા]

[૫૧]—માયા મોહીની—

રહ્યો વર્ષોના વર્ષો મવાલી, લાવું બૈરી હવે બસ રૂપાળી,
હોય વિધવા કે ભરથાર વાળી આવી વાંઢા એણું નાખે ટાળી,
શેઠ ! છે આ જમાનો મવાલી, કોઈ આવી જશે ઝાળી,
હોય આ આબરૂથીઆરપાર ખાલી, હોય વિધવા પણ બે બચ્ચાવાળી
નહિં નહિં બૈરી લાવીશ, બચ્ચા વગરની......(હાખ......છી)
કેવી ઓચીતી છીંક્નું, હાખછી...હાખછી...હાખછી...હાખછી
રાંડ નકટી કરૂં નાક વાઢી, વાત વિધ્નોની આ કેવી કાઢી,
તારી સુરત બનાવું હું કાળી. બૈરી આપી જશે હાથ તાળી. રહ્યો.

[૫૨]—ફ્સાને અજાયબ—

મચાના મિયા જાન ઉધમ ન એસા મચાના મિયા જાન,
મિયા ન બોલો જોરૂ બનાલો મય તેરી દીલ બહુજાન.ઉધમનએસા
જી નહિ, નહિ, ઘડી જાના જાની, ઘડી આના જાની.
ઘડી બોસા બાજી, ઘડી હીલા સાજી ઘડી હોના, રાજી,
કહો આવે કાજી, ઘડી હમ તુમ ફેર મિલકે પ્યાર. ઉધમન.
નસેરે જોરૂ નમેરે લડકા અલ્લાસે નાતા મુદામ. જી હાં. હાં.
કરો હમસે યારી—મૈં હું તુમસે આરી—મૈં હું તુમપે વારી,
હાય કયસી ખુવારી.
ગલે મીલજા જાની, નહિ મેરા સાની. મેરા દુર હીસે હૈબસ.
—સલામ બોઇ બોઈ.

(૫૩)—અશ્રુમતી—

મારા હૈયા કેરા હાર, નજર ક્યાં આવશેરે,
મારા નાજુક શુકની ભાળ, અરે, કોઇ લાવશેરે;
લલીત વચનની, લેહ એક લાગી, સુંદર વરણથી પ્રીત જાગી.
ચતુર સુજાણથી, મેળવી વિયોગ ટળાવશેરે,
માગ્યા મુક્તાફળ આપીશ, દેવગણીને દીલ પીંજર સ્થાપીશ,
હાજર હરનીશ રહી, ચરણુ તુમ ચાંપશેરે,
કનક કાયાનું પીંજર કરશું, હાવ ભાવ રત્નેથી જડશું;
પોપટ પગમાં પલક કરો, રસ લાવશેરે.

[૫૪]—રમણસુંદરી—

મારે સ્વામી છતાં રંડાપોરે, બાપજી જુનીનું જોર ન ચાય;
ઘર અધેડે ચડયુંરે માવડી, નંદલાલ નરકે જાય,

જાય જાય ઘરનું પોલીકું થાય, મોકાણું નીત્ય મંડાય,
ગોળાનું પાણી સુકાય, ઘેર ફીટે ઘર જાય—મારે૦
જોઇ વ્હોરી મેં-જાત, રાંડ નીકળી કમજાત.
અરે લ્યો દાગીના આપું છું, નાથજી ? ઘરમાંથી જો પાપ જાય.
કોય શેઠ હોય, એ તો બે બદરાંનો લાવો. અંદર ગુલાબસિંહનો દાવો
અરે મેર પીટયા વાંઝીયા—કુકું તારા છાણીયાં,
હાય તને, હાય તને, હાય, હાય, હાય—મારે૦

(૫૫)—વસંત પ્રભા—

માનો માનો ને રસીલા, માનો તે મારી વાત,
છેક આમ શું કરો છો, બોલાવે જનઓ તાત—માનો.
રસીલી પ્રેમપાન, અમૃત તેજીવાયે, દાજી પ્રેમ વાત, જાણ્યું ઓયા.
કટાક્ષે વિંધાઇ, કેદી નઇ રહ્યા.
વિતી જાય રાત, વાતો નાથ શું, ઘેલા થયા—માનો.

[૫૬]—બુદ્ધદેવ—

મારી ક્યારીમાં મ્હેક મ્હેક મ્હેકી હો રાજ.
કોઇ કુસુમ લ્યો કુસમ લ્યો.
મીઠાં યૌવનના ભોગી રસીલા હો રાજ—કોઇ કુસુમ.
પ્રીતે પધારો પ્રવાસી અમ બાગમાં,
પાથરી શું આણુ અતિ અંતર સુહાગમાં;
એક દિન થાઓ મેહમાન, હો વિલાસીરાજ—કોઇ કુસુમ.

(૫૭)—બુદ્ધદેવ—

મારો અંતર અંતર બગીચે ખીલી પ્રેમ કળી.
કરમાયે રસથી ભીની, રસિયા ફેસમાળી વિના,
પાંખડી તલસે વિલસે, અમૃત મહેરામણુ વિના:
મધુ પરાગ ભરી, છે સુવાસ ભરી—મારે.
અમી ભરી કુંજ જેવા, શાણા છો રસથી ભીના.
ભુરકી નાખી ક્યાં નાસો. નાથ નગિના.
આવો આવો [૨] તલસાવો શાને વિલાસી બની-મારે.

[૫૮]—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

આલીકના બાળક સૌ માલિક, સૌનાથી જગનાથ (૨)
કર્તા હર્તા સૃષ્ટિના, સો બાજી એને હાથ.

(૫૯)—કમલતા—

મેં દુનીયાં સઘળી જોઇ, કોઇનું ન દીઠું કોઇ;
સ્વારથની જાળ પરોઇ, સમપણુ સહુ નાંખે ધોઇ.
આજ હોય વ્હાલા કાલ તેજ થાય વેરી,
અજબ સરખી એ તો, દીન પ્રીત કેરી,
પોતાના સ્વારથને માટે, અવરને નાંખો નીચોઇ.

[૬૦]—દાગેહઝરત—

મોરી મોહનીયા, તોરે ગોરે ગોરે ગાલ,
મોરી મોહનીયા, તોરે લંબે લંબે બાલ;
મદસે હું મય મતવારી, મતવારી મોરી ચાલ;
કાંટા લગા પ્રેમકા, મય હો ગમ બેહાલ,
આંખો તોરી મદ ભરી, ડોરે અરે લાલ [૨]
ઠુમક ઠુમક ચાલ ચલે, કમરીયા જયસે બાલ,

[૬૧]—દલપતસીંહ— રાગ—ભજન.

મોહન તારી મોરલીએ વ્રજનારને વેરણુ થઇ.
કોમળ સુરે કાળજું કોરયું, ચીતડું ચોરયું લઇ...મોહન
કામતો હવે કાંઇ ન સુઝે, સાંભળતા સુદ્ધગઇ...મોહન
પ્રેમના પાસમાં પ્રાણુ ફસાયો, આકુળવ્યાકુળ થઇ...મોહન
માતપીતા તણી લાજ તજીને, વંદ્રાવનમાં ગઇ...મોહન
આવાં તમારાં કારમા કામણુ શામળા કીધા સહી...મોહન
દુખડાં કેરાં ડુંગર ડોલ્યો, માવા પાડી લ્યો બાઇ...મોહન
દલપતસિંહવા દેવને મળવા ગોપીયો ગોકુળ ગઇ...મોહન

[૬૨]—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

મંજરીએ મનડું મોહ્યુંરે,
મનગમતા મહારાજ, મારા મનગમતા મારાજ.
એ શું દીલડું અમ પ્રોયુંરેરે...મનગમતા.
(શું આ પુષ્પ તમને બહુ ગમે છે.)

સાખી { "મનને તો ગમતું ઘણું, મુખથી કેમ મગાય;
વીણુ પ્રીછે વીણુ પારખે, ધરે માન મુનિરાય;

સાખી { "માગે માન ધરે નહિં, જયાં જેવું દાતાર.
સુખે સ્વીકારો પુષ્પ આ, ધરો કણું મોઝાર"

અતિ ઉદાર દીલ તમ જોયુંરે...મનગમતા.

(૬૩)–સતી પાર્વતી–

મુનીવર કાયા આ ગાળે છે, શ્રી શિવશંકર વર વરવા,
હોંશ ઘણી છે એને હૃદયે, ત્રીલોચન કર ધરવા.
હે, શું બોલો છો બાળા, પતિ પરખમાં પૂર્ણ અજાણું:
ભંગી જંગી એ ભોળાથી, તારૂં શું થવાનું કલ્યાણ.
ક્યાં રાહુ ને ચન્દ્ર ચારૂ, ક્યાં રત્ન સાથે નવ શોભે પ્હાણ.
ડુંગર ખોદે ઉદર કાજે, ધન્ય ધન્ય છે તારૂં જ્ઞાન.
રૂડા કે ભુંડાં શિવજીને, પામ્યે થવાની લીલા લહેર,
પરહરી અમૃત શીદને શાણી, જાણીને ઘોળે છે ઝેર.
ખેર ઝેર કે અમૃત એ છે, કથા તમને શી તેની,
મનહર મળતાં મંગળમાળા, બાળા મન માને એની.
કાણો કુબડો ધણી મનમાન્યો, સુંદરી સમજે સુરરાય.
પ્રીત પુષ્પની મધુર સુગંધી, જડ જોગીથી શું સમજાય.

[૬૪]—કબીર ભજન—રાગ કીરતન.

મુંખડાં કયા દેખો દરપનમેં. તેરે દયા ધરમ નહી મનમે–મુખ.
જેશી ફુલ રહી ફુલવાડી, બાસ રહિત નીજ કુસમેં;
એક દીન એસી હો જાયગી, ખાક ઉડેકી તનમેં—મુ૦
ચુવા ચંદન અબીર અગરની, શોભે ગોરે તનમેં.
ધન જોબન દો ઘડીકા સાથી, છુટ જાયેગા ક્ષણમેં,
કાડી કાડી માયા જોડી સુરત રહે નીજ ધનમેં,
દશ દરવાજા બંધ રહે તો રહે ગઇ સબહી મનમે—મુ૦
વાસનકી એક નાવ લગાઇ, લે ચલે જંગલમે,
ધરમી ધરમી પાર ઉતર ગયે, પાપી ડુબે જગતમેં—મુ૦
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ એ ક્યાલગ રહે મનમેં—મુ૦

(૬૫]—કૃષ્ણસુદામા—કવ્વાલી–ગજલ.

મુંઝાવી ક્યાં મને મારે, જવાદે કૃષ્ણને દ્વારે,
ખલકનાં ખેલ છે ખોટાં, જેવા પાણીનાં પરપોટા,
માથે ભય મોતનો ધારે, જવાદે કૃષ્ણને દ્વારે,
[શખામણ માની લે સ્વામી, મેળવવાને ભક્તિનાં નાણાં.
ત્રીકમ વીણ કો નહિં તારે, જવાદે કૃષ્ણને દ્વારે,

(૬૬)—બોલતો કાગળ—
માલી વિનાની ખાલી, જોબન તણી ફુલવાડી,
હાયે, સુકાઇ ચાલી, પણ નાવે જીવન માલી.
ગાલ ગુલાબ તણી ગઇ લાલી, નરગીશ આંખ નમી મદવાલી,
લ્યો સંભાળી, જીવન માલી, પાણી વિનાની ડાંલી,
તાપે...તપે હરીયાલી.........માલી—......

(૬૭)—સાગર સરીતા—
મોઇ ડોલી......જીગર દે ખોલી ઓ, લવલી જોલી.
બોલો મધુર કંઇ બોલી...મોઇ ડોલી (૪)
કમ ડીયર...આશકપર પ્યાર કર...નહિ મળશે કો આવો જનરનર,
કમ ડીયર...તું દીલહર, શરમા ન ઘુંઘટપર દુર કર.
જાઓ જાઓ આ શે ડોં—કમ એલોંગ—સીંગસોંગ, લીવલોંગ, માઇ ડોલી

(૬૮)—નરપિશાચ—
મારૂં જોબનીયું છલકાય. મારા છેલ છબીલા આવો,
હજી હું કુંવારી છું નાદાન, કરતા નયન તણી કોઇ સાન;
જોઇને મોહના મસ્તા જુવાન, તેની મીઠા નીગાથી બચાવો—
હજી હું ભોળી ભાળી નાર, ખાતી વાત વાતમાં હાર,
ફસાવે મને પછી દીલદાર, આવો મનહર કેમ સતાવો—મારૂં,

(૬૯)—મહમદ હુસેને—રાગ મહાડ—તાલ—દાદરા—
મારો જોબન બીતો જાય, બાદીલાં બેગે આયોરે,
પ્રિતમકું ચીઠીયાં લીખું, તાપર લીખું સલામ;
જીસ દીનસે પીવા પરદેશ સીધારે, નૈનસે નિંદ હરામ.
કોઠે ઉપર કોઠારી, સોના ઘડે સોનાર;
પાયલ મોરી બાજનીરે, બીછવેકી ઇકનાર,

[૭૦]—ખુને નાહક—
માનો માનો માનોરે, પ્યારી બતીયાં;
જાજા નાહીં દીખાવે તુજ છતીયાં, એહ બતીયાં, સુરતીયાં.
બોસા દે એક, ગોરે ગાલકા, પ્યારી જાન, બોસા દે એક, ગોરે ગાલકા.
ચલ મુવે, હટ મુએ, ધુસ તું મનહુસ મુએ,
અય જો જાઉં તો પચતાઉંગી—હુક્કા કંહા મુજકા પાયગી,
નીકલ નીકલ ઉધરકો ચલ, ન અબ મચલહાં.

[૭૧]—મીરાંબાઈ—
મીરાંને પુર્વ જનમની છે પ્રીતરે, મીરાંના હૈડે લખાણુા,
હરીનાં હેતરે, નામ નહિરે, છાંડે હો......મીરાં.
રાણાજી એ આપીયો, ભુતડાં ભેળો વાસ,
ભુત પ્રેત ભાગી ગયારે, મીરંનો ઇન્દ્રભુવન થયો અવાશ...મીરાં.
વિખના પ્યાલા મોકલ્યા, દેજો મીરાંને હાથ, અમૃત કરી આરોગીયાં
મીરાંને રાખણુ હારો રઘુનાથ......મીરાં.
રાણે વિષધર મોકલ્યો, દેજો મીરાંને જઇ, પુંજી મીરાંએ પ્રેમની;
મુર્તી શાળીગરામની થઈ, રાણે રજા આપી પછી કાઢી ગણીને કાશ.
મીરાં ચાલ્યા મહાસતાં, ભાઇ ભાવ્યો છે વ્રજનો વાસરે...મીરાં.
[૭૨]—કંસવધ—
મુજને માર ના સમશેર, વ્હાલા વિર તું,
મારી સંગ, શું છે વેર, વહને વિર તું.
મીંદળ જોઇ કર તું મ્હેર, આશા ભરી જતી હું ઘેર, તક જો વિર તું
જો ઇશ્વર વસે ચોમેર, ન કર કંસ કાળો રે—ડરને વિર તું.
(૭૩)—સૌભાગ્યસુંદરી—
ધીમા ધીમા ચાલોને મારા પ્રાણરે, પગ નાજુક તમારા આ
મચકાઇ જશે, કમર લવકાઇ જશે, ઓ સુજાણરે. ધી૦
સાખી } નાજુક વેલી ફુલ સમી, કોમળ આ તુજ કાય;
ધડકે છાતી શ્વાસથી, એ અંતરથી ઓળખાય.
પરસેવાની બિંદુ બાઝયા મુખે, મુખ ગતું થયું થાક અતિ એ,
આ છાતી રે હવો વિસામો શખે, ઓ—ઓ સુજાણરે. ધી૦
(૭૪)—લક્ષ્મીવીજય—
ધિરી ધિરી બેની અલબેલી, મનમોહન આવે, ઓ આવે, પ્રેમઘેલી,
રહો છાની શરમાવો શું સાહેલી (ર) મારા મનમાં લાગીએ તાલાવેલી—ધી.
સખિ જો પેલી કોકીલ રહી, કરતી ટહુકાર અધિર થઈ,
કોયલડી અધીરી...એવી તું એ છે, સખીરી, વાહ) (શરમાવો શીર)ધી
(૭૫)—ખુરશીદે ઝરનીગાર—
ધુંવેકા ગાડી ઉડાવ લીયો જાય, એસા શીરંગી પછસેકા લોભી—ધુ૦
કકકકકક, ગાડી ઉડાય લીયો જાય—ધું૦
જાત કહી દેખે, જમાન નહી દેખે, એકડીસેલગાકો બૈઠાયલીયો જાય—ધું૦
હીંદુ મુસલમાન ભંગી ચમારશે, ટીગીટકે, રૂપે ગીનાય લીયો જાય—ધું૦

[૭૬]—વિક્રમચરીત્ર—

નજર કરો નાથ જગ, ઓળખી હ્યો નારી;
હું છું કે બીજી, કંથ આપનીજ પ્યારી—ન૦

સાખી } હેમ પ્યાલો હાથમાં, ને માંહી અમૃત દુધ,
પીધું સામા સાથમાં, શું તેના ભુલ્યા શુદ્ધ

કોણ હતી કંથ તે દુધની પાનારી—ન૦

સાખી } મુવાં કીધાં જીવતાં પગ્યો બનાવ્યો પુર,
યાદ છે કે રાજજી, એ જાગણીનું...નુર,

છાનો મંત્ર શીખવ્યો છે, એજ આ ઠગારી—ન૦
વિના વાંક દંડીયામાં, કેદ મુને કીધી;
કરી બતાવી મેં સાબીત સરત સર્વ મારી—ન૦

(૭૭)—વિક્રમ ચરિત્ર—

નયનમાં નિંદ્રા ન આવે જરી, મારો રામ ગયો વનવાસરે ન.
હંસ વિનાનાં મારાં સરોવર સુનારે, વાઘ વિનાની વનવાટરે ન.
પંખી વિનાનાં મારાં પીંજર સુનારે, મંદીર સુનાં સિતા રામરે. ન.

[૭૮]—અનસુયા—

નર વીણ જગમાં નાર તણી, કીંમત કોડી કહાવે,
હલકું બોલી ગણી અબળાનું જુઠા આળ ચઢાવે. ન૦
વ્હાલા પણ વેરી થઇ બેસે, જેને જેમ ફાવે તેમ બોલે;
કંથ વિનાની કામનીનું જીવતર તરણા તોલે. ન૦
કુડ કપટની ભરી કુલટાઓ, લાલચ દઇ લલચાવે,
ભવરણમાં ભરથાર વિના, ભામિની લાજ લુંટાવે.

(૭૯)—અનસુયા— ભજન

નહિ કોઇ ચીજ ગણી, ગરજ સમ, નહિં ચીજ કોઇ ગણી;
માનવંત નિજ માન મુકી, દુશ્મનને પડતા ઢળી—ગરજ સમ.
બળીયા પણ નિર્બળને નમતા, રાય રંક ઘર જાય;
સોનું પણ મોંઘું થઇ બેસે, કળી શકાય કણી—ગરજ સમ.
સમયાધીન થઇ ઝેર હળાહળ પીવું અમૃત ગણી;
જઇ મહા સતિને શીશ નમાવો, જાય આપદા ટળી—ગરજ સમ

[૮૦]—સરોજની—

નખરાળી જોબનવાસી, કોઇ બુલબુલને બોલાવો,
મચકાળી મેદીવાળી, આ બુલબુલને બોલાવો.

કોઈ સલુણા સંગે માણુ, મોહનમાળા પહેરી.
મદન જંગનું જોર જણાવું, લાલ કોઈ ઊ લ્હેરી...આ...ન.
હાવ, ભાવ રસ ભેદ બતાવું, સમજાવું સૌ વાતો,
ગયો વખત પાછો નહિ આવે, માણવી હોય મઝા તો...આ...ન.

[૮૧]–મીરાબાઈ— રાગ–ભજન.

નહીરે બાંધુંરે રાણા નામ, ન જાણું કાંઇ, પરણી મારા ત્રિભુવનની
સંગાથ બીજાનાં મેઢજ નહીરે–બાંધું.
ચાર ચાર જુગની રાણી ચોરીઓ ચિતરાવો, કાંઇ લીલુડા માંડવા હેઠ–બી.
ધર્મનો ધોરીયોને પંથની નૈવા, કાંઇ સતની જાનડીયો હ્યો સંગાથ–બી.
કરણીનો દોરડોને મનની વરમાળા ભાઇ, વરત્યા ચોરી મંગળ ચાર. બી.
બાઇ મારાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ પરણું મારા ત્રિભુવનની સંગાથ.બી.

(૮૨)—સરસ્વતીચન્દ્ર—

પરણીને પરવશ થઇ રહેવું પીંજરમાં પુરાવું સુખમાં ફરતાં સ્વતંત્ર
જીવને, બંધનમાંહી બંધાવું—પરણીને પસ્તાવું, વળી પાછું રંડાવું
રસભીના રંગ રશીયા સાથે, રસમાં રસબસ થાવું,
અધર સુધારસ પ્રિતી અમૃત પીવુંને વળી પાવું,
પરણી લ્હાણું કમાવું સુખી સંસારે થાવું.
ભોગ તેટલા રોગ સમજવા વીષય વીષ ન ખાવું;
ઝુર હળાહળ અમૃત માની, નવ પીવું નવ પાવું...પરણીને પસ્તાવું.
અગર અરગજા કેસર ચંદન પુષ્પ સુગંધી પલંગે,
અનંગ સરીખા પ્રગટદેવની કરી આરતી ઉમંગે...પરણી લ્હાણુ.
પતિ દેવ પરમેશ્વર પોતે સદાશીવ શંકર છે,
પતી વીના પ્રેમદા શું કરશે અન્યદેવ કંકરને...પરણી લ્હાણુ.
પતિ દેવથી પરણી આખર પાપ કર્મ આચરવા,
શું જીવના પલોન વાશથી, મલીન અંગો કરવા...પરણીને પસ્તાવું.
રચી ઇશ્વરે સૃષ્ટિ એવી પાપ ગણે તું શાની,
શિવ સાધુ યોગેશ્વર તોયે, રાખે સંગ ભવાની...પરણી લ્હાણુ.
રહિ ગાર્ગી બાળ કુંવારી સરસ્વતી પણ સાથે,
પ્રવિણે પણ પતીને પરણ્યાની, પીડા નવ લીધી માથે...પરણીને પસ્તાવું
સગા સહોદર વસતી વાડી, એ સંસારના લ્હાવા,
સ્નેહી સંબંધી ઉભાં દ્વાર, લક્ષ્મી લાભ કમાવા...પરણી લ્હાણુ.

નહિ લ્હાવા એ લ્હાળા સમજુ, સખી સ્નેહ નહિ સંતાપો,
રહું એકલી જોગી જેવી, જપું અજંપા જાપો...પરણીને પસ્તાણું.
દઢયોગી પણ ભોગી બનીયા માયામાં લપટાયા,
ચંચળ મનમાં ચગડોળે ચઢી, ભલભલા ભરમાયા...પરણી લ્હાણું.
સુંદર વનની કુસુમ કળી તું, બની હાર હૈયાનો,
રસીકતણે રદયે વળગી કર સફળ હેતુ જીવ્યાનો...પરણી લ્હાણું.

[૮૨]—સાગર સરીતા—

પ્લીડર કેરાં માંડયા ધંધા, ખોટા જગમાંહી મોટા,
ઘર ઘર અંદર બન્યા કલંદર મોટા હા મોટા,
જગમાં મોટા ઘરના ખોડા, મોટા છે ગોટા.
સઘળે છે પોલંપોલા ભારી, અગડં બગડં નીયારી.
કેદીરે, મારામારી ભારી, જગમાં પોઝીશનનાં બલીહારી.
ગડબડ ગોટાથી, યારી, સાચાની ખ્વારી— પ્લીડર.

[૮૪]—સતી દેવહુતી—

પધારો પ્રાણ મારા સાંવરીયાં નાથ લળી લળી જોઈશું વાટ તમારી,
જગ દુઃખ ટાળી વૈકુંઠ ધારી વ્હેલા પધારો મુરારિ.
જાઓ સિધાવોજી કંથ રસીલા.
વંદુ પ્રભુ વારી અઘહારીરે તવ ચરણ કમળ બલિહારી,
પ્યારી મનોહરી હારી સુખકારીરે, મળું અવધ પુરણ કરી મારી—

[૮૫] ઉર્વશી, પુરૂરવા—

નયને નિહાળ્યો મ્હારા નટવરે,
ઘટ ઘટ વ્યાપી વ્હાલો, હૃદયે રમે મારા હૃદયે રમે—નયને
અલખ નિરંજન ભવભય ભંજન.
વ્હાલો વિહારી મ્હારા હૃદયે રમે મારા હૃદયે રમે નયને
સાચો સલુણો સ્વામી નાથ ગરૂડ ગામી;
વિશ્વ વિરામી મારા હૃદયે રમે, મારા હૃદયે રમે—નયને

[૮૬]—ઉમાદેવડી—

નથી જગતમાં સાથ સબંધી વિના ત્રિભુવન નાથ
શું ફોગટ ફાંફાં મારે મુરખડા ભરે આભથી બાથ.
કમળપત્ર પર જળબિંદુને સુકાતાં શી વાર,

શ્રાવણની જળ ભરી વાદળીયો વિખરતાં શી વાર.
જીવતર સમજવું તેવું આ ઘર ન લેવું દેવું,
જીવ જવું છે ખાલી હાથ. અંતમાં પાપ પુણ્ય સંગાથ;
પંથી જીવ પામી ગયો, નરભવ નગર બજાર,
સોદાગર સમજી જઈ, કરો પુણ્ય વેપાર.
જીવ જવું છે ખાલી હાથ અંતમાં પાપ પુણ્ય સંગાથ. નથી.

[૮૭]—નવલકુસુમ—

નકર રેહો કાળી કોયલડી ટહુકાર—ન કરરે.
હું જોબન ભરીનાર—મારે મ્હેલે નથી ભરતાર—ન કરરે.
ઝરમર ઝરમર મેહુલો વરસે વાજ કરે ચમકાર,
તેમાં પાપીડી પીયુ. પીયુ. બોલી શું ? કાળજ મારે કટારરે—ન.
માત મરી ગઇ તાત ગયા મરી. ભ્રાત ન ભાળ લેનાર;
પરને પનારે હું મરી છું મરેથીને નહિ મારે રે—ન કરરે.

[૮૮] સુકન્યા સાવિત્રી—[નાતરીયા ન્યાતનો, કજોડો]

નવ ગમે ઘરબાર, ભરી દુઃખી વખાર;
બળ્યો સંસાર નાતરીયા નાતનો,
દીઠું નારનું બજાર વ્હોરી વ્યર્થ વહે ભાર;
જેમાં મળે નહીં મેળ કોઈ વાતનો રે— બળ્યો.
કેમ કરી થાય કહો પ્રીતિ પર ણે,
" કરે જીવતાં મોહકાણ મુવે હોય તાણા તાણ"
બાઇ બાઇ નો વ્હેવાર ચાલે લાતનોરે— બળ્યો.

(૮૯)—મીરાં ભજન—ભજન પદ.

નીત નીત ભજીયે તારૂં નામ, તારૂં નામ, તારૂં નામરે;
પ્રેમ થકી પ્રભુને મળ્યા હોજી.
અન્ન ન ભાવે, નેણે નીંદ્રા ન આવે, સેજલડીએ પધારો મારા શામ.
આની તીરે ગંગા વ્હાલા, પેલી તીરે જમના વ્હાલા;
વચમાં ગોકળીયું રૂડું ગામ, રૂડું ગામરે—પ્રેમ.
મીરાંબાઈ કહે, પ્રભુ ગીરધરના ગુણ;
ઉલ્લી આંખના છે રામ, રામ, રામ, રામરે—પ્રેમ.

[૯૦]—મીસ કાલીજાન—રમ ઝીંઝોટી ધુન, તાલ—લાવની.

નીગાહે નાજસે દેખો, ઇસારા કરતે જાતે હૈ;

હમારે દીલકો નાબકશી દે પાહાર કરતે જાતે હે;
વહ આશકે દેત જાત હેં જફા યે કરતે જાતે હે,
જીગર તો દેખાયે હમ અબ ગવરા કરતે જાતે હે,
ઇલાહી ઈસુને હમકો યહ કૈસા કર દિયા મજહે,
કે અબ તો દોસ્ત-બી હમસે, કનારા કરતે જાતે હેં.

[૯૦]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, સિંધુરા ઠુમરી.
નેકનજર મારો મન બસ કરલીનો આલી,
સાંવલીઆને જોરા જોરી બંસીઆ બજાઇ—નેક નજર૦
નીંદ નહી આવે સખી દીન રજનીરી, મોરી સખીયન—
બિરહા સતાવે, ઇતની બિનતી મોરીસા સનદ સુ કહીયે—નેકનજર૦

[૯૧]—સૌભાગ્ય સુંદરી—
પહેરી ચોળી લટકા મટકા કરતાં આવ્યાં, રંગે બોળી સાડી ઓઢી.
મન લોભાવ્યાં,—ઝાંઝરના ઝણકારે, કર કંકણના ખખડાટે.
કાજળથી નેત્ર દીપાવ્યાં—પહેરી.
હવે શરમાવો ઠાલા, શાને દીયરજી મારા, બોલો બોલો બોલો બોલો,
મેં કેવાં તમારાં નખરાં તો જાણ્યાં......પહેરી.

[૯૨)—પ્રભાત—રાગ—સામગ્રી—
પઢોરે પોપટ રાજા રામના, સતી સીતા પઢાવે.—પ.
પાસેરે બંધાવી પાંજરૂં, મુખે રામ જપાવે,
પોપટ તારે કારણે, લીલા વાંસ વઢાવું—પ.
તેનુંરે ઘડાવું પોપટ પાંજરૂં, હીરા રતને જડાવું.
સાકરનાં કરી ચુરમા, ઉપર ઘી પીરસાવું—પ.
પાખ પીળીને પગ પાંડુરા, કોટે કાંઠલો કાળો—પ.
નરસઇના સ્વામીને ભજો, રાગ તાણીને રૂપાળો—પ.

[૯૩]—મહાશ્વેતા કાદંબરી—
પતિ વીના પ્રેમદાના મનના, પુરાય ક્યાંથી કોડ,
કહે સખી પુરાય ક્યાંથી કોડ.
સરજનહારે સરજી જગમાં, નરનારીની જોડ. (૨)
પશુ પક્ષિ વન વૃક્ષ નિહાળો—સૃષ્ટિ માંહિ સઘળે જઇ ભાળો,

[૯૪]—મી મહમદ હુસેન—રાગ જીલ્લા. તાલ, દાદરા—
નજરીયાં મીલાઓ કોં જાનેવાલે, કો જાનેવાલે ગજબ ઉડાને વાલે

આપ ઘર આનેસે આરામ જો પાતે જાતે કુછ, મુલાકાતકી અઘરહા કુચ્છ તપસીલ સુનાતે જાતે દિલ દિલદાર, મેરે સોનેસે લગાતે જાતે-તેમ અબરૂ મેરી ગરદન પે ચલાતે જાતે, હમને સબ દેખી નજર આંખ મિલાતે જાતે.

અબ ન છોડું મેં તેરી સાવરીયાં, સેજરીયાપે આજા-નજરી-

(૯૫)-દાગેહસરત-

ન શરમેં હોસ બાકી હેય, ન તનમેં જાન બાકી હય,
મગર હાં, દીલમેં તેરે વસ્લકા, અમાન બાકી હુય.
મદદ અય જોશે વહશત, આશકોમેં બાત રહે જાયે,
ગરેબાં ફૂટ ગયા તો કયા અભિ દામાન બાકી હય.
ખુદાકે વાસ્તે અય ચારાગર લેજી ખબર જલદી,
તેરે ઉલફતમે અભી કુછ જાન બાકી હય.

[૯૬]-મીરાં ભજન-રાગ-ઠુમરી-

નાથ તુમ જાનતહો સબ ઘટકી. મીરાં ભકતી કરે પ્રગટકી, ટેક-
ધ્યાન ધરી મીરાં મનમેં, સંભારે પુજા કરે, અટપટકા,
શાલિગ્રામકુ ચંદન ચડાવત, ભાલ તિલક બિંદુ ચટકી...નાથ.
રામ મંદિરમેં મીરાં નાચે તાલ પડે જેશે ચટકી.
પાઉમેં નેપુર રૂમઝુમ બાંચે, લાજ સંભારે ઘુંઘટકી,
ઝેરના કટોરા રાણાજીએ મોકલ્યા, સાધુ સંગત મીરાં અટકી.
લે ચરણામૃત પીયો, હો સુધ, અમૃતકી વટકી...નાથ.
સુરત દોરપર મીરાં નાચે, શિરપે ઘડા ઉપર મટકી.
મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, સુરત લગી જેસે નટકી...નાથ.

[૯૭] માલતી માધવ-

નાનકડી નાજુક નાર, હું બહુ નાનકડી-બહુ-નાનકડી, ૩
મારા વ્હાલાની છું લાડકડી [૨] બહુ લાડકડી (૩)
આંખ તણે પલકારે પટકું છું લાલને-
નાની શું સમજે વ્હાલાના વ્હાલને,
હું તો બધુંએ સમજું છું, જાણી ભોળો ભરથાર તું બહુ માથે.
(ચડે) ૩......નાનકડી.

[૯૮] ઓખાહરણ—

નારીની કેવી બલિહારીરે ભાઇ, નારીની કેવી બલીહારી...હાં.

નારીની ફેલી દીલગીરી, નારી સૌના મન રીઝાવે,
નારીની લીલા છે ન્યારીરે ભાઈ..............નારી.
નારી વિના સુની આ સૃષ્ટિ, નારી પાછળ છે દીવાનીરે ભાઈ...નારી.
લાલ પાલ સૌ થાયે નારીના, માયા મમતા છે નારીના ભાઇ...નારી.

[૯૯]—જલસા સંગ્રહ—રાગ ભૈરવી—પદ.
નારી નરથી શ્રેષ્ટ તું માન............ના.
સઉ સુખો આ, જગના વ્યર્થો વિના સ્ત્રી ચતુર સુજાન,
તેણી વિના તો લાખ કમાઇ—છે, સઉ ખાખ સમાન...નારી.
કુટુંબ મુલકપર રાજ્ય ચલાવે નર ખરો સુલતાન,
બેટા બેડી છે દૈયતને, નારી છે પરધાન...નાર.
નદ નાખોદા હોડી ખેડે, નારી હાથ સુકાન,
વીના સુકાની પાર પડે નહી, જ્યારે થશે તોફાન...નારી.
કંઈક પતિના પ્રાણ બચાવા—ખોયા નારે જાન,
ફીરોજ—નારની કદર જે બુજે, તેજ ખરો ઇનસાન, નારી.

[૧૦૦] સુકન્યા સાવિત્રી—
ના તરસાવ (૨) મધુકર ડંખ દઇ ક્યાં ઉડે,
ફરી ફરી નહીં મળે આવો દાવ......ના.
સ્નાન કરી લે તન સરવરમાં, કળશ કનકના ગ્રહીને કરમાં,
લઈ લે મુખનો લ્હાવ......ના.
ઝાકળનું જળ ન હોય મીઠું, જાણી જમશે કોણ અજીઠું.
તજતુંજ શ્વાન સ્વભાવ......ના.

[૧૦૧]—સતી પાર્વતી—(નાટકનું. દર્પણ.)
નાટક દુનીઆનું દર્પણ રૂડું ગુણ દોષ જોવાનું.
ખાંતેથી જોઇ જોઇ, બોધ લઇ દીલડાનું દુઃખ ખોવાનું,
જ્યાં સુંદર મનહર ગાણું—રસ ભરેલ રૂડું ભાણું;
ભલે મૂરખડા બળી મરે કે ધિંગે ધિંગાણું.
ઘડીક હસાવે ઘડીક રડાવે, બાંધે બોધ બતાવે,
લે જેને મન જે—ભાવે જ્યમ ગાયું ત્રાંબુ ખાવે,
રીતસર ખાવે રસ આવે—નહિં તો જમપુરી જાવે,
કરમકુટ ઉંધુ સમજે તો—કોને કહેવાનું—

(૧૦૨)—સુરદાસ—ભજન રાગ, ભજન પદ.
નાથ કેસે ગજકો બંધ છુડાયો, પ્રભુ એસી અચરજ મોહેઆયો—નાથ.

ગજ ઓરગ્રાહ લડત જલભીતર, લડત લડત ગજહાર્યો,
જલભર સુંઢ રહી જલ ઉપર, તબ હરી નામ પુકાર્યો—નાથ૦
સવરીકે બોર સુદામાકે તાંદુલ, રૂચી રૂચી ભોગ લગાયો;
દુર્યોધનકો મેવો ત્યાગી, સાગ્જી વિદુર ઘરપાયો—નાથ૦
પેર પાતાળ કાળી નાગ નાથ્યો, ફ્ણુપર નૃત્ય કરાયો,
ગીરી ગોવરધન કરપર ધાર્યો, નંદ ઘર લાલ કહ્યો—નાથ૦
અગાસુર માર્યો બગાસુર માર્યો, દાવાનળ પાન કરાયો,
સ્થંભ ફોડ હરિના કંસ માર્યો, નર સંગ નામ ધરાવ્યો—નાથ૦
અજ મેલ ગજ ગુનકા નારી, દ્રોપદિકો ચિર રાખ્યો,
પયપાન કરત પુતના મારી, કુબજાકે રૂપ બનાયો—નાથ૦
ખોલ કોટડી ધ્યાદલ ધાયો, ગરૂડ કો નહિ બોલાયો,
છુટો નહી શ્રાપાજીકા બંધન, એ બલ કહાંરે ગુમાયો—નાથ૦
જોગી જીનકો ધ્યાન ધરત હે, ધ્યાન ધરત નહીં આયો,
સુરદાસ પ્રભુ તિહારે મીલનકુ, જશોદાકી ધેન ચરાયો—નાથ૦

[૧૦૩]—સુરદાસ ભજન—રાગ ખ્યાલ—ઠુમરી.

સામરો ન જાણે મોરી પીડ, કનૈયો ન જાણે મોરી પીડ, એલી પરરરરરર
મેં દધી બેચન, ગઇતી બંદ્રાવન સામરવાને ખેંચ્યો ચીર ચરરરરરર
મેં જલ જમના ભરન ગઇલી, સામરવાને છાંટયો, મોહયે નીર
છાંટયો છરરરરરર
બંદ્રાબનમેં રાસ રચ્યો હે, હરીયાં હણારાં ચિત, ચિત, ચાલ્યા ચરરરરરર
સુરદાસ પ્રભુ તુમ્હારે મીલનકુ, ફેંક્યો મોપે તીર [૩] વાગ્યો તરરરરરર

[૧૦૪]—સુકન્યા—સાવિત્રી—

હું નથી એવી ભોળી [૨] હવે તો રહીરે—હું.
પાવરધી થઇ પુરી, મારી જોડ જડે નહી ખોળી—હું.
નિત્ય કજીયા કંકાસ કરી ઘરમાં સળગાવી હોળી—હું.
પ્રસંગ આવે પરખાસે બાઇ, તું ગળણું ગોળી,
ભલે ભાયડો ભીખ માગે, ખંધે ભરવે ઝોળી;
આપણે બાઇ શીમાં ઝબોળી, ખાઇએ ખીર ને પોળી.

(૧૦૫)-સુરદાસ—

હું ભજન કરીશ, હરીનું સદા સુખે. ભજન૦
આ સંસાર, આગ સમ લાગે, મિથ્યા કાંઇ મારી, હારી ભજન૦
નહિ કોઇને કે વાત મારી, વાત આ બંધાઇ છું,

રાખો ભરોસો હૃદયમાં, હું—દેવના સમ ખાઉં છું,
છોડો ક્ષમા લાવી મને, ઝટ અહિંથી જાવા દીયો;
સંતોતણા સહવાસમાં, ગુણ કૃષ્ણના ગાવા દીયો.

[૧૦૬]—જગતસીંહ—

હું રંગીલો જુવાન, ફક્કડ અક્કડ ચાલું આમ,
જાણું છું વિદ્યા તમામ, રસીકલાલ મારૂં નામ.
બંદાના રૂપ આગળ માનો, કામદેવ પણ તુચ્છ,
કંઇ કામની પીડા થાય છે, જોઇને મારી મુછ.
એવો છું, વિદ્યામાં તેથી, પંડીતમાં પંકાઉં,
કસબી પુરો ગાવા માંડી, રાગ રાગણી ગાઉં.

(૧૦૭)—મીસ ગૌહરજાન—રાગ પીલુ. ત્રીતાલ.

સાવરીયાં મન ભાયોરે, બાંકોયાર,
કાહુમેં હજરત, કાહુમે મુસા, આપહી આપ સુમાયોરે.
અરે કૈસે હી રંગ, દીખાયોરે, બાંકોયાર,

[૧૦૮]—જયરાજ—

સે વરીયા મેરા પ્યારારે, ના જાઇઓ પરદેશ,
કાનોમે કુંડલ ગલે બીચ સહેલી, લઉં જોગનકા ભેસ...સાંવરીયા.

(૧૦૯) બોલતો કાગળ—

શરમ, શરમ, શરમ, શરમ, બોળવા બેઠા નામ,
કરે છે ગુલામ, ઇજ્જત લીલામ, ખાનદાનનું નવ જરા ભાન.
થાય, આજ થાય છે, બુઢ્ઢાની આબરૂ લીલામ.
જાય, આજ જાય છે, સસ્વામાં ખાનદાન નામ,
છે ખરીદનારનો ચઢાવો ને ફુટી બદામ.
એક—બે—ત્રણવાર—સોદો તમામ, વન—ટુ—થી—ટેમ—સોદો તમામ,
ક્યાં ધનવાનતણું ખાનદાન, ક્યાં એ ગરીબ નોકર ગુલામ.
નાક કપાયુ સહુ ઓળખીતામાં, થુથુ, કહી સહુ થુંકસે ગામ.

(૧૧૦)—સતી દ્રૌપદી—

શામળીયાજી, કરજો મારી સ્હાયરે, વ્હાલા ગરૂડે ચઢીને વેલા આવજોરે,
શ્યામ સલુણા સુભદ્રાના વીરરે, આ દિનબાળાની લાજ દયાળુ રાખજોરે.
બોગાળા છે વાત બેલી, નથી કોઇ મ્હારૂં બેલી,
વા'લા તુજ ગુણની ઘેલી, દાસી દુ:ખમાં ડુબેલી.

દુઃખની દાદ રે ફરીયાદ, અંતર લાવજોરે,
કૌરવ કર્મચંડાળ દુશાશન નિર્દય અરે.
જોતાં પાંચ ભર્તાર, પાપી પટકુળ તાણતો,
વ્હારે આવોને, દયા દીલે લાવોને, નાથ છું અનાથ નારી,
ભરૂંસો છે, ભુધર ભારી;
જેવી છું તેવી તમારી, વાલા ન દેશો વિસારી.
હેતે હળધરજીના, વિર, આવી ઉગારજોરે૦

(૧૧૧)–સુકન્યા સાવિત્રી—(યમ સાવિત્રી સંવાદ.)—
શામાટે શ્રમ કરે, સતી તુજ પતિભક્તિ સાચી[૨] હવે પુત્રી વળ તું પાછી[૨]
સાવિત્રી—સજ્જન કેરા સાથમાં, મેં ડગ ભરીયાં સાત,
મિત્ર ભાવે સુણજો હવે, આ દિન વનીતાની વાત;
ધર્મ જે વેદ પુરાણે ભણીયો, મુખ્ય, ધર્મ ગૃહસ્થાશ્રમ ગણીયો.
કૃપાનાથ મમ, પ્રાણનાથ શું રહી વૃત્તિ રાચી(૨)વળું મહારાજ કેમ પાછી ૨
યમ સુણી વિવેક ભરી મૃદુ વાણી, થયો પ્રસન્ન અતિ મન શાણી.
સત્યવાનના જીવત વિના કાંઇ ઇચ્છીત, વર યાચી [૨] હવે.
સાવિત્રી—મહારાજ ! [મારા અંધ સાસુ સુસરા દેખતાં થાય.]
યમ તથાસ્તુ ! ભાગ્યવતી તું અતિ દુર આવી, થાય કોથી
મિથ્યા નવ ભાવી. શા.
સાવિત્રી—પતિ સમીપ શ્રમ નહી જરો, જ્યાં જાએ મમ નાથ,
તપ વ્રત આપ કૃપાવડે ત્યાં આવું તમ સાથ,
સંગત સજ્જન તણી નથી સોંઘી મૈત્રી સંત પુરૂષની મોંઘી;
કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ શું રહી વૃત્તિ રાચી (૨) વળુ.
યમ અર્થયુક્ત સંભાષણ તારૂં, બુદ્ધિમાં વૃદ્ધિ કરનારૂં.
સત્યવાનના જીવત વીના, કાંઇ ઇચ્છીત વર યાચી—હવે.
સાવિત્રી–મહારાજ(મારાં બુદ્ધિશાળી સસરાજીને પાછું રાજ્ય પ્રાપ્ત થાય)
યમ–તથાસ્તુ ! ઉત્તમ વર બે આપ્યાં ભાવે, હજી પ્રેમદા પુંઠળ આવે. શાં.
સાવિત્રી—સુપાત્ર જન કરતાં કદી, સુપાત્રીનું સનમાન,
સાધુ, તો દુસ્મન તણું, પણ સાધે કલ્યાણ,
સંત પુરૂષોની સમાન દ્રષ્ટિ, દયા તણી વરસાવે વૃષ્ટિ;
કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ શું, રહી વૃત્તિ રાચી (૨) વળું.
યમ–શિતળ વચન સુધાસમ તારાં, તૃષા તૃષાતુરની હરનારાં,
સત્યવાનના જીવીત વિના, કાંઇ ઇચ્છીત વર યાચી.—હવે.

સાવિત્રી—મહારાજા (માતા પિતાના કુળની વૃદ્ધિ કરનારા મારે સો ભાઇ થાય)
યમ—તથાસ્તુ,સાસરીયાંનું માન વધાર્યું, પીયરતણું પણ કાજ સુધાર્યું—શા,
સાવિત્રી—પરદુઃખે દુખીયા બને, દુઃખદ હૃદય વિશ્રામ.
ભરૂસો ભારે સંતનો, ઠરવાનું શુભ ઠામ.
સ્વજન મહી વિશ્વાસ નવ લાવે, સજ્જન ઘર પુછતું સો આવે,
કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ શું રહી વૃતિ રાચી. (૨) વળું.
યમ—મધુરાં નવીન વચન સંભળાવ્યા, અતિશય તે મારે મન ભાવ્યાં.
સત્યવાનનાં જીવીત વીના, કાંઇ ઇચ્છીત, વર યાચી. (૨) હવે.
સાવિત્રા—મહારાજ! (મને મારા સ્વામીથી ઔરસ સો, પુત્ર થાય.)
યમ—તથાસ્તુ! ઘટે ના થાવું અતિ વર લોભી, તજી પુંઠ હવે જા અહીં
સાવિત્રી—સ્વધર્મ વ્હાલો સાધુને, જે ચુકે નવ લગાર; થોભી શા૦
સાંપ્રત ભુત ભવિષ્યની, ગતિ તણાં આધાર;
સજ્જન ફરે ન આશા આપી, બોલ્યું અબોલ્યું ન કરે કદાપી.
કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ શું રહિ વૃત્તિ રાચી (૨) વળું.
યમ—અમુલ્ય તારા વચન વિચારકે, વાધે તુજમાં ભક્તિ મારી,
ભગવતી ઝેલ્લું ઉત્તમ અનુપમ, ઇચ્છીત વર યાચી. (૨) હવે.
સાવિત્રી—પુત્ર તણું મુજને દીધું પ્રભુ આપે વરદાન.
જીવીત દાન દઇ જીવનને, સત્ય કરો ભગવાન........
(૧૧૨)—મહાશ્વેતા કાદમ્બરી —
શું કહું કથની, મ્હારી રાજ, શું કહું કથની મહારી,
હું તો દૈવના ત્રાસે હારી, રાજ......શું કહું.
પરખિ પારીજાતિક મેં, અરપણ કીધું મન મ્હારૂં;
પતી તજી પરલોક સિધાવ્યાં, કરી જીવતર મમ ખારૂં—રાજ.
ચંદન કાષ્ટની ચિતા રચાવી, પતિ સહગમનની આશે;
શુન્ય દેહ મમ સ્વામી તણો પણ, ઉડી ગયો આકાશે—રાજ.
અરપ્યું મેં સર્વસ્વ સ્વામીને, પ્રેમની કફની ધારી.
તજી જગત જંજાળ સર્વ હું, પ્રીતે ભજું ત્રિપુરારી—રાજ.
(૧૧૩)—ઇલા સુંદરી—
શું! તેજ ભરત ભુમી આએ!
આહ રહી ભીના રૂપી વરની વેદ, ભુમી તે આએ?......શું તેજ—
વસિષ્ટ વિશ્વામિત્ર વાલ્મિકી, વેદ વ્યાસ વળી પરાશરાદિ.

શુદ્ધ સનાતન બ્રહ્મ તેજથી ઝળહળે જ્યોત સદાએ,
તે દેવ ભુમી તે આએ ? તે પુણ્ય ભુમી તે આએ !—શું તેજ—
ભીષ્મ, ભિમ અર્જુન કર્ણાદિ, પ્રતાપી પૃથુને સરમ શિવાજી,
નામે અંતર ઉછળે જ્યાં. આર્ય તણા ઉત્સાહે,
તે વિર ભુમી તે આએ ? અમ આર્ય માત તે આએ ?—શું તેજ—

(૧૧૪)—વીણાવેલી—

સુંદર શામળીયા, નામ જપીશ નિત્ય તારૂં તારૂં ...સું૦
મનહરના મળીયા, કાશી કરવત ધારૂં.—સું૦
શામળા, શણગાર હમારા, કાળજું હયુ કામણગારા;
વીનવે કરગરી દીન દારા, દર્શન દો દીલદાર તમારા,
ક્યાં છું, કહું દુઃખ મારૂં, સુંન્દર શામળીયા.
આસપાસ નહીં વાસ નિહાળું, આહાહા. ત્રિભુવન ભાસતું કાળું:
નિરખુ નહી મુખડું તારૂં, જઈ હીમાલય ગાત્ર હું ગાળું,
શાક્ષી દેવ દયાળુ,—સુંદર શામળીયા.

(૧૧૫)—બોલતો કાગળ—

સુખ હોય જો નારને નાથ તણું, ગણે સ્વર્ગીય સુખ સહુ તરણું,
સતિને નહિ માન તણું, સમણું, ધીક તે અધમી ધરે જે રૂપણું;
પતિ પ્રેમ વિશ્રુસ પાને દરે, નિત્ય સ્નેહ સરિતામાં સ્નાન કરે
બની દાશી વિલાશી ઉદાશી હરે, મન વાણી કર્મે, પતિ સહ વીચરે.
પતિ સેવી સંસાર સમુદ્ર તરે.........

(૧૧૬)—સુરદાસ—

સેવકની અરજી સુણી, ધીરા, વગર વિલંબે ધાવો,
દયા દીન પર, દીન દયાળુ, લાલ ઉમંગે લાવો.
વ્રજવલ્લભ છો, મુજને વ્હાલા,
કીંકર હું કરૂં કાલાવાલા, આ બાળકને બચાવો—સેવક.
કરો સજીવન સ્નેહ ધરીને, મદમોહન પ્રભુ મારા,
નિરાધાર, નારીના દુઃખને, નટવર કરજો ન્યારા;
અવિનાશી આધાર તમારો, અવર કોણુછે અમારો, પડછો નાશ બતાવો.

(૧૧૭)—અંબરીષ—

સૌથી સુંદર છે, મારો નાથ મારો નાથરે,
ભકતતણી એ દાસ કૃષ્ણજી, ગુણસાગર એ નટવર નાગર;

મોહી અમર વરને સોંપ્યા હાથ (૩) રે ભક્ત.
વરવાને મન, નાભણ, નો તન, સંસારે, કરીશું એનો સાથ. (૩) રે ભક્ત.

(૧૧૮)—તારાસુંદરી—

સંસાર સમજીએ શાણા મુસાફર આનું,
કોઇ નથી ટક્યું કોઇ નથી ટકવાનું—શાણા૦
દુર દેશ તારો પ્યારા, અરે પરદેશી શાણા,
કાલે સવારે ઉડી તારે તો, જવાનું શાણા—સંસાર૦
સગા ને સમ્બન્ધી તારાં, પંખીનો મેળો શાણા,
તારૂં જે માન્યું તેતો ન્યારૂં છે થવાનું શાણા—
સંસારના આ ધામમાં વિશ્રામ છે ઘડી ચારનો.
ઊચો ન આવે કામથી, આરામ ના પળવારનો;
આળસ તજી લે તું, સજી સજી તંત આ સંસારનો;
જાવું જરૂર પડશે ઉડી, ડંકો થતાં દરબારનો.
સત્યની શીરોઇ નીતિ જળે ભરી રાખ શાણા,
ભગવત ભજન ભાતુ ભીડ ભાગવાનું.

(૧૧૯)—સરસ્વતીચંદ્ર—

શિતળ ચન્દ્ર જેવું, વદન કાન્તિમાન;
નયન મીંચી લે તું શાન્તિથી વિરામ,
જાણે જઇ ભેટું એવા, ઉમળકા આવે છે.
બોલું કંઇ બોલું ત્યાં તો શરમ દબાવે છે,
કોઇ કોઇ અંતર થાય, થાય, થાય, ના સ્હેવાય;
ચાલુ ત્યાં તો ચરણો, અન્યો અન્ય અથડાયે છે,
લાગી લાગી આ સ્મર, લ્હાય, લ્હાય. લ્હાય, ન સ્હેવાય;
જાગોજી જાગો વ્હાલા, નીંદ્રા વીસારી ધ્રો,
રાગી થઇ ત્યાગી વ્હાલા, ત્યાગી સમાધી દો;
લળી લળી લાગુ હું પાય, પાય, પાય, ઢોળું વાય.

(૧૨૦)—વસંતપ્રભા—

સીતાપતીનું નામ પ્યારૂં, અમને લાગે સારૂંરે—સીતા૦
માયા તણાં સમણાં ઉડી ગયાં હારે, કીધું જગત જુઠું ન્યારૂંરે—અમને૦
સાચા સ્નેહીને આજે ઓળખી લીધો, ઘટમાં થયું અજવાળુંરે—અમને૦

(૧૨૧)—નરસિંહ મહેતો—

હવે મને, હરી નામથી નેહ લાગ્યો.

જાગી ભીડ ભવનો ભય ભાગ્યો......હવે. [૨]
માયા, મંદીર, મારે મનથી મેં મુકીયા ને, ધન્દની ઓળખાણુ મુકી, [૨]
હેમ હીરાથી હાર મઢેલા, તે પર ચાલ્યો થુંકીરે......હવે.
કોના સુત તાત, કોના માત ભ્રાત, સરવે સ્વાર્થનાં સગપણુ રાખે;
પ્રાણુ ગયા પછી, પાસે ન આવે, કાઢો કાઢો મુખે ભાખેરે.—હવે.

(૧૨૨)—જુગલ જુગારી—

હતી અમારે ઘેર મ્હેર લક્ષ્મીની ભારી,
કરમ તણે સંજોગ થયા મુજ તાત જુગારી;
દોલત મીલકત સર્વ જગારે બેઠા હારી,
ન્હાસી ગયા લઈ સંગ દુઃખણી માતા મારી.
હૈયું ન રહે હાથ વાત વિતક સંભારી,
ક્યાં છો વ્હાલા તાતા ? ક્યાં મળે માતા પ્યારી.

[૧૨૩]—બોલતો કાગળ—

હર ફેશનમાં, પોઝીશનમાં, ઓપસ આપ એમ બ્યુટીફુલ મેડમ,
જે દેખના તે સહુ કહેતા, ગુડ ડે બાનુ વેલકમ,
મુછાળી મેડમને, હરદમ, ખુશાલી, આહાહા, હાહાહા.
આઇ ગ્લાસ આંખ ઉપર ને માથે વિગ કાળી,
અંબ્રેલા લેડી ફેશનની હાથમાં રૂપાળી,
હૈ લેડી બુટ પગમાં ને વોચ ખીસ્સે ઘાલી;
મોંપર લગાવ્યો પાઉડર ગાલે લગાવી લાલી,
[જે દેખતા તે કહેતા ? જુવો કાળી મડમ ચાલી:]
હું અલબેલી, નાર નવેલી, સુપ્રરેલી, કહેવાઉં બલીહારી—જાઉં.
પ્યારા પ્રિતમ પ્રાણુ સ્નેહી, મનના માન્યા ક્યાં મળે,
આ પિયુ પિયુ રટતી બાળ ચકોરી, વન વન ઘેલી થઇ ફરે,
મારા નાથ નગીના પરીમળ ભીના, સુંદરી શીરતાજ સલુણા—પ્રિયતમ.
વ્હાલા થઇને શું વિસારી, કાયા છાર્યા જુદી ધારી.
માયા મોહનજી શું ઉતારી, શાણા એ શું, રીતી સારી.
હું દીકરી રજ પદની—પ્યારા.

(૧૨૪)—સંગતના ફળ—

સુરમધામ થકી પંખી એક અહિં આવ્યો, આવ્યો, આવ્યો.
ચાંચ હેમતણી, રંગ રૂપાળો, કનક તણી બે પાંખ,
મોતી રણુમાં સુરજ તાપે, દાઝે કોમળ કાય.

પાણીનું તો બુંદ ન પામ્યો, વ્યર્થ ઝાંઝવે ભુલાવ્યો,
પ્રાણ પંખીડે ગુમાવ્યો—

(૧૨૫)—જાળંધર અને સતિવૃંદા—

પતિ પૂજ્ય તીરથ સમ માની, સેવે સદા જે સન્નારી,
સતિત્વ તણા પ્રભાવે, ફાવે ના દુષ્ટાચારી,
પતંગીઉં રૂપભાળી, ભમે ભુલી ભાન ખાળી;
ઝંપલાવે દીપક ન્યાળી, બળી સહે દુઃખ ભારી—પતિ૦
" શીળ કસોટી સ્ત્રીતણી પરખે કસતાં વાર "
" ગુણી અવગુણી પુરૂષતો, વિગતે કરે વિચાર. "
તજીને મોતીનો ચાળો સેવે સદા સુકી ડાળો;
અરે ! પડતીનો ચાળો, રૂવે દૈવને સંભારી—પતી૦

(૧૨૬)—નર પિશાચ—

પળે પળે દુનીયા આ બદલાતી, પડતી માનવ પર છાંયા,
પળમાં રડાવે, ભિક્ષા મંગાવે પલમાં બનાવે મહારાય;—
સિંહ સ્વછંદે વનમાં ત્રાડે, વકરાહ જન મારે ફાડે,
બળીયાના બે ભાગ નિહાળી, કાજી પણુ ન૨ આવે આડે;
રંક સદા રિબાયા...........બદલાતી.

સાખી } ગરીબ કેરી દિકરી, ભાભી બધાની થઇ પડે,
શ્રીમંતની બેટી બધાની, બેન સૌ મોંએ ચડે,
ફળ આપતાં જે ઝાડ જનને તેજ પથરા ખાય છે,
સુખડ સુગંધી આપતું તે પારકે, પ્રજળાય છે—પળે પળે.

[૧૨૭]—ઉદયભાણુ—

પ્રમદા છે પ્રિતી ભાંજન, મન રંજન બીડ ભંજન.
જુક્તિથી કરીએ જતન, જોઇએ નિત્ય ચઢતો દન;
કોઇ ગાય દુઝણી લાવે, ચારો નહિ ઠટ ચરાવે,
પાણી પણુ નહિ પીવરાવે, ખાતાં પીતાં અકળાવે,
ફળ કો તે કેવાં પામે, મુરખ જન,
હળહળ દેખે ને થાગે, નર નિરધન પ્રમદા૦
પાળ્યું પંખી ઉછરંગે, દિન ચાર રમાડયું રંગે;
પાલક પલટયો કુસંગે, નાંખ્યું પંખી ખોરબે;
કાં ? દુઃખીયારા પંખીના કેવા દન ?

પાલકને કે, એ, પંખીને ધન્ય ધન્ય—
ચિન્તામણી રત્ન છે રમણી, વસી પારસ ગણી મન હરણી—
કોમળને કાંચન વરણી ધાર ગંભીર વચન રસ ધરણી—
સંતાપે એ પ્રમદા—પામર જન,
રૂઠયો ભગવત ને ઉઠયો તેનો દન—પ્રમદા૦

(૧૨૮)—સતિ તોરલ—

પ્યારે નયન ન મત મારો મયહાર ગઇ,
બાલા જોબન હય બીચારો મયહાર ગઇ.
તરકી નજરત્રાકે, બાત લગત હયે,
કોઇ હકીમ ન હમારો, મય હાર ગઇ,
મય દુખ બેચન જાની બિન્દ્રાબન;
બૈયા મરોરે કાહન કારો મય હાર ગઇ.

[૧૨૯]—ત્રીવિક્રમ-ગરબો—

પુનમ ચાંદની ખીલી પુરી આંહીરે, શોભે રજની, સુંદર શી આજ—
હેતે રમીરે, સૈયર સંગાથે, આપણે રે.
સૈયર કંકણુ, સોનાનાં કરે ધર્યારે, માંહે જડીયા છે નીલમ મણી
નંગ—હેતે.

સાખી } મળીયાં આજે આપણે, ધરી સોળ શણગાર,
કર કંકણ ચુડી ચમક, ચન્દ્ર તેજ એક તાર.

હીરા રતનથી જડીત ઉર હાર છેરે, મોતી ગુચ્છ લળકે છે
બાજુબંધ—હેતે.

સાખી } અંબોડા કુલે જડયા, સર સેંથે સીંધુર,
કીધા કુમકુમ ચાંદલા, મુક્તા માળા ઉર.

આરસપારસ મણી જડેલો ચો૰છેરે, તેમાં રમતાં હસતાં હૈડે નણદલવીર—હે

સાખી } પહેર્યાં ઝાંઝર પ્રીતથી, ઝણ ઝણ કરે ઝણકાર;
ફરીએ સાહેયર કુદડી, આ રજની મોઝાર.

સખી વેલીઓ ફુલી ત્રીધવીધ ભાતનીરે, તે તો આપે છે સુંદર સુગંધ—હે૦

સાખી } કથા શીયળની સાંભળી, પ્રીતમ ઉપર પ્રેમ,
વદો સખી વીરહી થઇ, મળે ત્વરાથી કેમ......પુનમ.

(૧૩૦)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

પ્રેમ બિજ રોપ્યું હૃદયે જીવન આધાર મારા,
પ્યારા પત્ર તારો ભાળી, ફુટયાં નવપલ્લવ કાળી.

ખીલી પુષ્પે તે હલવાળોરે (૨) જીવન આધાર મારા,
મદનપડીને પુંઠે, મીઠાં પ્રેમ પુષ્પ ચુંટે.
મારી ફુલવાડી લુંટે [૨] જીવન આધાર મારા.

(૧૩૦)—રતનબાઈ—રાગ. ભજન. પદ.

પ્રેમપ્યાલો મેં પીધોરે, સુણોરે સંતો પ્રેમપીયાલો મેં પીધો.
આરે જગતડાને કોઇ નીવારો રે, અમ્મર પછેડો કોણ લીધોરે—સુણો.
મારા શીરના સુખે સુખડાંરે, તે અમે લાગી હીધોરે—સુણો.
મારા મનડાને બહુરે સમજાવ્યું મેં, શોધ જંગલનો મેં કીધોરે—સુણો.
ગુરૂના પ્રતાપે બોલે રતનબાઇ, કનકાપુરીનો મારગ લીધોરે—સુણો.

(૧૩૧)—શારદાવિજય—

હું તો પ્રેમની જોગણ. પીયુને શોધવા ચાલી,
શોધવા ચાલી, પીયુને શોધવા ચાલી—
રાજની ભોગણ, બની સરતાજની જોગણ પીયુ.
પ્રેમની કફની ધરીને, પ્રેમની ઝોળી,
અંગે ભભુતી પ્રેમની-બસ પ્રેમથી, ચોળી પીયુ.
કરે સાધના અંગારની, કરું સ્યામનું દરશન;
રટું મંત્ર માળા કર લઈ, બસ પ્રિયતમ—પ્રિયતમ. પીયુ.

(૧૩૨)—સરસ્વતિચન્દ્ર—

હું પરણું કદી નહિ, પીડા ધરૂં નહિં, શીરે કદાપી સંસારની,
રહું બાળ કુમારી, સદા બ્રહ્મચારી ભક્તિ કરૂં વિદ્યાધારની;
પ્રિતી તણાં પીંજર વિષે પરવશ થઇ પડતું નહિ...
સંબંધીઓના બંધથી બેડીથી તન જડવું નહિ...
આ નાટકો સંસારની, દુગ્ધા મહિં મરવું નહિ,
અમૃત ગણીને વિષય વિષ, પીવાનું મન કરવું નહિ.
જુઠી માયાના અંધારામાં હું પડું નહિ, રહી વાત હૃદય વિચારની

(૧૩૩)—ખુબસુરતબલા—

હવે બાઇ કોટ, મીલા ટીનપાઙ, ગઇ તેરી. મેરી જોરૂજી. (૨)
ક્યાસો ડાલીથી લુટ, માંગે ડાસનકા શુટ, કભી લાવે ન સુટ.
લો જાયે મડમ રૂઠ, અયસીમબનીથી ફેશન પોલોટ.
મુજે તો મેરી જોરૂને સમજાયા લોટ ગઇ બરસે બલા,

પાપ સરસે ટલા, "અબ તો વોહ ટોપી, અમ્માના વોહ પુ જામા, સબ હૈ, ફરેંગ ઠાઠ. વાહ.

(૧૭૪)—સુંદરવેણી—

હોકો બોલો ગુડ ગુડ, માંહે ભર્યું છે પાણી,
આગલા તંબાકુ લા; લા દે ઠંડા પાણી, વાહરે મારા હોકા,
હોકો વ્હાલો લાગેરે, મને હોકો વ્હાલો લાગેરે, ભાઇ ભાઇ;
હોકો વ્હાલો લાગે, ચોરાનો, ચોધડીયોને, દોલાનો દીવાન; ભાઇ
હોકો વાલો લાગે. (૩)
ચલમતો ચતુરાઇ કરે ને હોકો હરીની માયા;
ખલેચીમાં હાથ નાખી જાણે. (૨)
જાણે ગંગાજીમાં નાયા, ભાઇ ભાઇ હોકો વ્હાલો લાગે. (૩)
વહુને વળાવી, દીકરીનું આવ્યું આણું,
ખાવા પિવાની વાત ન જાણું, ભાઇ (૨) બેઠો હોકો તાણું ભાઇ
હોકો વ્હાલો લાગે, (૨) વ્હારે મારા હોકા, હોકા (૨)
ડુંગર ઉપર દરિયો ગળે, ને દરિયો કરે પોકાર.
ચતુર હોય તો ચેતજો, મુરખ કરે વિચાર—વ્હારે મારા હોકા

(૧૭૫)—આશાતિ માધવ—

હાંહારે, માનેઠગી, ઠગી, મને ઠગી, ઠગારે મને ઠગી, જાણીને ભોળી
ખોટા બોલી શાને ખુવે છે બાર,—આ છે ખોટો કરાર (૨)
ખોટો ખોટો ! હા ખોટો......ઠગી......

સાખી } "અંતર પ્રેમ વિના બધા નિષ્ફળ કોલ કરાર,
" એ વિણ કો દંપતિ તણો, નવ સુધરે સંસાર.

આ છે ખોટો કરાર...... ... ...ઠગી.

(૧૭૬)—ખુબસુરતબાલા—

હાંરે ગોરી ચાલો. ન ડારો, અકેલી અલબેલી,
દેખો. બારાસા જોબના, લુંટે, ન કોઉ, સાહેલી અલબેલી...દેખો.
સખીરી. મય હારી; મય હારી, મોહે ન સતાઓ, અય જાઓ
કાહે રંગીલેસે, પ્યારી, નેહા લગાયા બતલાવો.
જાઓ અબ ન બોલુંગી, તુમસે ગુછ્યાં રાર ન મચાઓ,
ગઇ સબ જાન સખીમાં કરકે ધાન કાહેકો ખુપાત,
મનકી બાત ભેદ કહત હય, મોહની અંખીયા—ચાલો૦

(૧૩૭)—રતીચન્દ્ર—

પ્યારે જોબન બગીચામે, આવ આવ આવ, બેઠી દેખું રાહન,
નાહકઆવ પ્યારે.
પધારે મોરે સૈયાં, મેતારે, લઉં બૈયાં, મોરા કનૈયા હો, હાથ દીખાવ,
આવ (૨) પ્યારે.
જ્હેકે ચંબેલી મોગરા ગુલાબ, પ્યારે પિયોયે, જોબન શરાબ,
પ્યાલા ભરકે તૈયાર, લાવ, લાવ, લાવ..................પ્યારે.

[૧૩૮]—વિણાવેલી—

પ્યારે તોરે અંગનમેં ફુલનકી બહાર હય, સૈયાં તોરી અગનમેં
ફુલનકી બહાર હય.
ફુલનકે બાજુબંધ ફુલનકે ગજરે, ઔર સોહે ફુલનકા ગલે હારહે—પ્યારે
પ્યારા કમળ ઔર ચહેરા ગુલામ હય,
ઔરે ઔરે ગાલ સૈયાં, ગુલે અનાર હય—પ્યારે.

[૧૩૮]—અસીરે હીર્સ—

પરદેશી સૈયાં નેહા લગાકે દુખ દે ગયો,
આવનકી ઔધિયાં કોયે ગેયો, સુખલે ગયો. દુખ દે ગયો,
સૌતન બિરમાય ભયો, બયરન લલચાય રાખો,
કેહેકા અમૃત રસ ચાખો, કેહકે રસ બસ અબી લાખો,
હમસે બતીયાં કરકે, પતીયાં ન દયો—સુખ લે ગયો—

[૧૩૯]—ઇન્નેકામ—

પતિવ્રતા નારી પાતે હય, પતિ તકદીરસે,
ઔર કિસીસે કામ નહીં, કુછ પ્રીત એક અપને વરસે;
પરપુરૂષનકે માનક મોતિ, બદતર સમઝે પથ્થરસે;
થુકે રેશમી સાડી પર ગયરકી, રાજી અપનેહી ફટે ચીરસે;
સુખી રોટીસે ઠંડે નીરસે—પતિવ્રતા—નારી૦

[૧૪૦]—નીલમ માણેક—

પ્રીત સુધારસ પાન પુરા પ્રેમી વિણ કાણ કરે ?
પ્રેમીઓ ખરા પ્રેમમાં મરે,
માન સરોવરના મોતી તો, હંસ વિના કોણ ચરે—પ્રેમી.

ચંદનને કાપો કે બાળો, સરસ સુગંધી ન પરહરે;
શેરડીને સંચે પીલો પણ, મધુરતા નવ ટળે,—પ્રેમી.

[૧૪૧]—કળાવતી—રાગ જીલા-તિલાનો.

પ્રિય આવો પતિ આવો હો,
દેવયાની મન યયાતી જેવા, તેવા મારે મન ભાવો.—હો.
કરૂં તનમનધન અર્પણ, મમ દરપણ પ્રાણજીવન કહેવાઓ હો—પ્રિય.
ઘડી ન વિસારૂં સ્મરણ તમારૂં સ્વામી.
પ્રાણ પ્યારા નયનો તારા, છો ગુણ્યાળા રૂપ રસાળા,
તમ આધારા આ દિનદારા, સ્વામી મારા છો છોગાળા,
કામણગારા કંઇ રખવાળા આવો. હો—પ્રિય૦

[૧૪૨]—જલસા સંગ્રહ—રાગ પરજ, સોહની પદ.

પરઘર ગમન સજન નહિ કરીએ, નહિ કરીયે નિત ડરીયે,
પ્યારે સાર ન્યારે ઠારે, સુનકર—ગુનકર—પુનડર—ઘુનહર.
ટાર જાંની—ખાલે તાની—જીવતે—પરઘર.
કેસે સુત્ર ધુન સાધન ત્યાગે; દરસ ગંગાકો જટા ભંગ;
ન્યારે ફીરોઝ પીયદ જબકર, તબ પિવતે પિવતે—પરઘર.

[૧૪૩]—હરીશ્ચન્દ્ર—

પ્યારા હમારા તુંહમેંદે આગ્યા જાનેકી—પ્યારા.
ઇશ્વર ઇચ્છા અયસી હય તો લાગે કૌન ઉપાય.
ફેરબદા જો મિલાના હો તો ફેર મિલૂંગી આય—પ્યારા.
  પ્યારી હમારી જાન નહીં કલ તુઝ બીન પાનેકી,
  દૌલત સમ્પત અનધન લક્ષ્મી તનમન જીવન જાય,
  નાર જો તુમસીહો ન્યારી તો, કયસે જીના ભાય —પ્યારી.
પ્યારા હમારા તૂહમેંદે આગ્યા જાનેકી,
સંતપન જાને નદૂં તુમારા દેદૂં અપની જાન,
સત્યપતી રહીયો પિયુ પ્યારે! બિનતી મોરી માન!—પ્યારા.

[૧૪૪]—ભગવદ્દગીતા—

પાષાણની આ પુતળી, પણ હું ન એ શકતો કળી;
ચૈતન્ય અંગો અંગ જાણુ, જીવતી આ પુતળી,
વાહાજીએ ઘડી તે ઘડી, કોઇ અજબ પળ આવી મળી;

પુન ઘડી શકશે ન એ, આ તુલ્ય બીજી પુતળી,
હા ભલા કરતાં પ્રેમ વધતો, વાત એ છે નિશ્ચળી,
પ્રેમે ઘડાવી મુજ નાસે, પ્રાણ પ્યારી પુતળી,

× × ×

આડી નથી મુકાઇ એ તો ! સીધી પણ વ્હાલી વળી,
એ તો વળે છે કેમકે, ચૈતન્ય વાળી પુતળી,

× × ×

રીસાઇને મુજથી નથી ત્યાં તો વળી એ વિમળી,
મુજ ચીત્રતાં ચોડેલ, જોવાને વળી પ્રિય પુતળી
ચિતરૂં ચતુરાને હું નિત્ય, આસ્રસે કોરૂં વળી,
ચાહી મને ચીતરવા, મુજ ચિત્ર જોતી પુતળી.

(૧૪૫)—માનસીંહ અભયસીંહ—

પાણી ભરવા હું ગઇતીરે, સાહેલીની સંગે;
આકા આવીને ઉભારે, કુંવરજી નવ રંગે;
"જલ ભરવા સર્વે ગયાં, એ વાડી મોઝાર;
થઇ ઉભા દરવાન તે, બંને રાજ કુમાર."
રોકી રાખી સાસુજી, અમો સૌ પનીહારી,
નામ પુછીને મ્હારૂરે, કીધાં ઠઠ્ઠા ભારી.
શરમાઇ ઉભાં રહ્યાં, શું ચમ અબળા જોર;
વિનવણી કંઈ ના સુણી, દેખાડી નીજ તોર.
હઠથી હમે હાર્યારે, આખર એક સાહેલી,
નામ દીધુંજ મ્હારુંરે, ત્યારે દીધાં મેલી.

[૧૪૬]—કામલતા—

પીયુ પરદેશીને કહેજો પ્રણામ હમારા [૨] કે'જો કે ગઇ તુજ દારા—પિ.
કહેજો, મને તજી દીધી તેમ બીજીને તજશો નહીં.
કોઇ પ્રીતી વશ અબળા,બિચારી ભોળીને ઠગશો નહીં.
કહેજો, તને સંભારતી, વીષપાન એ કરતી હતી;
છેલ્લો નીકળતાં શ્વાસ, તારૂં નામ એ જપતી હતી.
કે'જો કે દાસી થઇ અન્ય જન્મમાં, સેવીશ પીયુજી, કોમળચરણ તમારા—પી.

(૧૪૭)—શતી શંયુકતા—

પ્રિયા કહું કે દિલદાર કહું કે હું તો તમને શું કહું,

અર્ધાંગના કહું વારૂં જીવનજાન કહું કે શું કહું. પ્રિ૦
જો પ્રિયા કે દિલદાર કહું તો જુદાઈ આપશે કે,
જેને સોંપ્યું સર્વસ્વ તેને અર્ધાંગના શી રીતે કહું. પ્રિ૦
પત્નિ કાન્તા જા, છટ. એ પ્રિતીને છાજે નહીં,
કુરબાન જેને કાજે જીવજાન, તેને કહેવાય શું.
રંભા કે રાધાજી કહેતાં. લાગે કલંક પ્રેમને;
વિયોગ પછીનો પણ ભેટો, સિતા શી રીતે કહું. પ્રિ૦
પ્રિતીને જે પાત્ર છે તે. પ્રેમ સુરતી માત્ર છે;
તેને દેવી દેવી, એજ શબ્દ, હા. હા, ઠીક છે. પ્રિ૦

(૧૪૮)—બુદ્ધદેવ—

પ્રિય સરલા કયમ વિસરાયે, રહી હૃદય વસી પ્રમદાએ—પ્રિય.
ચંપક કળી ભલે હોય સુવાસિત, મધુકર નવ લોભાયે;
પ્રેમી વસ્તુને પ્રાણુ અર્પલો, કેદી કમળમાં થાયે—પ્રિય.
ચન્દ્ર ભાન્તિ એ પ્રેમ ચકોરી, અગ્નિ પ્રીતથી ખાએ:
એજ સનાતન રીત પ્રીતની, અન્યને શું સમજાયે—પ્રિય.

(૧૪૯)—સરસ્વતિચંદ્ર—

પ્રિતી કરશું તરછોડી પરદેશી...હાં છોડી પરદેશી, (૨)...પ્રિતી.
ડંશ દઈ અહો ભ્રમર કુમુદને, હો છોડી પરદેશી હાં છોડી (૨) પ્રિતી.
પુરી પંખીણી, પ્રેમ પીંજરમાં, આખર પાંખ મરોડી પરદેશી.
હાં મરોડી પરદેશી......મરોડી પરદેશી......પ્રિતી.
ત્યાગી કુમુદ વન, ભટકી ઓ ભમરા, આવ્યો અહિં શું ફરી દોડી.
હાં દોડી......પરદેશી.........હાં દોડી પરદેશી.........પ્રિતી.
ઉડી જા ઉડીજા, પંખી મુસાફર રન રહિ છે, હવે થોડી પરદેશી.
હાં થોડી પરદેશી.........હાં થોડી પરદેશી.........પ્રિતી.

[૧૫૦]—બુદ્ધદેવ—

પિયુ પિયુ પોકારતીરે, પપૈયા—વધુ ઝુરે વનમાં,
વિરહ અંગાર ઉઠે તનમાં, અતિશય બળી રહી મનમાં—પિયુ.
ખીલતી આ કળી કુસુમની, ભોગી વિના કરમાય.
ઝુલતી આ લલિત પાંખડી, ભોગી મધુકર ન્હાય—પિયુ.
બાળા રસાળી અંતરે આકુળ વ્યાકુળ થાય;

નમ્ર નવોઢા નૌતમ રમણી રસિક નરવર મ્હાય,
હંસણી દુઃખી થતીરે, કોમળ માનસ ઉપવનમાં—પિયુ.

(૧૫૧)—કિશોરસિંહ—

પ્રિતલડી હું બાંધું કોઇ છબીલાની સાથે,
મૂવો મરડો ભરથાર લાગ્યો માથે.........પ્રીતલડી હું.
નારી ચરિત્રો કંઇક નચાવું ચતુરા હું મટકી જાવું;
પ્રેમ કમળની ભોગી ભમરી રમશું-કેસુડાંની સંગાથે...પ્રિતલડી હું.

[૧૫૨]—સૌભાગ્ય સુંદરી—

અરે કોઇ આવો પ્રીતમને મનાવો (૨) મારૂં દીલડું ચીરી, ખોલી બતાવો.
અરે પ્રીયા મારો નહીં, પ્રેમ હાણુના બાણ,
તારે મન હું તુચ્છ છું, તું મારે મન પ્રાણ
અને તપતિને નહીં તપાવો, લાગી અગન બુઝાવો, બોલાવો લોભાવો.
પ્રાણ પ્રીયા રીઝાવો, મારૂં દીલડું ચીરી ખોલી બતાવો [૨]

(૧૫૩)—સુરદાસ—

અરે રંગ જે લાગ્યો તે લાગ્યો, શિદ સોવે ફરી જે જાગ્યો...ટેક.
હંસોની ગતી હંસો જાણે, કાગ ન કંઇ પીછાણે.
ઘાવ રહિત ઘાયલની ગતીને જગમાં ક્યાંથી જાણે...અરે.
દરદી વીણ દરદીની દશાને લક્ષે કોઇ ના લાવે;
સુર ભજનનો રંગ ના ઉતરે, અમિત ઉમાથી આવે...અરે.

[૧૫૪]—ઉદયભાણુ—

અહો દિલદાર જરી દેદાર દિવાનાને દેખાડોને,
અરે લટકી અધર પટકી, મરૂં પટકી જીગર ખટકી.
અરે આધાર સુધા રસ સાર ચતુરાને ચખાડોને—
મુખે અટકી મધુર મટકી અરે છટકી અધર છટકી.
સાખી } "દીલની થાપણ ઓળવી, ઘટે ન કરવી બાત;
"પ્રાણ કહો તો મહાલું, વાલમ કરવા વાત.

[૧૫૫]—વિણાવેલી—

અરે શું આનનો અભિમાન પલકમાં ટળી જશેરે.
અરે જેમ પિપળ ઉપર પાન, પલકમાં ખરી જશેરે (૨) માટીમાં
મળી જશેરે...અરે.
ઘડી એક જીવતરમાં ઘડી એક સુખની આ......અરે. નથી.

મુઢ મમતમાં તોયે મરતાં આખાં અરે નથી. પામર નર નાહાન—અરે.
કાયા કલેવર કારમું છે ગંદકીનો ગાડવો;
સમજુ જને સમજી જઇ, અભિમાનને વણસાડવો.
અભિમાન ફણીધરને નહિ, દુધ પાઇને પોષાડવો;
રાવણ સરીખાં રાજઓ, લીધો નથી કંઇ લાડવો—અરે શું.

(૧૫૬)—પવીત્ર લીલાવતી—

અવર મદન અલબેલો, આલો અવર મદન અલબેલો; અ.
શરદ પુનમના સુધાકર સરખો આજ નગરમાં ઉગેલો. અ.
મનોહર કસ્તુરીયા મૃગ માફક જોઉં ઝરૂખે ઝુકેલો; અ.
હું નિરભાગી નાથે તજી મને વેશ્યા અવાસે વસેલો. અ.
ધન ગણિકા ધરણીતલ તુજને પ્રિય કર્યો મમ પરણેલો; અ.
ચન્દ્ર ચકોર ને મયુર મેઘ સમ મુજ મન રંગ રહેલો. અ.
મંહિયારી વેશે નહીં જાણે, મમ છળ છેલ છબીલો. અ.

(૧૫૭)—કેશર કીશોરી—

અરે દુનિયામાં પ્રેમી ક્યાં, બધે મતલબની યારી......અરે.
બીચારા કાઇક સાચા પ્રેમી, તેની તો ખુવારી છે. અરે.
સાખી } પોપટ જેમ પઢંતતો, અચરે અચરે રામ;
મુરખ જન તેમજ બકે, પ્રેમ પ્રેમનું નામ.
ક્યાં છે સાચો પ્રેમી હા, ક્યાં છે સાચી પ્યારી. અરે.
સાખી } પ્રેમી પ્યારી કરી મરે, પ્યારી કરે મીજાજ,
પ્યારી પિયુ પિયુ કરી મરે, પ્યારા રંડી બાજ.
ગયો સાચાનો વખત હા, દગલબાજીની વારી છે. અરે.

[૧૫૮]—ઇંદ્રાવતી—

અમો સુધરેલાને તમો ગણો ન કમજોર,
કામ કેવાં કરીએ, ભેજામાં રાખી તોર.
લીમીટેડો માંડા—વેપારો વધારતા, યંત્રો મંગાવી હુન્નરો ખીલવતા,
જુના ધારા કાઢી નવા નો, નીપજાવતા, ઘણું કર્યું બીજું હજુ કરીને
બતાવતા...અમો.

(૧૫૯)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

અલી જોજે, મનાની ભોળી મેનાં, ભોળવશે તુજને પોપટજી, મુખેમીઠું બોલી
અલી જોજે, દેતી તું અંતર ખોલી......ભોળવશે......

સાખી } પ્રેમે પોપટ દાઝ દીલની, દીલમાંહી સમાવશે,
ઋતુ વસંતે માન નીને, મદનરાજ મનાવશે.
રશ રાજની રશરસ જર્યા, રગ રગ માંહિ વ્યાપી જશે,
જખ મારી મેના માનશે, પણ ખોઇ પાયે લાગશે.

(૧૬૦)—પરશુરામ—

અરે, હાં, હાં, જરા ધિરે, ખેંચો ભ્રકુટી કમાન,
અરે જાઓ કરો શાને ઘેલી અડપલાં આમ.
ધરી ભ્રકુટી કમાને ઝેરીલા નયન બાણ, સાંધો શામે સ્નેહી—
ને સંધાન........અરે૦
જાણું શું હું, બાળક ભોળી, કરો શાને આ કઠોલી,
જાણું શું હું તીર, શું કમાન................................અરે.
આઇ ભોળી અજાણી, ભ્રકુટી કમાન તાણી,
મોહિની મારે શા. મોહ બાણ......અરે૦

(૧૬૧)–સતિદ્રૌપદી—

અરજ સ્વીકારો સ્નેહી શામળીયા, સહાય થજો શ્રીમુરારીરે.
રાજસભામાં રાજ સિધાર્યાં, વચન વડીલનું પાળીરે
કેમ થશે કંઇ ચેન પડે ના, વ્યાકુળ થઇ મતિ મારી રે
કપટી કુટીલ છે કૌરવ રાજા–સ્વામી સત્યાચારીરે મા૦
દાવ ખેલતાં હે દીન બંધુ ! રાખજો લાજ હમારીરે, અરજ.

(૧૬૨)—મોહિનીચંદ્ર—

અરે હું મસ્તાન પ્રેમની, મને કોઇ ન છેડોરે—
લાચાર હું ભિચારી છું શીદ લ્યો છો કેડોરે,
જુવાનીથી દીવાની છું મારો છેડો છોડોરે, છેલા—મા૦
આણુદાન છે પ્રિત્તમા પુછી કરજો પ્રીત,
આણુદાન તો સ્હેલ છે, કઠણ પ્રિતની રીત
આધાર તું કિરતાર મારો પાર બેડોરે,–અરે.

(૧૬૩)–મહાશ્વેતા કાદંબરી—

અત્યુતગ પદ મિત્ર તણું આ સંસારે સમજાય,
આ અવનિમાં અન્ય ઘણાં જે સુખના સાથી થાય
માતા પીતા ભ્રાતા થકી, વળી ગુપ્ત પ્રિય જન સ્વજનથી
જે ગુહ્યમાં પણ ગુહ્ય તે પણ ગુપ્ત મિત્ર થકી નથી.

મિત્ર રત્નથી આ ભવરણુની સફર શફળ થઇ જાય,
સમૃદ્ધિ ચૌદ ભુવનતણી પુરૂષાર્થે મળવી સ્હેલ છે;
સદભાગ્યવિણુ સન્મિત્રની, પ્રાપ્તિ મહા મુશ્કેલ છે
શબ્દ લઘુ પણુ અર્થ અધિક બે અક્ષર માંહી સમાય

(૧૬૪)— કંસવધ-

અમને પાવન કરવાને, દીલનાં દુખડા હરવાને
શાન્તિ જળ મન ભરવાને યોગી આવજો૦
માયા રાખી મહારાજ યો૦ દર્શણુ દેવાને કાજ—યો.
ચરણુ કમળ નિશદિન મુજ મંદિર, ધરવાને,
કમલ વદનથી મનહર મધુર વચન ઉચરવાને
શાન્તિ જળ મન ભરવાને, યોગી આવજો.

[૧૬૫]—શ્રી નૌતમશારદા—

અજબ નવાઇ નશીબની શાણુા તું સમજી લે
એક દીન હાથી, એક દીન ઘોડા, એક દીન પાઇ ન પાસ,
એક દીન મંદીર એક દીન માળા, એક દીન વનમાં વાસરે—શાણુા.
કર્મ રાયના અજબ તમાસા, રંક રાય નહિ ત્રાંય,
કરશું તેવું ભરશું ભાઇ, ફોગટફુટ ફુલાવરે—શાણુા—અજબ.

(૧૬૬]—ઉમાદેવડી—

અજબ જમાનો નવીન નજરમાં આજ કાલ ચઢતો,
સસલાને કીચડમાં દાબી હાથી કરચડતો,
ક્રોડ પતિ કંગાલો ફેરી થાપણુ ઓળવતા
દરબારે દોરી વગસગથી બહુ બહુરે નડતા,—
ગુલાબને દાબે છે, જો જો હજારીયો ગોટા
ધર્મિ ને ઘેર ધાડ અને વાગે પાપી સોટા,—
સાચ કસ્તુરી વાસ સમજનારાનો છે, ટોટા
અન્યાયી ગાદી તકીયે—લે ન્યાયી દોરી લોટા.

[૧૬૭]—સ્નેહ—સરીતા—

અબળા લાચાર બિચારી રે,
સ્વામીની દાસી, અબળા લાચાર બિચારીરે;
પ્યારી પ્રાણુ આપે તોયે નાથ ન રીઝે કાંઇ,
" ભોળી ગીઠાં વેણે રીઝનારીરે— સ્વામીની દાસી.

માદી મરે છે દરદથી, સંભાળ નારીની નહિ,
દાઝી બળે દીલ દુઃખથી, દેનાર દિલાસો નહિ
દિન રાત સેવા નાથની, કરીએ, હસા અમને સહિ,
પણ એકની ગલતી થયે, જીવન તણી સેવા ગઇ "—સ્વામીની.

(૧૬૮) મહાશ્વેતા કાદંબરી—

અમે જઇશું ! અમે જઇશું ! હવે અમે જઇશું રાજ,
રસભિના તમે આવજો.............................અમે
આવિ મંજરીઓ નિત્ય લાવજો (૨) પ્રેમે પરિમલ પ્રસરાવજો. અમે.
મુનિવર અમ શું પ્રસંગ પાડી, દર્શન દેજો દાડી દાડી;
અમ સરખું કંઇ, કાજ, જરૂર તમે કહાવજો. તમે આ...અમે.

(૧૬૯)—લવ—કુશ—

અર્જ સુણી લે, મ્હારી, પ્રભુ અર્જ સુણી લે મહારો
સ્હાય હવે એક છે, ત્હારો—લેજે ઉગારી—અર્જ
બાળ સંભાળ કરી, એથી સ્થિર ઠામ ઠરી;
મરેલીને નાંખ ન મારી, લેજે ઉગારી—અર્જ
અંધને નેત્ર જેવા વ્હાલાં મુને બાળ તેવાં,
ગાય વત્સ વિના નોધારી—લેજે ઉગારી—અર્જ.

[૧૭૦]—શુક—જયંતી—રાગ—કવ્વાલી ગજલ.

અમો વિશ્વાસવાળાને, ફુપાવિ આ, કરો શાને,
સતાવામાં આ ભોળાને, ગુન્હેગારી તમારી છે.
હસાવો રોવરાવોને, અખત્યારી તમારી છે,
ભલે કરજો ઘટે તે તો, ગુન્હેગારી તમારી છે.
કહી આકાશ જો તૂટે, ભલે ભૂકંપ હો ભારી,
જીગરનો પ્રેમ નહિ તુટે પ્રિયા મુજ પ્રાણથી પ્યારી
જડેલા બંધ નવ તુટે, ખુબી એ ભાવિની ન્યારી,
ફુટયા તે તો નહિ છુટે, પ્રિયા મુજ પ્રાણથી પ્યારી
રુસાવો વા, રિઝાવો તે, મુખત્યારી તમારી છે.
ફસાવી જીવ બાળો તે, ગુન્હેગારી તમારી છે,
તપાવો આ તપેલિને, વળી ધૃત ધાર રેડીને;
વિચારો શું દિલ કહો તે, ગુન્હેગારી તમારી છે.

જગતનો નાથ જે સારે, સહન કરવું મુજે મારે,
જરા સમજીને બોલોને, ગુજારો તે નકામું છે.
જ્યાં દીલ સાફ ત્યાં શું છે, મણી મન સમજીને રેછે,
અમારી છે વફાદારી, પ્રિયા મુજ પ્રાણથી પ્યારી.

(૧૭૧)—લક્ષ્મી–વિજય—

પૈસા સાટે વેચે જે સુતા પ્યારી, નર્કનો તે નર અધિકારી;
બાળા બાંધે વૃદ્ધ કોટે અવિચારી, નર્કનો તે અધિકારી
દોરે ત્યાં જાનવર સરિખડી કન્યા ગાય, બિચારી,
પિડે પાપી દુઃખ આપી, તે નિચ કસાઇ ક્યો ધારી—નર્કનો
દિકરી કેરા દામ મેળવી, ખોટી ધરે ખુમારી.
દે, દાટી, થાય માટી...ધનની બને અંતે ખુવારી—નર્કનો

(૧૭૨)—ઉદયભાણુ—

પંથી પરદેશી ચિત સોંપી, હું આ ચા...લી, મનને ભાવે તે કરજો
પુન્ય શા...લી.

સાખી } તરસ્યાને ટીંગળાવવા, પડદે રાખી પ્રીત;
પુછ્યું પ્રવીણ પંથીએ, કોણ ગામની રીત...
શુભ સંદેશો લઇ સંચરજો. હું આ ચા...લી

સાખી } મહા મહીનાનું માવઠું, જંગલ મંગળ ગીત;
સમય વિનાનું બોલવું, ત્રણેની એક રીત
વ્હેલા મંડપ માંહી મળજો, હું આ ચા...લી

(૧૭૩)—સતિ પાર્વતી—

પંખીડા તારૂં જાણીશ જગમાં ન કાંઇરે,
ધન નહિ તારૂં, તન નહિ તારૂં, સુંદરી સુત, માઇ ભાઇરે—
કર્મ સેલાણી એ આણી પુર્યો, ફોગટ ફુલ્યો ફસાઇ એ—
સોહં, સાચો ભજ ભવ તરવા માયા આ સર્વ પરાઇરે—

(૧૭૪)—બુદ્ધદેવ—

ફુલની પાંખડી લ્યો પ્રાણ–ફુલની
ગણી અંતરની ઓળખાણ–ફુલની
શ્યામ સલુણા, અમ ઘર આવ્યા, શા કરીએ સન્માન;
નાથ નગિના પરિમલ ભીંના, મન માન્યા મેહમાન–ફુલની
ઝાઝું શું કહીએ સમજુને, સખી નયનના બાણ;
વિમળ કમળ આ સરોવર જળનું લોગી ભમર સુજાણ–ફુલની.

(૧૭૫)—બોલતો કાગળ—

પુલણુજી પુલોમાં ઝાઝા પુલ્યું કુલ પુલી કરમાશે,
પુલી કરમાશે ખીલેલું આખર ખરી જાશે.
સરખા દીવસ ન ગયા કોઇના તેમ નહી જાશે,
રેંટતણી ઘટમાળ ભરાશે ભરાઇ ઢલવાશે—
ઉજળું એ સહુ દુધ આજ અભિમાને દેખાશે;
જ્યારે પડશે કાજી ઝપાટો ત્યારે સમજાશે—

(૧૭૬)—વિક્રમ ચરિત્ર—

મને સહાય કરશે મોરારીરે, વ્હારે ચડશે ગોવરધનધારી,
અહલ્યા ઉગારી, મીરાંબાઇ તારી, બેની ચીન્તા કરીશ નહિ મારી—મને
મંજારી બચ્ચાને બળતાં ઉગારી, મોક્ષ દીધો ગજેન્દ્રને તારી.
દ્રોપદિના ચીર પુર્યાં, થાશે તે સહાયકારી.—મને.

(૧૭૭)—વિક્રમ ચરિત્ર—

મને રોકો ના રસીલા, છેલા મુકોને મારો હાથ,
મારો હુંકડો ના છબીલા, વ્હેલા મુકો ને હાથ.
લ્હેરે મુકો અલબેલા, ઘેલા આવું સંગાથ;
મુકો કેડો, લાગ્યો નેડો, છોડો છેડો.
સાથે તેડો, લાગ્યો નેડો, ભોળી નારી કામણગારી;
હું તો હારી, વાહરે પ્યારી—રોકો ના૦

(૧૭૮)—મોહીનીચંદ્ર—

મને કોઇ મેળાવોરે, મારાં દીલ દેવળનો દેવડો;
હાયરે ધુતારાએ નાથ દુભાવ્યોરે, પીયુ મારો સુઘડ ગરીબડો (૨)
જો કોઇ મીલાવ, તેને મોં, માંગ્યું આપું પીયુ મારો સુઘડ ગરીબડો. (૨)
આપું જો માંગે મારો જીવડો. (૨) મ.

[૧૭૯]—અનસુયા—

મ્હારે મંદીર પધારો યોગીરાજ, મ્હારાજ ભોજન કરાવું મન ભાવતાં,
ઘેબર ધારી જલેબી શીરો સુખડી, મોતીચુર ને મેસુર, ભાવે જુખડી;
તળું તતબીરે કાચલી, વડી તમ કામ—મો૦
નેહે નીપજાવું, શાક ભાતભાતનાં; રૂડાં રાઇતાં બનાવું, જાત જાતનાં;
અતિ જુગતીથી પીરસું—પ્રીતે ધરી બીજ—મો૦

(૧૮૦)—અસીરેહીર્સ—

મજાહ દેતે હય ક્યા યાર, તેરે બાલ ઘુંઘરવાલે,

નીકલી મેરે દીલસે આહ, જાતાથા વોહ રશકે માહ.
દેખા દુશ્મનકે હમરાહ, દોનો હાથ ગલેમેં ડાલે;
પહેલેથી મુજસે તકરાર, અબ તું કયું કરતા હય પ્યાર.
અબ તેરી તરફસે યાર, મેરે દીલમે ગડ ગયે છાલે,
તેરી ભવે હય યા શમશીર, તેરી ચીતવન હય યા તીર,

(૧૮૧)—બુરીદ્દેશક—

બુટ્ટી વીલાકે લુભા ગયા, કાઇ મુંઝે બુટ્ટી પીલાકે, લુભા ગયા કોઈ,
બડે સવેરે જો કોઇ, બાકી લંબી દીહ.
ઉપતી ચિડીયાં બહુ પહચાને, ગિરી સડકસે ઇંટ, સવેરે ફેર છીનેગી ભંગ,
દુસરા—પહેરે જો કોઇ છાને જયાં માંદીકી કીચ.
ઘરકે જાને મર ગયે, ઓરઆપ નસકે બીચ, સવેરે ડેર છીનેગી ભંગ.
ચોથે—પહરે જો કોઇ છાને, બચા આપહી આપ,
દો જોરૂ, દો સુરરેકા, હો છબચ્ચેકા બાપ, સવેરે ફેર છીનેગી ભંગ.

(૧૮૨)—સુરદાસ—

બોલુ કયા મેરે પ્યારકા બતીયાં, બોલું કયા મોરી છોટીસી છતીયાં.
ન ધરિ, ચેન ધરિ, રેન ચુમિ, ચુમી; બદન શયનમેં દુઃખી કર ડારી,
પકરી જુગલ કર, બસન અલગકર, કિય પરહરી ડર.

(સાખી) છતઅધરનપર—બોલું

મરોર ડારે જોરશે, મેરો કોમલ અંગ,
એસે નિરદય નાથકો મેં સુપને કરૂં ના સંગ,

[૧૮૩]—મહાશ્વેતા, કાદંબરી—

બોલો બોલોને અંતરના બેલી નાથ વિનવું કરજોડી.
પિયુ જાશો કયાં અમને છોડી, પ્રિતિ જન્મો જન્મ તણી તોડી...બોલો,

સાખી } હાથે આવી હંસલો ઉડી ગયો આકાશ,
જઇ બેઠો દુર દેશમાં, હવે મળવાની નહિ આશ.

મહજાદા મેં કુળની છોડી, [૨] તમ સંગે મેં પ્રિતી જોડી [૨]
ઉઠો ઉઠો ને અંતઃરની કરીયે વાત, રાત રહી હવે થોડી...બોલો.બોલો.

(૧૮૪)—ઉદયભાણુ—

બોલો મારા પ્રેમી પોપટજી બોલો બોલો, બોલો બોલો મેના બોલાવે,
બોલો રંગ રશીયાજી ડોલો જરા ડોલો, ડોલો, ડોલો પ્યારી ડોલાવે,
મેના તારા વચનની વેણુ વાગી, લાગી લાગી લલીત લેહ લાગી,

મેના વ્હાલી મેના કે, ના કહે, પણ જાગી. જાગી જાગી, અજબ
જાત જાગી,
પહેલાં પોપટજી પ્યારા રામજી સંભારે. વાહ? મેના શું સતી સીતાવીસારો.
ચતુર સુજાણ સીતા રામ, ઉચરાવો......બોલો,
પોપટજી પાંજરે સોનાનું સજાવું, લાડલીહું લાલચુ નથી કે લલચાવું;
સોને રૂપે શું બીડ ભિતરની ભાગી......લાગી
રૂડા સુડાને રંગે રમાડું પાંખે પાલીતે ફળ મીઠાં ખવાડું.
ભાવના ભુખ્યા શું ભાવી ભાયના ભુલાવે ?—બોલો,

[૧૮૪]—ભજનામૃત—

બંગલા ખુબ બના મહારાજ, જ્યાંમે નારાયણ બોલે—ટેક
દસ બંગલમેં દસ દરવાજા, બીચ પવનકા થંભા;
આવન જાવત કોઇ ન દેખે, એહી બડા અચંબા—બં૦
દસ બંગલેમે બાજાં બાજે, બાજે સાંજ સબેરી;
તાજ પખાજ ઔર મૃદંગ બાજે, રાગ છત્તીશ ગાવે—બં૦
હાડ ચામકી દેહ બનાઇ, તામે નાડીકા કોટ;
બાજીગરને ખેલ મચાયા, રંગ ખુબ ચ્હડાયા—બંગ૦
પાંચ પચ્ચીસકે પાતર નીચે, મનુવા તાલ બજાવે
સુરતકી, નુરતકી મૃદંગ બાજે, રાગ છતીશ ગાવે—બં૦

(૧૮૫)—સરદારબા—

બંસીવાલા આજોરે મોરે દેશ; પ્યારી સામરી સુરત પ્યારે બેસ. બં૦
આવન આવન કેહ ગયોજી, પર ગયો કોલ અનેક,
ગીણતાં ગીણતાં ગઇ ગઇ, મોરી આંગળીઆ રેખ.
સાવરીયા રસીલા સલુણા, પીયાને પીયાને જીયાયે કરૂંયે નીશાર,
હમતો જોગી પ્રેમકરે. પ્રેમ હમારો દેશ.
સુદ્ધ નહી પાઇ પીયુકી, તબલીયો આવેશ.

(૧૮૬)—કુસમાવતી—

ભલે જન કોટી યત્નો કરે, નશીબના લખ્યા લેખ ના ટળે.
પાપીયા પાપી પગલાં ભરે, અંતરમાં માથુ પટકી મરે,
હરિશ્ચંદ મહારાજ જુવોને; નિચ ઘેર સેવાકરે,
થઇ સેવકી સતિ લેખથી ગુમાન શાને કરે—નશીબ.
પાન્ડવ સરખાં ધર્મ ધારી પણ, વન વન રવડી મરે,
ચીર હરણ થયાં સતિનાં, પ્રભુ કૃપા ત્યાં કરે—નશીબ.

સતીયા સુરજતન ભલે કુ, જનથી, કદી પીડાતા ફરે,
સત્યમેવ જયતેજ સમજજો, ન્યાય નીયંતા કરે—નશીબ
[૧૮૭]—બોડાણો—
ભલી ભકિતની માળ, મણીમાણેક ને ચાળ.
સજે સકળ જન અમુલ, ભૂષણ એ...ભલી.
ધરી માળા પ્રહલાદજીએ,કરી સહાય નરસિંહજીએ,'પ્રીતધરીધરીયે...ભલી
ધન્ય છે મુવરાજ શુકમાં અચળ છે આજ, ભક્તિ મોતીને હંસ ચરજો
જનની જણે તો જણ દાઆતા કે મેરજન.
નહિ તો રહે વાંઝણી, નુરના ગુમાત જન.
ધન્ય છે ગંગામાતા, વાળી શ્રીશ્યામ તોળાતા, ભકિત ભૂષણ રાજજે. ભલી
[૧૮૮]—પ્રહલાદ વિજય—વિરભકિત—
ભક્તિ નૌકામાં બેશીનેરે, ભવતરીયે,
ભાવતરીયેરે જગથી શાને ડરીયે—[૨]...ભક્તિ
અમૃત અળગું કરી વિષ શીદ પીજીએરે
સૈયા—છોડીને શીદ ભુમી થરીયેરે, જગથી શાને ડરીએ. [૨]...ભક્તિ
જુઠી છે જગની માયા, પ્રભુપદ સાચુંરે;
હેતે કરીને હરિવર વરીયેરે, જગથી શાને ડરીલે...(૨)...ભક્તિ.
[૧૮૯]—ધી—ડી—રે—સોં બુક—ભજન, કોલીયા—કવ્વાલી. ।
ભજ રામ નામ પ્યારે, કયોં બરથા જન્મ ખોયા—ભજ.
બિલયોગે લીન હોયા, હરી પ્રેમને ન રોયા,
તારી હય મીરાંબાઇ, ધની સુદન કસાઇ,
ઉસન દયાલ ઠાકર, કઇ ઓરભી હે તારે.
નીરદઇ તુને ભાઇ, ન કીની કુછ કસાઇ,
ફજાન મુહસે બોલો ધન શામકે જે કારે—ભજરામ.
[૧૯૦]—હરીશ્ચંદ્ર—
ભંગકા લોટા હા હા હા.
મન મેલ મિટે તન તેજ બઢે, દે રંગભંગકા લોટા,
સો સો સોગ ટલે, સો રોગ ચળે કરે ભંગ અંગકો મોટા
જબતાર જમે આજાર રમે તો હાથ બઢેજી મોટા.
તન સાફ મન સાફ હો સાફ, આદમી ખોટા, લેકંદ ફુધમે ઘોલા,
તો ભંગ બના અલ મોલા, કરપાર ભંગકા ગોલા,
હરબાર બોલ બંબ ભોલા, ઉઠભોર—નહાકે ગંગ, ચઢાલે ભંગ.

જમાલે ઢંગ નિરાલે ઢંગ, દીખાદે જંગીકુંદી સોટા=મનમેલા.
(તનહરા બદનહરા ખીલા હુવાં ચમનેહરા, ચારાં તરફ જમીઓઆસમાન
સબ હરે હરે, સેત ધાન પ્રાન ઔર બેલ બાગબાન સબ્જ ભંગપીકે
દેખલે જહાં સબ હરે હરે, ચાટમેં મીઠાસમેં ઉચ્ચાટમેં કભી ન્હોવે,
દેખલે મીઠાઇકી દુકાન, સબ હરે. હરે

(૧૯૧)—ભજના મૃત—ભજન—મીરાંબાઇ—
બલીહારી રસીયા ગીરધારી, સુંદર સ્યામ, હો તજી અમને
મથુરાંનાં વાસી, આવા નવ બનીયેજી.
વાંસલડી વાગે વાહાલા, ભણકારા વાગેને, વ્રજ વાટ લાગે ખારી;
સુંદર સ્યામ હો તજી અમને, મથુરાના વાસી આવા ન બનીયે હોજી.
જમુનાને કાંઠે વાહલા આવાને દોડેને, અકળાવી દે છે મુને ભારી—સું.
વૃંદાવન કેરી શોભા, વસ વીણુ અમને નો નવ લાગે હવે સારી—સું.
ગોરધન તોળ્યો વ્હાલા, ટચલી આંગળીયે ને અમપર ઢોલ્યો ગીરધારી—સું
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, શુદ્ધ પ્રભુ લેજો માહરી.
સુંદર સ્યામ હો તજી અમને, મથુરાંના વાશી આવા ન બનીયેજી—બ.

(૧૯૨)—સુરદાસ—ભજન—રાગ—હોરી—
બ્રજમેં હરી ધુમ મચાઇ ગોપી સરવે દેખન આઇ,
ઇતસે આઇ નવલ રાઠીકા, ઉતસે કુંવર કનાઇ;
હીલ મીલ ફાગ ખેલે પરસપર, શોભા બરની નહિ જાઇ,
નંદ ઘર બાજ બંધાઇ,
રાધે સાન કરે સખી અનકુ, ઝુંડ ઝુંડ ઉડવાઇ,
પકરો પકરો મન મોહનસે, સબ સંપ કરો ધાઇ
લાલેકુ નાચ નચાઇ.
તાલ પખાજ વેણુ વાજીંત્ર, વાજે મંજીરા સરણાઇ,
ઉડત ગુલાલ, લાલ ભલે બાદલ, સઘળી વ્રજ સોહાઇ;
માનુ બાગવા જરાઇ,
મુગટ પીતાંબર છીન લીયો, શીર પર ચુંદડી હોડાઇ.
તેનું જોયે નભ તેનું બીચ, કાજળ નકવેશર પેરાઇ.
માનુની નાર બનાઇ.
કહેત રાધીકા સુન હોને, કૃષ્ણજી, કહાં ગઇ ચતુરાઇ,
કહા ગયો તેરો નંદબાવાજી, કહા ગપ જશોમની માઇ;
તને કર્તુ ન લેત છોડાઇ,

ફગવા લીયા બીન જાને ન દુંગી, કરો મા કોટી ઉપાઇ,
લગી કઠોર કસર, સબ દીનકી મસ્તી નાચ નચાઇ;
ઓત દીન સાંખ ઉખાઇ.
મુગટ પીતાંબર દીયોને રાધીકા, ફગવા લીયો મન ભાઇ,
સુર કહે છબી કહાં લગી બરનુ એસુખ બઇકુંડ નાઇ;
કરત જન કોટી ઉપાઇ.

(૧૯૩)—પ્યારા સાહેબ— દાદરા—
બટવા ગુંથન દેરે મીજાજીયા બટવા ગુંથન દે.
હાંરે મોરે ગોરેકા બાલા જોબનવા—બટવા ગુંથન દે.
એક તો ચીકના પીપલકા પત્તા, દુસરા ચીકના ઘી;
તિસરા ચીકના ગોરીકા જોબન, યારેકા લલચેજી—હરિ૦
નદી કીનારે બગુલા બૈઠા, સુન સુન મછલી ખાય.
સીંગી મછલીકા કાંટા લગારે, મોરા તલપ તલપ જીયા જાય—હરિ.

[૧૯૪]—મીસજાનકીબાઇ—
બાજી બંચીયા તાન, રસબનીરે...બાજી
સુની શ્રવન ટેર ચીતભયો ઉચાટ, મોહે રહ્યો ન જાય.
બાવરીસી કર દીની............બાજી.
મુરલીકી ધુન સુન, આઇ કહાન ઠીક, કરત કલોલન સબ સખીયન મીલ
ધાઇ, ધાઇ, ધાઇરે, કહાન હેરત ઔર ગાએ સબગુની. બાજી.

(૧૯૫)—માલતિ માધવ—
ભાભી મારાં ડાહ્યાં ડમરાં, શા માટે શરમાવો, તમ શા માટે રીસાવો.
ઓ નાની નણદલ આવો......આ કોણ !......તારો પ્રાણ !
હવે શા માટે શરમાવો (૨)......ઓ......

(૧૯૬)—બાપુ સાહેબ—રાગ ભજન. [બ્રહ્મભાવ ઐક્યતા]
ભાઈ નામ સમજીને બેસી રહીએ, આત્મા ચીન્હી મનમાં મગન થઈ
રહીએ—ભાઇ.
રામને, રહીમાન, તમે એકકરી જાણજો; કૃષ્ન મે કરીમ, એક કહીએ,
બીશ્નુ બિસમીલામાં, ભેદ નથી ભાઇ, અને અલ્લા, અલખ, એક
લહીએ—ભાઇ.
ગફુર, ગોવિંદ, તમે એકકરી જાણજો મઓલા, માધવ, ગુણ ગઇએ
હરી હક તાલા, નો ભેદ મેતો જાણ્યો, હવે ચોપાસી માર નવ સહીએ,
ભાઇ.

પરવર દીગારૂ પરમેરૂ એક કરી જાણુજો, નબી નારાયણ ચોટયાં હૈએ.
ચોખા ને ચાવલ પણ ડાંગર એક એવું, અમજે તેના ચેલા થઇને
રહીએ—ભાઇ.
બાપુસાહેબ, નામ પાક છે, ને બીજાું નાપાક, એવું સમજ્યા કહીં કર્યાં
જઇએ.
જે જે સાધન કરે તેમાં પડે છે સાંસો, અમો બ્રહ્મ જળમાં નીત,
ન્હાઇએ ભાઇ.

(૧૯૭)—સુકન્યા સાવિત્રી—

ભુલે ભલભલા ભુલેરે, [૨] ભાવીનો ભરમ કોથી નવ ખુલે [૨]
મુર્ખ મન ભલે ફુલાવ્યું ફુલે—ભુલે.
અતિ ઉમંગથી કાર્ય આદરે, ધરી મન મોટી આશ;
અધવચથી વાડી લુંટાઇ જાએ (૨) આખર થાય નિરાશ—ભુલે.
કાળ હીચોળે અણુંમાત્રનું, જીવન ઝોલા ખાય;
રહે દૂર નિરધાર્યું—ધાર્યું, ધરણીધરનું થાય.—ભુલે.

(૧૯૮)—ઉદયભાણ—

મન માયાના કરનારારે, જરી જોને તપાસી તારી કાયા;
પુછી જોને તું પંડીત પુરાણુારે, કોના અમર છે લેખ લખાણા,
કાચી છે કાયા, માટીની માયા, છે માટીના ખેલ બનાયાં;
શાણા તો સમજી અલગ લયા, પણ બાળક બિચારા લપટાયા.
લાખોની પાંખો ગઇ છે વીખાઇ, જેના મુછપર લીંબુ ઠરાયા,
કાળના કુહાડાથી કોણ બચ્યું છે, ભલે રંક ભલે હોય રાયા;
સંધ્યાના જેવા રંગ સોનેરી, વંધ્યાને લાડ લડાયા,
જોબન ને તન ધન, તેવાં સમજવાં, પાણીમાંના પડછાયા.

(૧૯૯)—નંદબત્રીસી—

મન ભુલાવે, મન થોભાવે, મન ચકડોલે ચડાવેજી,
શુદ્ધ પવિત્ર નિરમળ આત્મા, કાદવ રગડોળાવેજી,
જોવાનું તે નથ દે જોવા, નહીં જોવાનું બતાવેજી,
અમૃત મુકી વિષયને વળગે, નરક મહીં વોભાવેજી.
વારૂ વનીના વિશ્વ મહીં, છે કોઈ ગોરી, કોઇ કાળીજી,
ત્રપતી છે સંતોષ મહીં, નથી સુખકર વૃદ્ધા બાળીજી.

(૨૦૦)—કબીરભજન, રાગ—મુલતાની, પદ.

અબ તુમ કબ સુમિરોગે રામ—અબ તુમ૦

ગરભ કુલીમે જપ તપ કીનો, નિકલ હુવા બેઇમાન—અબ૦
બાલપનો સોખેલ ગવાયો, તરૂન પનોસે કાણુ,—અબ૦
હાથપાંવ જબ કાંપન લાગે, નિકટ આયો અવશાન—અબ૦
જુઠી કાયા જુઠી માયા, આખર મોત નિશાન,—અબ૦
કહત કબિર સુનોભાઇ સાધો, એહી ઘોડા એહી મેદાન—અબ૦
(૨૦૧)—મનુ—મણિ—
અટંપટં કંઈ કઇને સમજાવી, ભાઇ પૈસો પેદા કર્યો કામનો—અટંપટં
માતપિતા સુત બંધુદારાને બેનડી, વ્હેવાર વસુવીન નામનો—બસબસ—અ.
માનને ખાનપાન પૈસાથી થાય છે, મોટો વેપાર જગદામનો બસબસ—અ.
પૈસાની પ્રીતડી સંસાર રીતડી, પૈસો પ્રભુ આખા ગામનો. બસબસ—અ.
[૨૦૨]—ભદ્રાભામિની—
અજી વાહ વાહજી મુંદરીઆં મોરી, લે ગઇ મછલીઆં.
મયે જલ જમાના હાથ ધોય રહી,
છીટક ગીરી મોરી પ્યારી મુંદરીઆં—અજી.
સુની યે પીયાબીન લાગે મુંદરીયાં.
તોસે ન બોલું મયતો સારી ઉમરીયાં—અજી.
(૨૦૩)—મીઠાંજહર—
અરે છોડ છોડ, મોરી બઇયાંન, મરોડ, કરૂંબીનતીહાથ જોડ મોરીમઇયારી,
જાજા ખાકી અરી, મઇયારી દુર જા.
અરે અલસે કે તયસે ન મુઝકો સતાવુ, અય નાસજા.
જાની મેરી જીંદગાની, હયરાની, પરે શાનીમે, અબ ન મુઝકો સતા.
હમીસે યે માલે નિકાલે નિરાલે પડે સાહો.
નાલે સે, કીશ રોજ પાલે જા બેવફા.
અરે જા બેવફા, માફ કરો જો હયભુલભાઇ.
ઉહું ફીકીર હબીબાસે મીલના કહી નહી નહી નહી નહી અય—તેરે શરકી કસમ.
હંહંહંહં મેરી દીલરૂબા ગલેસે લગાજા—અરે.
(૨૦૪)—સુકન્યા—સાવિત્રી—
આવો આલો હું લેવરાવું લ્હાવો, આ મારા સંસારનો,
થયો આજે અનુભવ ભવપારનો.
તમારાં વિના વ્હાલું નથી કોઇ મારે, તે માટે કરૂં પુંજા તમારી પેજારે,
આતે બાયડી કે શાયડી—(શાયડી! શાયડી! શાયડી!)
દીઠો માલ શું? મફતીયો બજારનો, આ મારા સંસારનો—આવો.

(૨૦૫)—શીયળવતી—
આ તન મન ધન ને હાથ, કરી કર્યાં કર્યાં જશો મનમોહન,
નહિ અલબેલા અલગ થવા દઉં, રહેશો મુજ જોવન—આ૦
કૃપા કરીને મ્હેલ પધારો, રાત ગુજારો પ્રાણજીવન.
મુલાકાત મુજ તાત તણી યો, રૂડે ઉગમતે દિન—આ૦
હાલ તમારે મ્હેલ આવવું, જરા રૂચે નહિં મારે મન;
દયા કરી દયો રજા મુને હે, સુંદર તન ચંદન—આ૦

[૨૦૬]—નિલમ પ્રમિલા—
આવો આવોને સુંદરી સુલણી, સ્નેહી સાચો સ્નેહી સાચો સ્નેહ છે
પાતળીયા પિયુ પ્રિતમ પ્રાણ નિરમૂળ ન્યારો નેહ ન્યારો નેહ છે.
પ્રેમ પઢાવીએ સ્નેહ સુધારીયો આનંદ આપિયો આ...આ૦
પ્રીતિનું ગોરસ સરસથી સરસ સારંગ નયની પીશ તારૂં પીશ. આ૦
છેલ છોગાળા છો રઢીયાળા રૂડા રાજ રિશીકલાલ હા.
ચંપક વરણી સુખદ કરણી—દુઃખદ હરણી આ......આવોને૦

[૨૦૭]—સંગતના ફળ—
આવો અમારા અંતરના મહેમાન, તમ પગલા અમ ઘરમાં;
ચર્યા આજે કરૂ રાજી મારા મેહરબાન—આવો.
પાંચે પકવાને ભરી થાળી ગમની મનની પિરશું તમને,
ખરાં મીઠાં, ખાટાં તીખાં જે રૂચે તમને,
ભાવતાં જમજો રસ ભોજનને સહુ આજે સુખ કાજે.

[૨૦૮]—દેવકન્યા—
આવો કરો હાથ મેળાવો લઇ એ પરણવાનો લ્હાવો,
અડીશમાં એ પડશે અપવાશ—જુવો તો લગ્નમાં કેવી મીઠાશ !
.........ખાટી ગંધાતી એ છાશ—આવો૦
લગનથી સુખી સંસાર લગનથી જગત જગત વહેવાર;
ભલાં ઘરબાર પ્યારા ભરથાર !—મારા તો પ્રણામ હજાર—આવો૦

[૨૦૯]—પવિત્ર લક્ષ્મી—
આવે સમજોરે જામીન મિત્ર વિના કોણ થાયરે,
વ્હાલા વિના કોણ થાયરે...............આવે
સલામ મિત્ર સૌ મળેરે, તાળી મિત્ર અનેક;
ભીડભંજન કોઇ વિરલા, હોય સો લાખનમાં એકરે—આવે.

મુખ મીઠાં કપટી હૃદયના, લેખું લાખ કરોડ;
સંકટમાં શિક્ષા અરપે એવા, જગમાં ન મળે જોડરે.—આવે.

(૨૧૦)—સુરદાસ—

આ તારાં વચનો સારાં સ્નેહે સાંભળતાં,
શાન્તિ પામ્યું છે મન માહરૂંરે આજે—આ તારાં.
જગની જંજાળમાંથી બળતો બચાવ્યોજી.
ધન્ય ગુરૂ ચિન્તામણી ધારૂંરે, આજે—આ તારાં.
ભક્તિ ભગવાન કેરી કરતા હમેશાંજી,
થવાનું ત્વરાએ શુભ તારૂંરે શાણા—આ તારાં.

(૨૧૧)—શુક્રજયંતિ—

આર્ય ઉન્નતિ થાય ક્યાંથી જ્યાં આવાં અઘટિત કર્મો થાય;
માખણ માટે નિર વલોવે, કંચન તજી કોડીને સ્હાય;
એક ટકાની હોય તોલડી, તોય તપાસે સઘળે ઠામ.
ખુબ ટકોરા ખખડાવીને, પુરણ પર્ખી ખરચે દામ,
કન્યાના જીવતરનો સાથી, વર જોતા આંધળીયા થાય.—
હુન્નર કરવે રાખે આળસ, અભિમાને અંધા અથડાય;
જુઠ્ઠા દોળ દમામ રાખીને, પાઇ પાઇ માટે અટવાય,
સુખદ સરોવર ગાય દીકરી, સ્વાર્થ સાધવા વેચી ખાય.

[૨૧૨]—અદલ ઈનસાફ—

આવો લટકાળી નાર, કરો હેડાણી પ્યાર;
આપો પહેલું કમીશન મારૂં;
નારીના વેશે નખરેથી લોભાવી, કેવો લીધો મેં ખચરને ફસાવી;
જરા મુખડું બતાવો તમારૂં, ઉંહ, ના, ના, ના,
બસ ખોલી ઘુંઘટ આવ આતુરને ભેટ,
કેવો હંબગ છીટ, છીટ, આઉટ ઓફ, એટી કેટ.
વા, વાઆ, હા, હા, ભુલ્યો, ચૂક્યો, લ્યો આ ઝુક્યો,
પુરો ગમાર, આપો પહેલું કમીશન મારૂં.

(૨૧૩)—માયામોહિની—

આવી લગની લાલ લગાવી, લલના ભુલી ના જશો.
મારા છેલ છબિલા, રસરંગ ભિના, મુકુટ મણી ભરથાર. નગીના
.........લગીની.

ગુણવંતી ગંભીર નારી, પ્રેમ દેવી તારનારી;
શાંતિ તારી સુખ કરનારી—કીર્તિ તારી દુઃખ દમ નારી.
તું માલિક છે આતનની.................આવી.

(૨૧૪)—નંદબત્રિસી—

આ સ્વપ્ના સમ સંસાર સમજી લ્યોને શાણા,
દુર્લભ માનવ અવતાર, અવની મહાં ઓરાણા,
બાળપણું રમતા ગુમાવે જુવાનીમાં લંપટપણું ભાવે;
વૃદ્ધપણાએ જીવ લોભે તણાએ રટે નહિ કીરતારરે;
મરણ શ્વાસ જવ ચાલુ થાયે કૃત્ય કુંડાં નજરે ઉભરાએ;
પીડાય ભારે, પસ્તાય પાપી તારે, આંસુ વહે ચોધારરે.

(૨૧૫)—મીસ મલકાજાન—

આવોજી આવો કૃષ્ણ આનંદ જલાને વાલે,
અલખ હો અવિનાશી શંભુર કૈસે હો બાસી;
અખિલ મંડ હૈ બ્રહ્માંડ કે બનાને વાલે;
સંતોકા પીર જુઠા કીનો પિત્તરસે નિરાદાર કીનો.
બસુદેવ દેવકીજીકા દુઃખસે છુડાને વાલે,
ગૌતમકી તિરિયા તારી પરાગકી ભોલી ભાલી;
આજ મિલે—પાપી જમ દંડસે છુડાને વાલે.

(૨૧૬)—જલસા સંગ્રહ—સિંધુરા હોરી—

એરી કોઈ ઉલજા શામ કુંજનમે મેંતો ઢુંઢ ફીરી મધુબનમે—એ.
એ સોરી જતન બતા મોરી સજની જો પીયા આવે ફાગનમે—એ.
ફગવા લઉંગી જબ જાને દઉંગી એહિ બાત મેરે મનમે—એ.

(૨૧૭)—વિક્રમ ચરિત્ર—

એ માથે મટુકી લઇ જાવું, પ્યારા લ્હેરી લાલાને દુધલડાં પાઉં—એ.
હું ગોવાલણુ નાની નારી, પ્યારો મારો છે વિહારી;
રંગે રમાડી રીઝાવું—પ્યારા૦

(૨૧૮)—દેવકન્યા—

એક સરસ વાત સમજાવુંરે, સંતો પ્યારા૦
ગુરૂ ગમની કુંચી બતાવુંરે, સંતો પ્યારા૦
કોઇ નુરત સુરતને સાધે, કોઇ યોગે ચિતને બાંધે;
કોઇ ભક્ત થઇ પ્રભુ ભજતા, કોઈ જગની માયા તજતા;
કોઇ તપથી કાયા દમતારે—સંતો પ્યારા૦

એ શોધ્યા મારગ ગરવા કેવળ મનને વશ કરવા,
આ ભવ સાગર તરવારે—સંતો પ્યારા૦

[૨૧૯]—સરદારબા—

એક ફકત તારો આધારરે, કિરતાર મારે;
ભજુ સદા સચ્ચિદાનંદ ન્હાય તે તારે કે મારે—એક૦
મરવું છે નક્કી માનવી, ફોગટ પડોછો પાપમાં,
સમજુ થઇ શીદ ઉતરો સંસારના સંતાપમાં.
બાંધે હવામાં બાપડા પ્રાણી બરફનાં માળીઆં;
કાળનો ઉકળાટ, થતાં હાય વ્હેતાં ચાલીઆં.
મારે તો શ્રી પ્રભુનું, નામ છે સદા સાચું,
પ્રભુ પ્રભુ તું ખરોને અન્ય સર્વ છે કાચું—એક.

(૨૨૦)—અસિરેહિર્સ—

એજી મુજે મંગવા દો જાન, સલમે સીતારેકી અંગીયા.—એજી.
ગાલમેં લાલી, કાનમે બાલી, મેંતો પહેરૂંગી પ્યારેકી અંગીઆ.—એજી.
મુવે દરજીને અંગીયા બિગાડી, મુજે લાદો બનારસકી સાડી,
જીસ્મે અલાહો મશાલા, મુજે ગોટે કીનારીકી અંગીયાં—એજી.
અપને સૈંયાકી બાલી મે ભોલી, મુજે લાદો બનારસકી ચોલી;
જીસ્મે આલાહો મસાલા, લાદો કીનારેકી અંગીયા—એજી.

[૨૨૧]—ખુને જીગર—

એ કારી કારી છાઇ ગરદુપેઘટા સારે, ઉડાવો ગીલાસ.
હાંરે મતવારો ઉડાવો ગીલાસ—કારી
કોઇ રસિલા સજી લાદો સાકી,
હાંરે બઝે રીન્દો કે પીર મનકી પ્યાસ—કારી.
મહેશર બપાહો ખીરામે અદાપર,
રહેમતસે મયકશ નીરાશ રહે—કારી.

(૨૨૨)—હારશ્ચંદ્ર—

અરે નાદાન! અરે બે ધ્યાન! જરા તો માન! જરા તો માન!
ન ખો તું જાન, ન હો હયરાન, જરા તો માન! જરા તો માન!
કયસી રાની કયસી બાની, કયસે લાલાજી કે લાલ!
બાતે તેરી લંબી ચોરી બાકી સુખા જય ગોપાળ!
રૂપી કામાન, જોતુ ફરમાન તો હો ધશ આન તેરા કલ્યાણ!
અરે અગ્યાન, નકર હયરાન, જરા તો માન! જરા તો માન—કયસી.

(૨૨૩) હારજીત—
અદાબાકી તીરછીયાર તેરી ચાલ હુવે મતવાલી, તેરે ગાલ ઝુલ્ફે કાલી;
તેરી આંખ જાદુડાલી, બની લાલ મએકી પ્યાલી;
ઉરકે સૈયાદ મેરે–દીલકે ફસાને વાલે;
તુજસે કમ દેખે હએ અંદાજ દીખાને વાલે,
ઓ દિલબર બરતર સહવર ફન્દે–ઝુલ્ફે બડી પુરફન,
દીલકો એહ ફસત પીરત હય, કરેકે ઝાંસા લાશા જાંસા ફાંસા;
શીકારી બનકર તેરી, નીગાહે કરત હરદમ સઇયા. દિ૦

(૨૨૪) જલસા સંગ્રહ—રાગ ભૈરવી.
અબ તો વો દીલ ફરી બસે–કામ પડા જોહો સોહો,
હુસ્નપર ઉસકે નકદેદીલ–સદકી કીયા જોહોસોહો.—૧
હોતેહી ઉસકે ચારચશ્મ–લગ ગઇ મારી ટકટકી,
જલવાહ તો ઉસકા આંખમે–છાયે ગાયા જો હો સોહો–૨
હમકુ ઇસીસેકામ હયે–દીલમે વોહી તમામ હયે,
હોઠોંપે જીસકા નામ હએ–દદ સદા જો હો સોહો,–૩
નાસહો કા તુમ ન–કુછ–કહો–દેખ સમજ કે ચુપ રહો
એશકકા જખમદીલપેલો–કારી લગા જોહો સોહો–૪
હોનાથા સો હોગયા–હોગા વોહી જોહો ના હયા,
પુછોના કુછ દીવાનોસે–લે તોહો કયા જોહો સોહો–૫
નીશેકે હય અજબ મઝા–મહી તે સબા તું જાને કયા,
પીતહય જો બરમીલા–કહેતે હવા વોહ જોહો સોહો–૬
યાર નેદી હમે શરાબ પીકે હુવે હય હમ ખરાબ,
ચાહો ભલા કહો તુયેબ–ચાહો બુરા જોહો સોહો–૭

(૨૨૫) સ્નેહસુધા–(ભજન)
આ જગમાંહિ જન્મ ધરીને જન જે સુકૃત કરે;
અભયવર વિશ્વ મહીએ વરે, સહજમાં ભવસિંધુથી તરે–આ૦
વિષમ વિષનું પાન કરે તો કહો, જીવે કે મરે !
" કરણી તેવી પાર ઉતરણી, ન્યાય નજર પર તરે.
પાપીઆ ફટ ફટ થઇને મરે, અંતમાં દુઃખી થઇને મરે.
ધર્મનું ધ્યાન પ્રભુ પણ ધરે—આ૦

(૨૨૬) મોહિની ચન્દ્ર—
આવશે પ્યારી આવશે પ્યારી આવશેરે

અહો હો હો, મારી હૃદય મણી પદ્મણી પધારશેરે
હીરા મંગાવું કે મોતી મંગાવું, પ્યારીનું મન માનશેરે.
માળા મંગાવું કે ગજરા ગુંથાવું, સુંદરીને શું ફાવશેરે
ચંબેલી લાવું કે હીનો મંગાવું, રસીલી શાથી રાચશેરે.
લાડુ મંગાવું કે ઘેબર મંગાવું, મોહિનીને શું ભાવશેરે.

(૨૨૭) ભાગવત ગીતા—

આ કમલ પાંખડી તુલ્ય વાંકડી આંખડી ચિતરી ખરી
પણ કીકી ફરતી અજબ પળપળ કયમ બતાવું ચિતરી.
આ વદન હરતુ વ્હાલીનું, આબ્યું બરાબર ઉતરી,
પણ કોકીલ કંઠ છે, તે કયમ બતાવું ચિતરી,
આ પદ કમળ આવ્યા બરાબરા અંગ ને પુરધુધરી
પણ હંસ કેરી ચાલ છે તે કયમ બતાવું ચિતરી
આખુ બરાબર અંગ એ નજરે રહ્યું તુરે તરી
પણ બ્હેકતું ઉલર સમું, તે કયમ બતાવું ચિતરી,

(૨૨૮) સ્નેહસુધા—

આવ્યું જોબનીયું આવું શા માટે મસતાન ?
હું દિવાનીબની, દીવાની બની.........આવ્યું.
મીઠું રશીલું દર્દ, મુજને કંઇ થાય છે.
દર્દે દુઃખાઇ મારૂં મનડું મુંઝાય છે,
શું કરૂં ઉપાય ના મારાથી સમજાય છે.........હું૦
એળે જુવાની મારી ચાલી આ જાય છે,
જોબન વનમાળી વીના ખીલી કરમાય છે,
લક્ષે ના લેવાય સ્નેહ સાગર સુકાય.........હું૦

[૨૨૯]—લલિત—મુગ્ધા—

આવો મનમોહન આ યોવન, બગીચો બતાવું.
બગીચો બતાવું મોહન પુષ્પે વધાવું
પ્રેમની જ્યતી લગાવું હે, પ્રેમની અલખ જગાવું—મન૦
આમ્રથી મીઠા ફળ મોહન ચખાડું,
પ્રેમની ભૂરકી લગાડુ, હે નેહને નયને નચાડું—મન૦
શેતુરથી મીઠાં ફળ વ્હાલા ધરાવું,
અધર રશ પાન પીવડું, હે અધર રસ પાન ચવાડું;

હૃદય સરોવરની શીતળ પાળે,
પ્રિતીને પંખે પોઢાડું–હે પ્રેમ જળ છાંટી જેમાડું–મન૦
[૨૩૦]–ખુનેનાહક–
અલમેલેસોં કહેના રે સંદેશા મોરા.
કાહે બીસારે અય પ્યારે, મોહે આરે આરે તોરી હમઆસ, નીહારે.
કરો કુછ ધ્યાન લગે, બિહરમાન, હય જાનપે આન બની રે
દીન રતીયાં એહા, દીન રતીયાં રક્ત બહે અંખીયા
આગ હય છતીયાં લગતીયાં, નભાવત કોઉકી બતીયા;
અબનો સજન દીખલાદે દરશન......હાંરે
સુલગતા તન મન તજે હમ અનધન.
[૨૩૧]–અસીરે હિર્સ–રાગ સોરઠ, તાલ, ખીમટા.
અમ્મા મુજે અચ્છીસી ટોપી મંગાદે;
ટોપી મંગાદે ઘોડા દીલાદે જોડા દીલાદે સીલ દે.
ગાડીપે લે દુંગા ઘોડેપે બેયઠુંગા હાકુંગા કુચ કુચ હું હું હું;
આહીસ્તા આહીસ્તા અહીસ્તા બસ
થમ થમ થમ થમ, અમ્મા મુજે છોટીસી બંદુક લાદે;
બંદુક લાદે ભાલા મંગાદે તીરો કમાન દીલા દે.
તોપો છોડુંગા કીલેકો તોડુંગા, ગોલા ચલાઉંગા ધરરરરર ધુડીમ.
ઝટપટ હો, ઝટપટ હો, ઝટપટ હો ફયર ધરરર ધુમધુમ અમ્મા૦
[૨૩૨]—શ્રીરામચન્દ્રને વનવાસ જતી વખતે કૌશલ્યાએ રોકાવા કહેવું
રાગ ભજન.
આજ રહો મોરે પ્યારે રઘુવર, આજ રહો મોરે પ્યારે–રઘુ૦
જો તુમકો બનવાસ દીયો હે, કરીએ ગમન સકાલે રે;—રઘુ૦
રઘુવર કહે સુનો મેરી જનનિ યહ વ્રતનિયમ હમારે;
અબ ન રહું ઘરમાત કૌશલ્યા દશરથ બાચા હારેરે–રઘુ૦
સિતા સહિત સૌમિત્રા નંદન, ભયે કુટુંબમે ન્યારે,
તુલસીદાસ પ્રભુ દુર ગમન કિયો, નયન વહે જલધારેરે–રઘુ૦
[૨૩૩] મોહજીત–
આ વિશ્વરૂપ વનવાડીની શોભા, સુઘડ સતિયો થકી;
જનરૂપ જુઇના પુષ્પની, ખુશબો ખરે તેમાં ટકી...આ૦
સુખદ આ સંસારમાં, દુનીયા તણા વ્યવહારમાં;
ભરથારને બ્રહ્માંડમાં દેનાર, સુખ તો છે સતી...આ૦

[૨૩૪] સરોજની...
આવો અલબેલાજી અંતરમાં બીરાજી...બળતી ઠારો...
મારો દોષ કંઇ, અવગુણ, નહિ ઉર ધારો, બળતી ઠારો—આવો૦
ક્યાં? તમારો તોર તુટયો, ભુલી મારી આપશો ડાહ્યા ડમરા થુંકી જશો.
(ના, ના, ના.) (નહિ તો જો જો પછી ટટળી પડશે ઠેકાણે કે!)
(પછી વાગશે પપુડી પાછળ પેં પેં પેં) ફરમાવો હુકમ ફરમાન.
બેસી જા! ઉભી ચાલ ઉભી થા બેસી ચાલ?
ભુલી કે? થપડ માર, અરે વ્હારે તારો પ્યાર......આવો૦

[૨૩૫]–બોલતો કાગળ—

આશક ખડણુચા જેવા માશુકનો પુર દમામ.
ચાહે રંડે કે માંડે શું, અમને તેથી કામ,
જાણે ઘરડી ઘોડી ને પહેરાવી લાલલગામ.
જોડી જુગતી છે એવી, જોવા મળશે ગામ
હા, હા હા હા હા હા—હા હા હા હા હા
વર લોભ ધરે કન્યાનો જમવાને માગે જાન
ઘોડાને બદલે ખાંધે, ગીતડાને બદલે કાણુ
અહીં માડવલો મંડાયો, ત્યાં કાષ્ટ ગયા સમશાન
ચોરીને બદલે ચોકો, ને રામબોલો ભાઇ રામ
હા, હા હા હા હા હા હા—હા હા હા હા

[૨૩૬] સત્યનારાયન—
આજ કાલ પાપી રહ્યા જગ મ્હાલી, ભરમભારી અને ખીસ્સે ખાલી—આ૦
ધરમીને ધાડ અને કુશળ કસાઇને, આપે મ્હારો વનમાળી—આ૦
ભુંડાથી ભાઇઓ ભુત પણ નાસે, નીચાની ગુડે સઉ ડાળીરે—આ૦
ભકતોને ભીડ તીડ ઉભરાય ઠગોને, દોરંગી દુન્યા નીહાળી—આ૦
મરનાને ધંટી છે–ખંટી ખાવાને, બળતાને નાંખે સઉ બાળી રે—આ૦

[૨૩૭]–કુશાવતી—
આતો હીસ્ટ્રીયા કળાય, વાયુ ગોળો છે ભળાય,
ચાલ ડીસ્પેનસરીમાંય સધારીએ.
ચોટો વિક્ટોરીયા માંહ્ય, ડાકટર ભક્કાને ત્યાંય......આ૦
અરે, અરરરર હાય, કંઇ કંઇ થાય છે,
ખમા ખમા ડીયરજાન તને શું થાય છે.

અરે અરરરર હાય, મારો જીવ જાય છે.
મારા કલેજાના ટુકડા, તને શું થાય છે.
કાળી જીરી બે વાલ, ગળો લીંમડાની છાલ,
પાઉં કાવો કરી ચાલ માંહી થોડુંક ઝેર ઉમેરીએ...ચાલ૦
જાય કોલેરાનો રોગ, મળે સાવત્રિનો ભોગ.
આવે દીવાળીનો જોગ, લઇ અશ્વનીકુમાર ચાલીયે.
અરે, અરરરર.........અરે હાય.

[૨૩૮]—ભરથરી—

તારૂણી તુજથી નથીરે જુદાઇ શશિવદની સુખ પામું હું આંહી—તા૦
વદન મનોહર તારૂં લલિતા, સૌરભ અંગ જ ઘન સુખદાઇ—તા૦
ભ્રકુટી વિક્રમ સ્મીત અતિ વિભ્રમ, નીરખી ભુલું પ્રીય સરવે હું કાંઇ—તા૦
ત્રણસો સાઠ ત્યાગી તુજનેરે ચાહું, તુજવિણ મુજ ક્ષણ કલ્પ સમજાઇ—તા૦

[૨૩૯]—કંસવધ—

તારા ગુણ અગણીત શું ગાઊં ગરીબ ગૌમાતાજી,
તુજ તનમાં વસતા દેવ, સર્વ સુખ દાતા જી.
માનવી જાતનું હિત કરનારી, રસકસ ઘર ઘર તું ભરનારી;
છો જગજનની, વડી માવડી રે.

ઘનધાન્ય પુત્ર મળે, તું થકી સુખદાતાજી,
ખેડે ખેતી તુજ તનુજ, પવિત્ર ગૌમાતાજી;
ધમ ધરા ધેનુ બળનેરે પોશે, સુખ ઊંચા સંસારે રેજો,
એ ત્રણ ખોશે તે જન રોશે, જો જો વિચારી આ ઘડીએ.
છો ભારતિ ભુષણ શણગાર, ભલી ગૌમાતાજી.
તારૂં બળબુદ્ધિ પ્રદપય, સરસ સુખ દાતાજી.

[૨૪૦]—સૌભાગ્ય—સુંદરી—

તાત શાને કરોછો આવું કુડુ કામ? જેને રાખે શ્રીરામ,કરે સ્હાય ઘનશ્યામ
તેનું લેઇ શકે કોણ નામ—તાત૦
પ્રહલાદને પીડી હિરણ્યકશીપુ—પિતાજી, કમાણો શા દામ,
બુરે મ્હોતે મુવો પાપી, અંતે થઇ બદનામ—તાત૦
મોહિ સતી પર શંભુને બાળવા, ભસ્માસુરે ભીડી હામ,
બળી ભસ્મ થઇ ગયો, જાતે, બનીને બે કામ—તાત૦

(૨૪૧)–બિલ્વમંગળ–ઉર્ફે–સુરદાશ—
તારો મુજને હેતથી ગ્રહી હાથરે ગુરૂજી, ગાઉ પ્રભુ આનંદે ગુણુ ગાય હોજી
આશરો મારે તો સાચો એક ગુરૂ આપનો છે સ્તુતી કરૂં હું સ્નેહસાથ હોજી
છે નહિ મારે આશા, ધન ધરા ધામ નીરે,
ગુરૂ મંત્ર આપો કૃપા નાથરે......ગુરૂજી–તારો૦
[૨૪૨] ઓડાણા નાટક–
તારી ધીરે ગાડી હાંકારે મેરામણ ગાડીવાળા.
તારી મજરે ગાડી હાંકારે, મેરામણુ ગાડીવાળા
ઘોડા છુટયા ચાનશે, પીછી પડી પોકાર,
દશ દરવાજા બંધ હુવા તોભી, નીકળ ગયા અસવાર–તારી૦
ગંગા કીનારે ઘર કરી, ને નાહાવો નિર્મળ નીર;
આપ્યા વિના શું પામીયે, તે કહી ગયા દાસ કબીર–તારી.
[૨૪૩] ખુદાની તારીફ—રાગ બિહાગ. તાલ ત્રેતાલ.
તારીફ હે ઉસ ખુદાકી, જીસને જહાં બનાયા,
કૈસી જમી બનાઇ, કયા આસમાં બનાયા,
સૂરજસે હમને પાઇ, ગરમી ભી રોશની ભી.
કયા ખુબ ચસ્મે તુને, અપ મહેરબા બનાયા,
યે પ્યારી પ્યારી ચીડીયાં, ફીરતી હય જો ચહકતી;
કુદરતને તેરી ઇનકો, તસબી ખુદા બનાયા.
કયા દુધ દેને વાલી, ગાયો બનાઈ તુને
ચડનેકો મેરે ઘોડા કયા ખુશ અના બનાયા—તારીફ૦
(૨૪૪)—સંગીન બકાવલી—
ચલ ઘોડે અસવારરે, ચલ ઘોડે અસવાર, હો.
ટક ટક ટક ટક હાંકુ ઘોડા, તન પર કોડા મારરે—ચલ.
નાન કવાબ ઔર ભાજી જીસપર, પેંડા બોટલ ચારરે—ચલ૦
પલ પલ જા તું યાર બના તું દેખ મેરા સોનગારરે—ચલ૦
(૨૪૫)—બેધારી તલવાર ઉર્ફે વસુંધરા—
ચાલ હવે ચાલ વ્હેલી વ્હેલી, લળી લળી લ્હેકે શું જોતી વળી ઘેલી.
તારા તનમાં લાગે છે તાલવેલી સાહેલી તારા તનમાં—૦
રહી જાણે સોને સુગંધી મળેલી,–અરર પગમાં વાગ્યો કાંટો,
જુડી કોઇ આવી બાંધો પાટો, જુઠી કયાં વાગ્યો છે કાંટો,
આમાં બાંધવો કયાં પાટો–હવે ચાલ ધુતારી ચાલ, (ચાલીયે છીયે)

(૨૪૬)—માલતિ માધવ—

ચાલ...ચાલ ઓ...અલબેલી, વળી વળી પાછું જુવે શું પ્રેમઘેલી
તારા ઉરમાં આનંદની હેલી, સાહેલી તારા ઉરમાં આનંદની હેલી.
મલ્યા હવે ભેગા ચંપો ને ચંબેલી....................ચાલ ચાલ.
મારા પગના ઝાંઝરની ખીલી, વારે વારે પડતી ઢીલી
(ખિલી જેવી ઢીલી, એવી તું એ છે હઠીલી હવે ચાલ ?)
(આ આવિયે છીયે) .... ચાલ.

(૨૪૭)—સૌભાગ્યસુંદરી—

ચાલો સાહેલી [૨] ભુવનેશ્વરીના સૌ મળીને દરશન કરીયે,
દુઃખ હરનારી સુખ કરનારી, મુર્તિ માની અંતર ધરીયે.
ભાવ ધરિ જો પુજન કરીને તો ભવસિંધુથી તરીયે.
ચુવા ચંદન કુમકુમ કેશર, અરચન કરીને મન ઠરી લે;
અબીલ ગુલાલ ને પુષ્પમાળથી માને વધાવી મંદીર ભરીયે,

[૨૪૮]—સત્યનારાયણ—થાવાનું તે થાવાનું છે—

ચીન્તા મુરખ નર શું કરે, લખીયું લલાટે થાય;
ક્રોડ કરો ઉપાય થાય શું, કર્મ છુપ્યું ન છુપાય;
કંઇક જન્મનાં કર્મ કર્યાથી; કર્મ સદા બંધાય,
વાવ્યું તેવું છે લણવાનું, વિશ્વ વિભુનો ન્યાય...ચીંતા.
બાવળિયા વાવિ સુકયા ત્યાં, કેમ ગુલાબ ચુંટાય,
ઉગ્યું ગુલાબ પછી ના નહીં તે, બાવળમાં બદલાય...ચીંતા.
જાર કરાવી જમે ચોપડે, કયમ મોતી મંગાય,
મોતી દીધાં તો મળશે મોતી, શીદ ખોટો શંકાય...ચીંતા.

[૨૪૯]—મોહિનીચન્દ્ર—

ચોકને આંગણે ચાંદનીરે, ખીલી રૂપેરી રંગ, રંગરે,
આવો સાહેલી રંગ માણવા;
હૈયાં ખોલીને બેન બ્હેનરે વાતો કરી લો વ્હાલની.

સાખી { વ્હાલા વસે વિદેશમાં, બાળા બાળે વેશ;
સૈયર શાથી મોકલું શાણાને સંદેશ.

કુંજલડી સંદેશો અમારો, જઈ વ્હાલમને કેજોજીરે,
પ્રીતિ કાંઠાનાં અમે પંખીડા પ્રીતમ સાગર વીના સુના
સુનાજીરે કુંજલડીને, વ્હાલો મીઠો મેરામણ,
અમને અમૃત પાણુ વ્હાલા પ્રિતમ પ્રાણ.

સાખી { સાલમો મારો સુલક્ષણો, એંઠા જુઠા ખાય;
ઘરની સુખડી ના ગમે, સોગન જુઠા ખાય.

તમારા સમજો તમે મને વ્હાલા, જુઠડાસમ શીદ ખાઓછો જીરે.
પીયુ તમારૂં મનડું માને ત્યાં જાઓ છો, ઘી ભર્યાં ઘેબર—
ઘેર ઘેર રઝળે છે, કુસકા ખાવાને ધક્કા ખાઓજીરે.

(૨૫૦)—અદલ–ઇનસાફ—

જેણે નહીં જોયો, તેણે ખોયો એળે આ અવતાર;
ફેશન પોઝીશનવાળો સુધરેલો સંસાર.
પફબફ પાઉડર નહીં રાખ્યા, ગાલે ન લગાવી લાલી;
આઇ ગ્લાસ પ્હેરી નવ ઓપ્યાં કર ચમરેલા નવ ઝાલી;

તેની જીંદગાની ઠાલી,

કંઇ ડીયર મીસ્ટર જયાલી, ગુડમોરનિંગ ઇવિનીંગ બોલી;
વીઝીટ ન લીધી દીલ ખોલી, તે બાનુ બિલકુલ ભોળી,
નાટક ચેટક જોવાને. પોહચ્યા નહીં સૌની પહેલે;
લેનડો મોટરમાં બેસી, ફરીયા નહી દરીયા સેલે, તેની જીંદગાની એળે

(૨૫૧)—બાજીરાવ પેશ્વા—

જોબન રંગે રંગાતી, જાતી, સુપકવ અનાર.
છાતી સુપકવ અન્નાર. હિરાનો હાર, શોભીત સુખકાર.
કટી કેશ ભારે લચકાતી, વાયુ વેગથી હું વહી જાતી.
ચાલો આ લાલસા, રંગીલી રસીલી, છબીલી હું નાર,
હશે પુન્યશાળી કોઇ મને ચાહનાર.................રંગાતી.

(૨૫૨)—સ્નેહસુધા—

જોબન રસ ભર્યું લુટો દીલદાર ઝીલો ઝીલો સુધારસ યાર–જો
હું મદવેલી ને નવેલી, પુર બહારે ખિલી રહેલી.
કુસુમ કળી નિરધાર ચુંટો દીલદાર લુંટો દિલદાર–જોબન.

(૨૫૩)—સતિ દ્રૌપદી—

જોજે અલી હર્ષઘેલી થતી ભાન ભુલી જતી,
ન્યાળી રતી પતી સલુણી શાણી, સ્નેહના સુરજમાં—હાં.
જોજે અલી વલ્લભથી, મળી વેલી વાંકી વસી,
આલી જતી ભુલી થઇને શાણી,—સ્નેહના૦
પિયુ સંગ હાસ્ય લાસ્ય નેત્રના વિકાસમાં,

જડી રહી પ્રીતમ પ્રાણ પ્રેમનાગ પાસમાં;
દીલહસ દર્શ સ્પર્શ હર્ષના પ્રકાશમાં,
બાળી ભોળી બાળા પ્રીતમ સંગ, વસી હસી ધરી અંશ ઉમંગ.
સોપીન સ્વામીની સેવામાં અંગ, માણીશ નિત્ય નવા નવા રંગ;
રેની સ્વામી સંગ મળી અખંડ ભાગ્ય મારૂં ભળી;
સાગર સંગમાં ગંગા મળી, રહે જે, રીતે સુભાગ્યમાં.

(૨૫૪)—સતિ દેવહુતી—

જોડી રૂપાળી બનશે એ રૂષીવરની વૃદ્ધિ તું નવ યૌવના,
યોગીરાજ જવ યોગ આચરશે, સખી સામગ્રી ધરશે,
યોગ કાર્ય સંપુર્ણ સાંધીને રતિ અંતર રતિ ઉારશેરે,
શુભ યોગે શુભ ફળ મળશેરે જગદમ્બ સ્વરૂપે હરશે.
—રૂષીવર એ પરમેશ્વર મારા પુર્ણ પ્રતિજ્ઞા કરશે,
દેવ ગણી નિત્ય સેવા કરતાં કલ્યાણ કોટીક ભરશેરે.
સખી બ્યંગ થકી શું વળશેરે, નહિ આત્મ નિશ્ચય; ગમફરશે.
વા...જોડી.

(૨૫૫)—વિક્રમ ચરિત્ર—

તીરછી નજરીયાં લગી, એ જાનો જાની;
લો દદીં દિલકો જલાયે જાઓ જાની—તીરછી૦
હમેં તો આશક હએ તેરે, નાજો નખરે કે પ્યારે,
કરોજી કરોજી કરમ રહમ ફરમાઓ જાની—તીરછી૦

(૨૫૬)—મીરાંબાઈ—

તું તારા બિરદ સામું જોઇ લે સામળીયા,
ગજને કારણ વ્હાલા, પેદલ ધાયા; દ્રૌ ાદિનાં વસ્ત્ર વધારોરે વાલા—તું
ટીટોડીનાં વ્હાલાં, બાળ ઉગાર્યાંરે, પાળી ભુપત જગત રાવારે...તું

(૨૫૭)—પુષ્પસેન પુષ્પાવતિ—

તું જાને હર દુર હએ, પણ હર હૃદયા માંહી,
ભિતરૂ ટાટી કપટકી, તાસો સુતજ નાહી,
ક્યા સોયા હય તું જાગ બંદે, ક્યા હોવેગા તેરારે;
ખોજત નાહિ કાંઇ અગમકો, મદને તાકા ઘેરારે,
કહાંસે આયા, કહાં જાયગા, કહાં ડાલેગા ડેરારે;
સમતાકે કાંરન કમ્શુ કરલે, ક્યા બયઠા હૈ બહેરારે. ક્યા૦

મન મેરા પંખી ભયા, જહાં તહાં ઉડ જાય;
જહાં જૈસી સંગત મીલે, તહાં તયસા ફળ ખાય.
ખોટી કાય, ખોટી માયા, મનકર મેરા મેરારે,
કામ, ક્રોધ, મદ લોભ મોહ મેંય, કયોં દેતા હય ફેરારે. ક્યા.

(૨૫૮)—કબીર ભજન—પદ—

તુંહી રામ તુંહી રામ તુંહી રામ, તારો ચરખો બોલે રામ નામ;
ભજ તુંહીરે નીજ તુંહી રામ તુંહી,
ચરખો મારો અજબ રંગીલો, પુણીઓ લાલ ગુલાલ;
કાંતનેવાલી છેલ છબીલી, આકાશ નાંખે તાર, અરજી સુણજો મોરીરે.
રૂ પીંજાવવા હું ગઇ, તુમ પીંજો પીંજારા ભાઇ,
પીંજન પીંજેરે કોઇ ખા ગઇ, કોઇ દાશ ગુરૂ સકલ બતાઇ. ચ.
જળ ઉપર જળ નિપજેરે, જળમાં કીધો વાસ;
એક અચંબો મેં સુણ્યો કોઇ બેટી જનમ્યો બાપ.
બેટી પુછે બાપકું તું અજાણ્યો વર લાવ;
અજાણ્યો વર ના મળે તો, તારે મારે ઘરબાર,
માતારે મરજો પીતારે મરજો, મરજો ઘર ભરથાર;
એક ન મરજો સુતારીયો, મારા ચરખાનો ઘડનાર,
રામદાસનો ભણે કબીરો, આ ચરખો ફેરાવ;
આ ચરખાને જે કોઇ ફેરવે, તેનો જન્મ મરણ મટી જાય.

(૨૫૯)—અસીરેહીર્સ—

તોરી છલબલ હે પ્યારી, તોરી કલબલ હય ન્યારી;
કરો બાત ન મોસે સાંવરીયાં—જાન૦
તોરી જુલ્ફે હે કાળી, તોરે ગાલોંપે લાલી, તોરે નૈનોંકી લાગી
કટારીયા—જાન૦

જાઓ જાઓ નાદાન, મોહે ન બતાવો જાન;
નૈનોંસે નૈનાં મિલાઓ મોરી જાન, એજી વાહ વાહ વાહ,
બાંકા સીપૈયાં તું મોરા સૈયા, ડાલુ તોરે ગલે બૈયાં
હાં હાં હાં માન માન માન—જાન૦

(૨૬૦)—શારદા વીજય—

તોફાની દરીયે નાવ, તમારૂં ગોથા ખાયરે;
મસ્તાની દરીયે નાવ, તમારૂં ગોથાં ખાયરે.

માયા પી સુતા શું મુરખ, જાગી કરો ઝટ સાહાય— તો૦
પાપી પત્રનના ખાઇ પછાડા, ભાઠે જઇને ભરાયરે— તો૦
મહાસાગર માપી આવ્યા, ખાડે ખુંચી જાય— તો૦
લક્ષ ચોર્યાશી બંદર કાધાં, ફોગટ ફેરા થાયરે.

(૨૬૧)—જાનીસાર—

તોરી સાવરીયા હય જાદુ ભરી અંખીયા,
રસીલી કટીલી નુકીલી હય. વાહ વાહ.
ગેરે ભોલે ભાલે આશકે નાદાન, સુરતકી બરશી ગાલોંકે કુરબાન.
દે ડાલો દે ડાલો ઇધર ઉધર કે ગાલોંકા બોસા અય પ્યારી જાન.

[૨૬૨]—ભુલભુલૈયાં—

તોસે લાગી નજરીયાં, ઝટપટ ચલો સવરીયાં;
કયસી મોરી બીસારી ખબરીયાં.
કયસી પાગલ યેહ સારી નગરીયા,
આઓજી આઓજી લગન લગાઓ,
ચલો જલદી સાંવરો સજરીયાં.
આઓ છબીલે સજન વારે,
ચલ ચલ પ્યારી તોરી બારી ઉમરીયાં.

(૨૬૩)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

થઇ પ્રેમવશ ખાતળીયા. [૨] મારા મનના માલિક મળીયારે—થઇ૦
પ્રિતે કરો સુખવાશ સજનના, રાજ હૃદયના વાસી...
...પ્રેમદા પ્રીત જ્યોત પ્રકાશી (૨)
મારા મનના મનોરથ ફળીયારે.........થઇ૦
...ભાગ્યવંત કર્યો ભગવતિ મુજને, જીવન સફળ થયું મારૂં.
કરો શ્રીહરી શુભ તમારૂં...મારા મનના માલીક મળીયારે...થઇ૦

[૨૬૪]—માલવકેતુ—રાગ ગઝલ—કવ્વાલી.

થયો ચારે તરફ ભવમાં, મહા વિસ્તાર માયાનો;
કરે છે પ્રેમથી પુરૂષો, સદા સત્કાર માયાનો—થયો૦
થશું પાપી નરકવાશી, થતાં સહવાસ માયાથી,
સમજતા તોય કયમ આતો નથી, ધિક્કાર માયાનો—થયો૦

નજરથી નિત્ય દેખાયે, જગત સંહાર નારી છે;
છતાં કર્મો કરે કાળાં, લઈ આધાર માયાનો—થયો૦
નથી એ માર્ગ મુક્તિનો, અસલ સુખનું ન સાધન છે,
તથાપિ રમ્ય દેખાતો, વિકટ આકાર માયાનો—થયો૦
ન છુટે કોઇ કાળે તે, ફસાયો જે જરા એમાં,
હૃદય પાપી બને પુરૂં, થતાં સંચાર માયાનો—થયો૦
કર્યું જો એક પાતક તો, ફરી બીજાં બહુ પાપો;
પતાકા પાપની ફરકાવતી, એ સાર માયાનો—થયો૦
ફસાયો હુંય છું એના, પ્રબલ ફંદમાંહી આજે.
થયો છે ચિતમાં મારા, પ્રબળ અધિકાર માયાનો—થયો૦
થશે સંહાર આ સરદાર. ને નૃપ બાળકો કેરો;
નહિ તો મમ મરણ થાતાં, થશે સંહાર માયાનો—થયો૦

[૨૬૫]—અંબરીષ—

ચંપા તું મારી દીલજાન વાહ, વાહ, કુરબાન કરી કુરબાન વાહ, વા
ચન્દ્રવદની છો, ભરી મદની છો, ઝરી રસની સુલતાન; વાહવાહ—ચં
શાણા ચતુર સુજાણ, વાહ વાહ. ગુલાબ પરી છું—
છુપી છરી છું—ગળે લગાવે ગુણવાન—વાહ વાહ.—ચંપા.

(૨૬૬)—સાગર સરિતા—ભજન. રાગ, પદ.

ચંચળ લક્ષ્મીનાં ચાળારે જન મુર્ખ ફુલી મરનારા,
કાળાં ધોળાં કરનારાંરે અાંતે ખત્તા ખાનારા—ચંચળ૦
"જેમ વર્ષાની વીજળી પળ પળ કરે ચમકાર,
આજ મળ્યું ધન કાલે જાશે, આંખ ચોળી રહેનારરે,—ચંચળ૦
મોટા મોટા નર મરી ગયા ત્યારે ગયું ન કાંઇ સાથ,
જુઠો મદ શો જાળવો તમે જાશો ખાલી હાથરે—ચંચળ૦

[૨૬૭]—સરોજની—

છે ધરમતણો હરી બેલી! ધરમજતન જે કરશે તે તરશે...છે.
અંતે સતિયાને જય મળશે, પાપીનો પ્રભુજી ક્ષય કરશે...છે ધર

સાખી { "વિના ધરમ, ધનધામ ધરણી ખર ઉપાડે ભાર;
"ધિક્કાર પામ્યો શ્રેષ્ટ પદવિ, સત્ય વિણુ સંસાર.

લખપતી થશે, કોડી ન મળશે, લઇ પાપ પોટલા પરવરશે...છે ધ

ધી ગ્રામોફોન ગાયન સંગ્રહ
ભાગ ૨ જો.

ભૈરવી (૧) શ્રી. ઠા. ભા. એ. પરીષદના સંગીત કૃતમાંથી
રાગ—ધ્રુપદ ચોતાલ—

શ્રી સરસ્વતીને નમું. (ટેક)
બુદ્ધિ દાતા સૌજન શારી વિદ્યા રૂપે સ્હાયકારી;
તનન તોમ, તનનન તોમ, તનનન તોમ—પ્રથમ નામ આરાધું તારૂં (૨)
સાની સાની ધ, નીધપ ધપધપમ—પમપમગ મગ મગરે ગરેગરેસા
સારી ગમ પધની. સા સાની ધપમગરે સા ॥ શ્રી ॥

(૨)—વશંત પ્રભા—
શ્રી રામચન્દ્ર રઘુવિર,
શ્રી શિતાપતી ભજી લેને મન અવસર આવો એજ વહી જશેજી.
ખિલી વસંત છેલા, ખિલી જુવાની છેલા, રસીયારશ પીલેને સુખધામ,
ખિલી વસંત છેલા, ખિલી ફુલવાડી, પ્રભુને શણગારી લે મન લ્હાવ—શ્રી.
રમણી રૂપાળી હેને હૈડે ધરી વ્હાલા, પીલે અધરામૃત રસપાન,
નાથના અનાથનેએ અંતર મરી પ્રીતે બાળા, કરી લેને કાયાનું કલ્યાણ—શ્રી.

(૩)—મીસ જાનકીબાઇ—ભજન. રાગ, ભેરવી.
શ્રી રામચંન્દ્ર કૃપાળુ ભજ મન હરણ ભવ ભય દારૂનં,
નવકંજ લોચન કંજ મુખ કરકંજ પદ કંજારૂનં.—શ્રી.
કંદર્પ અગણીત અમિત છબી નવનિલ રજ સુંદરં,
પટપીત માન ફુલડીત રૂચી સુચી જનક સુતાવરં,
શ્રી કીટ કુંડળ તિલક ચારૂ ઉદાર અંગ વિભુષણું,
આજાન ભુજ સર ધર સંગ્રામજીત ખર દુષણું.
ભજો દિનબંધુ દીને દાનવ દલન દુષ્ટ નિકંદનં,
રઘુનાથ આનંદ કંદ કઉશલ્યા ચંદ દશરથ નંદનં.
ઇતી વદત તુલશીદાસ શંકર શેષ મુની મન રંજનં,
મમ હૃદય કુંજ નિવાશ કરી કામાદી ખલ દલ ભંજનં.

આ [૪]—પ્યારા સાહેબ—રાગ–ભેરવી. તાલ ત્રીતાલ—
અરે જોબનવા, ચાર દીના દીનો સાથ.

જોબન સત જગ જાત બઈ, મુખ મોડન લાગે—ફ્રર મોરી ફ્રહું.
ના પુછી બાત— અરે જોબનવા, ચાર દીના, ઠીનો સાથ.

[૫]—અજીતસિંહ—

અશરણ શરણ! ધરણ ધારણ! ઇશ તારણ! તરણ કૃપાળ!
ચરણ સ્મરણથી તરણ વરણ! પણ ગિરવર ગહન દયાળ.
જન મન રંજન ભવ ભયભંજન, ચિદ્દઘન જગરાયા,
શાકળ અખિલ દુખ દલન, કરન વિભુ! અકળ આપ માયા.
અમલ કમલ સમ લોચન, મોચન ત્રિવિધ તાપ અજ્ઞાન,
મુનિજન મન સરવર, નરવર, ઇશ હંશ અજર જગ ભાણુ.
નાથ નિરંજન! પરમ પ્રભુ! સુખદાયક, કલ્પ સમાન,
પ્રણમિ ચરણ વિનંતું જગ વંદન! કરો અખિલ કલ્યાણ.

(૬)—ઉદયભાણુ—

અલબેલા લટકાળા વ્હાલા, પ્રીતમ હરિ મારે મન વશીયા,
રસઘેલા રંગીલા બેઠા, દેહના દેવળ માંહી રંગ રસીયા.
પ્રિતી પંચામૃતે પાતળીયા પખાળું વચનને ફુલડે વધાવું,
હેતના હીંચોળે હળુ હળુ હીંચોળું, હોંસે હસીને હસાવું.
શ્રંગાર સજી સજાવું ભાવે, ભોજનની થાળ ધરાવું,
હૈડાનું કંસુઅર રીઝનું રાઇતું, ચામડાઇ ચટણી વ્હેમ શાક રાઇતું.
બરફી પેંડાને મહેસુર પ્રેમ ભાવનાં, મારીકચોરી પુરી, શુદ્ધ સ્નેહ વાસના,
ભાવના ભુખ્યા ઉડયા, દેવલ દે વાસના, પેંડા પરસાદમાં વ્હેંચું છું.
ઉલ્લાસના——અલબેલા,

(૧૭)—પુંડળીક—

અધિક સુખ આથી બીજું શું મનાય,
પ્યારી મારી બુલબુલનું બચ્ચું ગણાય...અધીક.
પુરાહશે પુન્ય પરભવે કીધાં, ભાર્યા સુશીલા તો સદ્ભાગ્ય સિધા,
ઘરવાળીના ગુણ ગાય, ગામ બધુ ઘરવાળીના ગુણ ગાય...પ્યારી.
કાગડાની કોટે મોતીની માળા, રૂપાળી રાધાને શ્રી કૃષ્ણ કાળા.
પત્નિથી પતી પૂંજાય,—મીઠાં બેગાં ખાટાં બોરો ખપી જાય...પ્યારી.

(૧૮).—મી મહમદહુસેન રાગ દાદરા, કહારવા (મીઠા, ઝહેર)—

અટારીયાપે, ગીરારે કબુતર આધી રાત,
સુન સુનરી ભાભી હમ તુમ સોવે સંગ સાથ. અ.
નહીં નહીરે દેવરા, સૈંયા તો જાગે સારી રાત,

સુન સુનરી ભાભુ સૈંયાકો દીજો મરાય.
નહિ નહિરે દેવરા સેજોકી શોભા મોરી જાય.
સુન સુન ભાભી હમતુમ ખાવે સંગ સાથ,
નહિ નહિરે દેવરા છતરી ધરમ ઘટ જાય. અ.

(૯) મી. મહુમદહુસેન, રાગ—ચમન. કલ્યાણ, તાલ. લાવણી—
અબ ના બને ગિરધારીરે, હમારી તોરી, ગિરધારી વનમાલી—અબ નાબને.
શાલ દુશાલે આપતો ઓડે, હમે ઉડાઇ કારી કમરીરે, હમારી તોરી.
(બોલો મુગટવાલેકી જય)

(૧૦)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—
અરે સખી ધીમે ધીમે ડગભર—ઉતાવળ આવડી આ. શી. (૨)
પિયુ સુખ દર્શણ પ્યાસી...અરે સખી............
અંતર મારૂં મારે છે ઉછાળા (૨)—હોય ઉછાળા યૌવન કેરા ચાળા.[૨]
અંજરીવાળા, લાલા, લજાળા, પ્રિતમ તારા નહિ જાય નાશી.—અરે.

(૧૧)—સતિદ્રૌપદી—
અકળીત ભાગ્ય ગતી ન કળાતી, પલક પલક રતિરે; પલટાતી—અકળીત.
ઉદય અસ્ત પછી ઉદયની આશા, જ્યોતિ વાદળામાં-જાઉં છુપાતી-અકળીત.
ધર્મ ક્ષેત્રમાં ધર્મપતિથી, કૌરવ લડતા ધારી અનિતી;
ચિતાથી મતિ મા'રી મુઝાતી—અકળીત.

(૧૨)—ઉદયભાણ—
અમર રહો તે નરનારી જે, શાયળ દીપક સંભારેરે,
અમુલક દીપક અખંડ રામે, વિરલા જોડાં સુખીયાં તે.
જળચર સારસ અવર પંખીડા, જોડેથી મદ માનારે.
તેમજ અરસ પરસ પતિ પત્ની, હરનીશ રહે હરખાંતારે.
ધન્ય ધન્ય એ દિવ્ય દંપતિ, સંપતિમાં સુખ માણેરે,
વિપતીમાં જે પ્રિત સરવર જળ, પ્રેમથી પી જાણેરે.

(૧૩)—લક્ષ્મિ—વિજય—
અન્તરયામી, નોધારાના આધારરે, મહિમાંહ દામિની હે અવિનાશી ઉગારજોરે.
ગરૂડા ગામી, લક્ષ્મિના ઉરહારરે, હરિ દીનબાળાનું દુઃખ દયાળુ નિવારજોરે.
જાણી નિરાધાર નારી, દેછે પાપી કષ્ટકારી;
વ્હાલા વિનતી સ્વિકારી, લેજો અબળા ઉગારી.
વિજ્ઞ વિકટ બંધ આવાર, વેગે વિદારજોરે.—મહિમાંહ૦

"તારી શબરી નાર, શલ્યાની અહલ્યા કરી,
કીધા સતિની વ્હાર, દુષ્ટ નિશાચરને દમી
દયા કરીને બિરદ સંભારોને, જાણી નીરાધાર નારો.—અન્તર.

(૧૪)—લલીત મુગ્ધા—

અરે એ મિત્ર મારાને, દીધો દોશ પ્યારાને.
વચનનો માર માર્યો મેં, સહ્યો મુજ ચિર મીત્ર તેં.
ગયો ક્યાં મિત્ર મારા તું, મરું ઝુરી વિના તુજ હું,
હવે સોધું ફરી હું ક્યાં, બતાવ નાથ સ્નેહિ જ્યાં.

(૧૫)—કુંન્દબાલા—

અજબ નથી ઠગાઇ જાય પુરૂષ નારીથી,
જીતી નશી કોઇ ગયા નારી કુમારીથી.
પાપી કલીઓ પેટ્રા તણી સુંઆલમાં ફસી,
સિઝર ગયો સમર્થ જીંદગાની પ્યારથી.
સીકંદરે રહ્યો નહિ આનંદમાં કદી,
ત્રીયાતણી કુચાલના ઘાવ કારીથી—અ૦
ખુવાર થઇ હજાર મુવા નીચ મ્હોલમાં,
રિઝિયા ઇલ્ઝબેથની મદભર ખુમારીથી.

(૧૬)—રેકર્ડ સોંગ બુક—રાગીની, આશાવરી મીસ, જાનકીબાઇ
અબહિ કહાન ન કર મોસે રાર, [૨] જાય કરૂંગી મેં પુકાર,
નિપટ ની ડર લંગર ડિયર ગાગરીયા મોરી, ફોરી;—કહાન.
જાય કે જસોદા સે, કહુંગી અપનો ઢીઠ લંગર એ ગમાર.—અબહિ

[૧૭]—ચન્દ્ર—ગુપ્ત—હિંન્દુસ્તાનની તારીફ.

અમોને પ્રાણથી પ્યારો અમારો દેશ હિન્દુસ્થાન
અખીલ સંસારમાં ન્યારો અમારો દેશ હિન્દુસ્થાન.
હિમાલય શા ઉંચા પહાડો જે સ્પર્ધે સ્વર્ગથી આસમાન,
સિન્ધુ ગંગા યમુના આદિ, નદીઓ દઈ રહી અમીપાન.
કળા, કૌશલ્ય, વિજ્ઞાનો તણાં આંહથી ફુટયાં ઝરણાં,
ઉપનિષદ્ વેદ ગીતા—બ્રહ્મ વિદ્યાનાં અનેરા ગાન.
અમોને એવી ગા અમ માતૃભૂમીનું અભિમાન,
બોલો હિન્દ દેવીનો સુજયજયકાર ને કલ્યાણ.

[૧૮]—રૂકમણી—સ્વયંવર—

અખીલ વિશ્વના પાલન કર્તા કૃષ્ણ કૃપાળ, કેશવ કર્તા કૃષ્ણ કૃપાળ
ધર્મ ઉદ્ધારણ કારણ પ્રગટયા, આપજ દીનદયાળ,નટવર આપજ દીનદયા

આપ ચરણમાં કરે પ્રાર્થના, કુંડિન નૃપની બાળ,
રાજહંશી કુંવરી હૃદયથી, માનસવાસી મરાલ.
કહી હંસણી હરશે, વાયશ શિશુપાળ વિકાળ,
પ્રાણ તજશ તેથી ઉદ્ધારી લેજો હરી સંભાળ.
[૧૯] ફીરોઝ ગાયન—ઇશ્વરસ્તુતી રાગ-ખમાચ ધ્રુપદ તાલ, ચોતાલો.
અબતો રખ લિજો લાજ, સુનકર ગરીબ નવાજ,
વિમલ ચરણ નમન કાજ, પામર કસ ધાયો હૈ. ૧
સુત દારા મિત્ર આદિ એહિ સબ સુખકે વાદી,
તેરી કુછ નહી યાદી, પાતક મન ભાયો હૈ. ૨
કર તું અધમ ઉદ્ધાર, દુષ્ટન કે અઘ નિવાર,
દેખ મુક્તિકો દેનાર, જાચક ધસ આયો હૈ. ૩
વ્યાપક જો રોમ રોમ, તીન લોક સોમ ભોમ;
બખિ ફિરોઝ ઝોમ—ઝોમ, સુયશ નામિ ગાયો હૈ. ૪
(૨૦)—"રા" માંડલીક—
અલી ગાલો ગુલાબ તુજ તારા સંભાળ જરી બાળા,
ભોગી મધુકર જો લોભ.શે. ચુંબન આશે આવશે પાશે.
("એમ......હા")—રસિકાનો લુંટાશે કુસુમાળા. સંભાળ જરી બાળા.
જાઓ બ્હેની મને ના નતાવશો, સ્મિત પુષ્પે વ્હાલમને વધારશો.
થા, કંઠ આભુષણ થા—જા જાણી જાણી તને જા,
ડંખ દેશે ગાલે એ રસાળા. સંભાળ જરી બાળા.
[૨૧] વિર—કુણાલ—રાગ ગઝલ-કવ્વાલી.
અમારા દેશને છોડી અમે થાનાર પરદેશી,
હૃદયને મેળવી લેશે, અમારો પ્યાર પરદેશી.
થયા દુર્ભાગીયા એવા તજનવી દેશની સેવા,
ભટકશું પારકા ઘરમાં બની લાચાર પરદેશી.
અમારા દેશ બંધુઓ. અમારી જન્મભુમીમાં.
હવે છેલ્લા પ્રણામો છે, અમે હદપાર પરદેશી.
[૨૨]—એરીઆઈ—સિતારા—રાગ-ગઝલ.
અજબ કુછ ઇન કેલાબે દઓરે દઓરા હોતે જાતે હંએ,
મુસલમાની મુસલમાં ના મુસલમાં હોતે જાતે હંએ,
નુમા ઇશકી હવાને અયસે જહેરી સે દીયે ઝોકે,
જો કહેલાતે વે ગુલશન વોહ બીયાબાં હોતે જાતે હંએ.

ખુદાવન્દા તેરી કુદરતકે એહ સારે કરીશ્મે હંએ,
કે અય કુરઆંસે મુનકીર, અહેલે કુરઆં હોતે જાતે હંએ.

[૨૩]—મ્યુનિસિપલનાં લાંચીયા અમલદાર—[ભાષણ બાદ]
અમલદાર ગંગાજળ જેવો, હું ચોખ્ખો છું ચટ.
ના આપે તેનું ના લઇએ. એવા ભોળા ભટ.
કેને રડાવી કેને દુભાવી કેને સમજાવી કેને મુંજાવી ભરૂં ખજાના ફટ,
પહેલા નાણાં પછી વાત, નહિ નાત ! કે જાત;
વળી દીવસ કે રાત, ભરૂં પેટ ભલી ભાત,
એવી શાખી ખાવાની લટપટ.—અમલદાર.

[૨૪]—લક્ષ્મી–વિજય
અબળાના બેલી વ્હાલા, મારા સુંદર શ્યામળા.
બહુનામી, જગજનના સ્વામિ, લજ્જા રાખો શ્રી ઘનશ્યામ.
નટવર નાગર દીનબંધુ કેશવ કરૂણાના સિંધુ,
પ્રેમથી પ્રભુજી લ્યો ઉગારી સુંદર શ્યામળા—બહુનામી.
વ્હાલા ગોવર્ધન ધારી, વિનંતી લેજો સ્વીકારી.
ભવભય હારી લ્યો ઊગારી, સુંદર શ્યામળા—બહુનામી.

[૨૫]—મીસ ગોહરજાન—રાગ, દેશ, તાલ, ત્રીતાલ,
અરે પિયા બીન નાહિં આવત ચેન, કહાંસે કહુ મેરે જીકે બેન—પીયા.
યાદ પરત જબ હેદર નિશદીન; બાંકી સુરત તીખે નૈન—પીયા.

(૨૬)—જલશા સંગ્રહ—રાગ—ઝિંઝોટી—ઠુમરી.
અએસી પ્રીત કાએકુ લગાઇ બાલમા, પ્રીત કરી કયું રીત નજાણી અયેસી.
દોસ્તી કરકે કદર—ન જાણી, અએસો, ડાઘ કાએકુ લગાઓ બાલમા,
પ્રીત૦—અયેસી ૦

[૨૭]—નિગાહેગફલત—રાગ—કાફી—ઠુમરી—
અય યાર, જાની, દિલદાર, જાની, મય કાલુ સદા જિયા, પિયા વાર જાની,
તુમપર બલહાર જાની, અય, બેચકે વચજે લાવું કહીશે.
પાસ મેરે રહે ઘરે જો થે, આજ તક,
નિકલે ઇશકે દામસે, કાર જાની—વાર જાની.—અય૦

(૨૮]—ખ્વાબે–હસ્તી—
અલબેલા છેલા અયસા થા, દંગે.
જો રંગીલા હો દીલ જાનકા, નઇ આનકા, નઇ બાનકા,

મોટરગાડીકી સયર કરાવે અયશી શાનકા,—અ૦
લાઅનત મુરદાર તુમપે, જાઓ, જાઓ, જાઓ, ન સતાવો,
અયસાં રંગીલા, છબીલા, રશીલા નુકીલા લાઓગે,
સાયકલ બીઠલાકે જી બહેલાવે વોહ. જી. શાનકા—અ૦

(૨૯)—જાનિશાર—

અરે મુવે કાહે મોરી બાહે, રે મોરારીયાં,
જાન હમારી તું કાહે દુખાઇ. છાંડ મોરી કાહે તુ કલાઇ રે, નિચોરીયાં.
નેકી ગવાઇ' લીની બુરાઇ, રાખ મોરી પત કછુ તોહે કર જોરીયાં.

[૩૦]—મીસ કાલીજાન—

અજબ અપના હાલ હોતા, જો વિશાલે યાર હોતા,
કભી જાન સદકે હોતી કભી દીલ નીશાર હોતા.
જો તુમ્હારી તરફ તુમશે, કોઇ ઝુંઠે વાયદા કરતા,
તુમહીં મુનસફીસે કહદો, તુમ્હેં ઈતબાર હોતા.
તેરે વાઅદેપર સિતમગર, અભિ ઔર સબર કરતે,
હમે જીંદગીપર અપની અગર એતબાર હોતા.
યહ મઝા થા દીલ લગીકા, કે બરાબર આગ લગતી,
ન તુઝે કરાર હોતા, નઅ, મુઝે કરાર હોતા.
મુઝે માનને સબ ઐયસાકે, અદોબી સઝદા કરતે,
દરે યાર કાબા બનતા જો મેરા મઝાર હોતા.

[૩૧]—ઉમાદેવડી—

અજી લાગી લો મોરી જાન, નેન કટારીરે,
છુરી ન મારી કટારી ન મારી બરછી તલવાર.
લોહુકા નહિ બુંદ નિકસા, તનક નેના નહિં લાલ,
કીસ તનાસે કર દીયા યારો, કલેજા પારપાર.
દુશમન નહિં બેરી નહિ, મારનવાલા દિલદાર,
લાવશે નહિં દીલબીછડા, મિલ ગયા હય ઔર યાર.
તુહી મોલા કર હમીકો, કરદે બેડા પારપાર.
કોઇ બતાવે, કોઉં મિલાવે સંઘયા ગુલેગુલઝાર.

(૩૨)—દિલેર દિલશોર—રાગ, સોરઠ ઠુમરી.

અગર મગર મતકર, નાહિં રગર ઝગર ભાવેરી,—અગર.
અરજ બરજ કરત હારી, ગરજ તો હે પ્યારી,
નજર મો પર કહેર કી કયું કરકે. તુ ડરાવેરી.—અગર.

[૩૩]—હુસ્ન આરા—

અરે હાંરે મોરા બાલા જોબનવા લુંટ લીયોજી લલચાએ,
છબ પ્યારી દીખાવે, છબ ન્યારી દીખાવે રસ બાતે બનાયે.
બીરમાએ; જી લુભાયે ફુસલાએ—અરે.
ચતુરાઇ દીખાયે. નિઠુરાઇ બતાએ, સંગ મોહે નલાયે,
તરસાયે કલપાયે જી જલાયે—અરે.

(૩૩)—નિગાહે ગફ્લત–રાગ. કલ્યાણ–ગઝલ.

અયસી જો દિલરૂબા હો તો ફિર નાજ કયું નહો !
રહે હુસ્ને દિલે ફરેબ રહે અન્દાજ કયું નહો !—અયસી.
જિના હય પારસાઇકા નામ ઇસ્સે હસ્રમેં !
અવાજ મેં મસીહકા એજાજ કયું ન હો !—અયસી.
ખુબી કે આસમાનકી નરગીશ તુમાર હય,
હાલ તેરા અય માહ ચેહમ સાજ કયું ન હો !—અયસી.

[૩૪]—જલસા સંગ્રહ–રાગ, ખમાચ, આશાવરી.

અબ મઝે કયેસે આઉં, રાજહો તેહારે પાસ–અબમે૦
પાએલમોરી બાજની મહેસુબાર બાવે, કુજે હએ બેરીકા બાસ–અબ૦

[૩૫]—જલસા સંગ્રહ–રાગ–સીંધ કાફી–ઠુંમરી.

અલબેલે સૈયા હમસે કરો ના પ્રીત–અ–ઓરોનકો સંગ હસત બોલત હો
દેખી તિહારી પ્રીત હાંરે, સૈયાં હમસે ન કરો ના પ્રીત૦—અલબેલે૦

[૬૨]—ગઝલ—રાગ, ભેરવી, તાલ દાદરા—

અપને મૌલાકી જોગન બની, જોગન બનીરે બીજોગન બની
અપને મૌલાકી અપને ખ્વાજકી જોગન બનીરે.
મેં અપને દીલકો કીસી બુતકો દીયા ચાહાતા હું,
ભાઇ ઇસ્લામકા રાહ કુફરલીયા ચાહાતા હું. અ.
અય મુસલમાનો કહો, કયા મેં બુરા ચાહતા હું,
જીસ્સે મીલા હય ખુદા ઉસ્સે પીલના ચાહતા હું. અ.

[૩૬]—ગઝલે–ફિરોજ, રાગ, બેહાગ–ગઝલ.

અજબ અશાર ગાનેકી સુનતે ગમ સફા હોવે,
એક બારલી કરે રહેમ જો, ખુદા ખફા હોવે.
હેવાનબી જો સુનતે હો જાતે હો જાતે હએ આશક,
જો બેવફાસંગ દીલ હો નએ બી–વફા હોવે........અજબ૦

હએ કીલીવો અમ મતી કુલે આરામકી,
શરાબ એહેશવો હએ જરસે દરદો દફા હોવે........અજબ૦
શીરપે ગીરા અફલાક તો પલબા મીશાલ લગે,
આરામહએ એજનદામે જોલાબો જફા હોવે........અજબ૦
ફીરોજકે અજીજો ગાતે રહો સુખો સામ.
ખુશ હો ઇલાહી તુમપે–દોનો જાંહાં નફા હોવે........અજબ૦

(૩૭)—શ્રી બ્રહ્માનંદ ભજનમાળા–રાગ–રાગ–ગઝલ, તાલ દાદરા.

અપને કો આપ ભુલકે હૈરાન હો ગયા,
માયાકે જાલમેં ફસા વિરાન હો ગયા.—ટેક.
જડ દેહકો અપના સ્વરૂપ સમજ માન મનલીયા,
દીનરાત ખાન પાન કામ કાજ દિલ દિયા;
પાનીકે મિલકે દૂધ એક જાના હો ગયા.—અપનેકો.
વિષયોંકો દેખ દેખકે લાલચ મચા રહા,
દીપકમેં જ્યોં પતંગ જાય કે સમા રહા;
વિના વિચારકે સદા નાદાન હો ગયા.—અપનેકો.
કર પુણ્ય પાપ સ્વર્ગ નરક ભોગતા ફીરે,
તૃષ્ણાકી ડોરસેં બંધા સદા ધરમ ધરે;
પીકરકે મોહ કી સુરા બેભાન હો ગયા.—અપનેકો.
સંત સંગમે જાકર સદા દિલમેં બિચાર લે,
બદનમેં અપને આપ રૂપકે નિહાર લે;
બ્રહ્માનંદ મિલે મોક્ષ જબી ગ્નાન હો ગયા —અપનેકો.

આ [૩૯]—શીયાવક્ષ—કોઇ કીશીકા હાં નહીં.

આયા નંગા જાવે નંગા સંગ ન આવે રાઇ,
ફોગટ ફેરા તેરા ઠેરા ગૌચ જરા તું ભાઇ.
જુઠી કાયા જુઠી માયા જુઠી જગત રચાઇ.
જુઠા તેરા–મેરા જુઠા જુઠી સ્નેહ ચતુરાઇ.
કોડી કોડી જોડી તોડી કર લે લાખ કમાઇ,
જાંકા વ્હાં સબ રેહ જાવેગા સંગ ન આને પાઇ.
કોણ હએ ભાઇ કોણ હએ બાઇ કોણ જાઇ ઓર જવાઇ,
દમકે હરદમ માનીંદ [illegible]નમ ઠંડી સબ સમાઇ.
આશા તૃષ્ણા, લોભ મોહ મદ કામ ક્રોધ મીલાઇ,
સચી સમજો દુન્યાકી હએ ઝેહર ભરી મીઠાઇ.
કીસકા બાવા કીસકા બેટા કીસકી જોરૂ લુગાઇ,

બીપત આગે તજકે આગે ગર્યું—ખર્તનકી કલ્લાઇ.
શ્રીઆવક્ષ કહે એ મેરા તેરા જુઠી હય ભહાઇ,
કોઇ કીશીકા ઘાં નહિ દેખા શીવાયે, સચ્ચા સાઇ.

[૪૦] સ્નેહ—સરીતા—રાગ—કોરસ.

આજે ઉત્થાપન કરીએ, મંડળ વાણીયું લઇએ,
મહિલાનો ઝુંડો ધરીએ, પાઘડીનો વળ ફેરવીએ...આજે.
નિષેધક મોઢાં કાળાં "બાય કૅાટ" કરો ના બાળા,
બસ, વેલકમ, સૌ સુધારા, બસ, વેલકમ, સૌ સુધારા...આજે.

[૪૧]—સરોજની—

આ મન ઉપવનના માલી, લ્યો સુમનની માળા સ્વીકારી.
માળા કરમાળા ધારી, ધારી, કીધી ઉપકારી,
નવ પલ્લવ આ તન વેલી, મમ હ્રદય સંગ વળગેલી;
પ્રિતિ પીયુષથી નવલ ખિલેલી, લેજો સ્નેહે સંભાળી...આ૦

(૪૨) શ્રી બ્રહ્માનંદ ભજનમાળા—ભજન રાગ જંગલા તાલ. ૩
આજ ખેલન મત જા મેરી સજની, શામ સુંદર ઘર આવત હૈરી.—ટેક.
મોરમુકુટ સિર ઉપર રાજે, ગલ બન માલ સુહાવત હૈરી.—આજ.
બંશી અધર લગાય બજાવે, મધુર મધુર ધુન ગાવત હૈરી—આજ.
પીતવસન મકરાકૃતિકુંડલ, પગ નપૂર ઝણુકાવત હૈરી.—આજ.
બ્રહ્માનંદ પ્રેમવશ મોહન, સખિયન દરશન દિખાવત હૈરી.—આજ.

[૪૩]—સ્નેહ—સુધા—

આનંદ આજે છાયે સકળ સ્થળ, ગાતાં પ્રભુ ગુણ પુર્ણ ઉમંગ ધરી,
અકળ અમરકૃતિ રતી અતી રસ ભરી, જગત સકળ મહિં રહી વીસ્તરી.
કર્તા હર્તા જગના, ફળવતી સહુ તુજ રચના,
તારા આધારે સહુકો ચાલે સુખે મ્હાલે.
હે જગ નાયક ! બીવર દાયક ! સહાય કરજે ! વિઘ્ન હરજે !—આનંદ.

(૪૪)—બુદ્ધદેવ—

આવો પ્રીતે પુંજુ પા......ય, પ્યારા પતિ:
તવ સ્નેહ તણી પુંજે......ય, સ્વીકારૂં સતિ.
દૈવિ કુસમે, કાન્ત વધાવું, અંતરના હિંડોળે ઝુલાવું,
પછી પધરાવું મન મંદિર ભગવા......ન, પ્યારા.—તવ સ્નેહ૦
શાણી છો ગુણની ખાણુ, વ્હાલાં તમ મીઠી વાણુ,
પ્રિતે આપું સન્માન......ન, પ્યારા પતિ.—તવ સ્નેહ૦

(૪૫)—મોહિનીચંદ્ર—
આવા નામના કુબાડ પુત્ર નામના. હોય ક્રોડો કદી તોય શા કામના.
એતો ધાડ પાડુ જનક ધન ધામના, છેદે જનુની જોબન ના કામના.
અસંખ્ય તારા આભમાં ઉગ્યા નાવે કામ,
એકજ ઈંદુ જગતનું ટાળે તિમીર તમામ;
તેમ કુટીલ કરોડ પુત પાકયા છે નકામ,
કુળ ઉજારણ હાર છે, એક સપુત ગુણવાન.
[૪૬]—લલીત–સુગંધા–રાગ કોરસ.
આઇ એમ કમીંગ, આઇ એમ કમીંગ, મેક મધર આઇ એમ કમીંગ,
ગોઅવે યુ ઢેમ મધર, ગો યુ ઓફ હાય સ્વેર બ્રધર,
નોટ યુ સ્પીક, નોટ મીટમન્નો યુ શેઇમ, ઓફ, ઓફ, ઓફ.
[૪૭]—સુવન્ના—
આવો સખી આર્ય ભુમિ માતાનું મંગળ ગાઓ. હાં.
અંતરની ઉર્મીનાઅબીલનેગુલાલ છાઓ,છત્રદારી શ્રીકર નારીરમ્યરશાળી
વિશ્વ નિવાસીની વિષ્ણુ વિલાસની, વિઘ્ન વિનાસીની જય જય માત.
[૪૮]—સુકન્યા–સાવિત્રી—
આવો આવો હું લેવરાવું લ્હાવો, આ મારા સંસારનો.
થયો આજે અનુભવ ભવ પારનો.
તમારા વિના વ્હાલું નથી કોઈ મારે, તે માટે કરૂં પુંજા તમારી હેજારે.
આવે બાયડી કે શાયડી—[શાયડી ! શાયડી ! શાયડી !)
દીઠો માલ શું ? મફતીયો બજારનો, આ મારા સંસારનો આવો.
[૪૯]—સંગતનાં ફળ—
આજ બુલબુલની વાણિ આ ગજબ મીઠી લાગે કાં—
ટહુકારે ગજબ શણગાર છાતીમાં વાગે કાં—
કર્ણ અમૃત પિયે એનું શીતળતા અંગમાં ઢાળે
વધે મન મોહની મુર્છા એ પ્યારી લાગી કાં—
કદી રમતી હતી એથી, કદી હસતી હતી એથી,
અગોચર વાણીના ભાવે ભરી એ આજ લાગે કાં]
[૫૦]—કબિર–વિજય—રાગ, ભજન.
આવો, આવે સમયે અમોને ઉગારવા ધિરા ધાઇ,
સાહે કરો સહુ જોતાં રામ રઘુરાઇ.
મતી ગતી મુંઝાણી છે પ્રભુ વેગે પહોંચો પ્યારા.

ભુજંગને આપો ભાવે, જીવત દયાળુ દાતા.
ગાયા નહિ જાયે ગુણો ત્રણે ભુવનોના ત્રાતા,
જોયા નહિ આપ જેવા, જગમાં જોરાતા.—આવો૦
તાર્યા આપે તંતે ભકતો જુવો અહલ્યા બાઇ જેવા,
આનંદે આરાધે છે દાટી. દેવો કેવા—કેવા.
વેદોમાં વિખ્યાતી વ્હાલા, સુણી કરે સર્વ સેવા,
કબિરનાં કષ્ટ કાપો લાખેણી, સુકિરતી લેવા.—આવો૦

[૫૧]—સ્નેહ–સરિતા—

આનંદે ઉરછાયાં, સોહાવશે દિન આજ સુખસાર ભામા,
સુંદરીને સ્વામી, શોભાવનારાં—આનંદે૦
હર્ષ ભર્યાં છે દિલ હમારાં, મોક્ષ ગિરિનાં દર્શન પ્યારા,
છે અણુમુલા એ સુખ ન્યારાં, ઉર આ મલકાય વ્હાલા;
પ્રાણુથી છે પ્યારાં, મોક્ષ લ્હાણાં—આનંદે૦

[૫૨]—સુકન્યા સાવિત્રી—

આરામની સુખ ધામની, પ્રિયા તું અંતમા પ્રેમની,
મમતાપ ઉરના ઠારનારી, તું શીતળ ધારા બની.
માળા જપું તમ નામની [૨] નથી ઇચ્છા દામ દમામની.
ચિત્ત ચાહુ શેરા ધ્યામની..........................
.........સાચી તું ભગવતી ભામિની—આરામની.

[૫૩]—વસુંધરા–ઉર્ફે–બેધારી-તલવાર–

આલી સુખી અલબેલડા નવ લઇએ, માનુની ન માન મહીં મરડીએ—આલી.
પ્રીત કરી પડદો રાખે પણુ—નખરાં કેમ છુપાવે. (૩)
અંતરના ઉભરા ને એમજ ઉડી આગળ આવે,
ના નૃત્ય કરે આ નેણે—અલી કહે તને મુંઝાવો કેણે.
જાણ્યું જાણ્યું જાણ્યું—કહે જાણી જણાવે, રહે અજાણ્યું ન કંઇએ—આલી.

[૫૪]—મણીકાન્ત કાવ્યમાળા—રાગ, ગઝલ, સોરઠી.

" ધનવાન અભિમાની સગાઓને ઠપકો. "

આવ્યા તમારે આંગણે આવો ભલે કે'તા નથી,
કરિયે પ્રણામ સલામ પણ કે લક્ષમાં લેતા નથી !
કહો શેઠ કુશળ ક્ષેમ છે ! તમ બાળ બચ્ચાં કેમ છે !
આ રંકનાપર રેમ છે ! ઉત્તર અરે દેતા નથી !

નવા બેસવા આસન કરો, નવ પાન સોપારી ધરો;
અવલોકતાં અવળા ફરો, સ્હામું જરા જોતા નથી !
જળ પાત્ર નિજ હાથે ભરી, પ્હેલાં તમો સ્હામે ધરી;
વિવેકની વૃષ્ટી કરી, પાતા અગર પીતા નથી !
જળપાન વણ કહેવે કર્યું, અન્તર અમારૂં હા ! બળ્યું !
ના ધ્યાનમાં આપે ધર્યું, નરમાશમાં ન્હાતા નથી !
કૈં વાત કરિયે જો અમે, પણ સાંભળો ના તે તમે ;
ના બોલવું તમને ગમે, કિરતારથી બ્હીતા નથી !
દુઃખ વાત તમ પાસે કહું, ના રૈમ તમ હૃદયે રહે ;
અમ આંખથી આંસુ વહે, તે આંસુઓ લ્હોતા નથી !
ધનહિણ શું હલકા અમે ! ધનવાન તે ભારે તમે !
તમને સદા ચહિયે અમે, અમને તમે ચ્હાતા નથી !
અધા બનો અભિમાનમાં, ના વાત લ્યો કૈં ધ્યાનમાં:
છેવટ જવું સમસાનમાં, પણ ગર્વને તજતા નથી !
છે રંક રાજા હારમાં, કિરતારનાં દરબારમાં;
કો ઊંચ નીચો—ત્યારમાં, જુદું અમે ગાતા નથી !

(૫૭)—મીસ. ગૌહરજાન—રાગ, જીલ્લા, તાલ દાદરા.
આનબાન જીયાં મૈ લાગી, પ્યારી ચિત કયોં દીયા, આનબસી કૈસી—સી.
પકન લાગી છબકે પૈંયા, બોલો મેહરબાન સૈંયા,
તુમ બીન મોહે કલ, ન પડે તુમારે કારન જાગી—આન બાન જીયા મૈં.

(૫૬)—મીસ, ગૌહરજાન—રાગ-મલાર તાલ, ત્રિતાલ—
આયે ગરજત બાદરવા સુખ પાયે—આગે ગરજત.
ફમજુમ કહું મો ન સુખ પાયે.—આયે ગરજત.

[૫૭]—મીસ મલકાજાન. રાગ, ઝીંઝોટી, તાલ, ત્રીતાલ.
આઓ ગલે લગ્ગઓ મે ત્તારી સૈંયા, ફુલન શેજ બિછાઇ સી મોરે સૈંયા.
તુમ બીન મૈકા જીવ ગભરાવત હે, અબ કાહે જીવા તરસાવત હે;
મોરે સૈયા.—આઓ.

(૫૮)—પ્યારાસાહેબ—રાગ, સીંધુ, ભેરવી. તાલ, દાદરા.
આજ મૈં લરંગી સૈંયા, અપને પીયાકો જાને ન દુંગી.—આજ મૈં.
ઇતની બિનતી મોરી માન લે સૈંયા, તાબે જીંદગી તાબેદાર
હો રહુંગી સૈંયાં.—આજ મેં.

[૫૯]—ખુનેનાહક—

આજ તોરા સૈયાં મંદીરવાલે એહે પીયારીભાગ જાગે—સોહાગ રાગ જાગે
વારવાર હું નીસાર, જાન દુંગી વારવાર, ફીર હમકો તુમ જાગી ભુ
તુમ નેક ગુલ જાઓગી ફુલ વાહ ! વાહ વાહ વાહ, ફાગ લઇએ,—તોર

[૬૦]—તબદીલે કીસ્મત—

આઓ આઓરે મોરે પ્રેમકી ફાસી ડારી.
મત વારી કરદારી મોહે દીલસે બીસારી,
મોટે નએન કંટારી મારી ભારી........................આઓ
તુમારે દરસ બીના તડપડ નીશદીન, હમે ના સતાઓ,
નહી ચયેન હએ તુમ બીન, તન મન ધન વારૂં હાં,
બવસ્લ કહ્યું કે સુબદદીલ હો હીજ કે આઇયામ,
મગર ખુદાઇ એ બીગડે હુએ સંવારે દીન,
કબ ઉરસે હોગી મુલાકાત એ મએં પુંછું હું,
જરા તું દેખ નુંજામી મેરી સીતારે, દીન હાં હાં હાં હાં હાં.—આઓ

(૬૧)—શ્રી બ્રહ્માનંદ ભજનમાળા—(રાગ—રેખતા—તાલ—દાદરા

આશક હુવા જો દિલતો ક્યા દુનિયાંકી શરમ હૈ,
કરના ઇશકકા જગતમેં નહિ સહજ કરમ હૈ.—ટેક.
દીપકકો દેખકે પતંગ પ્રેમવશ ભયા,
પડકે અગનમેં જલ ગયા ક્યા શીત ગરમ હૈ.—૧
ભ્રમર સુગંધકે લિયે ફુલનમેં જા બસા,
ફસકે કમલમેં રહા ગયા, ગરચે વો નરમ હૈ.—૨
જાકર કે રણમેં શુર ના આગે ચરણ ધરે,
ઘાયલ હુવા બદન નહીં મરણેકા ભરમ હૈ.—૩
ઇશુ તથા મનસૂરકો શુલી ચડા દિયા,
બ્રહ્માનંદ ગઇ જાન તો છોડા ન ધરમ હૈ.—૪

(૬૨)—તબદીલે કીસ્મત—

આગ તનમન લાગી કયસે બુઝાઉં—
ક્યા બતાઊં ક્યા સુનાઊં, કલ પાઉં, જીએ જાઉં, ઓ કીસકોદીખલાઉં—
હાય ગઇ મયહાર, પાસ નહિ વો યાર, દાતા કયસે રહું મનમાર,
કંથ બીના મય કામીની રોઉં—કશસી કરૂં કરતાર.
આજા જલદી આો પ્યારે, ઓ પ્યારે, જરી સુખ પાઉં,
મય તુજપે બલ જાઉં—આગ૦

(૬૩)—શ્રી બ્રહ્માનંદ ભજનમાળા—(રાગ—રેખતા—તાલ દાદરા.)
આશક હુવા જો દિલ તો કયા કાયરપણા કરે,
શિખલમેં દિયા શીશ તો ચોટનસે કયા ડરે;
માશુકકા મિલના બડા હૈ કઠીન સમઝ લે,
પાવેગા શો દિદાર જો જીતા હુવા મરે.—૧
અગર મુકામ યારકે જાના જરૂર હૈ,
જાતા હૈ વક્ત બિતાન ફિર ધીર કયા ધરે.—૨
ચ્હાતા હૈ દેખના જબી દિલદાર કો અપને.
દુનિયાંકી તરફમેં સદા ફીર કયોં નજર ભરે.—૩
તૃષ્ણા નદીકિ ધારમેં જો ડૂબતા ફિરે,
બ્રહ્માનંદ વો ભવ સિંધુ નીર પાર કયા તરે—૪

(૬૪)—દિલેર—દીલશેર—રાગ, ભયરવી—તિરાના.
આજ હય સારી બાત ન્યારી ! રહી નવાદ મેરી પ્યારી, ખ્વારી જારી.
થી જો માન જાન, મેરી આન બાન,
આજ રહી વ્હો નહી તમામ દિલદારી, ગમ ખ્વારી.—આજ.
ઘાયલ,બિસ્મિલહું મેય ગાફિલ,તેરે ગમમેં તારતાર પયરહન જાર પુર સુજન
ક્રુઇ હય વાર બે કરી, બે દારી, બે જારી—આજ.

(૧૧૭)—મધુ—બંસરી—
આશા નવ વન રસ ભરનારી, શોધતી હું મહા દીવી દુલારી,
ભેટયાં પ્રાણસમાં માલી—આશા.
પ્રાણ આદેશ શિર સાટે ધારી થઇશ હું જલધારી.—આશા.

(૬૬)—શ્રી બ્રહ્માનંદ ભજનમાળા—રાગ—પરહંસ, તાલ, ધમાલ]
આજમેરી સુનિયે અરજ ગિરધારી, મૈતો આયાહું શરણ તુમારી—આજ,
બાલપણુ સબ ખેલ ગમાયો તરૂણ કિયો બશનારી,
સુત કુટુંબકે પોષણ કારણ પરઘર હોયો ભિખારી.—આજ.
મેં જાનત યહ બાંધવ મેરે સ્વારથકી સબ યારી,
ધનસે હીન ભયો મેં જબહી સબકો લાગ્યો ખારી.—આજ.
આયાથા જીસ કામ કરણકો ઉસકી યાદ બિસારી,
આકર માયા જાલમેં ફસ્યા નિકલન કી નહિ બારી.—આજ.
ભવસાગરમેં ડુબતહું અબ લિજીયે વેગે ઉબારી,
બ્રહ્માનંદ કરો કરૂણા પ્રભુ તુમ બિનકો હિતકારી.—આજ.

(૬૭)—જલસા સંગ્રહ—રાગ. ભૈરવી—ગઝલ.

આશકુ તમામ દરપે તેરે હય ખરે હુએ,
લીએ ન કદ જાં સર બકફ અપને ધરે હુએ.—૧
તારીફ હુસ્નો તેરેકી સુનનેકુ અએ સનમ,
ઉઠ બૈઠતે હય કબરોંસે મુરદે પરે હુએ.—૨
ક્યું પેચો તાબ કરતે હો હમકુ ગરીબ જાન,
આલમકે પેચ ઝુલફોમેં હય અરે હુએ.—૩
ચલતા હય દોર ગુલ ગુંજા દીન રાત બાકીબ,
સરોં શીકાર તે હો હમસે ફીરે હુએ.—૪
સાબર હો માહે દીનકો ઓર સબકુ આફતાબ,
ચલતે નહી ફલકવે તુજ સે ડરે હુએ.—૫

(૬૮)—જલશા સંગ્રહ.—રાગ, કલ્યાણ, રેખતો.

આદમકે શરકો જો દમ ગયા સો ફીરના ફીરા,
જારી ઇન ચસ્મસે જો નમ ગયા સો ફીરના ફીરા.—૧
લરાઇ કરતે ચહેરે પર દોનો જુલફો શિહા,
ગુલે રૂખ શાર કામો સમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.—૨
અજબ હે જંગલ મુસતર પે મુજકુ હેરત હે,
જહાંસે જો કોઇ હમદમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.—૩
ઉદાસ હોકે સનમ સુબહો કુ ચલા અફસોસ,
બાહાર રોનેકે સબનમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.—૪
ગરૂરી મત કર તુંજ હોશ્નાપે અએ માહેલકા,
અજલકી સામને રૂસતમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.—૫

(૬૯)—ખુરશીદ ઝરનીગર—

આલમમેં હય ખુબી સારી પયસેકી,બાબામાઇ બેટા જોરૂ પ્યારી પયસે
ઇજ્જતદારી ઇજ્જતદારી પયસેકી, જહાં દેખો વહાં મારામારી પયસે
પયસે લાના, જયસે પાના દુઃખ ઉઠાના સુખ ઉઠાના,
સર કટાના જીસે જાના, તબહો આના પયસેકા.
ક્યેસી ખારી ઓ લાચારી, ખીદમતગારી, તાબેદારી,
સઓ—મક્કારીએ કર્માના પયસે
અદના આલા, બનીયા લાલા, બચ્ચા વાલા, દેખા ભાલા સબકો વા
ઓ દીવાના પયસેકા, છોટા મોટા સચ્ચા ખોટા, શાલુ ગોટા.
થાલી લોટા. કુંડી શોટા પીના, ખાના પયસેકા.

(૭૦)—અસીરે હિર્સ—
આવો આવો છયલા મદવા પીલાઉં,ચય નન પાવે જીઆ મોરે પ્યારે, પીયા.
મોહે મનમેં બીઠાઉં બલબલ જાઉં સજન બનાઉં—
નયકા વીના હય નેક કરીના—ચાર દીન હય જમાનેમે જીના—
સચી બાત તેહો બતાઉં આએ નાબબી સાફ હએ શીશા પ્યાલા સાફ.
મય નીરમલ સાકી બનુ, પીનેવાલ સાફ, આજાઓ આજાઓઆજાઓ હાં.
[૭૧]—શ્રી બ્રહ્માનંદ ભજનમાળા—રાગ, રેખતા, તાલ—દાદરા
ઇશ્વર તેરે દરબાર કી મહિમા અપાર હૈ,
બંદા ન સકે જાન તેરા, કયા બિચાર હૈ.—ટેક.
પૃથિવી જલોકિ બીચમેં કીસ આસરે ખડી.
સૂરજ વા ચાંદ ઘુમતે કિસકે આધાર હૈ.—ઇશ્વર૦
સાગર ન તીર લાંગતે સૂરજ દહે નહી,
ચલતી હવા મર્યાદસે કિસકે કરાર હૈ.—ઇશ્વર૦
જલ બુંદસે પૈદા કિયા હય દેહ જીવકા,
ખાતા હૈ બોલતા ફિરે કિસકે સહાર હૈ.—ઇશ્વર૦
પંડિત હકીમ જ્યોતિષી કરતે બડે જતન,
બ્રહ્માનંદ તેરી શકિતકા પાયા ન પાર હૈ.—ઇશ્વર૦
[૭૨]—મીઠા જહર—
ઇન દૂકાનદારોકા ખુદા ભલા કરે, જીનકે જરીયે દાલ યારોકી ગલા કરે.
પયહરન કિરાએપર હમે ચુંહી મીલા કરે,
ઘરમેં ખાક હો નહો નવાબ બરમલા બને.
સલમા ઔર જરીટકી બરાય નામહય, યે ફરેબકે હય દાને ઔર યે દામહય.
ઇશ્વર કતર ઉધર કતર ખતર વતરસે દરગુજર, કે હમપે યે હુનર તમામહય
યે આન બનિ શાંન હય કમંદ બાકી,
રંગમે રંગી હુઇ હય હય મગર મંગી હુઇ હઇ આંન બાંન.
(૭૩)—શ્રી બ્રહ્માનંદ ભજનમાળા—રાગ ગઝલ.
ઇશ્વરકો જાન બંદે માલિક તેરા વહી હૈ.
કરલે તું યાદ દિલસે હર જાંમે વો સહી હૈ.—ટેક.
ભુમી અગન પવનમેં સાગર પહાડ બનમેં,
ઊસકી સબી ભુવનમેં છાયા સમા રહી હૈ.—૧
ઊસને તુઝે બનાયા જગ ખેલ હૈ દિખાયા,
તું કયોં ફિરે ભુલાયા ઊંમરા બિતા રહી હૈ.—૨

વિષયોકી છોડ આશા સબ જૂઠ હૈ તમાશા,
દિન ચારકા દિલાસા માયા ફસા રહી હૈ.—૩
દુનિયાસે દિલ હટાલે પ્રભુ ધ્યાનમેં લગાલે,
બ્રહ્માનંદ મોક્ષ પાલે તનકા પતા નહીં હૈ.—૪

(૭૪)—**મીસ કાલીજાન—ધી ડીકસ રેકર્ડ સોંગ બુક.**

રાગ, ગઝલ, પંજાબી.

ઇલાહી કયોં કરે જબ્તે મહોબત હમતે મરતે હૈં,
કે નાલે તીર બન બન કર કલેજેમેં ઉતરતે હૈ.
જફાપર જાન દેતે હૈ સિતમપર તેરે મરતે હૈ,
એના કામે મોહબત સચતો યો હૈં કામ કરતે હૈં.

(૭૫)—**ગઝલે-હસરત-ધી ડીકસ રેકર્ડ સોંગ બુક.**

રાગ, ગજલ, કવ્વાલી.

ઇલાહી આબરૂ રખીયો મેરે પાઉં કે છાલોંકી,
છીદી જાતી હૈં નોકે ખારપર આંખે ગજાલોંકી.
દિલ અપના મુંત સીર ચાહત મે હય ઉન જુલ્ફ વાલોંકી.
ગજબ હે ગુલશને, હસ્તી. તબીયત મેં મલાલોંકી.
તુમ્હેં કરતે હૈં કાયલ યા ખતા મેરી બતાતે હૈં,
હમેંભી દેખની હે મનસરી ઇનસાફ વાલોંકી.
તેરે હરકે ગદા કમલીપે અપની ફક્ર કરતે હૈં,
ન **હસરત** ઉનકો સાલોંકી ન ખ્વાહીશ હય દુશાલોંકી.

(૭૬)—ખુશરૂ-હસીના—

ઇસ નીંદોઆકે વારી સેજીઆંપે ફુલોંકી સોએ રહો.
ચાંદ છુપો પંછી બોલન લાગે, જાગો પીઆ અય ભોર ભયો
ગફલત કીયે ખ્વાબમેં અએ મેરે દીલદાર,
ઇસ ફુલોંકી સેજપર હુએ હો તુમ બેદાર.—ઇસ૦
અએ ખુશ કીસમત હુજીએ, ગફલતસે બેદાર.
હમ મુંહ હાથ ગુલાબસે, ધુલવાએં સઓ બાર.—ઇસ૦

(૭૭)—**ઉસ્તાદી**—રાગ, ભૈરવ, તાલ ત્રીતાલ.—

ઉઠરે મન રામ ભજન કરરે, તીહુ તાપ કટે—ઉઠરે.
રામ ભજે પાપ કટત હે, દુખદારિદ્ર સબ હોત દુર—ઉઠરે.

[૭૮]—**વિણાવેલી—** —**ગરબો**—

ઉગ્યો સખી સૃષ્ટિનો સંગાર હાર, ચાલ્ય ચાલ્ય જોવાને ચંદ્રમાં,
જોને પ્રેમ ઘેલી ભૂમીના દેદાર જોને ડોલે સૃષ્ટિ આનંદમાં.

સાખી { ધન્ય ધરા ધન્ય સુંદરી તને, ચતુર ચન્દ્ર તુજ કાન્ત,
શાન્તી પાઠ પઢાવતો, સાંધીનો એકાન્ત.
ધરણી પડી પતીને પાય શીક્ષા શીરે ધરેરે.
ગુણીયલ ગોરી પતિ ગુણ ગાય, શાન્તિ ચિતે સ્મરેરે.
ધરોને બ્હેન ધરતીમાતાનું કહ્યું કાન, પ્રીતેથી કરો સંસાર સુધારસ પાન.

સાખી { ચન્દ્ર સુખે ચીરકાઇને તારાના મુખ સ્યામ;
સહચારણીનું સુખ ભાળીને, રમે દુષ્ટના રામ.
સખી ! જેને પતીનું માન, તેનાં ગાંધર્વ ગાયે ગાન,
પામે દેવી સમાન સનમાન, રમે રામા રસીક લઇ તાન.
ધરણી નાર સમ ગૃહીણીયો સેવે સ્વામી પાય,
ચતુર ચન્દ્ર સમ ધણી મળે જય જય ત્યાં ઉચરાય.

(૭૯)—મીરાંબાઇ—

ઉઠ ભાઇ તું બેઠો યાને શું સુતો સોડ તાણી, સમર રામનેજી,
શામ તાસ છે ભવાબ્ધી તરવા ભજને સારંગ પ્રાણીરે, અવસર કામનેજી.
મારા મારા શું કરે સુત પિત દારા દેહ, ભજન હરિનું ભુલમાં પામી દુર્લભ દેહ,
મુરખ મનવા મોટમ માની માયા માંહી મોહ મારે, મરણ માથેછેજી.—ઉ.
ઉત્તમ અવસર આજે આવ્યો, ખોટો જાણીસ ખોમાં હીરો હાથેછેજી.—ઉ.

[૮૦]—સુકન્યા-સાવિત્રી—

ઉભી ઉભી જોઉં વ્હાલા તમારી વાટડી, દેખી રૂપ હર્ષે ભરાય
મારી છાતડી—ઉભી૦
દયાનિધી દેવે આપી છે સુવાની, નીરખી નગીના બનું છું દિવાની,
આનંદે ગાળીશું દિનરાતડી—ઉભી૦

[૮૧]—સુરદાસ ભજન—રાગ, ભૈરવી, પદ.

ઉધો મનકી મનમેં રહી...ઉધો૦
ગોકુળને જબ મથુરા પધારે; કુંજન આગ દહી.—ઉધો૦
પતિત અક્રુર કહાંસે આયે, દુઃખપર દાગ દઇ,
તન તોલા ભર ના, રહી ઉધો, જલબલ ભસમ ભઇ.—ઉધો૦
હમારી અંખિયાં ભરી ભરી આવૈં, ઉલટી ગંગ વહી.
સુરદાસ પ્રભુ તુમરે મિલનકે, જો કછુભાઇ સુભઇ,—ઉધો૦

[૮૨]—સુદામતાપ—

ઉભાં રહો ! ઉભાં રહો ! ઉભાં રહો જરાય ! ઉભાં રહો જરાય !
ન મારાથી ચલાય...............................ઉભા રહો !

(કેમ શું ! થયું] વાગ્યો કાંટો ઝીણો, તેથી ઉપડે ન પાય,
અરરરર......દુઃખ બહુ થાય......ઉંહું ? ખુબ બળે હાય;
જાણે પ્રાણ મારા આ જાય......અરરર ઓય...ઉભાં રહો.

[૮૩)—જલસા સંગ્રહ—પદ-રાગ રામકલી—

ઉઠ જન બહોર ભઇ હરી ભજન ગાર,
પશુ પંખી જીવજંત સંત હો પુકારે—ઉઠ.
ઓહોર હોઇ ભજન હઉં, પ્રભુ નામો તે હરિ,
સુખ ચેન સોહાવે આજ સુફળ દીન તેહારે.—ઉઠ.
કરત હું કરજોડ વીનતી તેરે દવારે,
દુખ દરીદ્ર સંકટ મેરે પ્રભુ તું નીવારે.—ઉઠ.
જાકો શુભ નામ લેત પાપ ગયે હારે,
સકળ જગત સ્વામી તુંને રચી જગત ભારે.—ઉઠ.
સુંનો જગનાથ કીયે પાપ હમે અપારે,
સાગર ભવે કોન ભેદ ઉતર જાઉ પારે.—ઉઠ.
ફીરોજ અંતર ભજન કરો તોજ પ્રભુ તારે,
તનમન સેવાબીન સદા રહો નીવારે.—ઉઠ.

(૮૪)—રમા રણજીત—

ઉત્તમ જનમાં ઝેર પડાવે, જર જમીન જોર,
સંપીલા વસતા જોયા જ્યાં, છે કોરૂ મોરૂ.—ઉત્તમ.
સહોદર બે વિર પૈસા સોહે શીર,
ભાઇ ભાઇમાં એક બીજા પણ, કરે કાળું ઘોળું,—ઉત્તમ.
સ્વારથની બાજી, પૈઇસામાં પતરાજી,
મસ્ત બનાવે માયા જગમાં, લડે પિતા છોરૂં.—ઉત્તમ.
ધનવાનોને વેર, રહે સર્વમાં વેર,
રંક બીચારા હળી મળીને રહે કુટુંબ બહોળું.—ઉત્તમ.
પરને કરી ફકીર, પોતે બને અમીર.
દુરજન મનમાં જાણે નહી જે, મોત ઉભું ઓરૂં.—ઉત્તમ.

[૮૫]—કન્યા વિક્રયની ક્રૂરતા—

ઉપકાર (૨) અનુપમ થયો આપનો એ બદલો કિરતાર,
સત્કાર [૨] સ્વીકારી દીન બાળાનો સફળ કર્યો અવતાર.
મોહન મુરતી, મન હરનારી, હૃદય રમે છે લાગે પ્યારી,
સબળ સ્નેહની રક્ષા કરજો સાચી સરજનહાર.—ઉપકાર

(૮૬)—નિલમ માણેક—

ઉપકાર અનુપમ થયો સુન્દરી, હે...બદલો કીરતાર,
સત્કાર—વિસરીએ—કેમ અતિથીનો. જે છે આધાર.
વસ્તુ કરતાં વ્હાલ કીમતી છે [કાંડી તે શું કીમતી રતી છે.]
કાંડીના બળપર સૃષ્ટીનો, છે સઘળો આધાર...ઉપકાર.
[કાંડી શું દીવાદાંડી છે.] ગૃહજીવનની સુખ હાંડી છે,
થેંકસ, યુ વેરી મચ-ગુડ બાય......ઉપકાર.

(૮૭)—જલશા સંગ્રહ—પદ—રાગ, ભૈરવ—

ઉઠો મેરે કહાન કુંવર નંદકે દુલારે,
ઉઠો મેરે બીજકે કુંવર નંદકે દુલારે.—ઉઠો.
કમલ લલીત પ્રફુલ્લીત ભયે ભવર ગુનગારે.
ભાનુકો પ્રકાશ ભયો મલિન ભયે તારે.—ઉઠો.
ગરથસં ગજરાજ છુટી દેવતા ઉબારે,
જમુનામે ગેંદ ગીરી ગ્વાલ બાલ હારે.—ઉઠો.
કાલીનાગ નાથ લાય કૃષ્ણ ભયે કાલે,
તાનસેન કહે પ્યારે ધ્રુવ પ્રહલાદ તારે.—ઉઠો.

(૮૮)—કામલતા—

ઉઠાવો નખરાંના ટકા હજાર ! તુંતો નાનકડી નાર,
બની મોટી સરદાર—શી, જોબનની બહાર, જાઉં બલીહાર—[૨]તારા નખરાં.
પલકોનાં પાંચલાખ પ્યારી રૂપીયા,
તારા નયણોના નવલાખ પુરા, હાં ! તારા નેણો૦
પતળી કમર વાહ, નાજુક ઉમર વાહ,
મોહી તુજ મચકે કમર કેરે લચકે, પ્યારી તાબેદાર, તારા નખરાં૦

(૮૯)—મિસ અન્છનબાઇ—

ધી. ડીકસ રેકર્ડ, સૅાગ બુક.—રાગ, દેસ, તાલ—ત્રિતાલ.
ઉધો એસી તુમ કહીયો જાયરે જાય—ઉધો.
કુબજા કુર કંસકી દાસી વાકે દેખે આવે હાસી.
રાધારાની પેંઉઠ બોલી ઉનકી આજ દુહાઇ.—ઉધો.
બછરન નીરક્ષીર તજદીનો, હમને ત્યાગ બિન્દાબનકિનો.
ગ્વાલ બાલ ગોકુલકે બાસી સબહી રહે મુરઝાઇ.—ઉધો.

(૯૦)—હરિચંદ્ર—

ઉમાપતી નમું નમું સરણ ગતી નમું નમું,
જટા ધારી સંગે લિયે, પારવતી નમૂ નમું—ઉમાપતી૦

કરો મહાદેવ દયા, હરો દુઃખ પીર બિથા,
તેરા નિત નામ રટત, જતી સતી નમૂં નમૂં.—ઉમાપતી૦

(૯૧)—મીરાંબાઈ—ભજન, રાગ, ભૈરવી, પદ.

ઉધોજી, પ્યારે સ્યામ ભયે બે પીર.—ઉધોજી.
કઠન કઠોર દરદ નહીં જાણે, આખર જાત આહીર—ઉધોજી,
મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર, નૈન નિભર આયો નીર.—ઉધોજી.

[૯૨]—માનસિંહ—અભેસિંહ—

ઉજી આને મેંભી હમે અગ્યોર બુલાતે ભી નહીં,
બાહસે તર્ક મુલાકાત જતાતે ભી નહીં.
ખુદપરકા હએ કે ચિલવનસે લગે અએકે હાએ,
સાફ છીપતે ભી નહીં સામને આતે ભી નહીં.
સએંકડો વઅદે કીએ પર ન હુવા એક વફા,
તુમ બુલાતે ભી નહીં જા સોહમ આતે ભી નહીં.
જીસેગર તંગહો અએ દાગ તો ક્યું જીતે હો !
જાન પ્યારી નહીં અગ્યોર જાનસે જાતે ભી નહીં.

પ (૯૩)—સુકન્યા—સાવિત્રી—

એ...રજની શરદની રળીયામણીરે...રહિ ખીલી રૂપાળી ચંદની,
આકાશે રહી ખીલી; એ વૃષ્ટિ વરશાવે અમૃત તણીરે.
રેલજામી ઉરમાંહી આનંદની હોહોરે રેલજામી એ...ઠરે નયણાં
નીહાળી પ્રકાશ. [૨]

હર્ષઘેલાં હૈડાં કરે હાસ ઝલક શ્વેત શી છવાઇ [૨]

સાખી } ચન્દ્ર વિના શજની નહિ રજનીને સન્માન,
સજની શું સમજી કરો રજનીના ગુણગાન.

[૯૪)—જલસા સંગ્રહ—રાગ, શાહેની, તાલ, ત્રીતાલ—

એરી જશોદા તોસે લરંગી લડાઇ તોરે કુંવરે ધુમ મચાઇ.—એ
કાહુકી ઉચક દુધકી મટુકીયા, કાહુકે શીરકી શીદકી ગાગર છરકાઇ,
બિચ ડગર મોસે રોકત નટવર, ચાંદ હસત પ્યારે બ્રિજકી લુગાઇ—એ.

[૯૫]—સ્વાર્થના સ્નેહી—રાગ...એ માથે મટુકી લઇ જાવું.

એ...શુરૂ ગુણ હવે હું ગાઉં, પાપ પુંજમાં હવે, શીદ સપડાવું...એ
કાયા મારી પાપી ભારી, ગતી, મતી, સૌ દે છે, વિસારી,
એ...ભક્તિ નાદે, માનવને ચઢાવું...એ,
સ્વાર્થના સ્નેહી સૌ ભારી, "સુની" લેજે ચિત્ત ધારી,
એ...ખોટા ભાવોથી, હવે ના ફસાવું...એ.

(૯૬)—સ્નેહ-સરિતા—
ઓ શાણા, સ્નેહી સાદી મ્હેમાની સ્વીકારોને,
કરી દષ્ટી મીઠી સ્નેહી સદન દીપાવોને. હૈયું ઘેલું આજે પ્રેમ પૂજવાને.
પાદ પંકની રજ ચુંબવાને, મધુ વાણી સુધારસ ચુંસવાને,
મારા મોંઘેરા મ્હેમાન રંક મહુલી સુહાવોને,—એ૦

[ ]—જલસા સંગ્રહ—રાગ ભૈરવી—આશાવરી,
એરી હએ મોરી પેઆરી નનંદીઆરે,—
તોરે બીરે મોએકુ દીનીગીરી નનંદીઆરે.
કે આરે કરૂં કુછ બશ નહી મેરારે—
સાસુ નનંદીબા લરેગી શારી નનંદીઆરે,

[૯૭]—જલશા સંગ્રહ—રાગ, મેઘનો, જીલ્લો—ઠુમરી.
એક કામીની બન બન આવે,
ચતુર નાર ઓરમાન સવારે, પદમાતી પ્રેમ જગાવે,
..............................આજ એક કામીની૦
શામરો કનઇઆ મોસે માનત નાહિ ભોરહી આન જગાવે,
બિંદરાબનકી કુંજ ગલનમેં નારદ બીન બજાવે.—એક કામીની૦

[૯૮] જલશા સંગ્રહ—રાગ ખમાચ જીલ્લો ઠુમરી.
એસી ચતરનાર કર સીંગાર, ઠારી અપને દવાર,
પિયાનીકસ બહાર. એકપલખ લાગી હસમેરો મનલીનો.—એસી૦
એક ચંદ્ર બદન ચંદાસી કીરણ, આંઇથી સદન પીયાનેક નજર,
એક પાનોકા બેહેરણ હસ મેરોમન લીનો.—એસી૦

[૯૯)—ખુને જીગર—
ઓ...દેખો કિસમતકા ખેલ ચલી ઝંઝટકીરેલ સારે ગાંવમેં.
નહીં મઅલુમ ટીકીટકા નંબર ભી, ગયા ટીકીટ, ગઇ ઓરત્ત ભી.
અવલ આખિરકો દો ગાડ, ચેગયે જોરૂ યે બદજાત...એ...
પંજાબસે માલ ગાડી જો આઈ, અફગાની ટોસે વોહ ભર ભરકે લાઇ.
હમને ખરીદે હમી ઉન્સે પિટગએ, લડા જકશનપે આકર પંજાબમેલ.
ચડા ઉલ્ફતકે મંડવેપર જીલ્લતકા મેલ...એ...

[૧૦૦]—હુસ્ન આરા
ઓજી જાવો સજન બડે આએ, ચુમો ન મોરે ગાલોંકો.
મેરે ગાલોપે યાર, કરે લાખો નીશાર, હીરે લાલોકો
ગાલ ગુલે લાલા, જોબન મોરે આલા, છુએ કોઇ જો નાજોંકે પાલોંકો.
વારે લાખોં રૂપૈયનકે માલોંકો...ચુમોના૦

(૧૦૧)—સુર્યકુમારી—

એ સાચાનો સંગી હાર કરશે મારી, કષ્ટ હરશે હરીવર હાથ ધરશેમારી
જેણે ગૌતમની નારીને પદરજથી તારી, એવા ભુધરનો મુજને ભરોસો ભારી
વ્યર્થ ચિન્તા તજી દો માતા મારી, લેશે દીનનો દયાળ એ ઉગારી
જેણે ભક્તોના અંતરની પીડા ટાળી, લાજ સાચવશે વૈકુંઠનો વાસી મારી
અખીલ વિશ્વનો આધારગતી એની ન્યારી, બની બેલીએ સંકટથીનેશે તા:

(૧૦૨)—ચન્દ્ર—ગુપ્ત—

એક પત્નીવ્રત પાન પીઓ નર ! એક પત્નીવ્રત પાન,
અને પતિવ્રત તેમ તમારૂં પત્નીકાજે કલ્યાણ.—પીઓ૦
તમે ચાહો કે નારી તમારી, હો સતિ-સીતા સમાન,
ઉદાહરણ રૂપ રામ બને ખુદ પવિત્રતાનું પ્રમાણ.—પીઓ૦
પાણિ ગ્રહણ સમય માની બંનેએ પ્રતિજ્ઞા આણ,
કાલ એક બીજાનો તોડે તે છે પશુ હેવાન.—પીઓ૦
જેનાં માત તાતનાં બુન્દ, રજ, વિર્ય અનીતીમાન,
તેના સુત પત્નીવ્રત ચૂકી થશે વિષયિ લા શ્વાન.—પીઓ૦
નીજ પત્નીનાં અંગ અંગતે દિયો આમી કુંપ ઉપનામ,
પ્રાઇ પ્રાઇ તેના રસ ઘુંટડે, લિયો અમરતા લાણુ.—પીઓ૦

[૧૦૩]—કળીયુગનાં કૃત્યો વિષે રેકર્ડ—રાગ ભજન—

એવો કળજુગ હવે આવ્યોરે, દુનિયામાંથી ધરીરે ક્યા—રેજી.
એવા મોટા મોટા મહાજનરે, લખોપતી લોભી થયારેજી.
ધરતીમાંથી ધરમ ગયું ને પાપનું વધી ગયું પૂર;
પરજનતો પાંગળા થઇને વરશે, મેદની થઇ ચકચૂર,
એવું કળજુગનું કારણરે, વાવ્યા કણ વણસી ગયા રેજી.
શુરાનું શુરનીર પણું ગયું ને, ગયું સતીનું સત્ય;
વેદી ભેદી પંડીત પુરાણી, સરવેની મટી ઘઇ મત,
એવું કળજુગનું કારણરે, લોભમાં લાગી રહ્યા રેજી.
પૃથ્વીમાં પાખંડ પુજાશેને, વીપ્ર કરે વેપાર;
સન્યાસી ધન સાચવાં લાગ્યા ને, મહિપતી વૃતાનાર,
એવા કપટી કરે મોટારે, અસતિયાનાં ઓઘ થયા—રેજી.

[૧૦૪]—સુકન્યા—સાવિત્રી—

ઓ સહિયર, સુણો શીખામણ સારી, સઉ કરો સંગત જોઇ વિચારી—સઉ
કુસંગ કાજળ કોટડી, કુસંગીનું સુખ શ્યામ;
દુર્જન કેરા સંગથી થાય નામ બદનામ.
જડી જેને સોબત જગમાં નઠારી, ગયું તે તો આ ભવ પરભવ હારી.—

(૧૦૫)—અશ્રુમતી—

ઓ મારી રંગીલી દરજણુ, દરજણુ ગુલાબનો ગોટોરે,
તારો જગમાં જડે ના જોટોરે.
ખવરાવું પીવરાવું હાથમાં નચાવું, વાળે રખે તું ગડબડ ગોટોરે,
બાહી લુહીને પરણ્યો પરાણે, નથી હું માતબર મોટો.
એ ! મારે તો જોઇશે શીરા પુરી ને સાથે સાતવાના હું, અ.
અરે અહીંતો મળશે રોટલો ને ડુંગળી, શીરાપુરીના તો ટાણા હું, અ.

(૧૦૬)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

ઓ સાહેલીરે (૨) સમજી કરીએ પ્રીત.
હાં હાં નથી સાહેલીરે [૨] અટપટી પ્રીતની રીત,
બોલો અનેક સુણી બીજાનાં બોલ તોલી બોલીયે.—હાં હા.
સામાનું દીલ જોયા વિના, નવ આપણું દીલ ખોલીયે,
અંતરસામાનું ભાળી,ભરીયે પગલું સંભાળી,એકહાથે પડે કેમ તાળીરે.-ઓ.

(૧૦૭)—મૂળરાજ સોલંકી—

ઓ છબીલી છોડ શરમ, કર છાનુંકો ન તું.
મહેમાન બોલાવી વાહ ! ફરી મશ્કરી મજાહ !   ઓ.
રીતી એ કવાની ? પ્રીતી એ મજાની ? જો છબી આ છાની,
કરો મેરબાની પત્ર વાંચવાની, ડાહી થઇ, દીવાની—આ...છબીલી.

[૧૦૮]—સ્નેહ-સુધા—

ઓ સ્નેહભીના શીરતાજ ! પ્યાલી પીગોજી આ પ્રેમની,
સ્નેહ ભરપુર છે, પ્રેમનું, એ તુર છે હો. ઓ—
રંગીલો મદ્ય આ સ્નેહ તણી ચીજ, બીજી તું સ્નેહભીની નાર,
સ્નેહે સંસારનો સઘળો વ્હેવાર છે, સ્નેહ એજ સંસારે સાર;
વાહ વ્હાલી વરણાગી અલબેલી અનુરાગી, છે સુંદરી સુજાણ—સ્નેહ૦

(૧૦૯)—પ્યારા સાહેબ—રાગ, મ્હાડ, કવ્વાલી.

ઓ બાલમ મોરે, હમસે નજરીયા કાહે ફેરી,
મેરા જીયા ચાહે ગરવા સો સો બૈરી તોરેરે. બાલમ.—હમસે૦

[૧૧૦]—દોરંગી દુન્યા—

ઓ દાસી બનું પાકી, લગન હો જો જીકી;
નહિ માનુ કીસીકી, બસ ન માનું કીસીકી.
વારૂં વાપે તન, જન, હો સુજન, કમલ બદન ફુલન મોહન. દાસી.
દીપક બીન કટી બીમલ, કમળપર અંગ પતંગ ન જારે,
એહી રીતી રતી કુમતીકી. બસ રીકી ગતનીકી નહી નકી,   દાસી.

[૧૧૧]—ખુશરૂ હસીના—રાગ, જીલ્લા, તાલ, કેરવો.
ઓહો મન મોહેનાં તોરી, ઘુમ ઘુમ ચાલ.—ઓહો૦
હાથોમે હએ પએમાનાં, મતવારી તોરી ચાલ,
મહુઆ ભરકે દેં ગઇ, બજાતી ચલી તાલ—ઓહો૦
મતવારે તોરે નએનાં, અઓર ગોરે ગોરે ગાલ,
તોરો બાલા જોબનાં, ઉમરીઆ ચઓદા સાલ.—ઓહો૦
મોરે દરદી ખાન તોરી તઓહિદએ પખાલ;
આહા મોરે તો દીલે, ઇસકુપે કો સમ્હાલ,
અપની સુરત ભુલ ગયે, રંડીપે ગીરી સાલ.—ઓહો૦

(૧૧૨)—જાનીસાર—
ઓ મોએ મહુ હએ હાથ તેહારી, એક બીરહેકી આગસે જલ રહા આ.
દુજરકાજલકી લગી ચીન્ગારી, તુંહી આલા તુંહી આલી આશકે,કુલોંકામાલી
ભરદે ઓ વાલી–તુ ગોદ હમારી.—ઓ૦

(૧૧૩)—અનસુયા—
આંખ વીના અંધારૂંરે, સદાયે મારે આંખ વિના અંધારૂં,
કોઇ કહેશે લાલ લીલું, આ પેળું ને આ પીળું:
મારે મન સઘળું કાળું કાળું રે [૨] સદાય.
કોઇને લાગે જગ સારૂં, કોઇને લાગે નઠારૂં, મારે મન
જીનતર ખારૂં ખારૂં રે.—સદાય.

(૧૧૪)—સૌભાગ્ય સુંદરી—
આંખો ખોલી જો જીવ આ, દીસે દુનિયાં ફાની,
શાની જીંદગાની રોજ રહેવાની માની.—આંખો૦
આ ધનધામ મેડે, મ્હેલોને વાડી વજીરા,
અંતે સાચવ્યા અંતે થવાના ધુળધાણી.—આંખો૦
અચિંતો ડાખશે ટોટો, અજલનો શીરસ્તો,
કરી લેને ભલાઇ એજે, છે, સાચી કમાણી—આંખો૦

(૧૧૪) લયલી–મજનુ—રાગ–ઠુમરી.
આંસુ વા ભરે મોરે નયેન, દીલ ા કાંપે મોરે હો.—આંસુવા.
દોહરા } જાને મનકો ભેદમન, દુજો નજાને કોએ,
પરકનહાર દુખઓ, દુખકા મારો હોએ.—આં૦
ઉછલત છતીઅન હએ મોરી, ઓર ચઢતહએ સાંસ,
રૂપ સરૂપ તો જલ ગયો, દેહ બની જુંબાસ.—આં૦

જગ કહે ન કીજીએ, પ્રીતમે જાવે પ્રાન,
ઐસે બંધન્હો છોડીએ, જો બાંધત હએ દોજાન.—આં૦
આગ જલાવે હાડકો, ઓર જલાવે માંસ,
પ્રેમ જલાવે સબ કછુ, ન રાખે જુઠી આસ.—આં૦
ચીતાને સબ લુટીઓ જોબન ઓર આરામ,
પ્રીતમ જાતો ચખચ્યું કે, વાકા લેં ન નામ.—આં૦

ॐ [૧૧૬]—ભદ્રભામિની—

અંતરે હર્ષ છવાયે, સખી શાને?—અંતરે.
પિયુના વિયોગી આ બાલાનું જે, નિશદિન હૃદય ચિરાયે:
—શાંત બનશે આજે અલી!..............એ.
પ્રાણ વિના હુલ્લાસે, સખી શાને?—અંતરે.
બુદ્ધિ મારી શું બદલાયે! ધર્મ મારાથી ભુલાયે,
લોક કહે મને મૂર્ખ ભલે પણ, લાજ ન આવે જરાયે—સખી શાને—અં૦

क [૧૧૭]—"રા" માંડલીક—રાગ. ભજન એકતાગે.

કરીયે ના વિશ્વાસ કાયા માયાનો કદી,
મૃગજળ કેરા મોહ શા લાગ્યા તને માંડલીક.
ચીરંજીવી નથી તારી અમર નથી કાયારે,
ઘડી બે ઘડી માટે શું બગાડે મતી;
બગાડે મતી તું શાને જુનાગઢ પતી—ઘડી.
રૂપ રંગે શું લોભાણો ભરમે કરતાં ભૂલ,
રૂપે રૂડાં રળીયામણાં પણ એ શીમળાના ફુલ.

[૧૧૮]—શ્રી સિદ્ધ સત્યેન્દ્ર—

કરી ચડાઇ ચાહ દેશોએ આવી હિન્દુસ્તાન વિષે,
રકાબી પ્યાલાનો રથ બનાવી ફતેહ મેળવી દશે દીશે.
શહેર કસબે ગામગામડે ચોક ચૌટે ગેટો કરી,
હિંન્દુસ્તાનને ખુબ ફંફોળ્યો કદી નામ લે નહી ફરી.
અધરામૃતનું પાન કરાવી નપુંશક નીર્માલ્ય કરે,
ભલભલાને ભક્ત બનાવ્યા મહેતાજી પહેલે નંબરે.

(૧૧૯)—શ્રી બ્રહ્માનંદ ભજનમાળા—રાગ ગજલ, તાલ ધમાલ.

કૃષ્ણ ઘર નંદકે આયે સિતારા હો તો એસા હો,
કરે સબ પ્રેમસે દર્શન, દુલારા હો તો એસા હો.
બકાસુરકો મશલ ડારા, પૂતના જાનસે મારી,

કશકો કેશસે ખેંચો, ખિલારા હો તો એસા હો.
કુદ પાનીકે અંદરસે, નાગકો નાથ કર લાયે,
ચરણુ ફણુ પેધર કરકે, નચારા હો તો એસા હો.
તીર જમુનાકે જા કરકે બજાઇ, બંસરી મોહન,
ચલ ઘર છોડ બ્રજનારી, પિયારા હો તો એસા હો;
રચાઇ રાસ કુંજનમે, મનોહર રૂપ બન કરકે,
દેવ દર્શનકો ચલ આયે, દીલારા હો તો એસા હો.
ગયે જબ છોડ ગોકુળકો, નહિ ફીર લોટકર આયે;
સખિ રોતી રહી બનમેં, કીનારા હો તો એસા હો.
પુરી દ્વારવતિ જાકર, મહલ સોનેકે બનવાયે,
હજારા રનિઆં વાંહી, ફસારા હો તો એસા હો.
કુરૂ પાંડવ લડે રનમેં, જીત અર્જુનકી કરવાઇ,
બચાઇ લાજ દ્રૌપતીકી, સહારા હો તો એસા હો.
ઊતારા ભાર ભુમીકા, સિધારા ધામ અપનેકો,
વો બ્રહ્માનંદ દુનિયાસે, નીયારા હો તો એસા હો.

(૧૨૦)—અહલ્યાબાઈ—

કર સુત સજ્જન જનોનો સંગ,
જેની સંગત પાપ હટાવે લાવે નિર્મળ રંગ.
સ્વાતિ જળનું ઝેર બને જો ગૃહે ક્રુર ભોરંગ,
કરે માછલી તેજ નીરનું મોતી ભૂષણુ અંગ.
તેથી કર સત્શાંગ તજીદે સહુ દુર્જનના ઢંગ,
લોઢાં ને કુંદન કર્તા કર સ્પર્શ મણી સત્સંગ.

[૧૨૧]—સુરદાસ ભજન—રાગ—પદ.

ક્યુંરે નીંદભર સોયા મુસાફીર, ક્યુંરે નીંદભર સોયા,
માનુસ દેહ દેવનકો દુર્લભ, જનમ અકારથ ખોયા.—મુસાફીર.
ધનદારા જોબન સુત તેરા, વામે મન તેરા મોહા,
સુરદાસ પ્રભુ ચલેહી પંથકો, પીછે નૈનુ, ભરભર રોયા.—મુસાફીર.

[૧૨૨]—સતિ દેવહુતી—

કળી ખીલતી ચંમેલી જુઈ બાળા જોબનમાં,
બાળા જોબનમાં, ધરી અનંગ રંગ તનમાં—
નાજુકડી હજી લાડકડી હું છું, બાળકડી મુજ મનમાં,
મોહિની અજબ ગજબ હું તો, ઝુલઝુલ ત્રિભુવનમાં.

તનપર જેવર ઠમકે નેપુર, લટક કરી ચરણુમાં,
રૂમ ઝુમ છુમ છુમ કરી ચાલું, લટકે મટકે મદમાં.

[૧૨૩]—સત્યનારાયણ—

કહું આપવિતી કર્મ કથા દુઃખયારી, કાળજડું નાંખતી સંહારી...કહુ
આ નગર સાધુ શેઠની, બહુ લાડકી દીકરી હતી.
ખાતા બગાસુ દાસીઓ, કંઇ લાખ એહાજર થતી...કહુ.
મોતી હીરા પ્હેરી ચરણ, ધરણી પરે ના રાખતી,
તે આજ ટુકડા કાજ તમ ઘર આવી છું, ભીખ માંગતી...કહું.
પતિને પિતાજી લેઇને, વ્હાણે વિદેસે સંચર્યા,
ચોરાઇ ગઇ લક્ષ્મી અને, આમે રખડતા, છે કર્યા...કહું.
ચઢતી અને પડતી પ્રભુ, ચિરકાળ કોની નવ રાખશે,
ભીખારી પળમાં ભુપ થઇ, ભુપ થઇ ભીખ માગશે...કહુ.

[૧૨૪]—શુક જયંતિ—

કરૂં દૃષ્ટિ જ્યાં ત્યાં હું, મને તો બ્રહ્મ ભાસે છે,
સકળ ઠામે પ્રકાશે છે, તિમિર તનમનનું ત્રાસે છે...કરૂં.
અખંડીત એક એ જ્યોતી, જડે નવ શ્રમ નિત્ય શોધી,
મને મ્હારૂં બતાવે છે.................મને૦
હૃદય ધનથી ઉમળકાના, કિરણું દશદિશ વ્યાપે છે.
નિજાનંદે હું આનંદુ.................મને૦

[૧૨૫]—સુકન્યા–સાવિત્રી—

કલ્પવૃક્ષ તજી કોણ અભાગી બાવળ પાસે જાય,
ફળના આસે જળ સિંચે તો, ભાગે કંટક પાય—અભાગી૦.
લંપટ રૂપ મધ ટીપાં પાસે, બહુ કીડીઓ ઉભરાય,
સ્વજન ! મિત્રની, ખરી કસોટી વિપત સમયમાં થાય,—અભાગી૦

[૧૨૬]—સતિદ્રોપદી—

કરમ ગતી અતી ન્યારી વિધાતા કળી ન શકે મતી મારી અરેરે—ક૦
એક દીન રાજા એક દીન જોગી (૨) એક દીન હાલ ભિખારી અરેરે—ક૦
ધરી મૃગ છાલા દંડ કમંડલ, અંગ વિભુતી લગાવી ફરેરે.—ક૦
રાજ નિવાસી જંગલ વાસી, ઢુંઢી નિરંજન નાથ રમેરે,—ક૦

[૧૨૭]—લક્ષ્મી–વિજય—

કમ તણો કોણ મર્મ બતાવે, ભ્રાન્તિ ભર્યું મન શાન્તિ—ન લાવે,
સુખનાં તે સ્વપ્નાં હવે આવે, દુઃખણી અન્તર દુઃખે ઉભરાવે.

નિકળી ભવનથી, વન જાયે, ત્યાં દવ ભાગ્ય લગાવે,
ઉલટી દશા દુર્ભાગ્ય જણાવે, દુઃખમય, આ જગ અનુભવાવે.
[૧૨૮]—મોહિની ચંદ્ર—
કરૂણાના સાગર નટવર નાગર વ્હારે ચડો વનમાળી,
ગુણ રત્નાગર, દેવ દીવાકર, પંખીણીયો સપડાવી.
વૈરાણી પંખીણીરે, કોંઇ ન સુજે,થરથર ધ્રુજે પાર પાડો પુન્યશાળી—ક.
વેણી વીખાણીરે કોઇ બચાવો,આવો આવોરે,આવો પરદુઃખભંજનમાળી—ક

(૧૨૯)—નરસી મહેતા—

ક્યાં છે મારૂં ને તારૂં જ્યાં જાંખું ત્યાં બધા ધારૂંરે,
ગુરૂજીના જ્ઞાન વિનારે ! અંધારૂં.........ટેક.
કોણજ વાવે ને કોણ ઉગાડે કોણજ તરૂને ઝુલાડેજી.
કોણ હલાવે ને કોણ ચલાવે, કોણજ કાળ કાજ કરનારૂંરે—ગુરૂજી.
કાયા નગરમાં તું આવ્યો મુસાફર સોદો કરવાને સારૂજી,
પામર હીરો નવ પરખીયો, કીધું તે કાચું કારભારૂંરે.—ગુરૂજી.

(૧૩૦)—ભદ્રા ભામિની—

કર્મ કથાકી બીથા જગ જોઇ, સુખ દુઃખ સબ કર્મ ન તે હોઇ—કર્મ.
કોઉ કર કમલ કરત કીરત કલ. કોઉ કર તલ કર કરત સદાઇ.
કોઉ નૃપવર છંવર ડોલાવત, કોઉ ઘરઘર માંગન ન અઘાઇ.—કર્મ.
કોઉ કર કમ નાક પતિ હોઇ, કોઇ નર કનપર બીપતિ બગોઇ;
કુકર્મ કર્યો અસુર પતિ રાવન, સુવર્ન લંકપલમેં ખોઇ.—કર્મ.
[૧૩૧] મીસ ગોહરજાન—રાગ માલકોષ, તાલ ખ્યાલ ત્રિતાલ.
કૃષ્ના માંધો રામ નિરંજન, કૃષ્ના માંધો રામ નિરંજન માંધો.
(૧૩૨) જલસા સંગ્રહ.—રાગ કાફી. ઠુમરી.
કનઇયા જરા બનસી બજાજારે, ઠઠજમનાકે તીર કનઇયા જરા બજાજારે.
બનશીબજાઇ મોરી શુદ્ધ બીસરાઇરે, કનઇયા જરા ઓરતો બજાજારે—ક.
(૧૩૩)—જલસા સંગ્રહ—રાગ દેશ ખ્યાલ—
કરના પકડીઓ રાજ મોરી કરના પકડ. કરન પકડકે;
છાંદદે બઇઆં; મોરી બાંયે ધરનકી લાજ—કરના.
તુમ સરોશીર માન સરોવર, હમ પછી નીકસરકેના એક
સુંદર અરજ કરતહું.
પ્રીતમ ગત મારી સુનીયો, કઠન પ્રીતકી લાજ.—કરના.

(૧૭૪)—મીસ અચ્છનબાઈ. રાગ—ભરતા, તાલ ત્રીતાલ, હોરી—
કન્હૈયા મોસે ખેલો હોરી, કરો ના ઠઠોરી—ક૦
ચન્દ્ર બદન નવ નટન ગવાલની, નૈનોકી મતવારી,
લે લે હાથ ન માર કુમ કુમા, ભર પૈયાં ઘક જોરી.—ક૦
અબિલ ગુલાલકે બાદર છાયે, ખેલત નંદ બિહારી,
કુંવર કહાન મોસે રંગ ન છીડકો ભીંજત ચુંદર મોરી.—ક૦
સબ સખિયન મિલ બન બન આઇ, કોઇ સાંવર કોઇ ગોરી,
અપને અપને મંદીરસે નિકસી, સાસ નનંદકી ચોરી.—ક૦
[૧૭૫]—પ્યારા સાહેબ—રાગ, આશાવરી—
કરલે સીંગાર ચતર અલબેલી, સાજનકે ઘર જાના હોગા. [૨]
માટી ઉઠાવત માટી બીછાવન, માટીમેં મિલ જાના હોગા;
નાહલે ધોલે શીશ ગુંથવાલે, ફીર વહાંસે, નહીં આના હોગા.—ક૦
(૧૭૬)—જાહરી કાંપ—
કહું કાહે શરમકી યે બાત, મુસ્કીલીસે કટતી હય રાત નીગોડી.—કહું.
મોરી સુની હય બગીયાં માલીસે—ખાલી, ફુલે હય ફળ પાન દઇ મોરી, ફુલે.
ગયા પહલા જમાના, અબતો નિભાના મદરા ગય ગોરા ગાલ;
મોરી આલી, ન અંગમે સમાના. હા. કહું.
(૧૭૭)—જલસા સંગ્રહ—રાગ—ગોડ—મલ્હાર—ઠુમરી.
કરકે કંગનવા મોરી છાંડદે કનાઇ, સુનો લંગરવા, મૈં ગારી દૈંગી તુમકો;
મોરી બંઇયા પકર ધરવા જાનેદે—કરકે.
ગરજી ગરજી બાદુરવા બુંદનિવરસે, કુઇયાં પરત મોરી અંગીયા
ભિજાયલો ગયા યા લજાઇલો.
હસી હસી હમરા અંચરા છાડદે, સમઝ માન લે.—કરકે.
[૧૭૮]—મીસ અમીરજાન—રાગ—પીલુ—તાલ દાદરા—
કહો ગુઇયાં કૈસે કટે સારી રાત, સૈયાં નહી આવે જીયરા ગભરાયે કૈસે;
એસે બે દરદી સે પીતજો ઠાની, કબહુ નમાની બાત...કહો ગુઇયાં.
[૧૭૯]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, કાલીંગડો; પદ.
કરમ ગત તારે નહિ તરે—કરમ૦
કહાં બસે રાહુ કહાં બસે શશી રવી, જોગ સંજોગ પરે—કરમ૦
ગુરૂ બશીષ્ટ પંડીત મુની ગ્નાની, શોધકે લગન ધરે.—કરમ ગત૦
સીતા હરન મરન દસરથકુ, બિપતમો બિપતપરે.—કરમ ગત૦
સુરદાસ પ્રભુ અબ હુઇ સોહુઇ—જક જક કવન મરે—કરમ ગત૦

[૧૪૦]—**મીસ–કાલીજાન–ગજલે–અલીફ–ડી, રે. સો ગુઝ.**
કભી બનશા સરવકે જો આ ગયે. તો બહારે હુસ્ન દિખા ગયે;
મેરે દિલકો દાગ લગા ગયે યહ, નવાસ ગોહ્ર ખિલા ગયે.
મહ દુઆથી દિલકી, ન આયે દિલ કોઇ; બેવફા ન દિખાયે દિલ;
વહ જો બેચતે થે દવાએ દિલ. વહ દુકાન અપની બતા ગયે.
બંદ હય કયો ન આંસુઓ કીઝડી, કે મોહબત અપને ગલે પડી;
જહ જો કર ગલેથી વહ અંબરે, વહ બલાકે પેચમેં આ ગયે.
[૧૪૧]—**મીસ અમીરજાન–રાગ, દેશ–તાલ; દિપચંદી.**
કન્હૈયાને ઘેર લઇરે, કુંજગમે આજ સખીયાં નહીં મોરે સંગમેં;
ફાગ રમોહે મોહનકે દ્વારે–મોહન ખડેહે બિંદરા બનમેં.
નઇ નવેલી કૈસે બચેગી કયોં નિકસી ફાગુનમેં,
મૈં જલ જમુના ભરન જાતી, સોચ રહિ મનમેં;
ગાગર પટકી ચરન ઝટકી, ઔર ભીંજે ડારી રંગમેં–કનૈયાને.
(૧૪૨)—**ગાયન દર્પણ–રાગ, પંજાબી.**
કબહુ ન આયો બાકે યાર બિનતી કરત રહી મેં તો સોસો બાર–ક૦
કહેત કદર સમજાએ સખીરી, માનત નાહી કછુ એક બાત.
અબ ખડે રહે સોતનકે દવાર.—કબહુ ન૦
[૧૪૩]—**કુસમાવતી–**
કયસે રાધામે મ્હાકુ કનૈયા કાલા, કનૈયા કાલા, કનૈયા કાલા.
માખન ચોરાંવો ગલી ગલી ફીરતા, તુટ જમુનાપે ભટકતા; ગોરી મે
ગોરી મોરી રાધા ગોરી મોરી રાધા.—કયસે.
સાખી { "જળ જમનાકો મેં ગઈ, આયે નંદ કીસોર;
મટકી મેરી તોડકર, દીની બાંહ મરોર." }
આયા થા ઓ આગ લેને દાગ અંગ લગા ગયા;
નયનકી મરોડનસે કરોડ બાતેકર ગયા–ગોરી મોરી.
[૧૪૪]—**મીઠા જહર–**
કયસી પીત નિભાઇ, સુધ હું મોરી બિસરાઇ;
મોરી યાદ ન આઇ, માનો નાર હું પરાઈ.–
સબર પિયા બિન આવત નાહીં–બિહરાને સજન તોરે અયસી
ભાવે ન કછુ મોરે જીપે બનાઇ. —ગત કીની.
[૧૪૫]—**ખ્વાબે હસ્તી–**
કનહઇયા કીશન, મત્ર વારે દુલારે; કયા નયન પ્યારે પ્યારે!

સુંદર સુરત તોરી, મનકો હરત, હરજનકો હરત તોરી, મોહીની મુરત ગોરી.
મોરી બારી ઉમરીયા બેહારી મએ તોરે વારી;
જાન જાન દીલબર દીલબર હારે ! યાર સુંદર મનહર.—ક૦

[૧૪૬]—મીસ મલકાજાન—રાગ ઝીલ્લા, તાલ—દાદરા.

કમર પતલી લચક છબ પ્યારીરે, નૈયના રસીલે ઘુપાવ મતવારીરે.—ક૦
ખુદાને દિલ યે દિયા નજર બેવફાકે લીયે,
મિલી હય આંખ તો દિદાર દિલરૂબાકે લીયે.
બચન સમાલિયે, દિલકો જરા ખુદાકે લીયે;
નાજુક બૈયાં ગોરી કલૈયાં, મેરે પીયાકી યે આહય ન્યારીરે.—કમર.

[૧૪૭]—પ્યારા સાહેબ—રાગ ભૈરવી; કવ્વાલી.

કહાન કુંવર મોસે કરત બરજોરી, અબ મોસે કરત બરજોરી;
એક ન માને એક ન માને મોરી, કાને કુંવર કરત મોસે બરજોરી.
દેખી શ્રામ યહ નામ હરતો, શ્રામ તુમ લાગો હીરહત;
ઘડી ઘડી પલ પલ છીન તોરી બીનતી, કરત બરજોરી. એક નમાને.

का [૧૪૮]—મીરાંબાઇ—રાગ ભજન—

કાનુડો શું જાણે મ્હારી પ્રીત, બાઇ અમે બાળ કુંવારારે.—કા૦
જળરે જમુનાના અમે ભરવા ગયાં તારે, કાનુડે આવીને છાંટયા નીર, ઉડયાં છરરરરરરે.—કા૦
શેરીએ ને શેરીએ અમે રમતા, ને ભમતાંરે, કાનુડે આવીને ખેંચ્યા ચીર; ફાટયાં ચરરરરરરે.—કા૦
વંદરાતે વનમાં વ્હાલે, રાશ રમાડયારે, કાનુડે તાણી માર્યા તીર, વાગ્યાં અરરરરરરે.—કા૦

[૧૪૯]—વિણાવેલી—

કાયા કાચો કુંભ છે, જીવ મુસાફર પાસ;
ત્હારો ત્યાં લગી જાણજે, જ્યાં લગી શ્વાસોશ્વાસ.
સદા સંસારમાં સુખ દુઃખ, સરખા માની લઇએ;
રાખે જેવી રીતે રામા, રંગે તેવી રીતે રહીયે.
સાખી { પીપળ પાન ખરંતા, હસ્તી કુંપળીયાં;
મુજ વીતી તુજ વીતશે, ધીરી બાપુડીયાં.
નદી જેવીને તેવી નિત્ય, કોઇની નભતી જોઇએ;
દશાના ઢંગ, રતુના રંગ, જેવા દેખી લઇએ.—સદા.

સાખી { કદી મેહેલો ને માળીયા, કો દીન છપ્પર ખાટ;
કોઇ દીન એવો આવસે, ભુખ્યા ન મળશે ભાત.—સદા

[૧૫૦]—રજની ચન્દ્ર—

કાયા માયા જુઠી સહુ જાણુરે, પલમાં વીખરાશે તારો માળો આ સંસાર
બિન્દુ જેમ ઝાકળ કેરૂં, માનો મોતી જુઠું રે;
એમ સંસારની માયા મીથ્યા માનરે.—પલમાં.
સગાને સંબંધી, સ્નેહી કોઇ નથી તારૂંરે;
સ્વાર્થમાં રાખે સગાઇ સગો ભાઇરે.—પલમાં.

(૧૫૧)—શારદા વિજય—

કાગવીરા વાલમને દેજે, દુઃખીનો સંદેશ;
જોગણુને વિષે વિજોગણી, કે જોતી મે દેશો દેશ.
જામે જીતની બુધ હય, ઇતનો કહે બતાય;
વાંકો બુરો ન માનીયે ઓર કહાં...સે લાય."
ગાગરના પાણી ઝુકી છળે, સાગરના માઝા મુકી છળે;
નીતીનો એ ધારો, પધારો પ્રાણેશ, દોષ ન ધારો. પધારો પ્રા

[૧૫૨]—કંસવધ.

કાનુડા તારી કામણુ કરનારી, વ્રજમાં વાંસલડી વાગી;
મીઠી વળી મોહક, મન વશ કરનારી.—વ્રજમાં.
મનવસ કરનારી, સ્વર સુણતાં લાગે સુખકારી;
હું ઘેલી તમ વીણુ થઇ છું ગિરધારી.—વ્રજમાં.

[૧૫૩]—બિર-કુણાલ—

કારી નયનથી નચાવે નારી, પામર નર નાદાન;
નીર વીના ધરતીપર તરતી પાંખ વિના આકાશે ફરતી.
શસ્ત્ર વિના શબ્દે સંહર
મુચ્છા જે ધરતી, તે બોલ્યા વીણુ પણુ એ કરતી.—એ બળવાન ના
હૃદયે ઝેર હળાહળ ભરતી, કામ ક્રોધમાં ભુલી કૂલ્યો કાળાં આચર
નર્ક સમાન ના

(૧૫૪)—બુદ્ધદેવ—

કાયા કાચ કુંપો, તું તો ચેતરે, હિણુ ભાગી હંસા;
અવિચળ પદીને તું પેખરે, હિણુ ભાગી હંસા.—કાયા.
ઝાંઝવાનાં નીર સમજ આ, કાચી જીંદગાની તારી;
મમતા મુકી દે ને તું કારીરે, હિણુ ભાગી હંસા.—કાયા.

બે દિનના છે ઝરજળ સઘળાં, બે દિન અહિં રહેવાનું છે;
બે દિનના છે સગા સંબંધી, બે દિન સુખ લેવાનું છે.
બે દિનનો છે પંખી મેળો, અંતે ઉડી જવાનું છે;
લોકો જેને દુનિયા કહે તે, એક મુસાફર ખાનું છે.—કાયા.

[૧૫૫]—બ્રહ્મર્ષિ વિશ્વામિત્ર—

કામભોગી રાજયોગીને બનાવવા,
જપ તપથી રૂષીવરને નીકળી ચળાવવા......કામ.
ચિત્તહર યૌવનની મને મોટી મન હામ છે !
નિહાળી હાવભાવ, પુરૂષ નારના ગુલામ છે !
એ દરશાવવા રૂષીરાજને ભરમાવી.........કામ ભોગી.

[૧૫૬]—મીરાંબાઈનું ભજન—

કાયા કારણ ભેખજ લીધો. મેં તો રાણાજી કાયા કારણ ભેખજ લીધો.
રમતો ભમતો જોગી આવ્યો આંગણીયે, દાસી જાણીને દરશણ દીધો...રા.
ગીરધર વિના મુને ઘડીએ ન ચાલે; હરીરસ ઘોળી ઘોળી પીધો....રા.
એરે કામણ મારે કહાનુડે કીધાં, કંથા પહેરીને નેડો લીધો...રા.
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ. જંગલ માંહે દેરો દીધો...રા.

(૧૫૭)—શ્રી કુસુમ કમળા—

કાળું કામ કરે ન શું ? કામી, નીચ નારીની જાત હરામી;
વદે વેણ મીઠાં મુખે સ્વામી, બીજા સંગ રતી રસ જામી.
લોભાવે રશના એ રશાળી, ઉરમાં રાખી પાપની પાળી;
કુર—ધુર્ત ધોંગી ને ધુતારી, ભણી ચુંડેલ જારી વીજારી.
શર્મ—ધર્મ—લજ્જા ! નહિ, દયા નહીં ! તલભાર;
જાર માટે જગદીશને. છેતરવા ! તૈયાર;
રડે ઘડીકમાં હશે ઘડીકમાં, ઘડી રીશે મસ્તાન;
લલચાવે નર લાખને, પણ કોઇની નએ શેતાન.

[૧૫૮]—સરોજની—

કાળ નહિં છોડરે, ઠાલા શાને મથીને મરો;
પાપી ભમણા કાજેરે, ધોળાં કાળાં શીદને કરો.—કાળ૦
મન જાણો છો ! મેં કર્યું કે, પણ કરનારો છે કોય;
આદયા અધવચ રહે ને, હરી કરે સો હોય;
મિથ્યા વૈભવ માટેરે, નિર્દય જુલ્મી શીદને ઠરો.—કાળ૦
નક્કી સમજો કાળ રાય ત્યમ, રંક સર્વને ખાય;

બાંધી મુઠીએ આવેલાં, સૌ ખાલી હાથે જાય;
કરશો તેવું ભરશોરે ? પરમેશ્વરથી જરી તો ડરો.—કાળ૦

[૧૫૯]—કુસમાવતી—

કામ કેફ કરી ભુલવે તમામ ભાન—ભુલવે છે સાવ શાન—
—ભુલવે વિવેક જ્ઞાન—કામ ગહન વનને ભુવન ભવ્ય ભાળે.
ખરે કાંટાની કોમળતા નિહાળે—અગન ઝરતી, ચંદન શીત ભાળે;
ખરે કામીજન મોટા નાદાન..................કામ કેફ.

(૧૬૦)—નાગર લેકો—

કાયા તારી કાચી તેમાં ફુલ્યો તું ફરે છે શાને,
ફૂંકાઇ જવાની હોળી પેઠે, એ સ્મશાને—
કરે શુદ્ધ તેને તું તો, સવારમાં ઉઠી સ્નાને;
પ્રતિ દિન પોષે ખાસાં, ખુબીવાળાં ખાનપાને.
તાતી માટીને તું સોના જેવી મૂઢતાથી માને,
નામ કૃષ્ણજીનું કયાંથી આવે તારે કાને—
સુખી થવું હોય તો જદુરાયજીને શરણે જાને,
મોટાઇ મુકીને પ્રિતિવાળો પ્રભુ ચરણે થાને—
મેળવને ભાઇ મારા, કેશવ તણી કૃપાને,
ગરીબી ધરીને ગુણો ગોવિંદના ગાને.—કાયા.

[૧૬૧]—સ્નેહ—સુધા—

કામીજન રૂપ ઉપર સહુ મરતારે, કુટીલતા કરતા,—કામી૦
કરે અનીતિ અધમ અતીશે, પ્રભુનો ડર નવ ધરતા;
પરમેશ્વર પોતાને માની, અંધ બનીને ફરતાંરે.—
લાજ શરમને કરી પરાઇ, પાપી પગલાં ભરતાં;
અંતે ફટફટ થઇને પાપી, વીણુ મ્હોતે મરતાંરે.—કામી૦

[૧૬૨]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, કાફી—હોરી.

કાહે સનુમ પિચકારી મારી.—કાહે.
ભર પિચકારી હમપર મારી, ભીંજ ગઇ સબ સારી;
બીજકી સખી સબ ડારી હસત હએ, એસો તું ભયો અનારી.
પીયા કુબ્જાનો લોને બીચારી—કાહે.

(૧૬૩)—અદલ ઇન્સાફ—

કાન જાનેદો પ્યારે પ્રાન જાનેદો, કાહે રોકો ડગરીયા;
મૈયા ગહત મોરે તનકી ધ્રુવત હોં, છાંડો મુરારી, બસ રહો બીહારી.
મોરી બારી ઉમરીયાં—કાહાન જાનેદો.

નાઢી એકલી મેં હું સંગ સાહેલીકે,
ફીર મીલુંગી તુમે નીર બહાન, શીર ધર ગગરીયાં—કહાન જાનેદો.
(૧૬૪)—હુસ્નઆરા—
કાહે ધોવે તનકી ચદરયા, મનકો ધોડાલ એજલ જાએયા,
અરે માન જલ સુખ જાઓયા..............કાહે.
ચમક ફેટેહા કરો અએ સાહી જતનવાં, લગા લગા સતકા સાબનવા,
તનકો ધુલા મનન ધુલા, રહા જીગર મગર મલભરા તનતો.—કાહે.
મસલ મસલ કરત ગુસલહાં, નહિ જલકી કદરયાં.—કાહે.
(૧૬૫)—જહરી અંગુરતુરી—
કાહે છાડે મુરખ મોરી બાસર્યાં, કલાઇર્યાં ગારી દુંગી મયેં,
મુંછ જાવે શરમ નહિ આવે, સતાવે કાહે મોહે, જરા ન લજાવે.—કાહે.
પ્યાર જાની તુને કયા દીલમે ઠાની, મોહનીયાં સુંદરીયાં કામનીયાં દુલારી હય.
ચલ ચલ પ્યારી છલબલ ન્યારી, હય મીલ—જાવો જરી.
મીલ જાઓ પ્યારી આઓ, ન સતાવો ન લજાઓ,
બાબરા ના નહિ બલ આઓ પ્યારી, જરે રીઝલે જરા મું સંભાલ—કાહે.
(૧૬૬)—જલસા સંગ્રહ— રાગ, બેહાગ, ઠુમરી—
કાહના મોરીરે ગગરિયા ફોરીરે, દેખોદેખો રેલગરવાને બરજોરીરે-રામામોરી
મૈં જલજમુના ભરન જાતીથીરે, બાચડગર મોસે કીનીરારરે,
ચલછાંડદે બાલમ નહીતો દીંગી મેં ગારી-એ શીકવાકીના મોસે ચતુરાઇ—રા.
(૧૬૭)—જલશાસંગ્રહ—રાગ, ખમાચ, ખ્યાલ—
કાલી કમરીવાલે મીલ જાના વેં૦ મઓ અપના પિયાકુ ઢુંઢન નીકસી,
મીલ ગયો બંસીવાલાસે—મીલજા—કાલી.
(૧૬૮)—મીસ જાનકીબાઇ—રાગ, સોહીની. તાલ ત્રેતાલ.
કાહે સજન કાહે રાર મચાઇ, (૨) કાહુ સોતનીયાને તોહે બેહકાય દીનો.
કાહુ નિપટ કાહુ બાત બનાઇ; છોટે પિયા, તોહે કરજોરત હું.
છાંડો છાડોજી મોરી, મુરકી કલાઇ—કાહે.
की (૧૬૯)—લવ—કુશ—
કીડી કુંજર હાંઅતી સસલે સીંહ હેરાન,
પુરૂષ નથી બળવાન ખણુ સદા સમય બળવાન.
કંઇ કંઇ ધાર ભલે અવનીમાં કર્તા કંઇ કીરતાર,
અકળ કળા ન કળતાં, કર્તા કંઇ કીરતાર.
બળશીયાએ નાગ ફસાવ્યો, ગોટા હજારી, ગુલાબ લુભાવે,
શીયાળે વાઘ થકી કરી સરસાઇ, કંઇક રડાવે કંઇક હસાવે.—કર્તા.

[૧૭૦]—નરસી મેહતા—

કીસનજી કાળારે ! લાવો ફુલ માળારે ! પારથના સાળારે;
આવો બીડયો ભાગવા હોજી.....................કી૦
નહિ આવો તો થાશે પ્રભુજી મમઘાત; રૂઠયો છે આ રાજારે,
શીર મારૂ કાપવા હોજી...કી.—કંઠમાંથી આપો ઉતારી હાર...
લજ્યા મારી રાખોરે, મોહનજી માધવા હોજી.........
શીશ કાપશે માહારૂ તો થાશે જગ ધીટકાર............
કાશી અવિનાશી થશે આપો કંઠનો હાર...........કી૦
કીધાં છે તે બહુ બહુ મારાં કાજ..................
તેમાં આ વધારેરે, જાણી લેજો જાદવા હોજી.........કી૦

[૧૭૧]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, પીલુ, પદ.

કીસીકા કોન સંગાથીરે બાબા—કીસકા.
જુઠીરે માયા જગત ભુલાયા, કહેત પુરાણકી પોથીરે—બા—કી૦
દોલત દુનીયા માલ ખજાનાં, માત પિતા સંગ નાહીરે—બા—કી૦
આપહી આપે અકેલા રી, જાનાં, હોતે મશાનકી માટીરે—બા—કી૦

[૧૭૨]—જલસા સંગ્રહ—કાફી, હોરી, બારમસી.

કીજે કૌન ઉપાય અજહુ, ધરનાયે કનાઇ—કીજે.
દીન ગીનતે સખી માસહુ બીતે તોબી ખબર નહી પાઇ,
દીલમેં હોસ હુમાસ મિલનકો, કેસે મિલે જદુરાઇ;
રીતે કાહુ દેત બતાઇ—કીજે.
ચૈત માસ ગયે ત્યાગી ચતુરભુજ, સુરી મે સુંતા લગાઇ,
રૂતુ બૈસાખ તાપ તન જારે, જેઠ બીરહશે જરાઇ;
રહે કયો જીયરા બચાઇ.—કીજે.
માસ અષાડ મેઘ ગરજત હે, દાદુર શબ્દ સુનાઇ,
રિમ ઝિમ બરસત શ્રાવન; ભાદો મહા ભયદાઇ;
નદીયનમેં પુર બહાઇ—કીજે.
આશો આરી બહી નહી આયે, જગત દીપાવલી આઇ,
કારતક કહાં તક સહુમેં, માગસર મનકો મુંઝાઇ;
ન ભાવત મેવા મીઠાઇ—કીજે.
પૌસ પિયા બીન શીત દુ:ખ બ્યુ માઘ મરન દુખદાઇ,
ફાલ્ગુન ફીર હરી ઘર આવે, તો ખેલે હોરી સુખ પાઇ;
ગુલાલ અબીર ઉડાઇ—કીજે.

પ્રાણજીવન પ્રભુ બાત નીહાળત બહાર માસ બિતાઇ,
દુઃખ વીદારન આય ગયે, પ્યારી ગલેસે લગાઇ;
બીર હરી પીર મટાઇ-કીજે.

કું (૧૭૩)—પાંડવ ગુપ્ત નિવાસ—

કુંન્તીમાતા તનુજ તારા; વીરપણું બેઠા હારી,
હાથતણાં હથીઆર ઊતારી, ચાકરી ચુડીને ધારી.
સિંહ વસ્યા શિયાળ અવાશે, સિંહ સ્વરૂપને વીસારી,
ગૌબ્રાહ્મણના રક્ષક રહેતા. ભક્ષક વૃતિ વિશારી.
રાજ રમાની લાજ લુંટાયે, ખાજ આબાજે ખુવારી,
બ્યંડળ વિરો પ્હેરે ચીરો, ધર્મ ધીરો લાચારી.—કુન્તી૦

(૧૭૪)—સાગર-સરીલા—

કુંવારૂં રહેવું ઘણુંજ સારૂં બલ્યું પરણવાનું—કાકાજી બલ્યું પરણવાનું.
સારો ધણી જો નહી મળે તો જુગ જુગ રડવાનું—કાકાજી જુગ જુગ ર૦
પ્રેમથી રમાડું તને વ્હાલી હમેશાં, ખાલી તું શીદ અકળાય, ઓ વ્હાલી, ખાલી તું શીદ અકળાય.
વાણીયા દીકરા મુંજો મરી રહે, નહિં તો ફજેતો થાય, ઓ કાકા તમારૂં નખોદ જાય.
મેનાં તું ક્યારે હવે મારી થાય.........નહી તો.........કુંવારૂ૦

(૧૭૫)—જહેરી અંગુસ્તરી—

કુદરતકા તું દાતા જગકા પાલનહારા,
જગપરવર સુખ દુઃખકા, તુ સુલતાં ગુન વાલા—કુ૦
ગીરિધર સુખકર દુઃખહર શાન ગ્યાન ! તેરી પ્યારી.
જગકાવાલી ચંદર આલી, છત્તર શીશ પરહે ન્યારા કુ૦

[૧૭૬]—અહલ્યાબાઇ-રાગ, ગઝલ, કવ્વાલી.

કુધારે હિન્દવાસીના હૃદયનો ગર્વ ગાળ્યો છે,
ઝળકતા હિન્દ ગૌરવનો કુધારે દાટ વાળ્યો છે.
અભણ અજ્ઞાની માબાપો મહત્તા આબરૂ માટે,
સુતાના શત્રુઓ થઇને ગૃહે પૈસા સુતા સાટે.
વિચાર્યા વીણ હૃદય વયને મરી મોથ્યા ગુમાનીમાં,
જડી જે સંતતિ લગ્ને ઝુરે તે જીંદગાનીમાં.
ગયા તે બ્રહ્મચર્યોને પ્રીતિ લગ્નો ગયા ત્યાંથી.
પ્રજા તે વિર શું પાકે પછી ઉદ્ધાર તે ક્યાંથી.

(૧૭૭)—ગાયન દર્પણ—રાગ; ગરબો, ભૂપાલ—કલ્યાણ, દાદરો.
કેવી મુરલી વગાડી મનલીનોને, મને બીરમાવીને જોબન છીનોરે.—કેવી

કહાના જવાદે મને વાર થઇ છે ઘણી,
મારી સાસુ છે નઠારી હુંપે ઘણી,
એવું જાણતી તો એ વાટે આવતી નહી,
એવી કપટી રીત મને ફાવતી નહી,
બીકથી કંપેરે મારા સીરજોરી—કેવી.
કહાના હું લાગું છું ચરણ તારે આજથી જો,
ઇશ્વર કારણ મુકી દે મને લાજથી તો,
લાડકવાળા કેવાય નંદજી જો.—કેવી૦

(૧૭૮)—જલશા સંગ્રહ—રાગ, કાફી, દાદરો.
કેસે બોલેરે પપીયારા પાપી દેજ, મોરા જીયરા કહો—કેસે૦
સાંજ નહી બોલે સવાર નહી બોલે,પીરબોલે આજલી રાત પપીયારા—કેસે.

(૧૭૯)—જલશાસંગ્રહ—રાગ, પીલુ—હોરી.
કહે દીજો હમારી રામ રામ જાકુ મીલે મેરા શામ.—કેહે.
નગર નગર ઔર દ્વારે દ્વારે, હોરી ખેલનકકી ધુમ ધામ—કહે.
ઉમંગે જોબન પિયા માનત નહી, કેશે કે રાખું મેં ઠામ ઠામ—કેહે.
જુખ મેંઆસ રાધીકા છાંડયો, ધેયાન તોપે પરોહી અષ્ટ જામ—કેહે.
કૃષ્ણ નંદસુ ઇતના હે બિનતી, પ્રભુ કયું કોરી એસી આમ ખામ—કેહે.

[૧૮૦]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, ખમાચ—હોરી,
કેસે ભરન જાઊં પાણી—સાંવરમે કેસે૦ મોહે બિચ મીલે મધુ બનકો—સાંવરા.
કુવે જાઊં તો કીચ લગત હે, જમુના જાઊં પિચકારી,
ગોકુલ જાઉં તો રંગમેં, બિનત હું, એસા ગત મતવાલી—સાંવરા.

કો (૧૮૧)—નરપિશાચ—

કોઇ અલબેલે અણુસારે તેડી, હું ચાલી તે મેડી,
કામણ કરી મને છેડી—મુકો વરણાગી. આ—છોડો ના છોડો—કોઇ.
ગુલે ગુલઝાર અંગોનિ બહાર, તમે લઇ લેશો ના,
મરમનો માર વચનનો પ્રહાર, તમે કંઇ કેશો ના;
ગાલો પર યાર, ચુંબન અપાર, મને કંઇ દેશો ના.—કોઇ.

(૧૮૨) નવીન નવલ—ગંગા—

કોઇ મને સ્યામ બતાવે, જો કોઇ લાવે સુખ બતલાવે,
મન ગમતું સુખ પાવે.................કોઇ મને.

તરસી ગાય તરફડીયા મારે, પાણી આરો જણાવે,
બીતી વાટે ભુલી પડી છું, પ્રેમ મારગ કોઇ ચલાવે.—કોઇ.

[૧૮૩]—સંગતના ફળ—

કોઇ કરો ન કુસંગ—કુસંગ, તો કાજળ જેવો,
નિર્મળ નર ને નિચા પાડે, નિતી બગાડ એવો.
ડાહ્યાનું પણ ભાન ભુલાવે...............
એવા કુસંગને સ્નેહ ધરી નહિ સેવો—કુસંગ.
સંત મહંતને ભક્તિ ભુલાવે, લપટે કૈંક કુટેવો,
સુખનો શત્રુ સંગ કુટિલનો સાઇ ચહો તો ભાઇ, થવાના દેવો—કુ૦

[૧૮૪]—સરદારબા—"કજોડાની કહાણી."

કોને કહીએ કજોડાની કહાણીરે, જેમ બળદ પીલાયે ઘાણીરે.—કોને.
લોક વગોવે ને સાસુ સંતાપે, વળી પીયુડો છે પામર પ્રાણીરે.—કોને
હું જોબન રસ ઝુલતી, પણ જોડીની ખોડ,
પીયુડો રમે લખોટીયે કરતો દોડાદોડ.
જગદીશ ! હવે ગભરાણીરે, સહાય કરજો શ્રી સારંગ પ્રાણીરે......

[૧૮૫]—ગઝલે મહેફીલ, માંથી અધુરું—ગઝલ, કવ્વાલી.

કોઇ અયસી સખી ચાતુર ના મીલી, મુઝે પિકે દવારે બિઠાદેતી,
મેને રાહ મદિનેકી દેખી નહીં, મોરી બૈયાં પકડકે બતાદેતી.
મોરે મનમે હય અબતો જોગન સા બનુ, ઔર મલકે ભભુત મદીને ચલુ,
સખી હીંદકી નગરીમેં કાહે રહું, નહી પરલો ચેન જરાદીની.
પીયા સાત સમુદર પાર બસો, મેરા પગમે ન ચલનેકા જોર રહા.
નહી જાતી મરીનેમે કોઇ હવા, મોહે મુલકે અરબમેં ઉડાદેતી.
મોરી ચેહે મે ઉમરતો સુખસે કટી, ચલી પીકા નગરીઆ તો સોચ પડી,
કોઇ ગુઇયાંભી સાથ ન આઇઓરિ, મોહે હેત જહાંકી બતાદેતી.
મેતો સુની સેજરીયાપે તરપત હું, પીયા દેશો અરબમેં બીરાજત હય,
કભી દેતે જો સુપનમે દરશ દીખા, વંહી ચરનોમેં શીશ નમા દેતી—કો.

(૧૮૬)—જલસા સંગ્રહ—રાગ, પીલુ, દાદરો.

કોનથી તલઇવાંમે નાહુંરે, બગલા પાણી જોર ગયો.—કોનથી.
ગંગાભી નાહી વારી જમુના બી નાહી, અજોધયાકી ઘાટરે, બગલા.
રાની જો હું મેં રાજમેં કુંવરકી ચહુ તો પકડ મગાવુંરે.—બગલા.

(૧૮૭)—જલશા સંગ્રહ—રાગ કાફી, હોરી.

કોઇ એસા કરોરે પિયાકા દીલ લલચાય.—કોઇ.

જંત્ર મંત્ર જાદુઇ ટોણા, લાખ જતન કર હારી,
નવ લાખ તાવિજ રખી છતીયનપે, એક ન હુઇ કારી.—સખીરી.
બીજકી સખી સબ ખેલે હોરી, મેં બેરન દુખીયારી;
મેરે બદનપર બુંદ નહી હય, એહી દુઃખ મોહે ભારી—સખીરી.

(૧૮૮)—ચમકતી બીજલી—

કોઇરે કભી દીલ ના લગાય હએ, એક દહેર બુરા સંસાર કયું સતાવે,
અબેસ અબત કરત સુનવાએ મરકાં બનવાંએ,
ઓ જહેદ ભરે માર હમે સામાન સભી બેકાર;
હીયાજીયા કીયા જગપર હાતુને, કુરબાં પાઉ હાકએ લાએ......

(૧૮૯)—જલશા સંગ્રહ—રાગ, કાફી, હોરી.

કેસર કા જામ ભરદે, નજહ્રકે બસૈંયા—કેસરકા૦
ફુલ સરાદકી રાહા, બિકટ હય; ઓર ગુણહારો દૈયાં,
અબકે પાર ઉતારો અલીજી, તુમકુ નબીકી દુવૈયાં.—નજહ્રકે.
તુમારી કમર ઝુલકે કારજ સોહે, તુમ દુલદુલકે ચઢરયૈયાં,
અહેમદ તોરી આસ કરત હયેં. કારી કામરી વાલે કનઇયાં.—નજહ્રકે.

(૧૯૦)—મનુ–માણી—

કંજુસ કેરી કમાણીરે. આખર ધુળધાણી,
ખાની રહે બેશ—બેશ ફેરવે શું, પૈસાપર પાણી—કંજુસ૦
ભલે શરીરની ચમડી તુટે, પણ હાથથી ન દમડી છૂટે,
સાચી જગે તે કહાણીરે—આખર—કંજુસ૦
પળી પળા ભલે સીંચે કૃપણ પણ, રામ ઉડાવે મારો કુપ્પો,
રાજા લુંટે ઘર આગે બાળે કાંતો તસ્કર લે દઇ ટુંપો.
પરંતુ પાણીનાં પુંછ ટકે ના, વદે એમ વેદવાણીરે—આખર—કંજુસ૦
આવ્યા બાંધીમુઠી, ઉઘાડે હાથ, હાથે કર્યું સાથે, બીજું ન કોઇ સાથ,
ચુપ ચુપ ડાહ્યલા, નિકળ અહીંથી, બ્હાર નીકર ખાઇશ માર;
કોઇ કરે ન વ્હાર—મારો બેશી કિરતાર વાત જાણીરે—આખર—કંજુસ૦

(૧૯૨)—સત્યનારાયણ—

કંસ નીકંદન, જય ભીડભંજન, વંદન દુઃખ હરતા !
મન રંજન કરતા નીરંજન, જય જગના ધરતા.—કંસ
અંજન નયના ધાર, પ્રભુ છો સૌના પાલનહાર, (૨)
ભાલ સુ ચંદન જય ખલખંડન, નંદનવન ફરતા.—કંસ.

" અકળ કળા કળી ના શકે, પામર જીવ નાદાન;
વિરલા વિશ્નુ પીછાણતા, જેને તમનું ધ્યાન.—કંસ.

[૧૯૩]—મારવાડી ભાષાનુ ગાયન મજાક, રાગ, ધુવર, સારંગ,

કાંટા લાગોરે દેવરીયાં મોસે ગેર ચલો ન જાય,
કાંટા લાગોરે દેવરીયાં મોસે ગેર ચલો ન જાય,
અપને પીયાકી મે અલબેલી, જોબન ખીલગયો ફુલ ચમેલી.
ધુપ પડે કમલાય—કાંટા લાગોરે.
આધ બી રાત મોહે લે આયો, રસ્તા છોડ કુ રસ્તા લાયો,
ચલત ચલત મોરી બીચલી ટુંટી, જજરી દેહ પીરાય—કાંટા.

[૧૯૪]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, ખમાચ, દાદરો !

કોઇ લટક લટક ચલંત મોહન આવે ભાવે,
મધુરી, મધુરી, મધુરી, મધુરી, મોરલી બજાવે—કોઇ.
બાંધે કમરીયાં હાથે લકરીયાં બનમે ગઉવાં ચરાવે,
સાંવલી સુરત મોહની મુરત મુખસે બિન બજાવે—કોઇ.

[૧૯૫]—ધ્રુવકુમાર—

ખળ ખળ ખળ આંસુ, આંખથી આ ખરે છે.
ધગ ધગ ધગ હૈડું બાપડું, આ બળે છે.
પળ પળ પળ પ્રકટે, અંગમાં અગ્ની એનો,
વિરહ બહુ દમે છે આજ કુમાર ધ્રુવનો.
ધ્રુવજી વીના મારૂંરે, જીવન થયું ખારૂં,
જીવન થયું ખારૂં, સહુ સુખ નકારૂં.
નારીના નેહે લપટાઇને ભુલ કરી ભારી,
ન્યારે કર્યું બાળ બિચારૂં, જીવન.
રાજતાજ વૈભવ બધા બોલ બળે ફિર લાય,
પુત્ર વિયોગે આણુ સુજ પાપી કેમ ન જાય.
હાય થશે હવે શું મારૂંરે. જીવન.

[૧૯૬]—ભજન—

ખબર નહીયા જગમેં પલકી, રામ સુમીરલે સુમરન કરલે, કાજાને કલકી.
કોડી કોડી માયા જોડી બાત કરે છલકી.
પાપ પોઠ ધરી સીર ઉપર કીસ બીધ હોવે હલકી,
જબ મહ હંસા નિકલ જાયગા મીટ્ટી જંગલકી,
એક ચંદ્રમા નવલખ તારે જોત નાહી જનકી, રામ.

ના [૧૯૭]—ઍશીયાઈ–સિતારા–રાગ કવ્વાલી તર્જ—

ખાએ ગફલતમેં હુએ સબ હીન્દુ મુસલમાં આજ કલ,
ફુટકે હાતોં લુટા જાતા હુએ ઇમાં આજ કલ,
અગ્યારતોંકી હોતી હુએ અબ હર તરફ પરદાદરી,
હાં મજેસે દેખીયે હુસ્ને હસીના આજ કલ ?
ઇજ્જતો અજમત મુસલમાની ફરામોશ દીયકે.
આપ હી ખુદ ખોતે જાતે હૂંએ મુસલમાં આજ કલ,
અય જનાબે મોહતરમ અય કોમ હુએ બેચારગા,
દેખતે હૂંએ આપ બેહ હાલે પરીશાં આજ કલ ?

નો (૧૯૭)—બુદ્ધદેવ—

ખીલ્યાં પુષ્પની પરાગ મીઠી મ્હેકે,
સાહેલી જાણે અમર તણો આનંદ લ્હેકે.
ફુલી ફુલવેલી, દીસતી સોહામણી,
એ...બ્હેની ચાલો હેતાળ એની છાંયડી.
વિશ્વવાટિકામાં પ્રેમ પ્રેમ મ્હેકે—સાહેલી,
મિઠું યૌવન પુર આ મીઠો સ્નેહ સ્વભાવ.
મીઠી કુસમની છાંયડી મીઠો તરૂ કલાપ,
લલિત પુષ્પ શાં સોહાય, નિરખી નયણાં ઠરી જાય.
અંગ આનંદ ઉભરાય—વિશ્વ વાટિકામાં.

મનુ [૧૯૯]—"રા" માંડલીક—રાગ ભૈરવી.

ખુને જીગરકો પીતી હું બસ ગમમેં તેરે યાર.!
શહેરે ચમનસેં ફીરતી હું બસ ગમમેં તરે યાર.
મય ચુપકે ચુપકે રોતી, તું આસુંઓસે ધોતી,
વો કહાં ગયો મેરા મોતી, બીના ના સોતી બસ ગમમેં તેરે યાર—ખુને
દીલ ઉસીકુ દીજીએ દીલદાર યાર હો.
ક્યા હીંદુ ક્યા મુસલમાં કદરદાન યાર હો,
મેરી નજર જો તુમસે લડ ગઇ, મેંમ પલંગસે નીચે પડ ગઇ.
...................વોહ ક્યાં ગયે મેરે પ્યારે.
મેંય અગ્નિ જેસી જલ ગઇ બસ ગમમેં તેરે યાર—ખુને,

સે [૨૦૦]—મીસ મલકાજાન—રાગ, કાફી, ઉાલ, રીપચંદી—

ખેલત નંદ કુમાર બરજકે લોગનમેં—ખેલ.

બીજકી સખી સબ બનબન આઇ, એરે કુમકુમ ઔર ગુલાલરે.
બેલત નંદ-કુમાર બજકે લોગનમેં.

ગ [૨૦૧]—મીસ રોઝા—રાગ, મલ્હાર, ધીમા, ત્રીતાલ—
ગરજ ગરજ બરસનકો આયે, મેહરવા સરસન લગી બુંદરીયા
એક તો દમક દામની દમકે કુજે મોર પપયાં.
બોલન લાગે, ઉચટ ગઇ મોરી નિંદરીઆ—ગરજ.

ગા [૨૦૨]—શૃંગીરૂષી—
ગાન મધુરાં કંઇ ગા, અલી રજની, ગાન મધુરાં કંઇ ગા,
તારલીયો તલો સાલુડો ધારી, કામણગારી ન થા...અલી રજની
ચકલીયાને ઉપર ધારી, એકલડી ન હરખા......અલી રજની
યોગીજનો સખી સાથે સમાધી, છીતળ સમીર તું વા...અલી રજની

ગી [૨૦૩]—મહાપ્રતાપ—
ગીત વખતનાં ગાવાની ગત, પુછી જુઓ ગાનારાને,
જેવું તેવું ખાવાની ગત, પુછી જુઓ ખાનારાને.
મહાજન મોટા થાવાની ગત, પુછી જુઓ થાનારાને,
વિણુ બોલાવે જુવાની ગત, પુછી જુઓ જાનારાને.
ધાડ પડે તો ધાવાની ગત, પુછી જુઓ ધાનરાને.
જેને તેને ચાહવાની ગત, પુછી જુઓ ચાહાનારાને.

ગુ [૨૦૪]—રામવર્મા—વૈરાગ્ય, રાગ, સીંદોરા. તાલ, દિપચંદી.
ગુજારી ઉમર ઝગડોમેં બગાડી આપની હાલત હૈ,
હુવા ખારજ અપીલ અપના, અજાયબ હય વકાલત હૈ.
મુકદ્દમેં ગૈર લોગાકે હજારો કરી દીયે ફૈસલ,
ન દેખા મિસલ અપનીકો અજાયબ યહ અદાલત હૈ.
દલીલે દે કે ગૈરાંપર કીયા સાબત અસુલ અપના,
દિલ અપનેકો ન શક દુટા. બજાયબ યહ દલાલત હૈ.
બહુત પઢને પઢાનેસે હુવા સબ ઇલ્મમેં કામલ,
ન પાયા ભેદ રબ્બીકા અજાયબ હય કમાલત હૈ.
બના હાજર પડે મસલે સુનાયે દુસરોંકો ભી,
વલે ટુટા ન કુફર અપના અજાયબ યહ મસાલત હૈ.
તુ કર ફૈસલ હસાબઅપના તુઝે ઔરોસે ક્યા ગોવિન્દ,
ન કિસ્સા તુલ દે ઇતના દુજુલ હી હય તુવાલત હૈ.

(૨૦૫)—પિતૃભક્ત પ્રભાકર—ગંગા, યમુના, અને સરસ્વતી, સંવાદ
ગુણની ખાણુ મને ગણુ, ગંગા કુળ અધમના કાપું.
મુજમાં ન્હાતાં મનુષ્યને હું, મોક્ષ નિરંતર આપું.
મહિમા મારો એવો, સાખ પુરે છે...દેવો...
જમના મારૂં નામ અરે , યમની ભિતી ટાળું,
મારૂ પાન કરે જે તેનાં, પાપ તમામ પ્રજાળું.
હરનારી હું હાની...વાત એ છે...ના છાની.
સરસ્વતી હું સુંદર મારૂં જળ કિલમીષ હરનારૂં,
કરે સ્નાન શ્રદ્ધાથી તેનું સદા કરૂં હું સારૂં.
કરૂણા મારી પામી ....દાસ ખોય છે ખામી
મુજને તારો પાપ નીવારો......આવે દુઃખનો આરો
કરૂં સ્નાન ને પાન હમેશાં દ્રઢ વિશ્વાસ તમારો;
સુખમાં દેજો સ્થાપી......માતા હું...પુરો...પાપી.
[૨૦૬]—નિલમ માણેક—
ગુણીજન વાવે છે ગુલાબ, નહિં કાંટા તો લેવાને,
સુગંધ મનહરણી મેળવતાં, મન સુખ લેવાને...ગુણી૦
કોઇ મુરખ બાવળ વાવે, કાંટા લઇ પરહા ચાલે,
સંતજનો સત્ત ગુલાબ વાવે, સુગંધ ભરવાને;
આ કર્મ તણા કંટક ત્યાગે, ભવસાગર તરવાને...ગુણી૦
[૨૦૭]—મીસ જાનકીબાઇ—રાગ-ભૈરવી—તાલ. દાદરા.
ગુલનારો મેં રાધા પ્યારી બસે; જાહી જુઇ મેં કન્હૈયા બસે.—ગુ.
ચંપામાં ચતુરભુજ બેલામેં બિહારી.
તેરે નયનોમેં ગીરધારી બસે, જાહી જુઇમેં કન્હૈયા બસે—ગુ.
ગો [૨૦૭]—સતિ દ્રૌપદી—
ગોવીંદ ગુણ ગાવોરે, નરનાર, ગીરધર શ્રીધર શ્રી મુરલીધર.
નામથી નેહ લગાવો-હા, નેહ લગાવોરે, નરનાર,
મારૂં તારૂ મિથ્યા માની, કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહે જાવોરે.
અધમ ઉધારણ ભવ જળ તારણ,
નિરભય નામથી નાવોરે—ભય નામથી જાવોરે.
[૨૦૮]—ભદ્રાભામિની—
ગોરા ગાલો ગુલાબી પ્રેમ રંગે રંગાશે, ઝલકાશે છલકાશે,
પ્રીતી આનંદે હસંતે મુખેરે છવાશે—ગો૦

ચંદા ખિલે ત્યારે કુમુદ વિકસી, આનંદ રેલાં રેલાવ,
આનાદ ભરતાં અમૃત ઝરતાં, વિશ્વ વિહરતાં સુખીયાં થતાં—ગોરા.
(૨૦૯)—અંબરીશ—
ગોવિન્દ તારા ગુણ સ્યા સ્યા ગાઉં [૨] હોજીરે સાગર ગુણ ભરીયોજીરે.
નવશે નવાણું પુર્યા નવા નવા ચીરવ્હાલા દ્રૌપદીની વ્હારે ઝટ ચડીયો હોજીરે.
ઇન્દ્રે કોપીને વૃષ્ટિ વ્રજમાં કીધી ત્યારેટચલી આંગલીયે ગિરીવર ધરીયો—હો.
કણના કોઠાર ભરીના લુંટયા રંકે આ ઘડીરે,
અમણો કણનીધી ક્ષણમાં કરીયો.—હોજીરે.
[૨૧૦]—મીસ જાનકીબાઈ—રાગ, પીલુ જીલા તાલ—લાવણી.
ગોરી ધીરે ચાલો ગગરી છલક ના જાય—(૨)
છલક ના જાય છલક ના જાય.—ગોરી.
સિરપર ઘડા ઘડાપર ગાગર, પતલી કમર બલખાય, ના જોય—ગોરી.
(૨૧૨)—સ્નેહ—સુધા—
ગોરી ધીરે ચાલો જોબનીયું છલકાઇ જાય, ઝલકઇજાય મીઠો રસ છલકાય—ગો.
પાલવડો મૂકો માનો, પાય પડું છું વ્હાલા,
નવરંગ ચિર મારા જુવો, આ ચિરાઇ જાય હાય.—ગોરી.
કરગરી કહું છું હું તો, અલબેલી છોડો લાલા,
પતલી કમર લચકાઇ જાય હાય—ગોરી.
(૨૧૩)—પુતલે નાહક—
ગોર ગોરે ગાલોપે શ્યામ મનવારા, પ્યારા જગસે ન્યારા...ગો.
સુંદર કમલ નીરગ સારંગ અંગ, સજાવત ચમકત હરદમ,
અમસા ગુન પાએ જગત કરો મોહે છાંડન જાઓ પીયા કીનારે હાં મોરા—ગો.
પ્રાન ગયે પરમાત માહા.........લાગે નયનકા બાન,
જીતક પતહય તુમ બિના.........દરસ દીખાવો ભગવાન...ગોરે.
ગ (૨૧૪)—નંદબત્રીસી—

ગંગાજળ નિરમળ સમુ, શુદ્ધ પવિત્રજ સાર;
તેવું કુળ જો માહરૂં, (તો) પડ પાસા પો'બાર.

હંસ ગયો સરોવર તીરે, દીઠું અમૃત સાર;
પીધા વીણ પાછો ફર્યો, (તો) પડ પાસા પો'બાર.

સત્ય ચુકે જો સાધવી ધરા ન ઝીલે ભાર;
તે ગુણ જો હોયે મુજ મહિં (તો) પડ પાસા પો'બાર
નાગ મુખે અમૃત ઝરણ ચોર કને ભંડાર,

કામી પાસ રહે કામની, (તો) પડ પાસા પો'બાર.
મીઠો આંબો સર્વદા ઉત્તમ ફળ દેનાર,
તેવું ફળ જો મારૂં. (તો) પડ પાસા પો'બાર
વિમળ કમળ વિલોકીને, ભ્રમર ગયો તે ઠાર;
દીઠું પણ અડક્યો નહીં. (તો) પડ પાસા પો'બાર
અહલ્યા સીતા દ્રૌપદી, સતી ખરી નિરધાર,
તેવું ચિત્ત જો મારૂં, (તો) પડ પાસા પો'બાર.
ભુખ્યા આગળ જો ધરે, ઉત્તમ ભોજન સાર;
ખાધા વિણ ઉઠે નહિં. (તો) પડ પાસા પો'બાર:

ગ્રૂ (૨૧૫)—ભિષ્મપિતામહ—

ગૃહસ્થાશ્રમની શોભા સઘળી નારીથી સચવાય.
તે નારીને કહો નઠારી. એ કેવો અન્યાય (કે)...ગૃ.
અવનીમાં ઉપન્યા બે સાથે, પુરૂષ પ્રકૃતિ રહ્યાં સંગાથે.
વંશ વૃદ્ધી જેના થકી થાય (૨) એથી ઉત્તમ કહ્યું કહેવાય—તે.ગૃ.
નારી વિના કહો કોણ નિપજ્યા, સાર્વભૌમ પણ એથી ઉપજ્યા;
ધ્રુવ પ્રહલાદ અને મહુરાય, એની પણ નારી મા થાય;—તે—ગૃ૦
જગતની જે આદ્યશક્તિ, નારી રૂપે પ્રત્યક્ષ પ્રગટી,
ગૃહિણી ગૃહદેવી મણાય, રિદ્ધિ સિદ્ધિ ત્યાં સમજાય—તે—ગૃ૦

ચ [૨૧૬]—સતી તોરલ—

ચર્ણે નમે સ્નેહે વિનવે......વળી સતિયોના નામે મોટા મુનીયો નમે,
કોમળ શગારે શાણી, દેહ દીપાવે, પતિ પ્રભુમાં જેનું મનડું રમે...સતિના
કરીહરને બાળા જેનાં પારણીયે ઝુલ્યાં. સુણતા ઉત્તમ ગુણ—તનના એ
તાપ સમે—સતિયો.
સાવિત્રી સતિયે, પતિને યમથી છોડાવ્યો, ચારૂચારિત્ર જોતાં જગને
ગમે...સતિયો.

[૨૧૭]—પરશુરામ—

ચડયું ડોલે, હિંડોળે ચેલું જોબનું. ભરી મદ નયન હ્રદયમાં
ઉર મીઠી મીઠી લ્હેર જણાય, ના સમજાય શું એ થાય અવનવું—
રસ ઝરણ ઝરી ભીંજાવે, જાણે જગત સુધા વરસાવે;
ઝીલતાં એ રસ સાગર ભાવે. તૃપ્તી હ્રદયમાં નવ આવે,
રસબસ બની. ટાળી ભેદ, કરી અભેદ ઝીલશું જીવન તનુ—ચડયું

[૨૧૮]—જહેરી સાપ—

બલાજીરે ખેદરદી સીપૈયાં, હરજૈંયાં, વાહીયા, તોરે સંગ નાહી બોલતી—ચ૦
મરજૈંયા હરજૈંયા વાહયા તોરે સંગ નાહી બોલતી.—ચ૦
માનો માનો માનોજી માનો, વાયદા હમારા જુઠ નવ જાનો.
આંબોસે આતા, મોકા જે પાતા પ્યારીકો, અપને ગરવા લગાતા—ગર૦

(૨૧૯)—ખુબસુરત બલા—

ચલે ઇશ્કમેં આએ જીગર પર, દો ધારે;
ચયન આશિકકો દમભર કર્યું કર હો,
મુસીબત ઝેરી બલા સરલેલી.
તબીયત ખેલી પહેન ગયે સવેલી—મજે ઇશ્કકો,

[૨૨૦]—કવી છોટમ—રાગ, ભજન,

ચટપટ ચેત હેતકર હરીશું, મરણ ભમે છે માથે રામજી
ધામ ધરા ધન સુત—ધણીઆણી સેવક નાવે સાથે રામજી...ચટ
હોય લાખ તે રાખ બરાબર, તેમાં નહીં કાંઇ તારૂં રામજી
ધન સાંચ્યું પણ રામ ન સાંચ્યો, કર્યાં જન્મારો હારૂં રામજી...ચટ
મોટપણાનું માન ભરાયું, માટે કંઇ નવ સુજે રામજી
જમના કીંકર જોશો ત્યારે, થર થર કાયા ધ્રુજે રામજી...ચટ
કર સતસંગ અંગ હોય નિમળ, રંગ હૃદયમાં લાગે રામજી
કહે છોટમ ચીંતામણી પરખે, તો ભવનો ભાગે ભય રામજી...ચટ

[૨૨૧]—અસીરે હીર્સ—

ચલતી ચપલા ચંચળ ચાલ સુન્દરી આ અલબેલી—
જોબન રસ માતી ડોલે બયનન અમરત રસ ઘોલે,
સંગમાં બન મંડળ ખેલી આલી—
" એક તો નયના મદભરે, દુજે અંજન સાર,
એ બૈરી કંઇ દેત હય મતવારની હતીયાર "
અહાહા શાનો વાલી, ઓહોહો ભોલીભાળી.
નઇ બેસલી હય—નાર નવેલી

ચી [૨૨૨]—મીસ ગૌહરજાન—રાગ, પીલુ—તાલ દાદરા—

[ચીન્તન નાહિ બદલ ગયો નેનાં. (૨)
કાગજ હો તો બાંચ લીયે, અરે કરમ ન બાંચો જાય,
[ચીંતન નાહીં બદલ ગયો નૈનાં.

[૨૨૩]—સુફેયદ ખુન—
ચીતવનને તીર ન જારી, દિલપર ઓહ મારા,
અંય દીલ દેકર પચતાઇ, ઉલફતમેં ન રાહત પાઇ.
ચાહતશે બાજ આઇ, દીલ મય હય પસતાઇ,
ચેહ તન મન વારા તુજપર સારા, દીલપર સારા.
મોહબ્બતકી ચાહત સારી હય, દો દીનકી સબ દીલદારી હય,
બસ મુહ દેખેકી યારી હય—દીલપર આહ મારા.
જુ (૨૨૪)—ધી. ડી. રે. સોંગબુક—રાગ—વિહાગ, તાલા એકતાળા.
ચુરીયાં મોરી કરકાઇ—અરેહાં સૈંયારે—ચુરીયાં મોરી કરકાંઇ,
આલ હટો મોરી બૈંયા ન પકડો—હાયરે કલૈયા મુર કાઇ—અરે.
સાંવરી સખી ચિતવન ઔર હૈ, કહત કુછ ન સુનત પ્યારો,
જાઓ જાઓ કાહે મોરી નીંદયાં ઉચટાઇ.—અરેહાં.
ચે [૨૨૫]—રામવર્ષા—ઉપદેશ રાગ—લાવણી.
ચેતો ચેતો જલ્દ મુસાફિર ગાડી જાને વાલી હૈ,
લાઇન કિલીયર લેનેકો તૈયાર ગાર્ડ બન્માળી હૈ...ટેક.
પાંચ ધાતુકી રેલ હૈ જીસીકો, મન અંજન સે જાતા હૈ,
ઇન્દ્રી ગણકે પૈંહોસે વહ ખુબહી તેજ ચલાતા હૈ.
મીલ હજારોં ચલને પર ભી થકને વહ નહીં પાતા હૈ,
કઠિન બજર લોહે જૈસા હોકર ચંચલતા દિખલાતા હૈ.
બડે ગાર્ડ બન્માળીસે હોતી ઇસકી રખવાલી હૈ—૧—ચેતો. ચેતો.
આઠ પૈહર ઇનહીમેં વિચરે રેલ સહિત યહ અંજન હૈ,
કર્મ ઉપાસના જ્ઞાન ટિકટ ધર લેતા ટિકટ હર ઇકજન હૈ.
ફર્સ્ટ સેંકડ અરૂ થર્ડ કલાસ લે જીતના પલ્લે શુભ ધન હૈ,
બૈઠન પાવે હરગિજ વહ નર જો ઇસ જરસે ખાલી હૈ—૨—ચેતો. ચેતો.
રેહ ગીરોંકે લલચાનેકો નાના રૂપમે સજતી હૈ,
તીન ઘંટિકા બાલ તરૂણ ઔર જરાભી દશામેં બજતી હૈ.
તીસરી ઘંટિ હોને પર ઝટ ઝગહકો અપની તજતી હૈ,
આતે જાતે સીટી દેકર રોતી ઔર ચલ્લાતી હૈ.
ધર્મ સનાતન લાઇન છોડકે નિપટ બિગડને વાલી હૈ—૩—ચેતો. ચેતો.
પાપ પુન્યકે ભારકા બંડલ અકસર સાથ હી રખતે હૈં,
કામ ક્રોધ લોભાદીક ડાકું ખડે રાહમેં તકતે હૈં.
અસ્ટેશન ઇસ્ટેશન પર રાગાદિક રિપૂ ભટકે હૈં,

પુલિસમેન સદ્ગુરૂ ઉપદેશક રક્ષા સબકી કરતે હૈં.
નિર્ભય વહ્હી જાતા હૈ જો હોવે પૂરા જ્ઞાની હ—૪—ચેતો. ચેતો.
[૨૨૬]—મીસ રોઝા—રાગ. દેશ—તાલ, ધીમા, ત્રીતાલ—
છબ દીખલાજા બાંકે સાવરીયા, ધ્યાન લગો મોહે તોરારે,
બાંકે ચિતવન નયના રશીલે, ચાલ ચલત મતવારીરે,
કાહે કરત ફિત જાઉ સખીરી ન માને જીયા મોરારે.—છબ.
(૨૨૭)—કંસવધ—
છેડ કીધી છબીલે છેડ કીધી, અરેરે ધુતારે ઠગારે, એ કપટી કાનુડે—છેડ.
જળ ભરવા હું ગઇતી, હું જમુનાજીને તીરે,
ભરી બેડું નીરે, ધરી મોરે શીરે, ચાલી ધીરે, ધીરે, ઓય ઓય—
કાનુડે કેડ લીધી.
કેડે લીધી એ નફટે કાનુડે, પાલવડે મને પકડી,
હું છટકી ત્યાંથી દાટ દીધી—અરેરે.
(૨૨૮)—સ્નેહલતા—
છે નોકરી દુઃખનું મૂળ શુળ સૌને મોટી હાય હાયરે,
................................શુળ સઉને મોટી (૨)—છે૦
સારો દિવશ સેવા બજાવી, પોઢવું આખર થાકી,
રાત વિતી ન માલમ પડે કે ઝટ નોકરી જાગી.—શુળ૦
આમ દોડાવે તેમ દોડાવે કરાવે સર્વે વેઠ.
ધીક જગતમાં જીવતર તેનું (૨) ભરે આશરે પેટ.—શુળ૦
પંડીત જ્ઞાની ધ્યાની સર્વે લખી ગયા વિચારી.
ગુલામગીરી છે નફટ નોકરી [૨] નહી કરવી તે સારી.—શુળ૦
[૨૨૯]—ઉમાદેવડી—
છોડો છોડો છબીલા, જાઓ જાઓ હઠો હઠીલા,
મારી લુટાશે નવલખ લાજ—છબીલા.
તમે મોટા પુરૂષ મહારાજ, પાણી પહેલાં બાંધી લ્યોને પાજ.—મારી.
વાહ વાહ વચન રસીલાં, તારાં નયન રંગીલા,
ગોરી ગાળે સર્વને ગુમાન—રસીલી પ્યારી ગાળે.
લાગે જેને પ્રીતીનુંજ પાન, ગણે નાના મોટા સૌ સમાન—ગોરી.
સાખી { કથન કથે જગમાં બધા, વિરલા પાલણહાર,
　　　 { પ્રીતી ભગત ભામા સદા, વચન નિભાવનહાર.
મુકો મુકો માનુની ગુમાન, શાણી દાસી છું તારી સુજાણ.
ચાલો આવો ચતુર પ્રીય પ્રાણ—છોડો.

[૨૩૦]—વિર કુણાલ—રાગ ભજન—

છોડી દુનિયાની માયા કાયા તે કામનીરે,
પરહિત કારણ નવ રાખે પરવા ધન ધામનીરે,
ખાનપાનની પીડા તજીએ, ભવ તારકને ભજીયે,
ઘર ઘર ભટકી ધર્મ ધ્વજા લઇ, દેશની સેવા સજીયે,
સાચી કમાણી કરવી નીતિ દયા દામનીરે,

(૨૩૧)—બેધારી તલવાર—

છોડો છોડો રસિલા છબિલા છોગાળા, નહિ બાળને આમ બનાવો,
"પ્રેમવેલા નવેલી, રિસાના રતિ રંગ રાગમાં.—છોડો.
રાગની રીતી નથી એ મોહન, દુર નિરંતર વાસ,
યૌવન પુષ્પ ખીલ્યું શા ખપનું નહિ લેનાર સુવાસ,
રશીકડી હાજર છે આ દાસ.
મદન ઘેલી મદ છકેલી કેમ લજાય ભેટે લે, ૨ મ—છોડો.

[૨૩૨]—ખુરશીદ ઝરનીગાર—

છોડો છોડોજી મોરી કલઇયાં, ખાવો નહીં બઇયાં, પડું મેં પંઇયા પઇયાં.
આહા, ડગરીયા સબ તોરી, ડરીયાં કરો દેખો, મેં લકઇયાં
કોઇ, સખીજે સુન પઇયા, આ. આ. આ. આ. આ. જાઇઆ—છોડો
ચુરીયા મોરી કરકાઇ. દેખો દેખો, તુમ રામ દોહાઇ,
કાહે હીયા જીયાસે મન રસીઆ, કયા મન બશીઆ
આવોજી આવોજી ના તરશાતાજી, હે, હે, હે, બાકી જનીવા—છોડો.

(૨૩૩]—મીસ ગૌહરજાન—રાગ, ભેરવી, તાલ, ત્રીતાલ.

છોડો છોડો મોરી બૈયાં, મોરી મુરકી કલાઇ, છોડો છોડો નાહી નાહી.
અબ દેતીહું દુહાઇ છોડો છોડો મોરી બૈયાં—પીયા,
મોહે છતિયાંપે અપને લગા, મોહે સારી બતિયાં બતલા.
મેને જાન લીયા, પ્યારી મેરી, યાર તું હટીલી તોબા તોબા,
ઉસને તેરા નામભી. લીયા હો.

[૨૩૪]—મીસ જાનકીબાઇ—રાગણી, લુવર, સારંગ—

જમના તટ રામ ખેલે હોરી, [૨] દોડ દોડ પીચકારી ચલાવત, [૨]
અબીલ ગુલાલ ભરે ઝોરી—જમના તટ રામ.

(૨૩૫)—રામવર્ષા—[ઉપદેશ] રાગ ગઝલ.

જરા ટુક સોચ એ ગાફિલ ! કિં દમકા કયા ઠિકાના હૈ,
નિકલ જબ યહ ગયા તનસે તો, સબ અપના બિગાના હૈ;

મુસાફર તું હૈ ઔર દુનિયાં સરા હૈ ભુલ મત ગાફિલ.
સફર પરલોકકા આખર તુઝે દર પેશ આના હૈ.—૧ જરા.
લગાતા હૈ અબસ દોલતપે, કયોં તુ દિલકો અબ નાહક,
ન જાવે સંગ કુછ હરગીજ યહી સબ છોડ જાના હૈ.—૨ જરા.
ન ભાઇ બંધુ હૈ કોઇ ન કોઇ આશના અપના,
બખુબી ગૌર કર દેખા તો મતલબકા જમના હૈ.—૩ જરા.
રહો લગ યાદમેં હકકી અગર અપની શરી ચાહો,
અબસ દુન્યાં કે ધંધેમેં ફુવા તું કયોં દિવાના હૈ.—૪ જરા.

[૨૭૬]—ભિષ્મપિતામહ—

જગમાં મેં જોયું દુષ્કરમાં દુષ્કર નારીને વશ કરવીરે.
લાખ ટકાનાં લાડ લડાવો આપો ધનની કુંચી,
ફુલ સૈયામાં રાખો તોપણ કહેશે મુજને ખુંચીરે.—જગમાં૦
સુવર્ણ કયારે કસ્તુરીનું ખાતર દઇ પોષાય,
અમૃત પાશો તોય લશણુની ગંધ કદી નહિ જાયરે.—જગમાં૦
હાથીપર અંકુશ કર્યો, કરી ઘોડા કાજે લગામ,
આ અંકુશ કરવા ટાણે શું ! હરી ગયો તો ગામરે.—જગમાં૦

(૨૭૭)—ભિષ્મપિતામહ—

જખમના દરદો જખમી જાણેરે, વિણ જખમી શું જાણે,
મરદના ઘા તો મરદ વખાણે, કાયર શું જાણે,
ઓ બાઇજી... ... ...કાયર શું જાણે.
આમ્ર સ્વાદમાં કોકીલ માણે મેના દાડમ દાણે,
હરખી હરખી હંસ કમળના કોમળ તંતુ તાણેરે.
બગલા શું જાણે.........ઓ બાઇજી............જ.
પતિ પત્ની માણે રતી રસમાં કામદેવને બાણે,
શું સમજે તે જોગી જન્મનાં જે જગ મીથ્યા જાણેરે.
જાણે તે જાણે... ... ...ઓ બાઇજી......જ.

(૨૭૮)—સુરેખા હરણમાંથી [મહાત્મા તુલસીદાસકૃત—કૃતી]

જય રામ રમારમણં, ભવતાપ ભયાકુલ પાહિજનં,
અવધેશ સુરેશ રમેશવિભો, શરણાગત માગત પાહિ પ્રભો.
દશશિશ વિનાશન વિશભુજા, કૃત દુરી મહા મહી ભૂરી રુજા,
રજનીચર વંદ પતંગ રહે, શરપાવક તેજ પ્રચંડ દહે.

[૨૩૯)—પિતૃભક્ત પુંડલીક—રાગ [ગઝલ]
જગતના જાણુ ભેદુઓ...દલીલો સત્ય દર્શાવો,
મને ના ગમ પડે કાંઇ...કહો કાંઇ ભેદના ભાવો.
તિમેરે છાય દ્યુતિની, શશી ના ધારે શિતળતા,અધુરા,મધુરા,ઉરના ઉભરા
લઘુતામાં પ્રભુતાની, ચતી ઝાંખી તે બતલાવો............જગતના.
પતિના ચર્ણે પત્નિની, વશી જો મુક્તિ શક્તિ તો,
પતિને ઓધવા પત્નિ કરે ના વ્યાજબી દાવો............જગતના.
પ્રીતી પરનારીના સંગે, અચળ બંધાય જો પત્નિની,
સતિની...પછીથી ગતીશી...બનતી.
તુટયું જો આભ તો, ટેકા તણો આધાર બતલાવો........જગતના

[૨૪૦]—રામવિયોગ—
જય જય જય દશરથ નંદન, જગદા નંદન (૩) વંદન.
ગંભીર રણધીર, સીતા સુંદરી આ આ આ...અવસરનાથ,
દૈત્યોને મારો, ભક્તોને તારો, સૃષ્ટિ ઉદ્ધારો.
ધિરકીટ તક ધિ ધિન્ના ધા, ધિન્ના ધા ધા ધાતુન્ના (૩)
ધાકીટ કિટ ધુમ કિટ કિટ ધિન્ના, આ આ અવસરનાથ,
કડાન ધા ધા ધા. (૩) જય૦

[૨૪૧)—અશ્રુમતિ—
જપતી પ્રીતમની જપમાળ, જુવતી જો અલબેલી,
જોબન રસરંગે જોની બની ઘેલી, વ્યાકુલ વૃક્ષના વિણ વ્હાલીવેલી.
સાખી { તન મનમાં વ્યાપી રહ્યો, જોબન વસંત જંગ,
રસભોગી રશીયા વિના, રમશો ક્યાં રસરંગ.
જાણ્યું ન જડીયો કોપ રશીયો રંગીલો.
ચપચપ કરતાં કરતાં ચેતી જાતે ચલો શ્રી.
બળતાને બાળી સખી હૈડે શું હરખાય.
આહા અકળાય શાની છેક, છબીલી.

(૨૪૨]—કબીર ભજન—રાગ ભેરવી.
જનમ સબ ખોયો ખટપટમેં. પ્રભુકો ન રટયો અપને દીલમેં.—જ૦
કહત કબિરા સુનો ભાઇ સંતો, પ્રભુ બસે અપને મનમેં—જ૦

(૨૪૩)—તારા—સુંદરી—
જરા ધીરેસે આવો પ્યારી નેનાં મિલાવો,
એક બોસ્સા દીલાઓ, દિલદાર મોહે પ્રાન—જરા.

પ્રેમ પ્યાલા પીલાઓ, મીઠી બાતો સુનાઓ,
પ્યારી રંગે રિઝાવો, આવાર મોહે આન.—જરા.
અજી ચલોજી સાથ, ગલે ડાલોજી હાથ—[કરો ધીરેસેં બાત]
એજી, વાહ, વાહ, વાહ.—(૪)—

[૨૪૪]—મીસ રાધાબાઈ—રાગ—પ્રભાત—

જગાવે જશોદા મૈયા, નંદના કુંવર જાગો.
નંદના કુંવર જાગો, હરી હમને વ્હાલા લાગો. જ.
સોળ કળાનો સુરજ ઉગ્યો, અંધકાર ભાગ્યો.
ઘરઘરની ભામની જાગી, અરૂણુ સોહાવ્યો. જ.
પંચ વસ્ત્ર અંગે ધરી, પ્રેમના છે વાગો,
વલોણાનો ઘોર વાગ્યો, હરખ પ્રેમ વાધ્યો. જ.

(૨૪૫)—સરદારબા—

જનમી જગમાં જેણે નવ કીધું પ્રેમ મદિરા પાન,
ગોરી ગબરૂ સુંદર દીલબરના ગાને નહિ ગુલતાન.
જનમ્યો તથાપિ નવ જનમ્યો, સમજી લ્યો તે હેવાન,
બહાદુર બંકા કરતા ડંકા, જે મોજી મસ્તાન.—જનમી.
ભર ભર પિયાલા પીલીયો ઉડાવો રાગ રંગ,
દિલબરની સાથ બાથ ભીડી, ખેલો રંગ જંગ.—હા.
ગુલતાન ગાન તાનમાં ભરપુર ભાગ્યવંત,
અજબ રંગ અજબ રંગ રંગ રંગ—વાહ૦

(૨૪૬]—બુદ્ધદેવ—

જગમાં લોકો, મારે ધોકો, સમજ્યા વિના કરે મત ખોટો.
ફરી ફરી નહિ મળે માનવ આ અવતાર,
ગાડી ઘોડામાં ફરવું, શા માટે જગથી ડરવું.
પરધન હરી હરીને, ખીસ્સાં પુરાં ભરીને,
પ્રેમ સુંદર પરીને, સાથે લય કરીને,
મજા કરી તે ખરી, મરવા પછી કાંઈ નથી જોવું,
દેવું કરી ખાવું પીવું, મસ્ત થઈને રહેવું.—જગમાં૦

[૨૪૭]—કંસવધ—રાગ—ગરબો.

જમુનાને તીરે જાદુવાળે સખી બંસરી બજાવી,
નંદલાલે વ્હાલે ચિત ચોરી મને બાવરી બનાવી.
ભૂલાવી મારૂં ભાન સાન ક્હાન ગયો ક્યાં,
મને મોરલીએ મોહીની ઉપજાવી.—જમુના.

સાખી { સુંદર છબી જોઈ છેલની, ઉપજી અંતર પ્રીતઃ
નટવર ગિરધર શ્યામમાં, ચોંટયું મારૂં ચિત.

નયન નેહે નચાવ્યાં વાલીડે સખી મુખ મલકાવી, છુપી છુપી કરી સાન
મને લીધીરે લોભાવી, ન ભાવે ખાનપાન નિંદ ન આવે હવે
લગન લલનાએ પ્રેમની લગાવી.

સાખી { વીરહ થકી વિંધાવલું, અંતર અતી અકળાય;
અળગો રહે અલબેલડો, શું કરૂં સખી ઉપાય—જમુના.

(૨૪૮)—શ્રી બ્રહ્માનંદ ભજનમાળા—ગણેશ સ્તુતી. (રાગ જંગલા, અથવા પીલુ, તાલ ૩).

જય ગણેશ ગણનાથ દયાનિધિ, સકલ વિઘન કર દૂર હમારે.—જય.
પ્રથમ ધરે જો ધ્યાન તુમારો તિસકે પૂરણ કારજ સારે.—જય.
લંબોદર ગજવદન મનોહર કર ત્રિશૂળ પરશ વર ધારે.—જય.
ઋદ્ધિ સિદ્ધિ દોઉ ચમર ઢુલાવે મૂષકવાહન પરમ સુખારે.—જય.
બ્રહ્માદિક સુરધ્યાવત મનમેં ઋષિ મુનિગણ સબ દાસ તુમારે.—જય.
બ્રહ્માનંદ સહાય કરો નિત ભક્ત જનોંકે તુમ રખવારે.—જય.

[૨૪૯]—મીસ અચ્છનબાઈ—રાગ—ખટવા, તાલ, લાવની, હોરી.

જશોદાકે લાલ ખેલે હોરી, કૈસી ધુમ મચોરી.—જશો.
મુરલીકી ધુન સુન ગોપી બિકલભઈ, સબ મિલ બાત કહોરી;
અંગ અંગ ભુખન સબ સાજે ચલો કીરતકી ઓરી.—કૈસી.
આય અચાનક ગલે લગાવત, દીયો અંગ કઈ જોરી,
ગારી દૂંગી છોડ દે મોહન (૨) તુમ્હે તમિજ નહિ મોરી.—કૈસી.
ચહુવા ચંદન અત્તર ગુલાલકે, ગલીયન કીચ મચોરી;
ઉડત ગુલાલ લાલ ભયે બાદર, ચલી રંગકી ઝોરી.—કૈસી.

(૨૫૦)—અસીરેહીસ—

જવાં દુલ્હાપેં હું મય નીશાર મુએ ખુસમટપે મેહું નીસાર;
તેરા મેરા જોડી બની મજેદાર, અંધી કાની જોડી બની મજેદાર.
લુલી લંગડી જોડી બની મજેદાર, શાદી કરૂંગા, ઘોડે ચઢુંગા,
ફીર ના કરૂં તકરાર.

મુજે બાલી બનાદે, મુંદે દીલાદે, સાડી દીલા દે, તું ચોલીકે સાથ;
તુજે બાલી બનાદું મુંદે મંગાદું, જુતા ગંઠાદું, મએ મોચીકે હાથ,
અભી લાઉં [૩] શાદીમેં કરો તકરાર...જવાં.

જા (૨૫૧)—જાળંધર સતી વૃંદા—
જા, જા, અલી, શરમાવે, શાને ઠાલી, સતાવે રીઆવે શું આમ;
પીયુ પંખી વિણુ યૌવન ઉપવન સુનું, રસના ભોગી વિણુ સર્વે સુનું...સુનું.
લટકાળી, ચટકાળી, મટકાળી. મતવાળી..............જા. જા.
પ્રિયારી પ્રેમઝરો ક્યાં ઉભરાવે, નાવલિયા સંગ બાલા ઝરણું ઝરાવે;
મને શાને સતાવે (૨) મન મુઝાય, અકળાય તરસાય દુઃખી થાય. જા.જા.

[૨૫૨]—પરશુરામ—
જાઓ, ઠમારા, કામણગારાં, રશિયાના રસરાજ,
ના કરો ઠાલા, ચતુર ચાળા, અમને કાલા, મદઘેલા મહારાજ.
મનભાવે શું મોઢું હલાવો, જુવતી પર શું જોર જણાવો;
હવે માનો, અરે નહિ નહિ, શાણી શું શરમાય ના...જાઓ (૨)
તુટે પ્રિતી દોર તાણો કરી જોર, આવો ચિત્તચોર, ગાંઠુ પ્રીતી દોરે—જાઓ.

(૨૫૩)—ઉમાદેવડી—
જા જારે શું રિસાય રશીલી નજર મીલાવી લે [૨]
ચટપટી ચિત્તમાં લાગી ચતુરા ચ્હેરો જોવા દે.
હિરા મોતી માંગ મધુરી, ઝાંઝર ઝુમણાં લે;
મદન અગન તનમાં લાગેલી, તરત બુઝાવી દે.
સમતા નથી રહેતીરે, સલુણી મરમ વચન મુકી દે,
કલ્પ લત્તા છબીલી તુજ છાંયે, પામર પંખી લે.

[૨૫૪]—ચન્દ્ર મધુરી—
જારે જારે સાંવરીઆ તું જારે બનાય કોઈ દુજી, ગોરી હાં—જારે.
કાના બનાના દીવાના બનાય કોઈ દુજી ગોરી હાં,
તોરી બંગરીઆં અનાડી, કનઇઆ મેં કહુંગી જસોદાકો જાએ;
સાંવરીયાં, ગાગરીયાં, કોરી મોરી નંદકે દુલારે,—જારે.

[૨૫૫]—પ્રભાત—પદ. રાગ, પ્રભાત—
જાગને જાદવા કૃષ્ણ ગોવાળીયા, તુજ વીના ધેનમાં કોણ જાશે.
ત્રણસોને સાઠ ગોવાળ ટોળે મળ્યાં, વડેરો ગોવાળીઓ કોણ થાશે.—જા.
દહિં તણાં દહીંથરાં ઘી તણા ઘેબરા, કઢીયલ દુધ તે કોણ પીશે,
હરી તારો હાથીયો કાળી નાગ નાથીયો, ભુમીનો ભાર તે કોણ લેશે.—જા.
જમુનાને તીરે ગૌધેન ચરાવતાં, મધુરીસી મોરલી કોણ વાશે.—જા.
ભણે નરસૈંયો તારા ગુણ ગાઇ રીઝીયે, બુડતાં બાવડી કોણ સહાશે.—જા.

(૨૫૬)—વસંતપ્રભા—

જાણ્યો જાણ્યો તમારો પ્રેમ જાઓ શું છળી,
તારા રૂપમાં ભુલી ગયું, દીલડું ગળી.—જા.
જાવો પીયુ મન ભાવતી, પરણો બીજી નાર,
જુઠાની સાથે જરી અમને નહિ વહેવાર.
પરણું હું પ્રેમદા—રાજી છઇયે સદા,
જો પરણીશ (હોં) (ભલે) (એમ) હા.
"ઠીક ત્યારે સુભ મુહુરત શુભમ્ લગનમ્ ભવંતુ"
આ શું—લગ્નગાંઠથી, ફરી પરણ્યો બીજી પરી,
પ્રેમદા મળી મને પ્રેમદા મળી.

[૨૫૭]—રામરતન—

જાઓ સોની હાટે સીધાવો સલુણા જાઓ જાઓ,
આવો શાને માટે રીસાઓ, રસીલી આવો.
લાવું મારી મીઠડી માટે—કંઠો મનમોહન માટે,
વાણું વાશે વાલમ વાતે, પળો જાઓ પ્રીતમ વાટે.
જાઓ જાઓ ઝટ લાવો આવો ઝટ, ધીરાં અધીરાં ન થાઓ—જા.

(૨૫૮)—જલશા સંગ્રહ—રાગ, પ્રભાત—પદ.

જાગીયે ગોપાલ લાલ ઉઠીયે બલ જાઉં,
દ્વાર થારે સુરભી ગ્વાલ, કહત જનની કમલ નેણ કઉતક દેખાઉં.—ઉ.
કેહુ પર ચહાડો કોઉ, તાહીં ચતુર વદન દોહુ, નિકટ આપને આંગનમેં.
વૃષભ પર ચહાડો એક પંચાનન કહુની એનેક,
જટા જુટ ભસ્મ અંગ, ઈંદ માલતા હું.—ઉ૦
આસન ગજરાત શ્વેત સ્વાચ્છાનક સુર વિવેક;
જય જય સબ કોઇ કહેત, રાજે ભાઉં—ઉ૦
તબ જસોમતી જીવન પ્રાણ, દરશણ દીયે ભગવાન;
સુરદાસ મદન મોહન તાકે બલ જાઉં.—ઉ૦

[૨૫૯]—વસંતપ્રભા—

જાઓ વ્હાલાને વેગે વધાવો, માથે પહેરાવો ફુલથી છાઓ;
અંગે અંગે ફુલોના વાગાથી સજાઓ...જાઓ.
કુસમ સમીકાય ત્યાં પુષ્પ સોહાય, શીયળ સુગંધી સંસારે જો ફેલાય,
રતિ પતિ શો સુગંધી, કુસમોની કુંજે સોહાવો.—જાઓ.

[૨૬૦]—કસોટી કૈસે દોરંગી દુનીયા—
જાઓ જાઓજી જાઓ, છડિા ધતીયા, એહબતીયાં હામઓ, નામાનુરે,
હારે નામાનુ નામાનુ નામાનુરે, ઢીટઅનારી શરી, પ્રીતબીસારી સારી.
મોરી ન જાની તુને કદરીયા.
લીખ લીખ પતીયા હમેં મોહે જલાઇ,
અબા અએસા હા યે તોહે ગુમાન.—જાઓ.
ભી (૨૬૧) જુગલજુગારી—
જીવન દોરી સોંપુ તમ હાથ, લાકડા તણી નેત્રના મણી;
ઉગારૂં જીવનનાથ......જીવન.
જાઓ સુખે કરી નાણાં ભારી હો, દુશ્મનનાં મુખ કાળાં કરી હો,
રૂડી વધાઇ આનંદની લાવો હેતે, હૈયામાં લઇ હરખાવો.
બાળકડાંની સંગાથ...જીવન.
(૨૬૨)—જગતસિંહ—
જીણા ઝરમર વરસે મેહ, ભીંજે મારી ચુંદડલી,
એવો નંદકુવરસું નેહ, ભીંજે મારી ચુંદડલી.
ચીંયા અવાજ એ અલબેલાના, નીચે અમારી મેડીરે,
સુતી હતી હું રંગભુવનમાં, સાન કરી સીદ તેડી.—ભીંજે મારી૦
ડમમગ દાદુર મધમધ મોરલા, ચાતક થયા નમેરીરે;
વીજળીના વેગના ભય ત્યાગી, આવી ઉભી આ શેરી.—ભીંજે મારી૦
(૨૬૩)—મીસ મલકાજાન—
જી ન મારો પિચકારીરે કન્હૈયા, ગારી મૈં દૌગી,
દેખત લાલ ગુલાલ કુચનપર, ઔર દઇ રંગ સારી.—કન્હૈયા૦
(૨૬૪)—રામવર્મા—વૈરાગ્ય, રાગ—મારૂ.
જીન્હાં ઘર ઝુલતે હાથી, હજારોં લાખક સાથી,
ઊન્હકિ ખાગઇ માટી તું ખુશ કર નીંદ કયોં સોયા...ટેક.
નક્કારહ કુચકા બાજે, કિ મારૂ મૌતકા બાજે,
જયોં શ્રાવણ મેઘરા ગાજે, તૂં ખુશ કર નીંદ કયોં સોયા...૧
કહાં ગયે ખાન મદમાતે, જો સુરજ ચાંદ ચમકાતે;
ન દેખે કહાં જીવહ જાતે, તૂ ખુશ કર નીંદ કયોં સોયા...૨
જીન્હાં ઘર લાલ ઔર હીરે, સદા મુખ પાન ઔર બિડે,
જીન્હાંનુ ખા ગયે કીડે, તૂં ખુશ કર નીંદ કયોં સોયા...૩
જીન્હાં ઘર પાલખી ઘોડે, જરી જર બફતકે જોડે;

વુહી અબ મૈતને તોડે, તૂં ખુશ કર નીંદ ક્યોં સોયા...૪
જીન્હોંકે બાલ થે કાલે, મલઘર્યાં દુધસે પાલે;
વહ આખર આગમેં ડાલે, તૂં ખુશ કર નીંદ ક્યોં સોયા...૫
જીન્હોં સંગ પ્યાર થા તેરા, ઊન્હોં કીયા ખાકમેં ડેરા;
ન ફિર વહ કરનેગા ફેરા, તૂં ખુશ કર નીંદ ક્યોં સોયા...૬

જુ [૨૬૫]—ભજનામૃત—ભજન પદ.

જુનું તો થયુંરે દેવળ જુનું તો થયું, માહરો હંસલો નહાનોને દેવળ જુનું તો થયું.—ટેક.

આરે કાયા હંસા ડોલવાને લાગી, દાંત ગીયાને માંહિ રેખુતોરોથ—મા.૧
ઓર કાયા હંસા પડવાને લાગી, ગયો હંસોને પીંજર પડી રહ્યું. ૨
તે વખતે વળી હંસા મળી ગોવાલણુ, તે સું મહારૂં મનડું મોહ્યું. ૩
મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, પ્રેમના પ્યાલા તમને પાઇ પીયું. ૪

[૨૬૬]—ફીરોઝી ગાયન— કર્મગતી) રાગ,કાલીગડો, પદ,તાલ, ત્રિતાલો.

જુગત સબહારે બીન રતી, રતીપેં ચલી ન મતિ.
કહાંકો મહાદેવ કહાંકો શંબર, કહાંકો—મદન—રતી.
જો સ્વકિયા સૌ સ્નેહ લગાયો, સો ગૌદ રમે પતી,
રામચન્દ્ર વનવાશ પધારે, જ્યાં જગ ત્યાગ જતી;
જબ સિતાકો લે ગયો રાવણુ, કહાં થે સીતા પતી.
પંડિત ગ્નાની પાંચો પાંડવ, કૈસી હુઇ ગતી,
નાઝિર, અર્જુન, ધર્મ રાજભટ, ભીમ રસોઇ—પતી.
ગૃહ નક્ષત્રો મન સમઝાવન, રાહુ મંગલ—ગતી;
ફિરોજ ભૂપતિ રતિ જાય તબ, તોલ ન હોય રતી.

જુ (૨૬૭)—મીસ મલકાજાન—રાગ. સહાના ચાચર, તાલ—ગઝલ.

જુદા મરે પહેલુસે જીસ દિનસે તુ હૈ;
તેરી સકલ હરદમ મેરે રૂબરૂ હૈ.
ખુદાકી કસમ હૈ મેરે દિલકો પ્યારે,
શબ દરદ દૂર હોતી તેરી જુસ્ત જુહૈ.

(૨૬૮)—મી. પ્યારાસાહેબ—રાગ પીલુ, પિસ્તો.

જુલ્ફ પર પેચમેં દીલ ઐસા ગીરફતાર હુઆ. છુટના દુશવાર હુઆ,
બૈઠે બૈઠે લાએનયે ઇસ્કી આજાર હુઆ મુદ્દત બીમાર હુવા.
ખાક સહરાકી તેરે હીજમેં છાની ઐસી હૈ સિયત તકન રહી;
પારતલવેહિ મેરે દસ્તકા હરખાર હુઆ ચલના દુશવાર હુઆ.

કસે ઘુપ ઘુપક જો રાતોકો ચલે જાતે હો ખસકા બાઈસ વો કહો,
કામ બતાઓ તો તુમ્હેં કીસસે નયા પ્યાર હુવા કોન દીલદાર હુવા,
જે (૨૬૯)—મીસકાલીજાન.—રાગ બિહાગ, તાલ, કહરવા, લાવની
જેસેં ગંગામેં જુમના લહર મારે,
કોઠે ઉપર કોકારી બૈઠી સુંદરીયા નજર મારે.—જેસે
(૨૭૦)—નરસીંહ મહેતો—રાગ. ભજન.
જે જાળ જગતની તોડી ફોડી, મુજ શરણમાં આવેરે;
ભવદુ:ખ તેના જાએ ભાગી તાપ ત્રિવિધ નવ તાવેરે.—જે જાળ.
સંસારીનું સગપણ છોડી, ભક્તિ મારી ભાવેરે;
તેનો દાસ થઇ હું દોડું. જરી શરમ નવ આવેરે.—જે જાળ.
સરીતા સાગરમાં મળી, લહે જેમ વિશ્રામ;
તેમ ભક્ત મુજ રૂપમાં, મળી લહે આરામ.
મ્હારે આધારે રહે, મ્હારા ગુણ જો ગાય;
મનુષ્ય મજુરી આપતા, હું થી કેમ રખાય.—જે જાળ.
[૨૭૧]—કબીરભજન,—રાગ. પદ.
જેને સાધુકી સંગત પાઇ, વાકી પુરણ કમાઇ,—ટેક.
દત્ત ગોરખ ગોપીચંદ ભરથરી, તો ગગનમે છાપરી છાઇ—જેને.
અંકા, વંકા, કેથળ કુબા તો પાંચમી મીરાં બાઇ—જેને.
ધના પીપા ઔર રોહીદાસા, તો સજનો જાત કસાઇ—જેને.
ધ્રુવ પ્રહલાદ અંબરીષ વિભિષણ, ઊનકી ધન્ય કમાઇ—જેને.
કહેત કબીર સુનો ભાઇ સાધુ, તો જ્યોતમે જ્યોત મીલાઈ.—જેને.
જે (૨૭૨)—શ્રી નૌતમ શારદા—
જે લખ્યા વિધિએ લેખ કહો શું ફરશે,
બાવળના કાંટા, કહો કદી શું ટળશે,
સુખકર છાંયા આમ્રવૃક્ષ શું કહો કદીએ તજશે,
ગુણ દોષ સદાય સમજશે ભાવે ભાવીને ભજશે.
સરિતા સાગરમાં મળશે. નહિં તેમ પાણીમા બળશે;
તરૂવર પર વેલો મળશે, નંદનવનનું પારીજાતક, ઉકરડે ઉછરશે.
....................શું ઉકરડે ઉછરશે—જે.
જ્યોતિપર જંતુ જળશે, મુક્તા ઉ સોને મળશે,
પથથી પણ પહાણુ ન મળસે, "કરણી તેવી પાર ઉતરણી"
કહેવત જગ ઉચરશે, એ કહેવત જગ ઉચરશે—જે.

(૨૭૩)—લવ-કુશ—વૈરાગ્ય-ભજન, રાગ—પદ.
જોને જરી જાગી મુરખા જોને જરી જાગી.
અલ્યા સુતો શું અભાગી ! જીવ ! જોને જરી લાગી.
સગાને સંબંધી લ્હારાં, સુખના છે બેલીરે (૨)
ઠેલી મેલી જાશે દુઃખમાં રડતોજ ત્યાગી,—અલ્યા સુતો શું.
કાયાની માયાને લ્હારી, કર તું વિખુટીરે (૨)
ફુટી ણુટી સાધનારો નથી કો વિરાગી—અલ્યા સુતો શું.
મ્હારૂં આ મ્હારૂં છે માની, ગુમાની શું થાતોરે (૨)
જાતો હરખાતો માતો જાશે હામ ભાંગી—અલ્યા સુતો શું.

(૨૭૪)—ઉમાદેવડી —
જોડી વ઼ણુ જનમ વૃથા જગજાણુ, પુષ્પ જેમ સુગંધી વિણ પરમાણુ.
ચપળ કમળદળ નયન બન્યા પણુ નહિં કીકીની તાણુ.
સુંદર ચંદ્ર વદન પણુ અંદર. નહિ નામનિશાન—તેમ પિછાણુ;
વિકટ વાટ સંસાર તણી, ત્યાં સુખનો એક વિશ્રામરે.
ભવ જંગલમાં મંગળ રૂપે, જોડી છે જળ ધામરે;
દેતું દયાનિધિ ? દયા કરીને, જુક્તિ જોડીનું દાન—[૨]
સકળસુખ ખાણુ—જોડી૦

[૨૭૫]—"રા" માંડલીક—
જો મરણુ એ જીંદગીની છે અરે છેલ્લી દશા,
તો પરાર્થે અર્પવામાં આ જીવનના મોહશા.
ખીલી ખરી કરમાય છે પુષ્પો મુકે પણુ વાસના,
અમર નરતો તે ખરા જે અમર કરતા વાસના.
મારા તમે પરમાત્મા હું છું તમારો આત્મા,
પરમાત્માને શરણે જાતાં કૃત કૃત્ય થાતો આત્મા.

(૨૭૬) રાગસાજસંગ્રહ—શિવસ્તુતી—રાગ. ગઝલ કવ્વાલી,
જોહય મન કામના સુખકી, સદા શિવ નામ ભજ પ્યારે,
મય કરતાહું તેરે હોતકી સદાશીવ નામ ભજ પ્યારે.
બરાબર શમ્ભુ કે દાતા, જગતમે હય નહી કોઇ,
પલકમે દેતે હય સિદ્ધિ સદાશીવ નામ ભજ પ્યારે.
કહા હય ધ્યાન મન તેરા, શરન ગૌરિશ કી લેકર,
તરે લાખો મહાપાપી, સદાશિવ નામ ભજ પ્યારે.
મિટાહર ઘોર દુખ જનકે, મહા સુખદાન કરતે હય.

તૂ તકતા હય કિસકી સદાશિવ નામ ભજ પ્યારે.
તેરે ઊપર દયા કરકે પુરિ અપની મે લે આયે,
નહીં ફીર ચેત ક્યોં અબકો, સદાશિવ નામ ભજ પ્યારે.
વો તારક મંત્રદે તુજકો કભી સંસાર સાગરસે,
કરેંગે પાર જિનદેરી સદાશિવ નામ ભજ પ્યારે.
કંહા ભોલા મિલે અયસા. સમઝ લે સિધી ઉલટીસે,
અનુઠે, દેવ હય શિવજી સદાશિવ નામ ભજ પ્યારે.
તેરે મન કામ ઝટ સારે પુરેંગે લે શરન ઉનકી,
મિલેગી સદ્દી હી મુક્તિ સદા શિવ નામ ભજ પ્યારે.
રહેગી ક્યાં કમી તુઝકો કભીજે ખોલ બેઠેગે,
વો રસમય સિદ્ધીકીઝોલી સદાશિવ નામ ભજ પ્યારે.

[૨૭૭]—ઊર્વશી–પુરૂરવા—

જોજો જુઠાની બાજી છે, બધી આ, નામ નિશાની કંઇ નહીં,
જોયું તપાશી નેત્ર વિકાશી, સાચી કમાણી કંઇ નહી.
પંચભુતોનો પીંડ અરે આ નિસબત ક્યાંની કાંઇ નહિ,
કાળની માયા વાદળ છાંયા, વિતી જવાની કાંઇ નહિ...જુઠા.
જીવ ગુમાની ને અભીમાની, છે સહુ જ્ઞાની કાંઇ નહિ.
જોર જુવાની, છે જીંદગાની ખાખ થવાની કાંઇ નહિ......જુઠા.

[૨૭૮]–સતિ સીતા—

જે પતિને પજવે વચન વજ્રે, તે ઝેર ના કે'વું.
રહી રહીને રીબે રે કાન તોડે, તે શેનું શાનું કે'વું.
રૂપ રંગમાં હોય અનુપમ. પણ પિતળ નહી સોનું,
હોશ કરી હૈયે ધરીયે તો, વિશ્વે થાય વગોણું.
પુરણ કસોટી છેદન ભેદન, તાવેથી પણ તેવું,
કુંદન તે કુળવાન સમજવું, ઘાટ ઘડાવી જોવું.
અણી પડે જે જવાબ દેશે, સો વરસે પણ તેવું,
સોના સમ શીયળવંત સતી, ગૃહ ભુષણ માની લેવું.

[૨૭૯]–નિતીમાન નરગેઝ–

જોવા તુજ દિદાર છું ઇન્તેજાર,–મોહબત રહોબત તુજની શોધું.
તુજ ગાલ બદામ, ગરદન ગોરી, કેવી, જાવું બગલમાં લઇ દોરી.
રંગીલી રસીલી પ્યારી, પ્યાર તુજ સીને ધરે,

કદર આશે ગુછોની ટરે, પુસહની જુલીખાં કરે,
કેવો રંગીલો, રશીલો, હરેલો, રેજીસ્ટર્ડ, રીઝવર્ડ હું બાંકો જવાન.

(૨૮૦)—કૌરવ પાન્ડવ ભાગ ૧ લો,—

જોગી થઇ આ ભોગીના, શા ઢંગ જટા ધારી ?
ત્યાગી બની સંસારીના, શા ઢંગ જટા ધારી ?
નિરંજન વનના વસનારા છો, વપુએ વલ્કલ કસનારા છો.
ધર્મ ધ્યાન માં ધસનારા છો, માયાથી દુર ખસનારા છો,
તેને શી. નારી ? અરે ! ચિત્ત, તેને તે શી. નારી !—જોગી.
—શક્તિકા હમ હય પુંજારી, ઉપાસના ઉસકી હય ભારી.
વાહવાહરે નિર્મળ બ્રહ્મચારી, ભક્તિ તો આ ઉત્તમ ભારી,
છે જગથી ન્યારી, આહા, હાહા ! છે જગથી ન્યારી—જોગી.

[૨૮૧]—જાળધર અને સતી વૃંદા—

જો સખી ! ! આવે મ્હારો હંસરાજ લોલ ! !
લટકે રમીને લ્હેરી લાલાને રીઝાવીએ—જો સખિ.

સાખી } ઉદર સરોવર તટપરે, અંબુજ બે વિકસેલ,
મન મુક્તા ફુલ ચરાવા, જુગ્તે રાખી મુકેલ.

હંસણીની ચાલ ચાલી ચંચળ ચળાવીયે, એ,
પિંજરે પુરીને હૃદય સ્નેહમાં, રમાડીયે.—જો સખી.

[૨૮૨]—જાનીશાર—

જોબન લચ્છેદાર યાર મોરિ બગીયામે,
ચુન ચુન કલીયાં મે સેજ બીછાઇ સોવેગા દિલદાર—મોરી
સોનેકી ઠરીયા જીવના પરોસ્યું ખાવેગા મેરા યાર—મોરી.

(૨૮૨)—સરદાબા—

જોજે હો અલી ઘેલી, કળી મળી, ભોગી, જુંડી કળી જા,
રશની રશીલી થતાં લુટાલુટ આ વ્હાલી વીસરી જા.
પ્રેમની પ્યાલિ ને સાહેલી ઝાલીને જોજે હો જોજે આ
વ્હાલી વિસરી.—જા.

વ્હાલાના વેણુ રસીલા નેણુ, ભભુતી નાખશે બ્હેન,
ભભુતી ઘેન ભુલાવે ચેન, જોગન, ની શી તરફેણ.
રસીલા સજોડે, મ્હાલો ભલે કોડે, બકે ન્હાને મોઢે મોટે શું. મચકોડે,
પ્રેમ બગીચે ભમતી, લેતી ગુલાબ કેતકી લ્હેર.
ઘડીક ગુલાબ ઘડીક કેવડે, ચતુરાઇથી રસ લે ચોમેર;
તોએ ગુલાબ એનો નગાબ. હોય. આ હોય બાહ્યો તારે—જોજે હો.

(૨૮૪)—તારા સુંદરી—

જોબનવંતી હું તો રાજાની રાણી, રાજાની રાણી મોજ લેઉં માણી—જો
રૂપરંગીલું હું, પામાણું આવું, ઝપકે ભરાતું ઝલઝલાને પાણી—જો.
રૂપજીવનમાંહે જીપનં ઝુલાવું, મને મોહિ ને કંઇ કહેતાં ઇંદ્રાણી—જો.

(૨૮૫)—બુદ્ધદેવ.

જોયો સાજો ડહાપણનો ભંડાર, હાં હાં, મોટા કર્યો વેપાર; [૨]
બની ઠની ચાલ્યો ભર ચૌટામાં, પૂછ્યાં ભાવ બજાર હાંહાં.
કહે છે ખરીદી લાવ્યો ભાજી, છે સુંદર ને વળી તાજી;
ના લજે તોયે પલરાજી, કરી અક્કલ તણી હરાજી,
કરો મશ્કરી, ભલે પરાક્રમ જો જો બીજી વાર [૨]—જોયો.
મળ્યો દલાલ પુરો પાજી, એણે બગાડી બધી બાજી,
હવે બુદ્ધિ બતાવું ઝાઝી જેથી બજાર ઉઠે ગાજી;
કોણ પછી કહેનાર મને છે, ઘરમાં માંખીમાર હાં હાં (૨)
કુંચીયારીથી બની જવાના, મુનીમ હડહડલાલ, હાં હાં, [૨]—જોયો

(૨૮૬)—ગાયન દર્પણ—રાગ દીપચંદી—તા. પર. સમ. સુર—૫,)

જોગન ભઇ મેં સંગ પિયાકે છોડ ચલે મોકુ બનમે—જોગન.
અપને પીયાકુ મેં ઢુંઢુ ફીરત હું, રાતદીન નહિ ચેહેન મેરે તનમે—જોગન.
કા કરૂં કીત જાઉં સખીરી, ઠારી સોચ કરૂં મેરે મનમેં;
કહેસે હમસે રૂસ રહે હો, મોકુ અકેલી છાંડી બનમે,
માણેક કહે પ્રભુ બેગી મીલોગી, નહીતો પ્રાણ તજુંગી છીનમે—જોગન

[૨૮૭]—સ્નેહ સુધા—

જોઇ માડી મુર્તિ હું ગઈ છું લોભાઇ,
મધુરી મીઠડી આનંદની લ્હેર હૃદય માંહી છાઇ.
મારીને મોહબાણ ઘાયેલ બનાવ્યો હું તો ગઇ ફંદે ફસાઇ,
હાજર હુકમે દાસ તમારા—પ્રેમી મળ્યો પ્રાણ પ્યારો.
રસીલી રંગીલી છબીલી નવેલી આજે આનંદ વધાઇ—જોઇ.

[૨૮૮]—બોડાણા નાટક—

જોબન ઝુલે [૨] પ્રેમઝુલે અણુ મુલે, કોઇ રસીલાના નેન જોઇ ભુલે.
મીઠી મનહારી મુખ કાંન્તિ કે જોઇ લાલા;
મલકેરે [૨] કામી મન માને મનમાં,
ચાલ મારી લટકાલી ચાલી, ઝુલે—જોબન.

(૨૮૯)—માયા મોહીની—
જોબનીયાની જુંઈથી ભાન ભુલાવે, હું લાવી, ઝુલાવી રમાવી હસાવી
તનમન હર્ષે ઝુલાવે, માની મનાવે લોભાવે—જોબની.
ખુબી છે તારી ન્યારી, કાયા કુરબાન મારી,
ખાણો આ પ્રેમની તેં, જાલિમ કેવી કાતીલ મારી.
વેળા છે શારી શાણી,—હવે બસ મોજ માણી, બન્ને જોડાય સાથે.
ફેરવીશું પ્રેમ ધાણી, લટાવી, પટાવી, ફોશાવી,
તનમન હર્ષે ઝુલાવે લોભાવે, માની મનાવે લોભાવે—જોબની.
(૨૯૦)—ગાયન દર્પણ. રાગ ત્રીતાલ. ઝીલો, [મા પર. સમ.સુર.સાં]
જોબન માતી ધીરે બુંદ ભરીરે.—જોબન.
પાયેલકી ઝનકાર સુનાવે, ગજ ગેંડીકી ચાલ ચલે.
ભવાં કમાન બનીહે દો નેના, રંગ રસ ગાહેલ પ્રાન હરે,
બુંદ ભરીરે ... ...જોબન
(૨૯૧)—ગાયન દર્પણ રાગ આડ ચોતાલ. [જાપર. સમ. સુર,સા]
જોબન છુપાયે ચલોજી, ભલા, ગોરી રાધે.—જોબન.
સીરપર ધરા વારી, ધરે પર ઝારી, પતલી કમર લચકાવે,
ભલા..જોબન.
[૨૯૨]—સ્નેહ, સુધા—
જોબન રસભર્યું લુંટો દિલદાર, ઝીલો ઝીલો સુધારસ સાર—જોબન.
હું મદઘેલાને નવેલી, પુર બ્હારે ખીલી રહેલી,
કુસુમકળી નીરધાર ચુંટો દીલદાર લુંટો દીલદાર—જોબન.
[૨૯૩] ભગવદ ગીતા–રાગ, ગઝલ, કવ્વાલી,
જો દેવ ! દે તું દીકરા દેજે સમા જે દીનકરા;
કુળ પૃથ્વીને કરેતાં પ્રકાશિત, દુઃખ તિમર ટાળે ખરા.
એવા ન જો્હો દીકરા, તે દીકરા નહિ દીકર્યા;
બહેતર અરે એથી બહુ, રસ્તે રઝળતા ઠીકરા.
કે કામ આવે કાંઇ, આતો નામને ડુબાડતા;
છે ભાર રૂપે ભુતળે, માબાપના તન તાવતા.
એવા અરેરે, દીકરાથી, વાંઝીયા રહેવું ભલું,
જેને વિતે તે જાણતા; કષ્ટ કુપુતનું કેટલું.
[૨૯૪] શ્રી નૌતમ શારદા—
જોબન આવે જોબન આવે જોબન આવેરે—રસીલું.

પ્રેમ બઢાવે રતીરસ લાવે, ચેન ચોરાવેરે—રસીલું.
ચિત્તને ચળાવે, મનકું મુંઝાવે; મદન ડોલાવે, રસીક, રસીક—પ્રેમ૦
શરીર સુહાવે વીવીધ ભાવે, રસે રીઝાવે રસીક. રસીક—પ્રેમ૦
[૨૯૧]—ભોજ કુમાર—
જો જરી રશીલી જોને, જો જરી છબીલી જોને,
જોબન મદમાતી જોને, જો જો જોને તું પ્રીય પ્રાણ જોને.
નહી હઠીલી બહુ હઠ શારી, જોજો જોને તું પ્રાણપ્રાણ પ્યારી,
પ્રેમને કુવે ઉતારી, વ્હાલાવત વાદશો.
બોલોને રશીલા લાલા બોલોને છબીલા લાલ,
તું ગોલ બોલ બોલેરે, વચન રશીલા, સાંભળી આ કાલાવાલા—જો
[૨૯૬]—સત્યનારાયણ—
જોબનીયું અંગે અંગે જલકાય, કોણ શરમાયે હળી રહી જાય;
વેદના ના બા, કળી નાકળાય મનકું મુંઝાયે કળીના ચુંટાય, જોબ૦
કળી ચુંટાયે તો સુખથાયે. જાયે અનંગનો રંગ,—કોણ—જોબ૦
કોમળ કાયે નહી રહેવાયે થાયે આ રંગમાં ભંગ—કોણ—જોબ૦
(૨૯૭)—શ્રી બ્રહ્માનંદ ભજનમાળા—રાગ. ગઝલ. તાલ. ૩
જો ગર્ભકા ઇકરારથા, તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો—ટેક.
ઉલટે બદનસેં લટકના અરૂ લખ ચોરાસી ભટકના,
ફીર સોચકર સીરપટકના તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો—૧ જો.
પીછલે જનમકા સંભારના સબ કર્મકા વો વીચારણા,
ફિર ઇશ ઈશ પુકારના તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો— ૨ જો.
વીષયેસે દીલકો હટાવના હરીકે ચરણમે લગાવના,
કીસી જીવકો ન સતાવના તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો—૩ જો.
ઉસ બાતકા બીસરાવના દુનીયાંકી મૌજ ઉડાવના,
બ્રહ્માનંદ ફીર દુઃખ પાવના, તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો—૪ જો.
[૨૯૮]—રાસ્ત્રવર્ષા-ઉપદેશ. રાગ. ગઝલ.
જો મોહનમેં મનકો લગાયે હુએ હૈ, વો ફલમુક્તિજીવનકા પાયે હુએ હૈ—ટેક
જોબદે હૈં દુન્યાકે, ગંદે સરાસર,વહ ફંદે મેં ખુદકો ફંસાએ હુએ હૈ—જો
જો સોતે હૈ ગલફતમેં રોતે હૈ આખિર, વહખોતે રતન હાથ આયે
હુએ હૈં—જો.
ખતર હૈ ન યમકા ન ડર મૌત ગમકા જો મોહન કો દિલ મેં
બિઠાયે હુએ હૈં—જો.

મકડ પાયા મુર્શદકે કામનકો જીસને, વહહી હૈ મગન સબ સતાયે
હુએ હૈ—જો.

[૨૯૯] મીસ જાનકી બાઈ—રાગ કાલીંગડા. તાલ, ત્રિતાલ.
જોબન પીયા બારેસે તજ દીની, ક હાબારે,
અલિલપીયા કાહે રાવત–૨, અરે જો બિધના લીખ દીની, જોબન પીયા,૭

[૩૦૦] મીસ ગૌહરજાન—રાગ. તાલ દાદરા.
જોપીયા આયના મોસે સહા દુઃખ જાયનાં,
જીયા જાયે જરાયે સતાયે, પીયા આયના મોસે સહા દુઃખ જાયના.

(૩૦૧) મી. મહુમદ હુસેન.—રાગ કાફી. કહરવા.
જોગી રૂપ બનાયો રાવનને, બનસ્પતિ પર આસન લાયે।
સીતા માતા યોં ઉઠ બોલી તેરારે કાલ જોગી યહાં લે આયો,
એક બન ઢુંઢા સકલ બન ઢુંઢા જલહર કહીં નપાયો;
ઔર બાલકી ઇચ્છા નાહિ, જલકા પ્યાસો જોગી તેરે દ્વારે આયો.
સીતા જલ ધકરા ભર લાઇ, તબયે છલ દિખલાયો,
બાહે પકડ ઝોરીમેં ડારી, તબ લંકાકા ધ્યાન લગાયો.
રામચંદ્ર બન ખંડકો સિધારે, લછમન વોર નપાયો,
ગરૂડ પંખ રખવાલી ઉનકે મારે ચાંચ રામા નિચે ગિરાયો.

(૩૦૨)—જોટાનો ધંધો—સટોરીઆની હાલત (ભાષણ બાદ).
જોટાનાં પાટીઆંનો ધંધો કરીને, બોટો પીવા નવ રાખીયો.
ધણી ભીખારી જાતે બન્યા, અને બાપ કે'વાતો, તો લાખીયો.
(હાયલાખ રૂપૈનો આસામી હતો.–(ભાગાતળાવમાં મારૂં ઘર છે)—જો.
જોટાના ધંધામાં મંડયારેશે, તે, નક્કી આમ બનશે અભાગીયો.
પતી મ્હારા પૈસા વગર શું કરવું, હાં હેવા તાલ જોઇ કેમ થરથરવું
(ગામ શા ઉપર બેઠું છે ? અરે ગધેડાપર. હજીએ પણ જોટામાંથી,
ડાહ્યા જવો નથી, જુવો ભીખમંગતો થઇ ગયો તો પણ જોજો.
બાઇ—જોટાની ફજેતી.)
પાટીએ પાટીયાં કંઇકનાં વળાવ્યાં, વગર મ્હેનતે દુનીયામાંથી કહાડયાં,
રૂઠક થઇને બજારે ફરશે, પલ ગયે ઘડો કાંઇ ન કરશે;
(અરે વાહરે, મારા દેવાળીયા ધણી, લાલી ચોકું ને ચરબી ધણી.)

(૩૦૩)—ઇન્દુમતિ—
જંગલી જીવડા જાંઝવા જોઇ શું રાચે,
હીણ ભાગી હંસા સાચા મોતી શે ન ભાસે.

શ્રાવણુ ફેરી વાદળી જળમય થઇ નભ જાય,
તરસ્યો ચાતક ટળવળે ક્યાંથી પેટ ભરાયરે.—જં.
સ્વાતિનું બીંદુ પડવાથી, પેટ ભરાશે,
આશા પતંગ ઉમંગથી, ગયો ગગન મોઝાર.
વિંટળાઇ વંટોળીયો, પડયો પૃથ્વી આધારરે—જં.
મુરખડા મનડા સંતોસથી સુખ થાશે—જંજાળી.

(૩૦૪)—સતીદ્રોપદી.—

ઝટપટ જાવું રંગ જમાવું. નટવર ઘર, ખટપટ પ્રગટાવું. આ. વાહ, વાહ નારદના નામમાં, ખામી શી કામમાં, ઇશ્વર ધ્યાનમાં, રહેવું ગુલતાનમાં નારાયણુ નામ રટણુમાં............ઝટપટ.
ગોવિંદ ગુણુ ગાનમાં ભકતીરસ તાનમાં—આતમ જ્ઞાનમાં,
મસ્ત તોફાનમાં, કુશળ છું, કૃષ્ણુ કપટમાં........ઝટપટ.

(૩૦૫)—મોહિની ચંદ્ર—

ઝટ શ્યામ સલુણા ઘર આવોરે, હવે નાથ વધુ—ના તરસાવો. આવો.
અંતર પટમાં રહી અલબેલા, થન થન મનડું નચાવો. આવો.

(૩૦૬)—ગાયન દર્પણુ—રાગ, ગઝલ, પિસ્તો, (ખા. પર સમ. સુર.રી)

ઝરકી મોહબત ઝરકે તક બેઝર તો જગમેં ખારહે,
જોબની, મેં દેખ આયા, ઝરસે બેડા પારહે—ઝરકી૦
મેં હર તરહસેં સોચ દેખા જગમેં, ઝરકે કુચ્છ નહીં,
ઓર દેખા નસુંના મેને ઝરહી લ્હાં મુખત્યાર રહે—ઝરકી૦
માસુકોંકી મીઠી બાત પર ન દીલકો લોભા યાર,
ઝરકી મોહબત દીલમેં ઉનકે, ઝરહી ઉનકા યાર હે—ઝરકી૦
જીનોંકે મુસેદમ બદન નીકલે સુખન એ જાવતું,
તુમકો ન કરતી મીઆં વો ઝરકે કરતી પ્યારહે.—ઝરકી૦
એ દોસ્તો કહેતા હું તુમકો, ઝર સીવા ભાં નહિ કદર,
ચાહીયે દુનિયામેં ઝરકી, કીસનકા કીરતારરે—ઝરકી.

(૩૦૭)—ગાયન દર્પણુ—

ઝર હોવે તો હરકોઇ હોવે દીલદાર કીસીકા.
ઇસ મુસફીલીમેં નહી હોવે, કોઇ યાર કીસીકા—ઝર.
રખતા હું તુસે મોહબત મેરી બહોત ઉમેદ,
અબ કાહેકુ કરાતી એ, સોદાહે ખુશીકા—ઝર.
જંજીર ભલી તોક ભલી મૌતભી આતા,

પન હક ના રખે કીસીકું, ગિરફતાર કીસીકા-ઝર.

[૩૦૮]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, મેઘ. મલ્હાર—ખ્યાલ.

ઝુંઝુ બરજે બરસે ચમકે, કીની બરજે જીઅરા—ઝુંઝુ.
રૈન અંધારી પિયા ઘર નાહિ, ડારખે બાર દીઅરા,
જીમ જીમ જીમ જીમ બુંદ પરતહે લરજત મોરા જીઅરા—ઝુંઝુ

(૩૦૯)—બોડાણા ચરિત્ર—(વૈરાગ્ય ભજન.)

જુઠું જુઠું જગત ખરૂં જાણય માં રે.
જુઠી જનની. જુઠી જાયા, જુઠી મોહ ભરેલી માયા,
કાચ કુંપો છે કાયા, મમતા તાણ માં રે.
ગગને જામે વાદળ ગોટા, પાણીમાં પ્રગટે પરપોટા.
ખેલ વિશ્વને ખોટા—સાચો જાણ માં રે.
મારૂં મારૂં કરતાં મરતાં દ્રવ્ય કાજ પાપે નહી ડરતાં.
મેલી ચાલ્યા દામ ખજાને ખાણ માં રે.
જુઠી જાણો જગતની બાજી, આતશબાજી જાશે ગાજી,
અંતે સૌને સોવું છે, સ્મશાન માં રે.

[૩૧૦]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, પીલુ—ગઝલ.

ઝુલફેપુર પેચમે દીલ એસા ગીરફતાર હુવા, છુટના દુસવાર હુવા.
એઠ એઠલાયે નવા ધસ્કકા આજાર હુવા, મફ્ત બિમાર હુવા.
અપને એગાનો સે લઇ તેરે સબબ આંખ ચોરી, હમએ ઇનસાફ કીજ
હાય ! ઇસપર તીતાતો મુજસે સરોકાર હુવા, ઔર એ ઇનકાર હુવા
ખાક સેરાહી તેરે હીજમેં છાની એસી, હેશીયત તક ના રહી.
પાર તહુવો કે મેરે દસ્તા હરખા ર.વા, કેસા લાચાર હુવા.
હે સુના મેને કે છુપ છુપકે ચલે જાતે હો, ઇસકા બાએસ તો કહો.
સચ બતાવો કે એ કીસ્સે નયા પ્યાર હુવા. કૌન દીલદાર હુવા.
હમદમો હમ સુખનો મુનીસો નમશક્રે સરીક, ન રહા કોઇ રફીક,
દર્દે ગમમે મેરે ન કોઇભી ગમખાર હુવા, ગમ ફકત યાદ હુવા.

(૩૧૧)—સતિ—દેવહુતી—

ઝુલો ભ્રાત ભગવત મારા ઝુલો સ્વયં આત્મ પ્યારા,
જગતને ઝુલે શ્રી પ્રભુને ભગિની ભક્તિ ઝુલાવે—
અનંત બ્રહ્માંડને પારણે પોઢીને, ધાર્યું છે વસન વિશાળું,
અર્ક ચંદ્રાદિક હીરાલા જડીયા, દરસન લાગે રસાળું.
વેદ સ્મૃતિ તારાં માન કરે છે, ભક્તિથી મુક્તિ પમાડું.
વારી હું અંતર હિંચે હિંચોળું ઇચ્છું છું શરણ તમારૂં—

(૩૧૨)—જયરાજ—
ઝુમ ઝુમ નીંદીયા આઇરે; પિયા ! ઝુમ—ઝુમ.
જાઓ જાઓ બેભરાઇ જહાં રેન ગવાઈ પિયા—ઝુમ.
ઇતની ધીટી–કાહે ? બિનતી કરત હું.
અયસી ચતરાઇ ? અખનાઇકીયો સઇયાં, મોરા જીયાસે ભુરાઇ—ઝુમ.
(૩૧૩)—પુષ્પસેન–પુષ્પાવતી—
ઝુઠા યહી સંસાર હએ છોર દે માયા સબી.
આખાર ફના હોન હાર હએ. મોરદે માયા સબી.
કચ્ચી કાયા ઓર માયા, સુર્યકી છાયા સમઝ,
દિલમેં જો તેરે અહંકાર હએ છોડદે માયા સબી—ઝુઠા.
જન્મા વોહ જાતે સબી પીલા વોહ ખીર જાય;
ઉદયકા અસ્ત હએ–કાલ પીંડેકો ખાય—ઝુઠા.
(૩૧૪)—મીરાંબાઈ—રાગ ભજન—પદ.
ઝુલત રાધા સંગ ગિરધર ઝુલતા રાધા સંગ.
અબીલ ગુલાલકી ધુમ મચાઇ, ભર પિચકારી રંગ, ગિરીધર,
લાલ ભઇ બિંદ્રાબન જમુના, કેશર ચુવત રંગ. ”
નાચત લાલ અધર સુરભર, ધિમી ધિમી બાજે મૃદંગ. ”
મીરાં કહે પ્રભુ ગિરીધર નાગર, ચરન કમલકુદંગ.
(૩૧૫)—સ્વામીશ્રી અખંડાનંદજી—રાગ ભજન
ઝુઠા જગત અસાર નર્કકા દ્વારા હે—ઝુઠા,—ટેક.
અધિષ્ઠાન ચેતન મેં માયા, રજ્જુ સર્પ વત કૈસી છાયા,
જન્મ મરણકા ભેદ વેદસે ન્યારા હે—ઝુઠા.
ધર્મ કર્મ આભાસીત ભાસે, પાપ પુણ્યકે પડ ગયે પાસ,
બના કહી પિત માત કહિં સુત દારા હે—ઝુઠા.
બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રી, સય્યદ, શેખા, મુગલ પઠાની. કલ્પિત લેખા.
વૈશ્ય શુદ્ર કા ભાર સિરો પર ધારા હે—૩
વેદ કુરાં પઢિ (૨) કે મુઆ. બ્રત રોજા અન્ન ન છુઆ,
કાશી મક્કા. અખંડા ઝુઠ પસરા હૈ—ઝુઠા—૪
(૩૧૬)—સતિ તોરલ—
જેસલ કરી લે વિચાર માથે જમ કેરો માર,
સ્વપ્ના જેવોરે સંસાર, તોળાદે કરે છે પોકાર,
આવોને જેસલ રાય આપણ મળીયે,

ખરા સંત હોય ત્યાં જઇ ભળીયેજી.........
આ ભવ આવીયો અવતાર માથે સદ્‌ગુરૂ ધાર
જાણુ ધણીને દરબાર, બેડલી ઉતારે ભવ પાર—આવોને૦
મોતિ એરણમાં એરાય, માથે ઘરણ કેરો ઘાય
ફુટે ફોગટીયા કહેવાય સાચાની ખરે ખબરું થાય.—આવોને૦
નવલખ કોડળીઓ બંધાય ત્યારે ગાંધીડો કહેવાય,
હિરા માણેક હાટે વેચાય, તેના મુલ મોંઘેરાં થાય—આવોને૦
નિત્ય નિત્ય ઉઠી ન્હાવા જાય, કાયલા ઉજળા ન થાય,
એટા ગુણિકાને તે તો બાપ, કોને કહેવા જાય.—આવોને૦
દેખાદેખી કરવા જાય, એ નર અધુરીયા કહેવાય,
હાથમાં દીવો લઇને, છતી આંખે કુવે પડવા જાય,
એવિ ચાર જુગની વાણી, સતિ તોરલ દેતી ગાય.—આવોને૦

ટા (૩૧૭)—સાગર સરીતા—

ટાળ્યા ન ટળી જાયે લેખતે, લખ્યા લલાટ માંહિ—ટાળ્યા.
મુરખ પામર જરી નહિ, જાણે રીતી—ટાળ્યા.
જીવન ઘડી પલનું જો ચપળઆ, રહે વૃથા જગતમાં રાખીને પ્રીતી,
ભુપતિ બીમારી થઇ ભટકે છે, ચડેલો સરવકોને નથી વિતી—ટાળ્યા

ઠ (૩૧૮)—સતિ સરોજીની—

ઠગી જગતને ઠીક બની છું. હું તોરે સ્નેહે સાધવી, (૨)
ઠગ્યો નિહાયત નગર શેઠને, હરી પીત ને ચિત,
હાલ બેહાલ કર્યો હદબારે, પુર્ણ બતાવી પ્રીત—બનીછું.
ગાળા સુંઆવ્યા ચંદનને, અજ બનિયો મટી લાલ,
કામો કામ ઠગીને અંતે, જાહિર કાપી ઝાલ—બની છું.
ખુબ ઠગી ઠોલીને ખાંતે, ખડો કર્યો યમ દ્વાર.
હવે ઠગું તેઓ, હાસલમાં, ધરીને ભગુવો ભાર—બની છું.

ઠા [૩૧૯] જલસા સંગ્રહ—રાગ પરજ—ખ્યાલ.

ઠાકોરરે આઇઓ રાજ મારો રાજ બાંકા સીરદાર૦—ઠાકોર.
અરજ કરૂં છું મહમદશાહ રંગીલે, ગરે લાગું જીને સદારંગ કરોરે—ઠાકોર.

ડુ (૬૨૦) ધી. ડી. રે. સો. બુક. રાગ. ઝીલા—ભજન—

ઠુમક ચલત રામચંદ્ર બાજત પીજનીયા;

આંગનમે મલત જાત, આવત નગનીયાં.—ઠુમક.
ફીલફીલાત ઉઠતધાય પરતજુમી, લચપચાય;
ધાય માય ગોદીલેત, દશરથકી, રનીયા.—ઠુમક.

કુ (૩૨૧) જલસા સંગ્રહ–રાગ ભોપાલી. ખ્યાલ !
કરોરી નેયણુ નનંદીઆસોં,
ઇત બીતકી જુઠી સાચી લગાવત બીરહાન પ્યારે.—કરોરી.
કરજોર મોરાસીર સીજસ, અબ સાવકી નવાસોં કહાકહ એ–કરોરી.

(૩૨૨)—ચન્દ્રહાસ—
ડરમાં તું દીલ સાથ છોકરા ડરમા તું દીલ સાથ;
તુંને કોઇ ન મારે લાત........................છો.
તુને સંભાળુ પ્રીતથી પાળુ, ચાલ તુને મારો મ્હેલ દેખાડું,
ઘરેણાં વસ્ત્ર રૂડાં રૂડાં કહાડું, ચાલ તું જો મારા મ્હેલનાં ચિત્રો.
રમકડાં રૂડાં ન્યારાં વિચીત્રો, [ચાલ્યો આવ બિ. મા. ચાલ તુંને,
મારે કેવા છે કંકણુહાથ, જો જો મારે કેવા છે કંકણુ હાથ.—છો.
તમે માયાળુ દીલદયાળુ, સૌના કહ્યા વિના હું નહીં આવું,
તાત ભ્રાત પ્રિય માત કોપાવું, વિષ્યાજીએ હું સમ કહાવું.
(નાના નહિં,) હુંતો ત્યાં નહિ આવું, મને ના સતાવોરે,
જાઓ તમારે મારૂં શું છે કામ, તમે મુકો મારો હાથ.—છોકરા.

ડા [૩૨૩]–સ્નેહ સુધા—
ડાહ્યા ડમરા ભાભી લાગો રૂપાળો, કાલા ઘેલા લાગો છો શું ! રઢીયાળા.
પુરૂષ તણો પહેરીને જામો ઠીક જમાવ્યો રંગ,
રંગત રમશું રહેશું સંગે [૨] બળ્યા તમારા ઢંગ. (૨) ડાહ્યા.

ડો (૩૨૪) જલશા સંગ્રહ—રાગ ભૈરવી, ઠુમરી.
ડોલીયાં લે આવો મોરીરે, મેંતો ચલી પીયાકે દેશનગર–ડોલીયાં.
ચાર કહાર મીલે ડોલીયે લે, આવો મજલ મજલ પોહચાવો–ડોલીયાં.

ઢી (૩૨૫)—મીસ, જાનકીબાઈ–રાગ, દેશ, તાલ, દાદરા.
ઢીઢ લંગર નગર નગર, ડગર ડગર હે, રેરે.—ઢીઢ.
અધુર મધુર મુરલી લીયે, સંગ ફિરત મેરે,
નાચત ગાવત આવત જાવત, કરત સો સો ફેરે—ઢીઢ.

ઢું (૩૨૬)—સતિ પદ્મિની—
ઢુંઢન ચલી સબ સખીયનરે, મિલ ગયે પ્રભુ બીંદ્રાબનમેં.
હેલી ગોપીયન તનમનમેં, ખેલન ચાહત મોહનસે...આહા—ઢુંઢન.

નટવર શ્રી નંદદુલારે, બંસી અધરનપર સારે, હીલમીલ ગાવત સખીયન
મની ધધનીની સા ની સાની રે, સાની ધપ ધની સાની ધપ ધ.
મપ મધ પમ ગ ગમ પગ મગરે ગ રેગ સારે નીની સા,
હોગઇ હરખીત તનમનમેં.—

[૩૨૭]—બહારે—પરતાન—

ઢુંઢને માસુકકો, જાતે હએં હમ,
દેખીયે કબ લઓટ, કર આતે હએં હમ—ઢુંઢને.
(આ હા,હા,હા,હા, આ હા હા હા.) અય ખુદા તેરી મદદ દરકાર હ
હાથ તેરે આગે ફયલાતે હએં હમ—ઢુંઢને.
(આહ બેશક ઇશ્કકી શામત) સહલ હો દુશવાર એ રાહે જાદુ
આફતોસે ઇશ્કકી ગભરાતે હએં હમ—ઢુંઢને.
[ક્યા હએ ડકા, મીલ જાય પરીયા.]

ણ (૩૨૮)—ખોટાનો ખ્યાલ—રાગ, લાવણી, ખ્યાલ.

અણુ ગમતો છું, હવે પરોણો, મોહબ્બત, માયા સૌ ગઈ ઉડી,
શુદ્ધ સ્નેહની ફેલી સુવાશે, તેથી કતરાજી વધી પડી.—ણુ.
ખરી લાગણી ખોટે અર્થે, મનાવવા મન કારણ બની,
સંપ મહી કુસંપ કરાવ્યો, વેરણ વીધાત્રિ એ, બની—ણુ.
હતું ન હું—તું જ્યાંહિ કદી એ, ત્યાં "હુંપણું" બહુ મચી રહ્યું,
રહેમ નજર સૌ ગઈ ભુલાઈ, વ્હેમનું વાદળ ચડી રહ્યું.—ણુ.
ખ્યાલ વ્હેમનો ભરાયો મનમા, વા, વાયાથી નળીયું ખસ્યું;
મનના શત્રુ મનના મીત્ર, કંચન કીચ્ચડ માંહિ ફસ્યું.—ણું.
કાદવ કીચ્ચડ પડ ચડયાથી, સુવર્ણ—તે કથીર થયું,
મન તણા મમત્વ માંહિ, પુર ધર્મ સ્નેહનુ. વહી ગયું.—ણું.

ત (૩૨૯)—પ્રતાપી રાજસીંહ—

તમે વીઠલ વહેલા વળજોરે, પામર જાણી,
વીનતડી ઉરે ધરજોરે, પ્રીતમ પ્રાણી;
ગાય બીચારી રાંકડીને, કસાઇ વાડે સાર,
પલકમાં પાપી પ્રાણ લેસે, કોણ સુણે પોકારરે—તમે૦
પંચાળી પ્રભુ પડી પાસ ના, દુષ્ટ કૌરવ દરબાર.
તુમ વીણ અબળા જાતની, આ કોણ કરી લે વ્હારરે.

(૩૩૦)—કામલતા—

તમારે આસરે હું આવી, મને નાથ છોડી ન દેશો;

પ્રિય પ્રાણ કહી બોલાવી, હવે હાથ છોડી ન દેશો.
ભોળું હતું કુંવારૂં જ્યારે, આ મન મારૂં;
પ્રેમ જ્યોત પ્રગટાવી પરણ્યા, એ શું વ્હાલા, વિસારી દેશો,
ના કહેશો—મને નાથ.

(૩૩૧)—બુદ્ધદેવ—

તમને ઘટે નહિ આવું, કાન્ત, તમને ઘટે નહિ આવું;
આશ્રિતપર શું રીસાવું, કાન્ત, તમને ઘટે નહિ આવું.
માનસસરનાં રાજહંસ તમે, મુક્તાફળના ભોગી,
કુસુમ કુસુમતા, સમ સેજ સુંવાળી, મુકી થયા તમે યોગી કાન્ત—ત.
જે સરવર જળ પાન કર્યાં ત્યાં, કંટક કદી નવ ધરીયે,
સુખ દુઃખમાં નિશદિન અનુસરતી, કિંકરી કયમ પરહરીયે.

[૩૩૨]—શ્રી સિદ્ધ સત્યેન્દ્ર—રાગ—ભજન,

તમે ચેતજો લોકોરે, માથે મરણ તણો ધોકો,
પંખેરૂ જાય ચાલોરે, પીંજરા પડા રહા ખાલી;
ઉંચી તારી મેડીયો, અજબ જરૂખા, તાપર સેજ બીછાઇરે.
શેજપર છત્રની છાયારે, સંગ તો કોઇ નહિ આયા,
હાથી તારા જુલતા ઘોડા તારા જુલતા, સોને લંક છાઇરે.
કુંભકરણ વિભિષણ જેસા ભાઇરે, સગા માડીના જાયારે,
... ...સંગાથે કોઇ ન આયા—તમે૰

(૩૩૩)—શ્રી રૂકિમણી સ્વયંવર—રાગ, ગઝલ—કવ્વાલી.

તમારા વિરહમાં વ્હાલા, મને વૈરાગ્ર અકારો છે.
સુકોમળ સર્વ અંગોમાં, રહ્યા છો આપ અવિનાશી,
ભુલો શું દર્શ પ્યાસીને, ગુન્હો તો શો અમારો છે.
હૃદયની પાંખડી ઉઘડી સુવાના વહી ગયા ઝરણા,
વૃથા તે આપ વિણ સઘળું ઉગરવા ન કોઇ આરો છે.
વીયોગે આ શરીર બાળી, બની શું ભસ્મ વનમાળી,
ધ્વનિ તે ભસ્મથી નીકળે, તુંહિ તુંહિજ પ્યારો છે.

(૩૩૪)—કુસુમાવતિ—

તમે રસીયા બોલે પાળજો રાજ, વ્હેલા વ્હેલા વળજો,
દાસી ઉર અરજી ધરજો રાજ, વ્હેલા વ્હેલા વળજો.
સ્વામી નાથ છો પ્રાણ હમારા, અમ્રત આનંદ ભરજો રાજ...વ્હે.
નાર નવેલી તમ વિણ સ્વામી, કરમાશે મન ધરજો રાજ...વ્હેલા૰

(૩૩૫)–મીસ, ગૌહરજાન—રાગ કાફી–તાલ, ત્રીતાલ,
તનમન તોપે ડારૂંવાર તોરી સાંવરી સુરતયાં, ઔર નૈના રસીલે,—તન૦
મોહે બીન દેખે નહી પરત ચૈન, મોહે કહો કૈસેકટે દીન રૈન,
વિરહાગીન કરદીની લાચાર, તનમન તોપે ડારૂંવાર.

(૩૩૬)–મદાલશા–
ત્યાગી બન્યા પણ ત્યાગ ન કીધો, વાસના રહી વળગી.
ભગવાં પ્હેરી વેશ ગ્રહ્યો, પણ તૃષ્ણા ન થઈ અળગી.
જુઓ ભગવાનના ભવાડા શુષ્ક વેદાંતીનાં ધુંવાડા,
સોહં સોહં જાપે જપે નિત વાચક જ્ઞાનની વાત.
આપ બુડીયા એ અન્ય શું, તારો પ્રબળ વિકારો સાથ,
ધરમ પર પડે ધાડાં, મારે જ્ઞાનને કુહાડાં.—ત્યાગી૦

[૩૩૭]–ધી. ડી. રે. સો. બુક. રાગ દાદરા કહરવા.
તકરારી લેલો માલન જો આઇ બીકાનેરસે,
સોયા બેચા પાલક બેચા ઔર બેચી ચૌલાઇ.
ભરે બજાર મેં ડંડીમારી મેં માલનકી જાઇ,
જૈપુર બેચા જોધપુર બેચા, ઔર બેચા બીકાનેર.
હાં ગંગારામસે ટીકીટ કટાયા, જાનાહે અજમેર—તકરારીલેલો.

[૩૩૮]–પરસુરામ—
તમે સંભાળ જો આઘાવ, છોડું નેનની કટારી;
કામણ ગારી કાતીલ કારી, એ ઉર ભેદી જાય.
આરપાર અજબ ધારી હાં, ગણશું અમૃતના ઘા, એપ્રિય,
ઠરશું એક અભેદી અંન્તર, બ્રહ્મ ધુન ગાશું નિરંતર.
સ્વર્ગ લ્હાવ લેશું, પરસ્પર.—તમે.

(૩૩૯)–સુર્ય–કુમારી—
તમારાં શાં કરૂં સન્માન, મળ્યા છેને મનગમતા મ્હેમાન—તમારાં.
રૂદય ઢળી તમ ચરણે પડતું, દેવા આદર માન તમોને,
બાળા એ પુરવ જન્મની પીછાણ.
ભાગ્ય દેવી તવ દર્શન પામી, પ્રફુલ થયા મમ પ્રાણ–તમારાં.

(૩૪૦)–મીસ, ગૌહરજાન, રાગ ઝીંઝોટી, ત્રિતાલ.
તનમનકી સુધ વિસર ગઇ કેસી બજાઇરી બૌસરીયાં.
જબસે ધુન પડી કાનનમેં, નિંદ નહી મોરે, અરે નૈનનમેરે,
મિન્ત ગૌહર પિયા આવનકી, સુન મુરલીકી ધુન ભઇ બાવરીયારે.

(૩૪૧)–યોગ કન્યા—
તને એ નાથ નહિ છાજે, પડયો પ્યારમાં જુલ્મો ગુજારમાં,
સંતની સારલે સંસારમાં–નાથ અમૃત સાથે વિષ ઉપજાવીયું.
મણી વિષધરના શીરપર મુકયો–
પ્રભુ કરતાં ચતુરાઇ ચુકયો–ભુંડા એવું શું ભાવિયું,
કરૂણાકર થૈઇને તેં તો તનડાંને તાવિયું—નાથ.
(૩૪૨)—ભદ્રભામીની—
તમે જોબનના રંગે રંગાયાછો બ્હેન, ચમકે નેહ ભર્યાં નેન—જોબન૦
ગાલે ગુલાબી લાલી છવાયે, અંગે છવાયે રંગરેલ.........જોબન૦
જાઓ પ્રીતમજી પાસે પધારો, રંગ માણવા હો, બ્હેન......જોબન૦
(૩૪૩)—કળાવતી—રાગ ભૈરવિ, તીલાનો.
તન નનન તાધુમ તાના ધુમ તમ તનુમ,
છનનનન છુમ છન છુમ છન છુમ છન છુમ,
છન છુમ છન છુમ છનુંમ–તનનનન.
કિડ કિડધા કિડ કિડધા ધાધા ધાની ધાની ધાનુટ ધાધા,
તાધુમ તાના થુમ તાના થુમ થનુમ,
નાદર દર દર સનનન ગાઓ બજાવો.
સાની સાનીધ નીધનીધપ ધપ ધપમ પમપમગ.
મગ મગરી ગરી ગરીસા; સનનનન રૂમઝુમ રૂમઝુમ,
ઝુમ ઝનનનન ઝુમઝુમ ઝુમઝુમ ઝુમઝુન—તનનનન.
(૩૪૪)—જલસા સંગ્રહ—રાગ, ખમાચ, ઠુંમરી.
તરસઈ ઓ સારી રાત સેજે સૈયાં નાજઇઓ૦— તરસાઇ એ૦
હમસે અબદબીદ ઉનસે બીમલ રહે અબના માનુગી તોરી બાત–ત.
(૩૪૫)—જલસા સંગ્રહ—રાગ, મલ્હાર–ઠુમરી.
તએં તો બીજલી ચમક ચમક રહીલો.—તએં તો૦
ગરજ ગરજ બાદલ બરસ ન લાગે,
ડરક–ડરક, મોરા જીયા ધકધક રહીલો—તએં તો૦
(૩૪૬)—સત્યનારાયણ—(રાગ–માલકોષ)—
તારણ, મારણ, અધમોદ્ધારણ, કર જગ કારણ, કાંઇ દયા તું,
પાલન હાર સઉના દાતા..........................તારણ
નિર્દોષી દોષીત કર્યાં, ચડયું અણધાર્યું આળ,
અરજી, હરજી, સુણીને છોડવજે જંજાળ........તારણ.

(૩૪૭)—જલસા સંગ્રહ—રાગ, દેશ મલ્હાર—ઠુમરી.
તારા બંગલાની ખીરકી ઉગાડ હુંતો, ભિંજુ છું. મહારાજ.—તારા૦
નવરંગ મારી સારી જો ભીંજે, ઓર ભીંજે ચીર ગુલઝાર,
હુંતો ભીંજું છું મ્હારાજ.

[૩૪૮]—ગઝલે-નઝીર—રાગ, દેશ, ગઝલ.
તાબ ઉસકે દેખનેકી ન લાયે ચલે ગયે,
કયા કયા પરી જવાન થે આએ ચલે ગયે.
દારા રહા ન જમી—ન શીકંદર શાહ બાદશાહ,
તખ્તે જમીંપે સેંકડો આએ, ચલે ગયે.
આદમ રહા ન કોઇ પયગમબર રહા નહી,
વોભી સરે જમીંપે સમાએ ચલે ગયે.
માલમ થા પરે, ગુલેખાંકા ગુલરૂ ચાહમેં,
રૂકે હજારૂ બેહાકે આએ ચલે ગયે.
દેખા નઝીર સેંને ચમનમેં જો આપકુ,
મેદી ભરેજો હાથ દેખાવે, ચલ ગયે.

શ્રી [૩૪૯]—રમાદેવી—
ત્રિભુવન, તણો રચનાર, હાંહારે સખી,
કેવો ચતુર કિરતાર, ગગન મંડળ વિસ્તાર—હાંહારે સખી.
રવિશશિ ઉડગણ્ સાર, સાગર જગ ખારો જાણે,
સરીતા ફેર સ્નેહજ આણે, ભત્રપતિથી મોજો માણે.
દુનિયા એનેજ વખાણે; સાગર, સંસાર, સખી જો,
ભાવિ સરીતા નીરખજો, લિલા વિધ વિધ હરખાજો,
રત્ન નિધીથી પરખીજો, પ્રભુ મહિમાનો નહિ પાર—હાંહારે સખી.

[૩૫૦] જલસા સંગ્રહ—રાગ, કાલીંગડો, દાદરો.
તીહારો મનમેલો તેહા, ડારૂ મરેબિચ બહિયાં—તીહારો૦
ક્યા સાલુકા ઓઢનારે, બુંદ પરે રંગ જાય,
પરાએ સૈયાંસે બાત ન કરીયે, આજ રહે કલ જાય—તીહારો૦
ફુલમે ફુલ ગુલાબ કારે, ધુપપરે કુમલાય.
પરાએ સૈયાએ પ્રિતી ન કરીયે, ભોર ભયે ચલ જાય.—તીહારો૦

(૩૫૧)—જલસા સંગ્રહ—રાગ—કાફી—પદ.
તીરીઆં હરલાયો બિરહાની, એસો મેરો કંથ ગુમાની—તીરીઆં.
જાકી તીરીઆં તુમ હરલાયે, ઓ પ્રભુ અંતર જામી,

ઓ દોબીર બરે સમુદરપે, રોકત સારંગ પ્રાણી, એસો—તીરીઆં.
ચમકત શ્વાસ ફડકત નેના ગીરદ ઉડે અસમાની;
લક્ષમણ બીર બાલિ સુત અંગદ,હનુમાન હએ અભીમાની—એસો—તી.
કહત મંદોદરી, સુનપીયા રાવન, ઇતની અરજ મોરી માની.
રામકી તીરીયા રામકુ સોપો, રાજ કરો અભિમાની—એસો—તી.
મેઘનાદ જેસો પુત્ર હમારો, કુંભકરન જેસો ભાઇ.
લંકા જેસો કોટ હમારો, સાથ સમુદ્ર કાંઇ. એસો—તીરીયા.

(૩૫૨)—ગજલ. સ્થાન—
તુને પ્રીતકા વાયદા કરકે પ્રીયા, પ્રીત લગાના છોડ દીયા:
વોહ મહેરકી અંખીયા ફેરલીની, હરદમકા આના છોડ દીયા,
જરા દર્ષ દીખાકે બોલો સજન, તેરે બોલોપેં વારૂ, તન મન ધન.
તેરે ઇશ્કમેં ખોયા સારા જોબન, મૈંને અપના બેગાના છોડ દીયા,
ઇશ રાહમેં પહેલે નેંહ લગા, ઔર મનકો મોરે ફેર લીયા,
અયસેં બસે કીશ દેશમેં જા, ઇશ દેશકો આના છોડ દીયાં.
જા ઔરી સખી અજમેરકો, ચળ જહાં અપને પીયાકા બાસાં હય.
પીયા બિન કછુ ભાવત નહી, મૈંને દીલકા લગાના છોડ દીયાં.

(૩૫૩) ઉસ્તાદી—રાગ લલીત —તાલ, ત્રીતાલ—
તુમ બીછડન મોહે ચેન નહીં, કલ તુમ–બિછડત મોહે ચેન નહિ.
અબ કેસે કરૂં સુખરે. પલ પલ—તુમ.
ચેહી દરજો મોહે સદા, રંગમેં જાઉં, ઉનકે બલઅલ—તુમ.

[૩૫૪]—અસીરે હીર્સ—
તુમે કૌન અનરીત સીખાઇ, સુન સજન મોરી સુધ બીસરાઇ,
આસમાન જાલીમ સીતારો, પતી બીન સતી અતી દુર ગતી.
તન મન ધન સબ, તજકર બીરહન,
તડપ તડપ બીતી કઠીન અબ મીલન, કહા હમરા સુખ દરશન—તુમે.

(૩૫૫)—તારા સુંદરી—
તુંતો સમજ સમજ તારી મેળેરે, જીંદગી જાય તારી એળેજી.
વૈભવ તારો વહી જશે જેમ નદિયોનાં પુર,
વારૂ ઘટશે વદન તન નુરરે,—જીંદગી.
ચળકી દેખે ચાંદની ચાર ઘડી ચંડાળ,
અંતે ખુટશે કાળ, કરાળરે—જીંદગી.

અંધે ઝાલી આરશી, બ્હેરો ગીતે ગુલતાન,
મુંગો લાગ્યો, આલાપવાને ગાનરે,—જીંદગી.

(૩૫૬)—ઊર્વશી પુરૂરવા—

તું ચાલે ચાલ શાણી, સ્વર્ગે ચટકીલી ચાલથી,
ત્યાં ઇન્દ્ર તણા દરબાર મંહી વિસરે જે વ્હાલથી...તું૦
નારાયણના ઊરૂથી તન આ વિધીએ ઉપજાવ્યું,
અર્પ્યું રૂપ અનુપમ સાથે, મદભર મન ભાવ્યું.
એતો ઠીક, પણ આતો આણું પરણ્યા વિણ આવ્યું,
પરણાવિશું પ્યારથી.............................તું ચાલ.

(૩૫૭)—સતિ પાર્વતી—

તું તો પ્યારી મારા પ્રાણ કે, તને ઠગાય શું જીવજાન,
એતો જાણ્યા કહેવાના પ્રાણ, નથી હોં, કાંઇ હું, અંજાણ.
મ્હોં માંગ્યુ હાજર કરી દઉં છું, એનો આ શિરપાવ,
કંથ કહું છું હું તમ કાજે. આણો ભક્તિ ભાવ.
હ્યો હાથમાં માળા લઇને, નારાયણનું નામ,
લે નારાયણ, હે, નારાયણ, હે, નારાયણ.
તું થઈ ભગતાણી, વિદ્વાન ? તો હું. ભગતજી ચતુર સુજાણ.

[૩૫૮]—જાનિશાર—

તુમ ન આયે નગરીયા હમારીરે, રહે ગઈ સુની સેજરીયાં હમારીરે.
આંખે દીખાકે તુમને મેરે દીલસે રાહાકી,
સીને કે પાર હો ગઇ બરછી નીગાહકી.
તુમસે લડ ગઇ નજરીયાં હમારીરે, ચસ્કા નહી હય હાય તુમારી નીગાહમે.
આંખોકા અપની મયને બીછાઇ હય રાહમે, આવો આવો ડગરીયા હમારીરે.
રખની નતેગ કાંપિપર અય પ્રીતનગર કંહી;
બલખાન જાયે મુદ્દતમેં, નાજુક કમર કંહી, માનો માનો સાવરીયા હમારીરે.

[૩૫૯]—જલસા સંગ્રહ—રાગ—નટ—ઠુમરી.

તુમસે મોરો નેહ ભલઇવાં—તુમસે.
હમારો કહો તું એક ન માને, ઇન બાતન મેંડી સુધ બુધ રેડી.
કઠણ પ્રીતકી રીત કરો, અદન બદન કે બીજકે લંગરવા.—તુમસે.

(૩૬૦)—બુદ્ધદેવ—

તું છાની છાની નયન તલસાવે સખી શાને—તું.
તું ધીમી ધીમી પ્રિતમ પાસે અલી જાને, તું ધીમી ધીમી [૨] તું છાના.

રસકુંજની વિહારી, તું છે શાણી સુકુમારી,
વહેલી અધરસુધા, જઇ પાને, તું વહેલી, વહેલી (૨)—તું છાની.
હાં, હાં, મીઠી દૃષ્ટિ મીલાવી, હાવભાવથી રીઝાવી,
સ્નેહ રસમાં ભીંજાવી સુખી થાને, રસિકડી તું રસમાં (૨)—તું છાની.

(૩૬૧)—સત્યદેહવસ—

તું દાતા જગત્રાતા તેરો નીશદીન રહે નામ સબ સંસાર,
તેરો આધાર નીત બીચાર તોપે નીશર લાખ બાર.
કરમ ધરમ, રાખો શરમ, સબસુખ કરતાં તું દાતાર;
કયસી પ્યારી ફુલવાડી કુદરતકી ગુલકારી.
દેખો બહાર, કયસા નીખાર, છાયા હય હર ચમનમેં;
હરબનમેં હરબનમેં-તુંહી નીશદીન બશો કષ્ટ હરતા......તું દાતા.

(૩૬૨)—બહારે પરસ્તાન—

તુઝે પ્યારે કયસે પાઉં, કાહુ કએસે રતિયાં—તુઝે.
ભાયા પ્યારે તાહે જંગલ, છોડી સબકી પિતીયાં,
પાક ખુદા અબ યારહો તેરા, દેખે ખુશીકી તું બતિયાં.—તુઝે.

(૩૬૩)—જલસા સંગ્રહ—રાગ, પીલુ, ઠુમરી.

તુમહી બસતહો પ્રીતમ પ્યારે તનમે મનમે નેણુનમાંરે.—તુમહી.
સાવલી સુરત મોહિની મૂરત, જાદુસ કરગએ સેનનમારે—તુમહી.

[૩૬૪]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, કેદારો, હોરી.

તુમ ખેલો પિયાસંગ હોરીરે, અબિર ગુલાલ ઉડાયે.—તુમ૦
ચુવા ચંદન અત્તર અગરજા, ડફ મૃદંગકી, ધુંકાર ગાએ.—તુમ૦

(૩૬૫)—અહલ્યાબાઇ—

તું છોડ શરમાળી, શ્યામા માન મધુરી માન,
માન મધુરી માન બસ જાન કરૂં કુરબાન.
મને જાવા દયોને, આધા રોને કામણુગારા કાન,
કામણુગારા કાન તમે કેમ ભુલ્યા છો ભાન.
કામણુ તું કરનાર કપુરી અંતર વૃથા વલોવે,
હું બેરૂં છું મોટા ઘરનું શરમાવું છું હોવે.
હોવે તજી તું આપ હઠીલી અધરામૃતનું પાન (૨)—

તે [૩૬૬]—ધી. ડી. રે રેકો. બુક—રાગ કવ્વાલી.

તેરી જાનસે ફિદા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો.

તેરે ઇસ્કને સતાયા, ગલીયામે તેરી આયા, બદનામ હો ચુકા હું ચાહે બોલો.
તેરે ગલેમેં ગજરા મેરે ગલેમેં સેરા, બદનામ હો ચુકા હું. ચાહે બોલો.

(૩૬૭)—જુલમી વ્હેશી—

તેરી રજાપે મય રાજી, હું કસમ લે;
અબ ન સતા મુજે દામો, દીરમ લે. તેરી૦
અહાંસે ચલા જા, કહીં કો રકમ લે,
બાકી જો જર હય ભેજદુંગી, દમ લે, તેરી૦

[૩૬૮]—ભુલભુલૈયાં—

તેરી મેરી જોડી બની, પિયા પ્યારે પે જાઉં નિસાર;
તેરી મેરી જોડી બની, સુંદરયા, પ્યારે આ જાયેં વારી.
મોરી જાન નૈનાસે નૈના લગાવો, મુજે ભારીસી સાડી દીલાનારે,
જીસમેં ગોટા કીનારી મસાલે, તુજે ભારીસી સાડી દીલાદું.
ઘરમે ગોટા કીનારી મસાલે, દીલબર, સુંદર, મનહર જાન,લે સમાન;
ચલે દોકાનમેં કુરબાન કુરબાન—તેરી મેરી.

[૩૬૯]—બુલ્બુલેહર—

તેરી બતલાદે હુંશીયા......રી, કુછ મંત્ર મોહકા ડારી;
હોગા મેરા કામ સિદ્ધ અબ તુંહે, ચતુર સુજાન;
મધુકરકા જ્યોં કમલમેં, હોતાહે પરવશ આનરે—તેરી૦
તેરે તિરછે નેન બાનશે—હોગા વો લાચાર;
જ્યોં પારધિ હરિણુકો, શરમાર કરે બેજારરે—તેરી૦
મેં મદમાતી છેલછબીલી, છલબલસે ભરપુર;
ભલ ભલેકો પાડે પલમેં કયા ઇનકા મકદૂરરે—તેરી૦

(૩૭૦)—રામવર્ષા—રાગ, પીલુ, તાલ, દીપચંદી.

તેરી મેરે સ્વામી યહ બાંકી અદા હે, કંહી દાસ હૈ તૂં કહીં ખુદ ખુદા હૈ.
કહીં કૃષ્ણુ હે તું કહી રામ હૈ તું, કંહી સંગી હૈ તું કહીં જુદા હૈ.
પલાયા હૈ જબસે મુઝે જામ તુને, મેરી આંખમાં કયા નયા ગુલ ખિલા હૈ;
તેરે ઇશ્ક કે બહેરે મેં મસ્ત હૂં મૈં, બકામેં ફના હૈ ફનામેં બકા હૈ.
તેરી જાત પાક હૈ તશબિહસે ફાદગ, મગર રંગ તશબિહ તુઝપર ચઢા હૈ;
ન જારા તેરા રામ હરજાંહ પૈ દેખું હરએક નગમાં એ જાં ? તેરી સદા હૈ.

[૩૭૧]—કબિર ભજન—રાગ, ભજન, પદ.

તેરે સીરપર શ્રી ભગવાન, ઉદાસી મનવા કાહેકો ભયો,
કયોંરે મનવા ડગમગ ડોલે, ધીરજ કયોં ન ધરે.

તેરે સીરપર રામધણી હય, ભટકત કાહે કો ફરે—ઉદાસી.
હલન ચલનકો પગ યા તેરા, હરી સેવનકો હાથ;
હરી ભજનેકા મુખડા તેરા, હરી દરસકો નૈન—ઉદાસી.
કહે કબીર સુનો ભાઇ સાધુ, યે પદ હે નિરવાણ;
એ પદકી કોઇ નીંદા કરે તો વાકો કોનસી સાન—ઉદાસી.

[૩૭૨]—કાનના માણસ—રાગ કવાલી, (ચુ+મ. શાહ)

તે હોય જે ! કાનના માણસ! નિકંદન, નીજનું કાઢે છે!
નિકંદન નિજનું કાઢે છે! ને સાહમાને સતાવે છે!
ગણે ના તે સત્ય કે અસત્ય ! વિવેક બુદ્ધિ દોડાવી,
સુણે કો કાનથી વાતો કે, મૂકે મન ઘોડા ! દોડાવી,
પછી, જુવે છે ના યશ કે અપયશ, જૂવે ના લાભ કે હાની.
નહે વિચારે પોતાનાં સુણતાં વાત તોફાની
સદંતર હોય જુઠું પણ, ખરે તે સુણતાં માને.
ખરે તે 'કાનના માણસ' વીચરે નહિં કંઇ સાને.

(૩૭૩)—મીસ રોઝા—રાગ કાફી—

તેરી જલ જાયા નંબરદારી ફુરતી ન લાયા ટોલકી,
ભરા કટોરા દુધકા, મેં ગોલું તું પી, મૈં બેટીરે જાટકી, તેરી લગી ધરમકી.
રેલો મેરા જાટકારે ઘરકા નંબરદાર,સગી બત્રીજી એયકે ઉતર ગયા ગંગાપાર
લંબી સડક લાહોરકી રેલુવે, પકડા, જાય તાર તાર માથે ચકર,
રેલુવે લેના છોડાય-તેરી.

(૩૭૪)—મીઠા જહર—

તેરા જાદુ ન ચલેગા જાદુગરની.
છલતેરે બલતેરે કલતેરે આગે આયે તુઝકો,
ખાયે સુખ હરની—તેરા૦
અપજશી અપજશ છયા તેરા જગમેં.
છક મેં અપને કાટે બોતી હય, કર, બુરી કરની—તેરા૦

(૩૭૫)—જલસા સંગ્રહ—રાગ-દેશ-હોરી.

તેરી હોરી ખેલનમેં ટોના, મેંતો નહિ આવું શામ સલોના-તેરી૦
તુને એસો ફાગ મચાયો, મેઘ ફુલો બેહાને આયો—તેરી૦
સાચી પ્રીત લગીહો પેઆરેસે, દેઆં પાર મીલ ગયો સેના.—તેરી૦
લાગગઇ તબલાજ કાએકી, તેરી હોનીથી સોહોના,
તુંમ સુનીઓ નનંદ જેઠાના—તેરી૦

[૩૭૬]—ગાયન દર્પણ—રાગ-કાલીંગડો, તાલ-ત્રીતાલ.

તેં તો મને ઠગી ઠગી મારા રાજ—તેં તો.
ચંદ સરીખો તારો મુખડો બીરાજે;
બાતડી કરો છો ફગી ફગી-મારા રાજ-તેં તો.

(૩૭૭)—કવિ તાનસેન-રાગ માલકોષ.

તેરી ગત અપાર, મોસે બરન ન જાત નિરંજન નારાએન, તેરી.
તુહી ચાંદા તુહી સુરજ તુહી પવન તુહી પાની. તુહી ઉગરન તુહી નારાએન-તેરી.
તુમ બ્રહ્મા તુહી વિષ્ણુ તુહી અગમ તુહી નીગમ, તુહી સુરજ પારાએન
તાનસેન કહે પ્રભુ તોઈ કીર્તાવન, સુમર, સુમર ભયે પારાએન-તેરી૦

(૩૭૮)-ગાયન દર્પણ-રાગ, જીલ્લો, દીપચંદી, હોરી.

તોરે બ્રીજમેં નાર કાં ઠોરી, સામરેને હમસે મચાલીની હોરી-'સામરેને'
અપનેરે અપને મંદીરસે નીકસી, કોઈ સાંવરી કોઇ ગોરી;
કોઇ અત્તર લીનો, કોઇએ ચંદન લીનો,
અબીર લીયો ભર જહોલી 'સામરેને'-તોરે૦

થ [૩૭૯]-ચંદ્રહાસ-

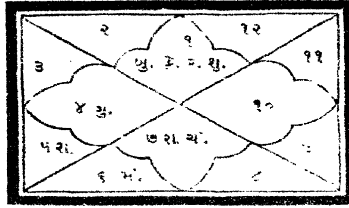
થતોરે દુઃખદ કલેશ, સહુને ઘર વિશે મનમાં સહુને,
કેમજ મુકું મિત્ર ભુવનને.
એક તરફથી મિત્ર વળગતો, બીજી તરફથી બેન મારાં.-કેમજ.
મન મુશ્કેલી ઉપજી છે મોટી, કેમ ચાલુ કરી ન્યારા.-કેમજ.

(૩૮૦)-મીસ કાલી જાન-રાગ-બરવા, તાલ દાદરા.

દઈ મારે તુ તુરકવાને વેર લઇરે;
આપ જગે ઓર મોયકો જગાવે,
મેરી એક લાખ રૂપૈયેકી નીંદ ગવાંઇરે.-દઇ૦

આમોફોન ગાયન સંગ્રહ ભાગ ૨ જો સમાપ્ત.

સુદિની કુણ્ડલી.

વૈશા
ખ્રીશ
પારઃ
"
મોહ
ફેસલ

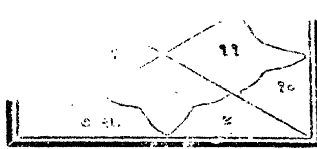
તિથિ	વાર.	અંગ્રેજી તારીખ.	
૧	સોમ .	૧૯	વૈશાખ માસ બેઠો.
૨	મંગળ.	૨૦	ચાંદરાત.
૩	બુધ .	૨૧	સિદ્ધિયોગ ૧૭–૯ સુધી. દગ્ધયોગ ૩૬–૪૨ સુધી છે. કલ્પ
૪	ગુરૂ...	૨૨	વિષ્ટિ ૩–૪૪ પછી બેસે છે તે ૩૦–૪૫ સુધી રહેશે. મૃ
૫	શુક્ર...	૨૩	નરસિંહ મેહેતાના પુત્ર શામળશાહનાં આજે લગ્ન થયાં હ
૬	શનિ .	૨૪	પારસી–સરોશ રોજનો હમકારો.
૭	રવિ .	૨૫	વિષ્ટિ ૧૩–૨૨ પછી બેસે છે. તે ૪૦–૫૧ સુધી રહેશે.
૮	સોમ .	૨૬	ભરણી નક્ષત્રનો સૂર્ય ૨૮–૩૮ પછી થાય છે. પારસી–ક.
૯	મંગળ.	૨૭	પારસી–બેહરામ રોજનો હમકારો.
૧૦	બુધ .	૨૮	વિષ્ટિ ૨૯–૪૧ પછી બેસે છે તે ૫૮–૩૦ સુધી રહેશે.
૧૧	બુધ .	૦	એકાદશીનો ક્ષય છે. શ્રી રાધાવલ્લભી સંપ્રદાયના આચાર્ય
૧૨	ગુરૂ...	૨૯	મેષ રાશિનો શુક્ર ૧૦–૧ પછી થાય છે. વિષ્ણુ માર્ગી એ
૧૩	શુક્ર...	૩૦	પ્રદોષ.
૧૪	શનિ .	૧	વિષ્ટિ ૫૮–૫૫ પછી બેસે છે. સિદ્ધિયોગ ૫૮–૪૧ પછી
૧૫	રવિ .	૨	વિષ્ટિ ૩૦–૧૮ સુધી છે. મેષનો બુધ ૧૧–૪૦ પછી થાય
૧૫	સોમ..	૩	યમઘંટયોગ ૨–૫૫ પછી બેસે છે. વૈશાખ સ્નાનની સમા
૧	મંગળ.	૪	
૨	બુધ ..	૫	વિષ્ટિ ૪૨–૨૩ પછી બેસે છે. અમૃત સિદ્ધિયોગ ૧૪–૧૧
૩	ગુરૂ...	૬	વિષ્ટિ ૧૪–૫૪ સુધી છે. બુધનો અસ્ત પૂર્વ દિશામાં ૧–૫
૪	શુક્ર...	૭	
૫	શનિ .	૮	પારસી–શહેનશાહી માહ ૯ મો તથા કદમી માહ ૧૦ મે
૬	રવિ .	૯	વિષ્ટિ ૨૮–૪૧ પછી બેસે છે.
૭	સોમ .	૧૦	વિષ્ટિ ૦–૧૨ સુધી છે. સિદ્ધિયોગ ૪૨–૫૯ સુધી છે. કૃતિ
૮	મંગળ.	૧૧	પંચક ૧૪–૩૯ પછી બેસે છે. મૃત્યુયોગ ૪૬–૨૦ પછી
૯	બુધ .	૧૨	પંચક.
૧૦	ગુરૂ...	૧૩	પંચક. વિષ્ટિ ૪–૪ પછી બેસે છે તે ૩૩–૩૪ સુધી રહેશે.
૧૧	શુક્ર...	૧૪	પંચક. અમૃત સિદ્ધિયોગ ૪૮–૫૩ પછી બેસે છે. અપરા
૧૨	શનિ ..	૧૫	પંચક. ૪૭–૧૨ સુધી છે. શનિ પ્રદોષ. પારસી–કદમી. દે
૧૩	રવિ .	૧૬	વિષ્ટિ ૨૪–૪૬ પછી બેસે છે તે ૫૨–૧૯ સુધી રહેશે. શિ
૧૪	સોમ .	૧૭	શ્રાદ્ધની અમાવાસ્યા.
૩૦	મંગળ.	૧૮	વૃષભરાશિનો બુધ ૪૧–૩૬ પછી થાય છે. ઉદયાત્ અમાવાસ

દુકાળનાં લક્ષણ—રાતે નિર્મળું આકાશ રહે, પ્રભાતે મેઘાડમ્બર થાય, મધ્ય
વાવે મગ, તો પૂર્વામાં વાવે તલ." પૂર્વાભીઆ તલ ને મગ વાવવાને મઘ

અંગ્રેજી તારીખ	પારસી રોજ શેહેનશાહી	હિજરીના રોજ કદમી	હિજરીના રોજ શુ. શાહી	માહમેદન તારીખ	મુસલ્મી તારીખ	દિનમાન. દિ. માન.	સૂર્યોદય.	સૂર્યાસ્ત.	ચંદ્રની રાશિઓ.	ક્રાંતિ.	ભરતી.
						ઘ૦ પ૦	ક. મિ.	ક. મિ.		ઘ. પ.	ક. મિ.
૧૯	૧૨	૨૮૨	૨૫૨	૨૯	૧૫	૩૨-૨૧	૫-૩૨	૬-૨૮	વરખ.	૬૦- ૦	૧૨- ૩
૨૦	૧૩	૨૮૩	૨૫૩	૧	૧૬	૩૨-૨૨	૫-૩૨	૬-૨૮	વરખ.	૨- ૮	૧૨-૫૧
૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	૧૪	૨૮૪	૨૫૪	૨	૧૭	૩૨-૨૩	૫-૩૧	૬-૨૯	મિથુન.	૬૦- ૦	૧-૩૯
૨૨	૧૫	૨૮૫	૨૫૫	૩	૧૮	૩૨-૨૪	૫-૩૧	૬-૨૯	મિથુન.	૮-૧૩	૨-૨૭
૨૩	૧૬	૨૮૬	૨૫૬	૪	૧૯	૩૨-૨૫	૫-૩૧	૬-૨૯	કર્ક...	૬૦- ૦	૩-૧૫
૨૪	૧૭	૨૮૭	૨૫૭	૫	૨૦	૩૨-૨૬	૫-૩૧	૬-૨૯	કર્ક...	૧૬- ૮	૪- ૩
૨૫	૧૮	૨૮૮	૨૫૮	૬	૨૧	૩૨-૨૮	૫-૩૦	૬-૩૦	સિંહ.	૬૦- ૦	૪-૫૧
૨૬	૧૯	૨૮૯	૨૫૯	૭	૨૨	૩૨-૨૯	૫-૩૦	૬-૩૦	સિંહ.	૩૦-૨૩	૫-૩૯
૨૭	૨૦	૨૯૦	૨૬૦	૮	૨૩	૩૨-૩૧	૫-૩૦	૬-૩૦	કન્યા.	૬૦- ૦	૬-૨૭
૨૮	૨૧	૨૯૧	૨૬૧	૯	૨૪	૩૨-૩૨	૫-૩૦	૬-૩૦	કન્યા.	૪૭- ૨	૭-૧૫
૨૯	૨૨	૨૯૨	૨૬૨	૧૦	૨૫	૩૨-૩૩	૫-૨૯	૬-૩૧	તુલા.	૬૦- ૦	૮- ૩
૩૦	૨૩	૨૯૩	૨૬૩	૧૧	૨૬	૩૨-૩૫	૫-૨૯	૬-૩૧	તુલા.	૬૦- ૦	૮-૫૧
૩૧	૨૪	૨૯૪	૨૬૪	૧૨	૨૭	૩૨-૩૬	૫-૨૯	૬-૩૧	તુલા.	૧૦-૪૪	૯-૩૯
૧	૨૫	૨૯૫	૨૬૫	૧૩	૨૮	૩૨-૩૮	૫-૨૮	૬-૩૨	વૃશ્ચિક.	૬૦- ૦	૧૦-૨૭
૨	૨૬	૨૯૬	૨૬૬	૧૪	૨૯	૩૨-૩૯	૫-૨૮	૬-૩૨	વૃશ્ચિક.	૩૯- ૯	૧૧-૧૫
૩	૨૭	૨૯૭	૨૬૭	૧૫	૩૦	૩૨-૪૦	૫-૨૮	૬-૩૨	ધન...	૬૦- ૦	૧૨- ૩
૪	૨૮	૨૯૮	૨૬૮	૧૬	૩૧	૩૨-૪૧	૫-૨૮	૬-૩૨	ધન...	૬૦- ૦	૧૨-૫૧
૫	૨૯	૨૯૯	૨૬૯	૧૭	૧	૩૨-૪૨	૫-૨૮	૬-૩૨	ધન...	૮-૧૩	૧-૩૯
૬	૩૦	૩૦૦	૨૭૦	૧૮	૨	૩૨-૪૩	૫-૨૭	૬-૩૩	મકર.	૬૦- ૦	૨-૨૭
૭	૧	૩૦૧	૨૭૧	૧૯	૩	૩૨-૪૪	૫-૨૭	૬-૩૩	મકર.	૩૩-૫૦	૩-૧૫
૮	૨	૩૦૨	૨૭૨	૨૦	૪	૩૨-૪૪	૫-૨૭	૬-૩૩	કુંભ.	૬૦- ૦	૪- ૩
૯	૩	૩૦૩	૨૭૩	૨૧	૫	૩૨-૪૫	૫-૨૭	૬-૩૩	કુંભ.	૫૩-૪૫	૪-૫૧
૧૦	૪	૩૦૪	૨૭૪	૨૨	૬	૩૨-૪૬	૫-૨૭	૬-૩૩	મીન.	૬૦- ૦	૫-૩૯
૧૧	૫	૩૦૫	૨૭૫	૨૩	૭	૩૨-૪૭	૫-૨૭	૬-૩૩	મીન.	૬૦- ૦	૬-૨૭
૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૭-૧૫
૧૨	૬	૩૦૬	૨૭૬	૨૪	૮	૩૨-૪૮	૫-૨૬	૬-૩૪	મીન..	૭-૩૪	૦
૧૩	૭	૩૦૭	૨૭૭	૨૫	૯	૩૨-૪૮	૫-૨૬	૬-૩૪	મેષ...	૬૦- ૦	૮- ૩
૧૪	૮	૩૦૮	૨૭૮	૨૬	૧૦	૩૨-૪૯	૫-૨૬	૬-૩૪	મેષ...	૧૬-૫૨	૮-૫૧
૧૫	૯	૩૦૯	૨૭૯	૨૭	૧૧	૩૨-૫૦	૫-૨૬	૬-૩૪	વરખ..	૬૦- ૦	૯-૩૯
૧૬	૧૦	૩૧૦	૨૮૦	૨૮	૧૨	૩૨-૫૦	૫-૨૬	૬-૩૪	વરખ.	૨૩-૧૮	૧૦-૨૭

વાણી, વખ પખ બે આઇલા, વર્ષા તો વર્ષા ને વાયલા તો વાયલા.

૧ બુધ...	૧૯	જેઠ માસ બેઠો. ચર્તુરાત. ગંગાદશહરાનો આરંભ. કરવો
૨ ગુરૂ ...	૨૦	મૃત્યુયોગ ૩૦–૮ સુધી છે. મોહમેદન–રમજાન માસ.
૩ ગુરૂ ..	૦	ત્રીજનો ક્ષય છે.
૪ શુક્ર...	૨૧	વિષ્ટિ ૨૩–૨૫ પછી બેસે છે તે ૫૦–૨૮ સુધી રહેશે.
૫ શનિ ..	૨૨	માર્ગી મંગલ ૧૬–૨૩ પછી થાય છે. પારસી–કદમી દે
૬ રવિ ..	૨૩	પારસી–કદમી દે મહીનાના આરંભ.
૭ સોમ..	૨૪	વિષ્ટિ ૩૫–૨૯ પછી બેસે છે. રોહિણી નક્ષત્રનો સૂર્ય
૮ મંગળ.	૨૫	વિષ્ટિ ૩–૪૭ સુધી છે. દુર્ગાષ્ટમી. [છે. કપાસ, કે
૯ બુધ ..	૨૬	પા૦ શાહેનશાહી અરદીબેહેસ્તનું જશન.
૧૦ ગુરૂ...	૨૭	વિષ્ટિ ૫૮–૩૫ પછી બેસે છે. દશહરાની સમાપ્તી. પા
૧૧ શુક્ર...	૨૮	વિષ્ટિ ૨૮–૩૪ સુધી છે. નિર્જલા એકાદશી ઉદયાત્ ૨૮–
૧૨ શનિ ..	૨૯	સિદ્ધિયોગ ૧૭–૫૫ પછી બેસે છે. શનિપ્રદોષ.
૧૩ રવિ ..	૩૦	સાવિત્રી વ્રતનો આરંભ. પારસી–કદમી દે મહીનાનું એ
૧૪ સોમ..	૩૧	વિષ્ટિ ૩૫–૫૬ પછી બેસે છે. યમઘંટયોગ ૨૬–૫૮ સુધી
૧૫ મંગળ.	૧	વિષ્ટિ ૮–૧૩ સુધી છે. વટપુર્ણિમા અને સાવિત્રી વ્રત !
૧ બુધ ..	૨	યમઘંટયોગ ૩૬–૯ પછી બેસે છે.
૨ ગુરૂ ...	૩	મિથુન રાશિનો બુધ ૨૮–૩૩ પછી થાય છે.
૩ શુક્ર...	૪	વિષ્ટિ ૨૨–૩૩ પછી બેસે છે તે ૫૮–૫૫ સુધી રહેશે.
૪ શનિ ..	૫	સંકષ્ટચતુર્થી. ચંદ્રોદય કલાક ૯ મિનિટ ૨૧ ફસલી–
૫ રવિ ..	૬	
૫ સોમ..	૭	પંચક ૩૩–૫૦ પછી બેસે છે. સિદ્ધિયોગ ૨–૩ સુધી છે
૬ મંગળ.	૮	પંચક વિષ્ટિ ૩–૪૧ પછી બેસે છે તે ૩૪–૦ સુધી રહે
૭ બુધ ..	૯	પંચક કાલાષ્ટમી પારસી–અરદીબેહેસ્ત રોજનો હમકા
૮ ગુરૂ ..	૧૦	પંચક.
૯ શુક્ર ...	૧૧	પંચક. વિષ્ટિ ૨૮–૨૮ પછી બેસે છે તે ૫૮–૪૮ સુધી
૧૦ શુક્ર ...	૦	દશમનો ક્ષય છે.
૧૧ શનિ ..	૧૨	પંચક ૭–૩૪ સુધી છે. શિવમાર્ગીઓની યોગિની એકા
૧૨ રવિ .	૧૩	દગ્ધયોગ ૪૯–૫૬ સુધી છે. વિષ્ણુમાર્ગીઓની યોગિની
૧૩ સોમ..	૧૪	વિષ્ટિ ૪૪–૨૩ પછી બેસે છે. મિથુન રાશિનો સૂર્ય ૯–
૧૪ મંગળ	૧૫	વિષ્ટિ ૧૧–૨૮ સુધી છે. પારસી–આદર રોજનો હમકા
૩૦ બુધ...	૧૬	શ્રાદ્ધની અમાવાસ્યા ઉદયાત્ ૩૨–૨૯ સુધી.

"જો વરસે હાથીઓ તો મોતીએ પુરાય સાથીઓ." વળી

જામી પડે છે. તેમાં વિશેષ જાર–કઠોળની નીપજ

	પારસી રોજ	[illegible] રોજ	[illegible] રોજ	મોહમેદન તારીખ	ખ્રિસ્તી તારીખ	ઘ. પ.	ક. મિ.	ક. મિ.	[illegible]	[illegible] પ.	ક. મિ.
૭	૧૧	૩૧૧	૨૮૧	૨૯	૧૩	૩૨—૫૧	૫—૨૬	૬—૩૪	મિથુન.	૬૦— ૦	૧૨— ૩
૮	૧૨	૩૧૨	૨૮૨	૧	૧૪	૩૨—૫૨	૫—૨૬	૬—૩૪	મિથુન.	૨૯—૩૬	૧૨—૫૧
૯	૧૩	૩૧૩	૨૮૩	૨	૧૫	૩૨—૫૪	૫—૨૫	૬—૩૫	કર્ક...	૬૦— ૦	૧—૩૯
૦	૧૪	૩૧૪	૨૮૪	૩	૧૬	૩૨—૫૫	૫—૨૫	૬—૩૫	કર્ક...	૩૬—૩૯	૨—૨૭
૧	૧૫	૩૧૫	૨૮૫	૪	૧૭	૩૨—૫૬	૫—૨૫	૬—૩૫	સિંહ..	૬૦— ૦	૩—૧૫
૨	૧૬	૩૧૬	૨૮૬	૫	૧૮	૩૨—૫૫	૫—૨૫	૬—૩૫	સિંહ..	૪૮—૨૬	૪— ૩
૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩	૧૭	૩૧૭	૨૮૭	૬	૧૯	૩૨—૫૪	૫—૨૫	૬—૩૫	કન્યા ..	૬૦— ૦	૪—૫૧
૪	૧૮	૩૧૮	૨૮૮	૭	૨૦	૩૨—૫૩	૫—૨૫	૬—૩૫	કન્યા ..	૬૦— ૦	૫—૩૯
૫	૧૯	૩૧૯	૨૮૯	૮	૨૧	૩૨—૫૨	૫—૨૬	૬—૩૪	કન્યા .	૫—૫૧	૬—૨૭
૬	૨૦	૩૨૦	૨૯૦	૯	૨૨	૩૨—૫૧	૫—૨૬	૬—૩૪	તુલા ..	૬૦— ૦	૭—૧૫
૭	૨૧	૩૨૧	૨૯૧	૧૦	૨૩	૩૨—૪૯	૫—૨૬	૬—૩૪	તુલા ..	૨૯—૨૯	૮— ૩
૮	૨૨	૩૨૨	૨૯૨	૧૧	૨૪	૩૨—૪૮	૫—૨૬	૬—૩૪	વૃશ્ચિક	૬૦— ૦	૮—૫૧
૯	૨૩	૩૨૩	૨૯૩	૧૨	૨૫	૩૨—૪૭	૫—૨૭	૬—૩૩	વૃશ્ચિક.	૫૭—૩૨	૯—૩૯
૦	૨૪	૩૨૪	૨૯૪	૧૩	૨૬	૩૨—૪૬	૫—૨૭	૬—૩૩	ધન...	૬૦— ૦	૧૦—૨૭
૧	૨૫	૩૨૫	૨૯૫	૧૪	૨૭	૩૨—૪૬	૫—૨૭	૬—૩૩	ધન...	૬૦— ૦	૧૧—૧૫
૨	૨૬	૩૨૬	૨૯૬	૧૫	૨૮	૩૨—૪૫	૫—૨૭	૬—૩૩	ધન...	૨૬—૩૪	૧૨— ૩
૩	૨૭	૩૨૭	૨૯૭	૧૬	૨૯	૩૨—૪૪	૫—૨૭	૬—૩૩	મકર ..	૬૦— ૦	૧૨—૫૧
૪	૨૮	૩૨૮	૨૯૮	૧૭	૩૦	૩૨—૪૩	૫—૨૭	૬—૩૩	મકર..	૫૨—૫૮	૧—૩૯
૫	૨૯	૩૨૯	૨૯૯	૧૮	૩૧	૩૨—૪૨	૫—૨૮	૬—૩૨	કુંભ...	૬૦— ૦	૨—૨૭
૬	૩૦	૩૩૦	૩૦૦	૧૯	૧	૩૨—૪૧	૫—૨૮	૬—૩૨	કુંભ .	૬૦— ૦	૩—૧૫
	૧	૩૩૧	૩૦૧	૨૦	૨	૩૨—૪૧	૫—૨૮	૬—૩૨	કુંભ .	૧૩—૨૦	૪— ૩
	૨	૩૩૨	૩૦૨	૨૧	૩	૩૨—૪૦	૫—૨૮	૬—૩૨	મીન .	૬૦— ૦	૪—૫૧
	૩	૩૩૩	૩૦૩	૨૨	૪	૩૨—૩૯	૫—૨૮	૬—૩૨	મીન...	૨૭—૫૦	૫—૩૯
	૪	૩૩૪	૩૦૪	૨૩	૫	૩૨—૩૮	૫—૨૮	૬—૩૨	મેષ...	૬૦— ૦	૬—૨૭
	૫	૩૩૫	૩૦૫	૨૪	૬	૩૨—૩૭	૫—૨૯	૬—૩૧	મેષ ..	૩૭— ૬	૭—૧૫
	૬	૩૩૬	૩૦૬	૨૫	૭	૩૨—૩૬	૫—૨૯	૬—૩૧	વરખ .	૬૦— ૦	૮— ૩
	૭	૩૩૭	૩૦૭	૨૬	૮	૩૨—૩૫	૫—૨૯	૬—૩૧	વરખ .	૪૩—૩૩	૮—૫૧
	૮	૩૩૮	૩૦૮	૨૭	૯	૩૨—૩૪	૫—૨૯	૬—૩૧	મિથુન.	૬૦— ૦	૯—૩૯
	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
	૯	૩૩૯	૩૦૯	૨૮	૧૦	૩૨—૩૪	૫—૨૯	૬—૩૧	મિથુન.	૪૯—૩૨	૧૦—૨૭

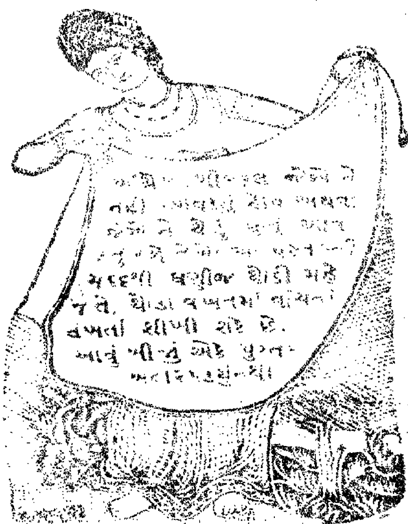
અળકાં ખાતો ઉગે તે સારો. ✤ ✤

The guide to Eng

ધી ગાઈડ ટુ ઈંગલીશ

વગર માસ્તરે ઈંગ્રેજી શિખવાનું પુસ્તક.

બીજાઓની માફક આ પુસ્તકના જુદા જુદા ભાગો કર્યા નથી, પણ એકજ ભાગમાં બધા ઉપયોગી બાબતોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

પુસ્તકનું મહાત્મ્ય શીખી શકે છે.

અક્ષર જ્ઞાન, તાર, કાગળ, અરજીઓ વગેરે લખતાં શીખવા માટે આ પુસ્તક ઘણુંજ ઉમદા સાધન પુસ્તકની અંદર દરેક દરેક વિષયની સમજ એવી સારી રીતે આપવામાં આવી છે કે ગમે તેવા શિખાઉ માણસ સમજતાં જરાએ મહેનત પડતી નથી.

કીંમત રૂ. ૧॥ પોસ્ટેજ જુદુ.

મળવાનું ઠેકાણું:—

બુકસેલર સાકરલાલ બુલાખીદાસ

રીચીરોડ—અમદાવાદ.

શ્રી ભાગ્યોદય પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં જેશંકર દેવશંકરે છાપ્યું. ખાડીઆ—અમદાવાદ.